

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
PREHİSTORYA BİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

GÜNEYDOĞU ANADOLU'DA
HALAF KÜLTÜRÜ'NE KADAR
BOYA BEZEMELİ ÇANAK ÇÖMLEK'İN GELİŞİMİ

VİLDAN GÜRDİL
2501020073

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mehmet Özdoğan

İstanbul - 2006

İ.Ü. Rektörlüğü, Bilimsel Araştırma Projeleri Yürütücü Sekreterliği tarafından desteklenmiştir. Proje No: T – 466 / 25062004.

TEZ ONAYI

PrehistoryaAnabilim Dalında 2501020073 Numaralı Vildan Gürdil'in hazırladığı "Güneydoğu Anadolu'da Halaf Kültürü'ne kadar Boya Bezemeli Çanak Çömlek'in Gelişimi " konulu Yüksek Lisans Tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Öğretim Yönetmeliği'nin 15.Maddesi uyarınca günü saat/.....'de yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin 'ne* OYBİRLİĞİ /OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI (2)	İMZA

ÖZ

Bu tez çalışmasının amacı; Mezraa Teleilat kazısı bulguları ışığında, hem boyalı çanak çömlek geleneğinin ortaya çıkış sorununun hem de Halaf Kültürü'ne değin gelişiminin araştırılmasıdır. Amaçlanan bu hedef doğrultusunda öncelikle, Yakındoğu'da boya bezemeli çanak çömleğin kronolojik açıdan gösterdiği değişim ve gelişim ortaya konulmaya çalışılmıştır. İlk olarak Mezraa Teleilat yerleşmesi ile çağdaş olan; Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Kuzey Suriye, Kuzey Irak, Batı İran'daki yerleşmeler saptanarak bu yerleşmelerin yayınları derlenmiş ve boya bezemeli çanak çömlek grupları arasında değerlendirmeler yapılmıştır.

Çalışmanın ikinci aşamasında ise Mezraa Teleilat yerleşmesinin boyalı çanak çömleği ayrıntılı olarak incelenmiştir. Yapılan katalog, çizim, fotoğraf ve istatistik çalışmalarının sonucunda bu mal grubunun diğer yerleşmelerde bulunan benzer boyalı çanak çömlek grupları ile benzerlikleri ve farklılıkları saptanmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışmaların sonucunda; bu mal grubundan yola çıkılarak, yerleşmenin Son Neolitik dönem içindeki yerinin ve öneminin saptanmasına yönelik öneriler getirilmeye çalışılmıştır.

ABSTRACT

Under the scope of Mezraa Teleilat excavations, this Masters thesis investigates the emergence of the first painted pottery assemblages in Southeast Anatolia and the impacts of such traditions made on the Halaf tradition. According to this goal, the gradual changes in chronological aspects of the earliest painted pottery traditions in Near East are investigated. Firstly, painted pottery groups from sites in Southeast Anatolia, Northern Syria, Northern Iraq, and Western Iran that were contemporary with the pottery from Mezraa Teleilat were pulled together from their publications in order to identify and compare these painted pottery traditions.

Secondly, painted pottery assemblages from Mezraa Teleilat were studied in detail, including cataloguing, drawing, photographing the pot sherds, and identifying patterns through statistical analysis. This work identifies the similarities and differences of this pottery group with the other painted pottery assemblages from various sites. At the end of the study, the presence of this pottery assemblage at Mezraa Teleilat places the site within the relative chronology and emphasizes the significance of the site during the Late Neolithic in the Near East.

ÖNSÖZ

Tez çalışmamın amacı, Mezraa Teleilat kazısında gün ışığına çıkarılan Boya Bezemeli Çanak Çömlek gruplarının Son Neolitik Dönem içinde yerini saptamak ve boyalı çanak çömlek geleneğinin Halaf Dönemi'ne kadar olan gelişimini ortaya koymaktır.

Prof. Dr. Mehmet Özdoğan tarafından yürütülen kazı projelerinde; çanak çömlek malzemesine yakın olmamın etkisi ile kendisi tarafından bu malzeme türünü çalışılmaya yönlendirilmem, tezimin konu seçimindeki en önemli etkidir. Prehistorya bölümündeki öğrencilik yıllarımda verdiği desteğin yanı sıra tez çalışmasına başlamama olanak sağlayan ve çalışmam süresince tecrübesini, bilgilerini benimle paylaşan; değerli tavsiyeleri, getirdiği farklı bakış açıları ve beni cesaretlendirmesinden ötürü öncelikle danışmanım *Prof. Dr. Mehmet Özdoğan*'a yürekten minnettar olduğumu belirtmeliyim.

Bu tezi; “George ve Ilse Hanfmann” bursu ile destekleyen *ARIT*'a (Türk-Amerikan İlmî Araştırmalar Derneği) teşekkür borçluyum. Bu bursun olanakları sayesinde misafir öğrenci statüsü ile bulunduğum İngiltere Manchester Üniversitesi'nde, tez çalışmamla ilgili bana her türlü olanağı sağladığı ve tabii ki değerli önerileri için *Dr. Stuart Campbell*'a müteşekkirim.

Çalışmalarım süresince her konuda yanımda olan arkadaşlarım; öncelikle *Özlem Aytek'e*, *Betül Açıktepe'ye*, *Murat Kars'a*, *Şafak Nergiz'e*, *Erol Taşlar'a*, *Bengü Kılıçbeyli'ye* ve *Eyüp İşkuran'a* çok teşekkür ederim. Malzememin çizimlerini yapan arkadaşlarım *Şirin Kaya*, *Fatih Şahin* ve *İlknur Arı*'ya da teşekkür ederim. Tüm çalışmalarım da beni destekleyen ve yardımları ile çalışmamı kolaylaştıran *Doç. Dr. Necmi Karul'a* da teşekkür borçluyum.

Her türlü çalışmam da beni destekleyen ve yanımda olan annem *Mükerrem Gürdil* ve babam *Ömer Gürdil'e* sabır dolu bekleyişleri ile maddi ve manevi tüm yardımları için ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca çalışmamda farklı bakış açıları ile konuya yaklaşımımı derinleştiren ağabeyim *Bekir Gürdil'e* de müteşekkirim.

VİLDAN GÜRDİL

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZ / ABSTRACT	iii
ÖNSÖZ	iv
FİĞÜR LİSTESİ	viii
LEVHA LİSTESİ	xi
TABLolar LİSTESİ	xii
HARİTALAR LİSTESİ	xii
METİN KISALTMALARI LİSTESİ	xiii

GİRİŞ	1
1. ARAŞTIRMANIN KONUSU	3
1.1. SORUNUN TANIMI	3
1.2. ELE ALINAN BÖLGE	4
1.3. KONUNUN ELE ALINIŞI VE ÇALIŞMA YÖNTEMİ	4
2. YAKINDOĞU'DA ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK	5
2.1. YAKINDOĞU'DA İLK ÇANAK ÇÖMLEK'İN ORTAYA ÇIKIŞI	5
2.2. YAKINDOĞU'DA ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK VE KALKOLİTİK KÜLTÜR BÖLGELERİNİN TANIMLARI VE KRONOLOJİSİ	6
2.2.1. ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK DÖNEM	6
2.2.2. KALKOLİTİK DÖNEM	8
2.3. ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK DÖNEM'DE KÜLTÜREL BÖLGELERE GÖRE BAŞLICA YERLEŞMELER	19
2.3.1. DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ	19
2.3.1.1. AMUK OVASI NEOLİTİK DÖNEM KAZILARI	19
2.3.1.2. YUMUKTEPE	23
2.3.1.3. SAKÇAGÖZÜ	27
2.3.1.4. TELL AİN EL KERKH	29

2.3.2. FIRAT HAVZASI	32
2.3.2.1. SABİ ABYAD I	32
2.3.2.2. TELL HALULA	42
2.3.2.3. TELL KASHKASHOK II	44
2.3.2.4. TELL EL KOWM	48
2.3.2.5. TELL BOEUİD	50
2.3.2.6. BUKRAS	59
2.3.2.7. AKARÇAY TEPE	61
2.3.2.8. MEZRAA TELEİLAT	65
2.3.3. DİCLE HAVZASI VE DOĞUSU	78
2.3.3.1. JARMO	78
2.3.3.2. UMM DABAHGİYAH	80
2.3.3.3. YARIM TEPE I	82
2.3.3.4. KÜLTEPE	90
2.3.3.5. TELL SOTTO	91
2.3.3.6. TELL HASSUNA	93
2.3.3.7. KHİRBET GARSOUR	101
2.3.3.8. HACI FİRUZ	102
2.3.3.9. TELL ES SAWWAN	106
2.3.3.10. TEPE GURAN	108
2.3.3.11. TELL SHİMSHARA	110
2.3.3.12. ÇAYÖNÜ	114
2.3.3.13. HAKEMİ USE	117
2.4. KÜLTÜREL BÖLGELERİN KARŞILAŞTIRILMASI	119
3. MEZRAA TELEİLAT YERLEŞMESİNDE PROTO-HALAF DÖNEMİ	122
3.1. PROTO HALAF DÖNEMİ KALINTILARI	122
3.2. PROTO HALAF ÇANAK ÇÖMLEĞİ	124
3.2.1. MAL GRUPLARININ TANITILMASI	125
3.2.2. BİÇİM GRUPLARININ TANITILMASI	132
3.2.3. BEZEKLERİN TANITILMASI	137
3.3. PROTO HALAF ÇANAK ÇÖMLEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	137

SONUÇ	143
KAYNAKÇA	149
KATALOG: MEZRAA TELEİLAT KAZISINDA BULUNAN PROTO HALAF ÇANAK ÇÖMLEK PARÇALARI	158
EKLER:	
LEVHALAR	348
HARİTALAR	383

FIGÜR LİSTESİ

SAYFA

Fig. 1. Tell Arpachiyah'ta kazı çalışmalarının yapıldığı alanlar	9
Fig. 2. Tell Arpachiyah'ta merkezde açığa çıkarılan taş temelli tolos	10
Fig. 3. Tell Arpachiyah'ta bulunan Halaf Dönemi'ne ait kap ve kap parçaları	13
Fig. 4. Fig. 4. Domuztepe 1997 durum planı (Campbell vd. 1999: fig.2)	14
Fig. 5. Domuztepe Operation I'de ortaya çıkarılan tabanı kil sıvalı tolos	16
Fig. 6. Domuztepe Operation II alanında iç odası dörtgen biçiminde olan tolos	16
Fig. 7. Domuztepe'de bulunan Halaf çanak çömleği	18
Fig. 8. Domuztepe'de bulunan obsidyen boncuklar ve insan biçimli figürin	18
Fig. 9. Amuk A evresine ait Boya Astarlı Baskılı Mallar	21
Fig. 10. Amuk B evresine ait Boya Astarlı Baskılı Mallar	22
Fig. 11. Amuk B evresine ait Kırılğan Boyalı Mallar	22
Fig. 12. Yumuktepe Son Neolitik boyalı kap ve parçaları	27
Fig. 13. Sakçagözü Neolitik Çağ kapları	29
Fig. 14. Tell Ain el-Kerkh'te bulunan boyalı parçalar	31
Fig. 15. Sabi Abyad höyüğü 6. tabaka mimarisinin üç boyutlu canlandırması	33
Fig. 16. Sabi Abyad'da bulunan öğütme taşları ve kilden figürinler	35
Fig. 17. Sabi Abyad Pre-Halaf Standart Mal kap biçimleri	37
Fig. 18. Sabi Abyad Pre-Halaf Standart Mal bezemeli kapları	38
Fig. 19. Sabi Abyad Proto Halaf Malları: 1-7: Turuncu Renkli Nitelikli Mal kapları ve 8- 11: Standart Nitelikli Mal	42
Fig. 20. Tell Halula Proto Halaf malları: 1-4,7,8: Nitelikli Boyalı Mal, 5: KYAM, 6: İlk Boyalı Mal, 9: Basit Kaba Mal, 10: Kırmızı Astarlı Mal, 11: Kırmızı Astarlı Çizi Bezemeli Mal	43
Fig. 21. Kaskashok Kaba Mal boya bezemeli parçaları	46
Fig. 22. Kaskashok Kaba Mal'a ait boya bezemeli kap biçimleri	47
Fig. 23. Tell El Kowm Sıradan Mal'a ait boya bezemeli kap parçaları	50
Fig. 24. Tell Boueid durum planı	52
Fig. 25. Tell Boueid Standart Mal boyalı kâse ve çömlekler	57
Fig. 26. Bukras'ta bulunan boya bezemeli çanak çömlek	61
Fig. 27. Akarçay'da bulunan çanak çömlek parçalarının örnekleme	65

Fig. 28. Mezraa Teleilat yerleşmesinin havadan görünümü	66
Fig. 29. Mezraa Teleilat durum planı	68
Fig. 30. Mezraa Teleilat AG ve AP yapıları ile aralarında kalan sokağın genel görüntüsü	71
Fig. 31. Mezraa Teleilat AY yapısı ve açmada bulunan diğer mimari öğelerin görüntüsü	72
Fig. 32. Mezraa Teleilat kilden yapılmış hayvan figürinleri	73
Fig. 33. Mezraa Teleilat Kaba Mal grubuna ait bitkisel katkılı parçalar	74
Fig. 34. Mezraa Teleilat Husking Tray parçaları	75
Fig. 35. Mezraa Teleilat Hassuna Çizi Bezemeli kap parçaları	76
Fig. 36. Mezraa Teleilat baskı ve tarak bezemeli çanak çömlek	77
Fig. 37. Mezraa Teleilat Kabartma bezemeli çanak çömlek	77
Fig. 38. Jarmo boyalı çanak çömleği	80
Fig. 39. Umm Dabahgiyah boyalı çanak çömleği	82
Fig. 40. Yarımtepe Standart Hassuna tabakalarında bulunan boya bezemeli kaplar	89
Fig. 41. Kültepe boya bezemeli kaplar	91
Fig. 42. Tell Sotto boya bezemeli kaplar	93
Fig. 43. Tell Hassuna 4. evrede bulunan yapılardan birinin rekonstrüksiyonu	95
Fig. 44. Hassuna Arkaik Boyalı mal grubu	98
Fig. 45. Hassuna Standart Boya Bezemeliler grubu	100
Fig. 46. Khirbet Garsour boyalı çanak çömleği	102
Fig. 47. Hacı Firuz'da bulunan boyalı kap ve parçaları	105
Fig. 48. Tell es Sawwan'da bulunan Samarra Dönemi'ne ait tabak	107
Fig. 49. Tepe Guran Arkaik Boyalı parçalar	109
Fig. 50. Tepe Guran Standart Boyalı parçalar	109
Fig. 51. Tell Shimshara'da bulunan Hassuna Standart Boyalı malları	112
Fig. 52. Tell Shimshara Kaba Mal grubunun bir alt grubu olan Arkaik Boyalı mallar	114
Fig. 53. Çayönü 3. evresinde bulunan kırmızı boya bezemeli parçalar	117
Fig. 54. Hakemi Use Son Neolitik Dönem boyalı parçaları	118
Fig. 55. Mezraa Teleilat'ta boyalı kap parçalarının çıktığı açmalar	122

Fig. 56. Mezraa Teleilat'ta bulunan boyalı kap parçalarının açmalara göre Dağılımı	123
Fig. 57. Proto Halaf Bitkisel Katkılı Kaba Mal grubuna ait parçalar	126
Fig. 58. Proto Halaf Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait içi dolu üçgen bezemeli parçalar	127
Fig. 59. Proto Halaf Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait özenli pano bezeme düzenine sahip parçalar	128
Fig. 60. Proto Halaf Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait "Yıldırım" bezemeli parçalar	129
Fig. 61. Proto Halaf Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait kahverengimsi yüzeyli parçalar	129
Fig. 62. Proto Halaf Çok ve İnce Kumlu Mal grubuna ait dalgalı bezekli parçalar	130
Fig. 63. Proto Halaf Bitkisel ve Taşçık Katkılı Mal grubuna ait siyah yüzey üzerine boya ve kazı bezemeli parçalar	130
Fig. 64. Proto Halaf Az Kumlu Mal grubuna ait siyah yüzey üzerine baskı ve boya bezemeli parçalar	131
Fig. 65. Mezraa Teleilat'ta bulunan Halaf çanak çömleği	131
Fig. 66. Bitkisel Katkılı Kaba Mal grubundan geliştiği düşünülen basit boya bezemeli mal grubu	139

LEVHA LİSTESİ	SAYFA	
Levha 1-5	Biçim gruplarının örnekleme	348
Levha 6	1.a.1.a., 1.a.1.b. ve 1.a.1.c grupları	353
Levha 7	1.a.2.a. grubu	354
Levha 8	1.a.2.b. grubu	355
Levha 9	1.b.1 grubu	356
Levha 10	1.b.2. grubu	357
Levha 11	2.a.1. grubu	358
Levha 12	2.a.2.a. grubu	359
Levha 13	2.a.2.b.1. ve 2.a.2.b.2 grupları	360
Levha 14	2.a. grubuna ait çapı belli olmayan parçalar	361
Levha 15	2.b.1. grubu	362
Levha 16	2.b.2.a.1. grubu	363
Levha 17	2.b.2.a.1. grubu	364
Levha 18	2.b.2.a.2. grubu	365
Levha 19	2.b.2.a.2. grubu	366
Levha 20	2.b.2.b.1. grubu	367
Levha 21	2.b.2.b.2. grubu	368
Levha 22	2.b.2.b.3. grubu	369
Levha 23-27	2.b. grubuna ait çapı belli olmayan parçalar	370
Levha 28	3 grubu	375
Levha 29-32	Gövde parçaları	376
Levha 33	Bezek listesi	380
Levha 34	Halaf ve türevlerine ait parçaların çizimleri	381
Levha 35	Ayrışık parçaların çizimleri	382

TABLO LİSTESİ	SAYFA
Tablo 1. Umm Dabaghiyah-Sotto kültürüne ait yerleşmelerin coğrafi bölgelere göre dağılımı	7
Tablo 2. Çayönü Neolitik Çağ evre tablosu	115
Tablo 3. Kapalı ağızlı kap biçimlerinin mal gruplarına göre dağılımı	135
Tablo 4. Açık ağızlı kap biçimlerinin mal gruplarına göre dağılımı	136
Tablo 5. 18 G açmasında bulunan boyalı kapların, ortaya çıkarıldığı birimlerde yer alan diğer mal grupları ile olan sayısal dağılımı	138
Tablo 6. Mezraa Teleilat, Tell Boueid ve Tell Sabi Abyad yerleşmelerinin boya bezemeli çanak çömlek gruplarının tablosu	140
Tablo 7. Mezraa Teleilat Boya Bezemeli Çanak Çömleğinin gelişimi	142

HARİTA LİSTESİ

Harita 1. Yakınoğu'da boyalı çanak çömlek bulunan belli başlı Neolitik Çağ yerleşmeleri	382
Harita 2. Yakınoğu'daki belli başlı Halaf yerleşmeleri	383

METİN KISALTMALARI LİSTESİ

Bkz.	Bakınız
cm.	santimetre
ÇÇ'li	Çanak Çömlekli
ÇÇ'siz	Çanak Çömleksiz
ed.	editör (yayına hazırlayan)
eds.	editörler (yayına hazırlayanlar)
fig.	figür
G.Ö.	Günümüzden Önce
kal.	kalibre edilmiş
km.	kilometre
KYAM	Koyu Yüzlü Açıklı Mal
lev.	levha
m.	metre
mm.	milimetre
M.Ö.	Milattan Önce
şek.	şekil
TAÇDAM	ODTÜ Tarihsel Çevre Araştırma Merkezi
vd.	ve diğerleri

GİRİŞ

Uygarlık tarihinin en önemli basamaklarından biri olan ve ilk yerleşik toplulukların ortaya çıkışı, çiftçiliğe dayalı köy yaşamının tüm kurumları ile oluşumu ve bu yaşam biçiminin kentleşmeye doğru adımlarını yansıtan Çanak Çömlekli Neolitik Dönem, tarihöncesi arkeolojisinin en ilgi çeken konuları arasındadır. Kültür tarihindeki önemli kırılma noktalarından birini temsil eden bu dönemdeki yaşam tarzının değişimi, yeni teknolojilere gerek duyulduğundan hammaddelerin kullanımını etkilemiş ve dolayısı ile araç gerecin de değişimine neden olmuştur. Bu dönemde ortaya çıkan en önemli yeniliklerden biri, günlük yaşamda çanak çömlek kullanımınıdır. Bu; kültürlerin beslenme alışkanlıklarından, sosyal yapılanmasına kadar birçok konuda bilgi sağladığı için, dönemseller değerlendirilmeler açısından ele alınması gereken en önemli buluntu gruplarından biridir.

Yakındoğu'da; Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'e ait tespit edilen birçok yerleşme, yapılan kazı çalışmalarında bulunan çanak çömlek gruplarından yola çıkılarak tarihlendirilmiştir. Bu bağlamda, dönemin kendi içinde görece bir kronolojik silsile oluşturulmuş ve buna dayalı olarak kültürel bölgeler de saptanmıştır. Ancak tanımlanan kültürel aşamaların birbirleriyle olan öncül-ardıl ilişkileri ile ilgili halen yanıt bekleyen birçok soru bulunmaktadır. Dönemseller kurgunun anlaşılmasına yönelik olan bu sorulara, ancak çanak çömleğin gelişim sürecinin ayrıntılı değerlendirilmesi ile yanıt verilebileceği görüşündeyiz.

Neolitik Çağ'ı izleyen Kalkolitik Çağ da birçok alt kültürü kapsamaktadır. Kronolojik olarak bu kültürlerden ilki; yüksek ısıda fırınlanmış zengin boya bezemeli özgün çanak çömleği, "Tholos"¹ olarak adlandırılan yuvarlak yapıları, farklı bir sosyal dokuyu yansıtan damga mühürleri ile tanınan Halaf kültürüdür. Geniş bir coğrafya üzerinde kısa zamanda yayılım gösterdiği anlaşılan Halaf; güçlü bir kültürel iletişimin varlığına sahip olduğunu da, tespit edilmiş tüm bu arkeolojik bulguları ile ortaya koymaktadır. Ancak, dönemin baskın kültürü olan Halaf'ın; hangi koşullarda, ne zaman ve ne şekilde oluştuğuna dair sorular;

¹ Bu ad, Ege'de yazılı dönemde mezar yapıları inşasında, yaygın olarak kullanılmış olan tasarıma çok benzediği için verilmişti. Bu çalışmada bu adlandırma "tolos" olarak kullanılacaktır.

yoğun kazı çalışmalarına karşın tümüyle yanıtlanamamıştır. Halaf oluşum sürecinin tanımlanabilmesi, Gelişkin Halaf kültürünün de daha iyi anlaşılmasına olanak sağlayacaktır. Dolayısı ile bu kültürün temelini oluşturan sürecin anlaşılmasına yönelik yapılan çalışmalar, var olan sorulara yanıt verilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Yakındoğu kültür silsilesinde Halaf kültürünün anahtar yerleşmesi olarak kabul gören Tell Arpachiyah ve Yarım Tepe gibi yerleşmelerden önemli bilgiler sağlanmıştır ama kültürün temelini dair yeni bulgular Suriye'deki Sabi Abyad ve Tell Boueid yerleşmelerinde yürütülen yakın dönem çalışmalarından elde edilmiştir. Son Neolitik Dönem'den İlk Kalkolitik Dönem'e geçiş evresinin tespit edildiği bu yerleşmeler ile çağdaş olan bir diğer yerleşme de Şanlıurfa ili sınırları içindeki; ÇÇ'siz Neolitik B döneminden başlayan ve Son Neolitik Çağ'a kadar kesintisiz bir tabakalanmaya sahip olan Mezraa Teleilat höyüğüdür.

Mezraa Teleilat höyüğünde, İlk Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'den itibaren Halaf Kültürüne kadar olan süreç; kesintisiz olarak tüm aşamaları ile görülmektedir. Bu bağlamda; Mezraa Teleilat yerleşmesi, özellikle boya bezemeli çanak çömlek geleneğinin gelişim aşamalarını, tabakalanma sorunlarına karşın iyi yansıtması nedeniyle, Halaf kültürünün ortaya çıkış sorunu ile ilgili sorunların çözümüne yeni bir boyut kazandırmıştır. Proto Halaf olarak adlandırılan; 100–150 yıllık bir zaman dilimini içeren ve belki sadece 2–3 kuşağın yaşadığı bir evre olan bu geçiş süreci diğer malzeme gruplarına göre daha tanımlı bir grup olan boyalı kap parçaları ile görece daha kolay anlaşılabilme şansına sahiptir (bkz. Cruells ve Niewunhuyse 2004).

Bu tez çalışmasında; öncelikle İlk Neolitik Çağ yerleşmelerinden itibaren görülmeye başlanan boyalı kap geleneğinin gelişiminin anlaşılmasına çalışılacaktır. İkinci adım olarak ise Mezraa Teleilat'ın Halaf öncesi kültürel dolgularında bulunan boyalı çanak çömlek parçalarının biçimsel özelliklerinin değerlendirilmesi ve sonuçlarının diğer yerleşmelerle karşılaştırılması yapılacaktır. Tüm bunların sonucunda Halaf kültürünün Yakındoğu'daki gelişiminin, Güneydoğu Anadolu bölgesindeki aşamasının ortaya koyulabilmesi amaçlanmaktadır.

1. ARAŞTIRMANIN KONUSU

1.1. SORUNUN TANIMI

Tarım ve hayvancılığın yapıldığı, gelişkin bir köy yaşamını temsil eden Çanak Çömleklili Neolitik Çağ'da görülen en önemli gelişim çanak çömleğin yaygın olarak kullanımınıdır. Bu dönemin başlangıcında görülmeye başlanan çanak çömlek; dönemin sonlarında, gelişkin bir teknolojiyle yapılan ve oldukça geniş alana yayılan bir üretim alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Beslenmeden besin depolamaya, besin hazırlanmasına kadar işlevsel kullanımların dışında; çanak çömleğe, sembolik ya da statü belirleyici anlamlar da yüklenerek prestij eşyası olma özelliği de kazandırılmıştır.

Çanak çömleğin kullanılmasına başlanması ile birlikte, daha ilk dönemlerden itibaren kapların biçimsel çeşitliliği artmış, aynı zamanda kapların yüzeyleri de süslenmeye başlanmıştır. Dönemin beğenisini de yansıttığını düşünebileceğimiz bezeme tekniklerinden ıslak yüzeye çizerek ya da bastırılarak yapılan baskı bezeklerin yerine daha farklı bir teknoloji geliştirilmiş; boya bezeklerinin erken örnekleri görülmeye başlanmış ve bu teknik Neolitik Çağ sonuna doğru da oldukça gelişmiştir. Kalkolitik Çağ kültürlerinden Halaf'da ise boyalı kap geleneği çanak çömlek yapımında erişilen ustalığın göstergesi haline gelmiştir.

Giriş bölümünde de bahsedildiği gibi kültürel aşamaların geçiş süreçlerini anlamak oldukça güç ve sorundur. Geçiş dönemlerine ait buluntular genellikle, her iki evrenin de özelliklerinin karışımını taşıdıklarından, bu buluntuları değerlendirmek oldukça güçtür. Ayrıca bu değişime yol açan etkenleri de her zaman tanımlamak kolay değildir.

Arkeolojide, boyalı çanak çömleğin görelili kronoloji oluşturulmasında yadsınmaz bir yeri vardır. Bu aynı zamanda kültürlerin gelişiminin izlenebilmesi ve değişik bölgelerde yer alan kültürler arasındaki ilişkilerin anlaşılması açısından da ipuçları taşımaktadır. Mezraa Teleilat'ta ilk boya bezemelilerin zengin bir çeşitlemesi bulunmaktadır. Bu nedenle Mezraa Teleilat boyalı çanak çömlek parçalarının; Halaf kültürünün köklerinin, yayılımının ve gelişiminin anlaşılmasında oldukça yardımcı olacağını düşünmekteyiz.

1.2. ELE ALINAN BÖLGE

Bu tez çalışması Şanlıurfa ili sınırları içerisinde yer alan Mezraa Teleilat yerleşmesinin boyalı çanak çömleğinin değerlendirilmesine dayanmaktadır. Kuşkusuz bu malzemeyi: öncülü, çağdaşı ve ardılı olan kültürlerin Yakınoğu'daki yayılım alanlarına bağılı olarak almak durumundayız. Bu bağlamda ele alınan bölge, coğrafi sınırları açısından değerlendirildiğinde şu şekilde tanımlanabilir: kuzeyde Güneydoğu Toroslar, batıda Doğu Akdeniz, doğuda Zagros Dağı etekleri ve güneyde Suriye Çölü. Siyasi sınırlarına göre ise ele alınan bölgeyi Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Kuzey Suriye, Kuzey Irak, Doğu Akdeniz ve Batı İran olarak açıklayabiliriz.

1.3. KONUNUN ELE ALINIŞI VE ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Mezraa Teleilat'ta bulunan boyalı çanak çömlek gruplarının Yakınoğu arkeolojisindeki yerini saptamak için öncelikle yukarıda belirtilen coğrafi sınırlar içinde boyalı çanak çömlek gruplarının gelişiminin izlenebileceğı yerleşmeler tespit edilmiş ve bu yerleşmelerin içerdiği bilgi, yayınlara göre değerlendirilmiştir. Kültür bölgelerinin sınırlarının belirlenebilmesi için yerleşmelerin konumuna, araştırmaların tarihçesine ve yerleşmenin tabakalanmasına; sosyal yapının anlaşılması bağlamında da yerleşmelerin mimarisine ve buluntu topluluklarına yer verilmiştir. Halaf Dönemi'ne kadar olan boya bezemeli kap geleneğinin anlaşılması için de, bu yerleşmelerin genel tanımlarından sonra yerleşmelerde bulunan çanak çömlek grupları, ayrıntılı olarak derlenmiştir.

Bu çalışmanın temel noktasını oluşturan Mezraa Teleilat kazısı, üçüncü bölümde Proto Halaf tabakaları ile ele alınmıştır. Bulunan boyalı çanak çömlek gruplarının değerlendirilmesinde uygulanan yöntem ve sınıflandırılması farklı başlıklar olarak verilmiştir.

Son olarak, ele alınan yerleşmelerde bulunan boyalı çanak çömlekler ve Mezraa Teleilat boyalı çanak çömlek gruplarının karşılaştırılması yapılarak, benzerlikler ve farklılıklar saptanmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda Mezraa Teleilat yerleşmesinin Son Neolitik Dönem'deki yeri ve rolü konusunda değerlendirmeler sunulmuştur.

Bu çalışmanın iki önemli eksik yanı olduğunun bilincindeyiz. Bunlardan biri, ve belki de en önemlisi, karşılaştırmalarımızın yalnızca yayınlara bağlı kalması yani malzemeleri görememiş olmamızdır. İkincisi ise, boya bezeme uygulaması açısından önemli olduğunu düşündüğümüz teknolojik analizlere yer veremeyişimizdir.

2. YAKINDOĞU'DA ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK

2.1. YAKINDOĞU'DA İLK ÇANAK ÇÖMLEK'İN ORTAYA ÇIKIŞI

Kilin, çanak çömlek üretiminden önce, Üst Paleolitik Çağ'da ilk kez küçük nesnelere yapımında ve mimari öge olarak uzun süre kullanıldığı bilinmektedir. G.Ö. 12. bin yılından itibaren; Yakındoğu'da Çanak Çömleksiz Neolitik dönemin başlaması ile birlikte kilin kullanım alanı da genişlemiş ve giderek artmıştır. Bu süreç içinde kilin; ilk olarak mimaride sıva, yapı içi ögesi ve hemen ardından kerpiç gibi yapı malzemesi olarak, aynı süreç içinde başta figürinler olmak üzere çeşitli alet ve takıların yapımında da kullanıldığını bilinmektedir.

Kap yapımındaki kil kullanımı ise ilk kez Çanak Çömleksiz Neolitik yerleşmelerinde görülür. Bu döneme ait bazı yerleşmelerde kabaca biçimlendirilmiş kil ya da kerpiç hamurundan yapılmış kaplar veya kötü pişmiş çanak parçalarına rastlanmıştır (Vandiver 1987:9). Örneğin Çayönü'nde "hücre planlı yapılar" evresinde kerpiç hamurundan, basit biçimli, büyük, silindirik gövdeli ve sığ kaplar bulunmuştur. Fakat yangın geçirmiş yapılarda buldukları için bu kapların tam olarak pişirilip pişirilmedikleri anlaşılmamıştır (Özdoğan ve Özdoğan 1993:93). Jericho ve Mureybet'te bulunan kaplar da yanıklı alanların içinden geldikleri için aynı sorunun parçasıdır (Le Miere 1998:8). Dolayısı ile Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem yerleşmelerinde bulunan bu kaplar için ortak sorun, kilin kap ihtiyacını karşılamaya yönelik, bilinçli olarak kullanılıp kullanılmadığıdır.

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem ise kil kap-kacağın oldukça hızlı şekilde yaygınlaştığı bir süreçtir. Bu dönemde tarımcı ekonominin etkisiyle beslenmede kaplara duyulan ihtiyaç artmış ve ham kilin farklı bileşimler ile hamur haline getirilmesi sonucunda kaplar üretilmeye başlanmıştır. Bu bağlamda, kap-kacağın ortaya çıkışını sulu aşı depolama, besin maddesi ticareti gibi farklı nedenlere bağlayan görüşler vardır.

2.2. YAKINDOĞU'DA ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK VE KALKOLİTİK KÜLTÜR BÖLGELERİNİN TANIMLARI VE KRONOLOJİSİ

2.2.1. ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK DÖNEM

Yakındoğu'da; çiftçiliğe dayalı köy yaşantısının tüm kurumları, Çanak Çömleklî Neolitik Dönem'de oluşmuştur. Bu süreçte yerleşik yaşam benimsenmiş, tarım beslenme ekonomisine girmiş, hayvanlar evcilleştirilmiş ve döneme adını veren bilinçli üretilen çanak çömlek üretiminin ilk aşamaları başlamıştır. İlk Neolitik kültür evresinde de, bu döneme ait yerleşmelerde değinileceği gibi basit kaplar ile birlikte kap yüzeylerinde boyanın ilk kullanımını görülmektedir.

İlk Neolitik dönem yerleşmelerinin sonrasında, ilk buldukları yerleşmelerin adını alan ve çanak çömlek gruplarının özelliklerinden yola çıkılarak tanımlanan kültürlerden oluşturulan geleneksel kronolojiyi sıraladığımızda; Proto Hassuna, Hassuna, Samarra ve Halaf kültürlerini görmekteyiz. Uzun yıllardan beri kullanılan bu kültürler aralarındaki geçiş evreleri ile ilgili boşluklar haricinde, boya bezemeli çanak çömleğin gelişimini de oldukça net şekilde ortaya koymaktadır.

Geleneksel kronolojiye göre Yakındoğu Neolitik kültürleri:

İlk Neolitik → Proto Hassuna → Hassuna → Samarra → Halaf

Son yıllarda yapılan Tell Sabi Abyad, Tell Ain el Kerkh gibi kazı çalışmaları; Yakındoğu'nun tümünü kapsayan tanımların, daha dar kültür bölgelerine indirgenmesini sağlamış ve yeni terimlerin kullanım ihtiyacını doğurmuştur. Buna göre, Yakındoğu'da araştırmaların yoğunlaştığı bölgelerde, yerel kronoloji sistemleri oluşturulmaya başlanmıştır. Bunların başlıcaları şöyledir:

<u>Doğu Akd. Bölgesi</u>	<u>Rouj Havzası</u>	<u>Balikh Havzası</u>	<u>Kuzeybatı Irak</u>
Amuk A-E	Rouj 1-4	Balikh I-IV	Hassuna I-IV

Yakındoğu'da; İlk Neolitik kültürlerinin ardından, çiftçiliğe dayalı köy yaşantısının tüm kurumları ile yer aldığı bir düzene sahip Son Neolitik kültürleri görülmektedir.

Bu dönemde kültürler, önceki döneme göre çeşitliliği ve niteliği artmış çanak çömleğe sahiptir. Kültürel silsileyi izlediğimizde ilk olarak Umm Dabaghiyah-Sotto kültürü ile karşılaşmaktayız. Bu kültür, bir süre terminolojide Proto-Hassuna olarak yerini almış, ancak son yıllarda Umm Dabaghiyah-Sotto adlandırması, kullanılmaya başlanmıştır.

Cebel Sincar Vadisi	Umm Dabaghiyah Tell Sotto Yarım tepe I Kültepe Telul eth-Thalathat
Musul'un kuzeyindeki kesim	Kharabeh Shattani Abu Dhahir Djigan
Dicle'nin doğusu	Matarrah
Cebel Sincar'ın kuzeyi	Kuzey Cezire yüzey araştırmasında bulunan yerleşmeler
Kuzeydoğu Suriye	Tell Kaskashok Yüzey araştırması yapılan Tell Leilan

Tablo 1: Umm Dabaghiyah-Sotto kültürüne ait yerleşmelerin coğrafi bölgelere göre dağılımı (Campbell 1992 yayınından uyarlanmıştır).

Yukarıda adı verilen yerleşmelerden; bu tez çalışması kapsamında, ele alınan bölge sınırları dahilinde olanlara yer verilecektir. Doğu-batı ekseninde Zagros Dağları'nın etekleri ve Doğu Akdeniz bölgesi arasında kalan Umm Dabaghiyah-Sotto kültürüne ait yerleşmeler ile bu kültürden geliştiği bilinen Hassuna yerleşmelerine, aşağıda 1.4. ve 2. bölümde ayrıntılı olarak değinilecektir.

Yakındoğu kronolojisinde Hassuna kültürünün sonlarına doğru ortaya çıkan Samarra kültürü, özellikle Orta Mezopotamya'da birçok yerleşmede görülmektedir. Samarra kültürü ilk olarak Samarra yerleşmesinde tanımlanmış², daha sonraki yıllarda Baghouz,

²Samarra yerleşmesi yayınları için bakınız: Herzfeld E. 1930: Die Vorgeschichtlichen Töpfereien von Samarra (Berlin)

Tell es-Sawwan, Tell Hassuna, Matarrah ve Shimshara gibi oldukça iyi korunmuş tabakalara sahip Samarra yerleşmelerinde yapılan çalışmalarla bu kültür daha ayrıntılı değerlendirilebilmiştir. Bu kültürün tümü ile bağımsız bir gelişme mi gösterdiği ya da Hassuna kültüründen etkilenerek mi geliştiği tartışmalıdır. Bir süre sonra Yakındoğu'da eş zamanlı olarak birlikte görülen Samarra kültürü ve Halaf kültürü arasındaki ilişkiler de tam belli değildir. Bu belirsizlikler ve kültürün ait olduğu yerleşmelerin konumuz sınırları dahilinde olmaması nedenleri ile çalışmamızda Samarra döneminin tüm yerleşmelerine yer verilmeyecektir. Ancak dönemi en iyi yansıtan yerleşme olduğu için ve konuya açıklık getirmesi amacıyla Tell es-Sawwan'a ayrıntılı değinilecektir (bkz. 2.3.3.9. Tell es-Sawwan).

2.2.2. KALKOLİTİK DÖNEM

Yakındoğu tarihöncesi arkeolojisinde kullanılan geleneksel kronolojiye göre Hassuna–Samarra kültürlerinin ardı sıra olarak Halaf kültürü gelmektedir. Kalkolitik Dönemi'nin başlangıcını da temsil eden Halaf kültürü, oldukça kısa bir zamanda geniş bir bölge üzerinde yayılarak, bu bölgedeki standart kültür olur.

İlk kez 1911 yılında Karkamış kazılarında bulunan Halaf çanak çömleği, Tell Halaf höyüğünde bulunan malzemeler ışığında bir kültür olarak adlandırılmış ve tanımlanmış, sonrasında Kuzey Suriye, Kuzey Irak ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bu kültüre ait birçok yerleşme tespit edilmiştir. Özenli çanak çömleği, *tolos* adı verilen farklı mimari planı, figürinleri ve mühürleri ile Yakındoğu'da farklı bir kültür ortaya çıktığı anlaşılmıştır.

Tell Halaf, Tepe Gawra, Tell Arpachiyah ve Chagar Bazar 1930'lu yıllarda sürdürülen yoğun çalışmalar sonrasında 1969'da Sovyet bir ekip tarafından Yarım Tepe höyüğünde başlatılan kazılara kadar başka bir Halaf yerleşmesi kazılmamıştır. 1970'ten itibaren ise Irak, Suriye ve Türkiye'de kazılan Halaf yerleşmelerinin sayısı hızla artmıştır. Anadolu'da sürdürülen çalışmalar bu kültürleri sınırları hakkındaki bilgilerin yenilenmesine ve değişmesine sebep olmuştur. Özellikle Van'da yer alan Tilkitepe yerleşmesi, Halaf kültürünün kuzey-kuzeydoğu sınırının belirlenmesinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Yerleşmede birçok kez farklı bilim adamları tarafından kazı çalışmaları yapılmış olsa da, C¹⁴ tarihleri gibi yerleşme hakkında bir çok bilgi eksiktir.

Diğer yandan Orta Anadolu Neolitik terleşmelerinde Halaf Kültürü'ne özgü çanak çömleğin benzerlerinin açığa çıkarılması bölgeler arası iletişimin anlaşılması açısından dikkat çekicidir. Fakat buradaki yerleşmeler ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batısında bulunan Halaf yerleşmeleri (Yunus, Karkamış, Turlu, Çavi Tarlası, Sakçagözü, Fıstıklı Höyük, Kazane Höyük, Tell Cüdeyde ve Tell Kurdu v.d.) arasındaki ilişki ve etkileşimlerin anlaşılması şu an için mümkün gözükmemektedir. Bunun nedeni bu iki bölge arasında kalan alanda kazı çalışmalarının eksikliğidir. İleriki yıllarda gerek Tilkitepe ve çevresinde gerekse Orta Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi arasında kalan bölgede sürdürülecek kazıların, bu eksikleri tamamlamasını ve Halaf Dönemi'nin daha ayrıntılı anlaşılması açısından öneriler getirileceğini ümit etmekteyiz.

Bu tez çalışmasının esas amacını Halaf kültürünün ön aşamaları oluşturduğundan, kendi başına ayrı bir kültür olan Halaf kültürünün ayrıntılarına değinilmeyecektir. Ancak Halaf Öncesi Dönemi'nin nasıl bir kültürü hazırladığının anlaşılması açısından, Halaf kültürünü en iyi temsil ettiğini düşündüğümüz iki yerleşmeye vermeyi, doğru bulduk; örnek yerleşme olarak Tell Arpachiyah ve yakın dönemde bu kültürün bilinen sınırlarının değişmesine neden olan Domuztepe yerleşmelerine bu çalışmada yer verilecektir.

TELL ARPACHİYAH

Kuzey Irak'ta Musul bölgesinde yer alan Tell Arpachiyah'ta iki dönem kazı yapılmıştır. İlki 1933'te İngiliz arkeolog Sir Max Mallowan tarafından, ikinci dönem çalışmaları ise İsmail Hijara başkanlığında 1976 yılında gerçekleştirilmiştir. 120 m. çapında olan höyükte en az 7.5 m. derinliğinde Halaf kültür dolgusuna rastlanırken, Obeyd döneminde de iskân olduğu anlaşılmıştır (Matthews 2000:85).

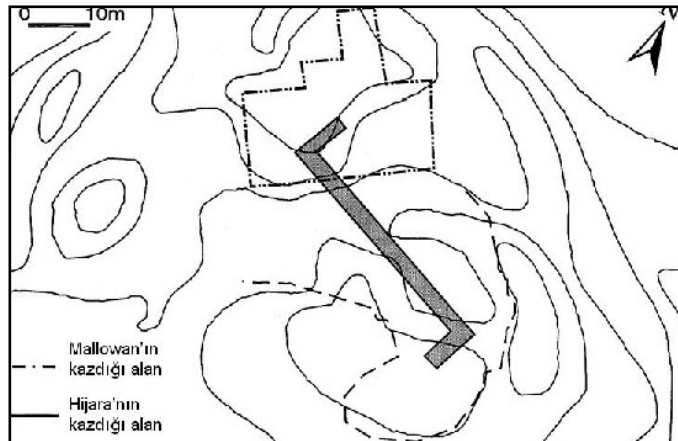

Fig. 1. Tell Arpachiyah'ta kazı çalışmalarının yapıldığı alanlar (Campbell 2000:4)

Mimari

1. Dönem Kazılar

Max Mallowan tarafından sürdürülen kazılarda 10 adet yapı evresi ortaya çıkarılmıştır. Bunlardan ilk 4'ü Obeyd dönemine tarihlenirken diğerlerinin Halaf dönemine ait olduğu anlaşılmıştır. Halaf mimarisi tepenin merkezinde yoğunlaşırken, diğer kısımlarda da Halaf yapıları bulunmuştur. Böylelikle yapılar, merkezdeki yapılar ve merkez dışında kalan yapılar olarak iki grupta ele alınmıştır (Curtis 1982:30). Toplam on adet bulunan tolosların altı tanesi merkezde, kalanları ise höyüğün diğer kesiminde ortaya çıkarılmıştır (Mallowan ve Rose 1935:25).

Merkezdeki Yapılar

Taş temelli olan toloslarda üst yapı malzemesi olarak kerpiç topanı (pisé) kullanılmıştır. Yapılara kazı esnasında verilen numaralar TT 6-10 arasındadır. TT'nin açılımı 'Top on the Tepe'dir. TT 6 olarak adlandırılan yapı, daha erken tabakalarda görülen yuvarlak bir oda ve dörtgen, uzun ikinci bir odadan oluşan yapılardan dörtgen planı ile ayrılmaktadır. Serinin en iyi korunmuş olanıdır ve yanıklı dolgusu nedeniyle "Burnt House-Yanık Yapı" olarak da bilinmektedir. 1.5 m. ye varan duvar kalınlığı olan TT 6, Mallowan tarafından "Çömlekçi İşliği" olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca Mallowan, bu yapının kalıntılarından yola çıkarak Arpachiyah'ın bu dönemde çanak üretim merkez olduğunu ve buradan Niniveh gibi yerleşmelere mal ihracatı yapıldığını öne sürmüştür. Yapının içinde 150'yi aşkın buluntu ele geçmiştir (Mallowan ve Rose 1935:25,34 ve Campbell 2000:2).

Fig. 2. Tell Arpachiyah'ta merkezde açığa çıkarılan taş temelli tolos (Curtis 1982: Fig. 23).

TT 7 birbirinden iki binayı kapsamaktadır. Bu yapılar dikdörtgen ön odalı tiplerin gelişmiş olanlarındandır. İki bina birbirlerine dik açı oluştururlar. Avlunun iki kenarını

yapıların son duvarları sınırlamaktadır. Kuzeydeki bina, bir önceki evreye ait olan TT 8'in yenilenmiş halidir. Güneydeki yapı da erken evredekiler ile benzerlik gösterir. Kuzeydeki binanın toplam uzunluğu 19 m. dir. Güneydeki yapı ise diğerine nazaran biraz daha küçüktür. Toplam uzunluğu 16.5 m. dir. Her iki yapının da temeli çamurla sıvanmış, görece büyük konglomera ve kumtaşlarından oluşturulmuştur (Mallowan ve Rose 1935:25-26).

TT 8 in tolosu 10 m. dış çapa sahiptir ve temelleri oldukça iyi korunmuş gelmiştir. Tolosun duvarları 1.65 m. genişliğinde, yapının toplam uzunluğu ise 19 m. dir. Taban için büyük çay taşları ve ufak konglomeralar kullanılmıştır (Mallowan ve Rose 1935:26).

TT 9 yapısının duvarları görece daha incedir. Temeli kaba kumtaşlarından ve çay taşından yapılmıştır. TT 10 daki iki binada ise TT 9 daki gibi ince ve kısa duvarlar görülür. Bir bina TT 8' in giriş odasının altındadır. Temelinin bir bölümü muhtemelen daha sonra ki evrede yapı malzemesi olarak kullanılmak için alınmıştır. İkinci yapının parçası TT 9 Tolosunun içinde bulunmuştur. Tolosun çapı 7 m. duvarların kalınlığı ise 0.7 m. dir. Temel, çay taşları ve biraz kumtaşı ile oluşturulmuştur (Mallowan ve Rose 1935:26).

Merkez dışında bulunan Toloslar

Merkez dışında dört tane tolos bulunmuştur. Bu yapılar olasılıkla yerleşmenin 8-10 evrelerine ait yapılardır (Mallowan ve Rose 1935:27-28) .

Fd V. 2. A girişli tiplerin gelişmişidir. Tolosun iç çapı 4.25 m. girişin iç eni ise 1.7 m.dir. Bu binada birçok ilginç özellik vardır. İlk yapının tolosunun temelinde taş yerine kerpiç topanı (pisé) kullanılmıştır. Diğer ilginç bir nokta, yapının bir bölümünün yeraltında kalmasıdır ki bu durum diğer toloslar da görülmez. Tolosun ve girişin kesilmiş yüzü, beyaz kireç ile düzleştirilmiştir. Dairesel odanın kubbesinin bir parçasının bulunabilmiştir. Parçanın yüksekliği 0.85 m.dir. Kubbenin oldukça alçak olduğu, oda yüksekliğinin 1.5 m. yi aşmaması gerektiği tespit edilmiştir. Kubbeli odanın, taban seviyesinin altında bir çukur açılarak ve üstüne de çatı oturtularak bir nevi tahıl ambarı olarak kullanılmış olduğu tahmin edilmiştir. Kazı öncesinde, define aramak amaçlı yağmalandığı için, yapı oldukça zarar görmüştür. Fd IV.5, Ga IV.4 ve Fc,VI bulunan

diğer toloslardır. Tepe merkezinin dışında yer alan bu tolosların diğerlerine nazaran daha küçük ölçekte olmaları, yerleşmenin merkezindeki yapıların farklı bir önem taşınması olarak yorumlanmıştır (Mallowan ve Rose 1935:27-28).

Tell Arpachiyah 2. Dönem kazıları

Mimari

Tell Arpachiyah'ın 2. dönem kazılarında, Max Mallowan'ın yapmış olduğu kazıda saptananların kontrolü ve geliştirilmesi amaçlanmıştır. 11 adet tabaka tespit edilmiş ve bu yapı katlarının dört evreyi temsil ettiği anlaşılmıştır. (Hijara 1980, 141).

1. Evre: XI-IX tabakalarını kapsayan bu evre 2 m. derinliğinde kültür dolgusuna sahiptir. X ve IX. Tabakalarda, dikdörtgen odalara ait kalıntılar bulunmuştur. X. tabaka yerleşmenin büyük bölümünü kaplamaktadır (Hijara 1980:131,133).

2. Evre: VIII-VI tabakalarını içeren evrede toloslar görülür. Tolosların her birinin 0.35-0.30 m. kalınlığında duvarları vardır ve yapılarında taş temel kullanılmamıştır. Tabanlar alçıtaşı ile kaplanmıştır. Ayrıca tolosların dışında kalan iki adet mezar kazılmıştır (Hijara 1980, 131-141).

3. Evre: V-II tabakaları ve Mallowan'ın TT 10-7 sini kapsamaktadır. Tabakalar ikiye ayrılmıştır: Sub-phase Three 'a' ve 'b'. A evresi V-IV tabakaları içermektedir. Giriş odası bulunmayan ve taş temelli olan toloslar vardır. B evresi, III-II ve Mallowan'ın TT 8-7 sini içermektedir ve girişli toloslar görülür(Hijara 1980, 141).

4. Evre: I. tabaka ve Mallowan'ın TT 6 sı bu evrededir. Mimaride dikdörtgen plana geri dönüş gözlenmiştir. 2 oda ve kerpiçten üç duvar bulunmuştur. Kalınlıkları 0.5 m. olan duvarlarda taş temel yoktur (Hijara 1980, 132-141).

Çanak Çömlek

Arpachiyah'ta ilk dönem kazıları yürüten Mallowan, bulunan çanak çömlek gruplarını değerlendirmiş ve Halaf mallarını 3 alt döneme ayırmıştır. 70'li yıllarda sürdürülen kazı çalışmaları sonucunda da Halaf buluntu topluluğu arasında farklı bir ayırım yapılmış

ve dört mal grubu belirlenmiştir. Ancak günümüze değin kullanılmaya devam edilen bölümlendirme Mallowan'a ait olandır.

Mallowan tarafından Erken Halaf malları, genelde devetüyü veya krem renkli, kırmızı-kahverengi boya bezemeli olarak tanımlamıştır. Bezeme çoğunlukla kap dışına uygulanmıştır. Dörtgen, zigzag ve noktalar gibi geometrik desenler bezek çeşitleri arasında yer alırlar. Kuşlar, dört ayaklı havyanlar ve boğa başları sık rastlanan natüralistik bezeklerdir. Kap biçimleri sığ, dış bükey kenarlı, düz dipli kâseler ve dik boyunlu çömleklerdir.

Orta Halaf evresinde, bezekler çok daha geniş alanlarda ve akışkan görünür ve desenlerin çeşitliliği artar. Kullanılan bezekler içinde noktalamalar ve dama tahtaları vardır ve tüm bezemeler çok daha ustaca yapılmışlardır. Çift renkli boya uygulaması görülmeye başlanır ve bezemelere iç yüzeylerde de rastlanır. Birçok minyatür kâse ve terminolojide "Cream Bowl" olarak yer alan; yuvarlatılmış dipli, keskin omurgalı, sığ kâseler ortaya çıkar.

Geç Halaf evresinde boya uygulaması oldukça nitelikli bir aşamaya gelmiştir. Turuncumsu astar üzerine kırmızı ve siyah parlak boya bezeme yapılmıştır. İç yüzeyde görülen bezemelerin oranında artış gözlenir. Noktalarla çevrelenmiş olan dama tahtası, çapraz kareler ve yuvarlaklar simetrik uygulanmıştır. Kaseler, çömlekler ve minyatür kaplar biçimler arasındadır (Matthews 2000:88).

Fig. 3. Tell Arpachiyah'ta bulunan Halaf Dönemi'ne ait kap ve kap parçaları (Goff 1963: Fig.97.2 ve fig.80).

Buluntu Topluluğu

Tell Arpachiyah küçük buluntu topluluğu ile ilgili bilgilerin çoğu TT6-Yanık Bina'daki (Burnt House) buluntulardan elde edilmiştir. Halaf kültürünün tipik

buluntu grubu olan boyalı kaplardan toplam 19 adet TT-6'da ele geçmiştir³. Bilinen diğer Halaf yerleşmelerinde az sayıda bulunan taş kaplardan, bu yapıda 9 adet açığa çıkarılmıştır. Obsidyen çekirdekler ve dilgiler, yerleşmede üretimin tek kanıtı olarak değerlendirilmiştir. Obsidyen ayrıca kap ve boncuk yapımında da kullanılmıştır ve bu buluntular oldukça özenli üretilmişlerdir. Deniz kabuğundan yapılmış boncuklar, yassı baltalar ve figürinler diğer buluntular yer almaktadır. Ele geçen çok sayıdaki çizi bezemeli damga mühür, tipik Halaf mühürleri özellikleri taşımaktadır. Çoğunda uzun süre kullanıma ilişkin iz olan baskı mühürler oldukça iyi açıklanmıştır (Campbell 2000:12-17)

DOMUZTEPE

Kahramanmaraş il merkezinin 32 km. güney-güneydoğusunda, Narlı Nahiye merkezinin güneybatısında yer alan Domuztepe yerleşmesi 1993 yılında "Kahramanmaraş Arkeolojik Yüzeysel Araştırması Projesi"nde saptanmıştır (Carter 1995: 334). Bu projenin başkanlığını yapan Prof. Dr. Elizabeth Carter, 1996 yılında Dr. Stuart Campbell ile ortak başkanlığı yürüterek yerleşmede kazı çalışmalarına başlamıştır. Yaklaşık 20 hektarı kaplayan ve bulunduğu ovardan 12 m. yükseklikte olan Domuztepe'de Obeyd, Samarra ve Roma dönemlerine ait buluntular ele geçirilmiştir. Ancak yerleşmenin kültür dolguları ağırlıklı olarak Halaf'a aittir. Bu dolgulara ait tarihlendirmeler M.Ö. 4.750- 4.300 tarihlerinin aralığını vermiştir (Campbell vd 1999: 398-400).

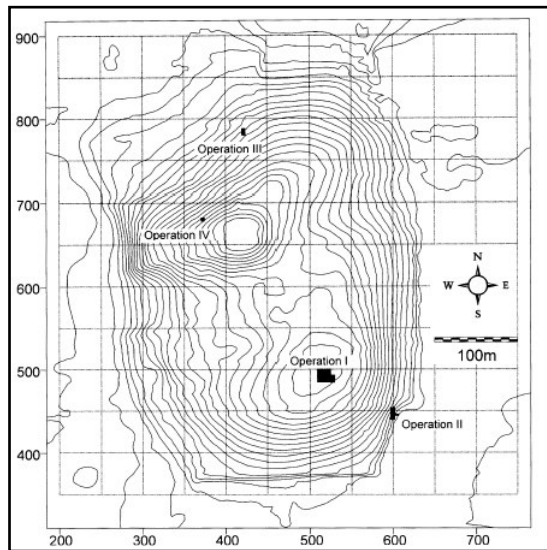

Fig. 4. Domuztepe 1997 durum planı
(Campbell vd. 1999: fig.2)

³Stuart Campbell tarafından Tell Arpachiyah küçük buluntu topluluğu, yerleşmenin hafirleri tarafından yayımlanmayan buluntuları da dâhil edilerek yeniden değerlendirilmiştir. Bu tez çalışmasında bu son yayına yer verilmektedir.

Mimari

Çalışmalar, altı ayrı alanda ve çeşitli küçük sondajlarda sürdürülmektedir. Yerleşmenin en geç Halaf tabakaları Operation I olarak adlandırılan alanda bulunmuştur. Yaklaşık 200 m² lik bir alanı kapsayan alanda birçok yapı katı açığa çıkarılmıştır. Farklı evrelere ait olan yapılar birbirinin üzerine gelecek şekilde konumlandırılmıştır. Neredeyse hiçbir buluntunun yapı içinde bırakılmadan, yapıların terk edildiği anlaşılmıştır. Binaların içleri beyaz sıva ve kırmızımsı renkte killi bir dolgu ile kaplıdır. Zaman içinde teraslanarak tekrar biçimlendirilen bu dolgular, birden çok yapı evresini temsil etmektedir. Hafirler tarafından “Ölüm Çukuru” (Death Pit) olarak adlandırılan ve terasın ait olduğu evreden daha geç bir evreye tarihlenen bir çukur bu alanı kesmektedir (Carter vd. 2003:118-119).

Çukurun ait olduğu evrede mimari kalıntıya rastlanmamıştır. 1997–2003 yılları arasında kazılan “Ölüm Çukuru”nun içinde en az 40 bireye ait iskelet bulunmuştur (Campbell 2005:4). Çukurun ilk evresi; çoğunluğu sığır ve köpeğe ait hayvan kemikleri ile doludur. Bu dolgunun üzerinde çok sayıda insan kemiği, hayvan kemiği ile birlikte çukura koyulmuştur. Çukurun orta kısmını kaplayan gri-siyah küllü bir dolgunun bir yangın sonrası olduğu anlaşılmıştır. Bu evreye ait C¹⁴ tarihleri M.Ö. 5 570 (kal.) tarihini vermektedir. Çukurda az buluntu ele geçmiştir. Çukurun hemen üzerinde birkaç adet kaba çanak çömlek parçası, kemik ve iki adet özenli boyalı çanak çömlek parçası bulunmuştur. Kemikler arasında ayrıca işlenmiş kemiklere de rastlanmıştır. Taş mühürler ve bir adet figürin, “Ölüm Çukuru”nda tespit edilen diğer buluntulardır. Kırmızı taştan yapılmış ve başı olmayan bu figürin; diğer stilize Halaf figürinleri ile benzerlik göstermektedir (Carter vd. 2003:120-122).

“Ölüm Çukuru”ndan olasılıkla iki - üç kuşak sonrasında avluları olan dörtgen binaların yer aldığı başka bir evre bulunmaktadır. Birbirine oldukça yakın inşa edilmiş, taş temelli, dörtgen planlı bu yapılar, en az üç yapı katını temsil etmektedir ve Operation I’in en son evresini temsil etmektedir. Dörtgen yapıların doğusunda iç çapları 2-2.5 m. arasında değişen dört adet tolos bulunmuştur. Bu yapılar yüzey toprağının hemen altından açığa çıkarılmıştır. Sığ bir çukur açıldıktan sonra kenarları taş dizileri ile çevrelenmiştir. Çaytaşları ile döşenmiş ve sonra üzeri kil ile sıvanmış tabanların

olduğu belirlenmiştir. Kil sıvanın özenli yapılmış olması, tolosların kamusal depolama alanları olarak kullanıldığını düşündürmektedir. Daha kötü durumda koruna gelmiş benzer üç tolosun daha, kuzeybatı alanda bulunması bu savı destekler niteliktedir. Operation I'in kuzeydoğusunda ve Operation II'de erken evrelerde bulunan, 3 m. ya da daha büyük çapı olan tolosların ise "barınak" olarak kullanıldığı varsayılmaktadır (Carter vd. 2003:119).

Fig. 5. Operation I'de ortaya çıkarılan tabanı kil sıvalı tolos (Campbell vd 1999:404).

Operation II'de çalışmalar 1995 yılında sondaj açılması ile başlamış daha sonra alan genişletilerek desteklenmiştir. Bu alan Geç Halaf Dönemi'ne tarihlenmektedir. 8 evre tespit edilen alanda hem dörtgen hem de yuvarlak planlı yapılar açığa çıkarılmıştır. Yapım teknikleri değişiklik göstermektedir; bazı yapılarda taş temel kullanılmışken bazılarında taş temel görülmez. Üst yapı ögesi olarak ise genellikle kerpiç topanına (pisé) rastlanmıştır. Buradaki yapılar arasında komplike planlı bir yapı dikkati çekmektedir. Yapı iki bölümden oluşmaktadır: dörtgen planlı bir oda ve onu çevreleyen yuvarlak dış duvarlar. Dörtgen duvarların köşeleri dışta yer alan yuvarlak duvara bazı yerlerde temas etmektedir (Campbell vd. 1999:400,401).

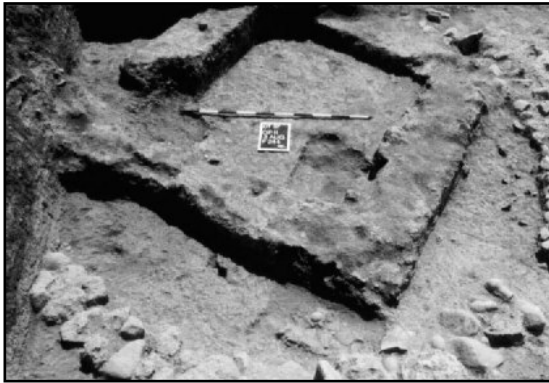

Fig. 6. Operation II alanında iç odası dörtgen biçiminde olan tolos (Campbell vd 1999:401).

Operation III, IV, V ve VI alanlarının Geç Halaf Dönemi'nden daha geç bir döneme ait oldukları düşünülmektedir. Ancak bu alanlarda ele geçen çanak çömlek parçalarında Obeyd etkisinin olduğu görülmüştür. Bu alanların kesin tarihlemesi araştırmaların devamı ile belirlenecektir (Stuart Campbell ile sözlü görüşme). %90'ı sığır kemiği olan yoğun miktarda havyan kemiğinin ele geçirildiği Operation III'te, et kesim işlerinin yürütüldüğü düşünülmektedir. Operation IV'te toloslara ait mimari öğelere ve içinde karbonize tohum taneleri olan bir ocağa rastlanmıştır. Bu alanda ele geçen diğer buluntular 13 adet sapan taşı ve 18 adet taş kap parçasıdır. Boyalı bir kabı taklit amaçlı üretildiği tahmin edilen bir taş kap oldukça dikkat çekicidir (Carter vd 1999:401-402).

Operation V ise 1998 yılında, höyüğün doğu yamacında kazılmaya başlanmış ve burada geniş, düz taşlardan örülü duvar parçaları ortaya çıkarılmıştır. Duvarlarda, birden fazla yenileme yapıldığı anlaşılan, sıva izlerine rastlanmıştır. Bu alanın Halaf Sonrası dönemine ait olduğu düşünülmektedir (Carter ve Campbell 2000:136-137).

Çanak Çömlek

Yerleşmede az miktarda bulunan Obeyd, Samarra ve Erken Halaf çanak çömlek parçaları dışında ana mal grubu Klasik Halaf ve Kaba Mal'dır. al grupları şu şekildedir:

Boyalı ve Boyasız Halaf Malları en çok rastlanan mal grubudur. Hamur rengi turuncu ve devetüyü arasında değişiklik gösteren ve bazen gri özlü olan bu parçalar yüksek ısıda fırınlanmıştır. Boyalı olanlarda kullanılan renkler kırmızı, turuncu, koyu kahverengi ve siyahtır. Çoğu parçanın biçimi ve bezek çeşitlenmesi tipik Halaf özellikleri ile paralellikler gösterse de bazı parçalar yerel özellikler taşımaktadır. Boyasız Halaf Malları, Batı Halaf özellikleri ile dikkati çekse de Doğu Akdeniz Wadi Rabah kültürü ile de benzerdir. Az miktarda ele geçen diğer mal grupları arasında koyu turuncu renkli astarlı "Turuncu Boyalı Mal", kırmızı, koyu kahverengi ya da koyu turuncu boyalı "Çok renkli Mal", kırmızı, kahverengi ve siyah açık mal ve çizi bezemeli maldır. (Campbell vd 1999:407-409, Carter vd 2003: 128-129).

Fig. 7. Domuztepe’de bulunan Halaf çanak çömleği (Stuart Campbell özel arşivi)

Buluntu Topluluğu

Domuztepe’de yontmataş alet yapımında kullanılan hammadde çok çeşitlidir; aralarında en sık rastlanana ise çakmaktaşıdır. Çakmaktaşı üretiminin %60’ı yonga, %20 oranında dilgi ve düzeltili aletler bulunmuştur. Obsidyen alet teknolojisinin oldukça gelişmiş olduğu, ele geçen buluntulardan açıkça anlaşılmaktadır. Altı farklı kaynaktan getirildiği saptanan obsidyen hammaddesi, alet yapımı dışında kap, boncuk, gerdançe ve ayna yapımında da kullanılmıştır. Taş kaplar, bilinen diğer Halaf yerleşmelerinden çok daha gelişkin bir teknolojiyi ve çeşitliliği işaret etmektedir. Yerleşmede 60’ın üzerinde baskı mühür ve 4 adet mühür ele geçmiştir. Yarısından fazlası Operation I’de bulunan baskı mühürlerde kare, dikdörtgen, yuvarlak ve üçgen gibi çok çeşitli geometrik desenler uygulanmıştır. Bunlar arasında el şeklindeki mühür biçimi nedeni ile dikkat çekicidir (Campbell vd. 1999: 414-146 ve Carter vd. 2003:130-131).

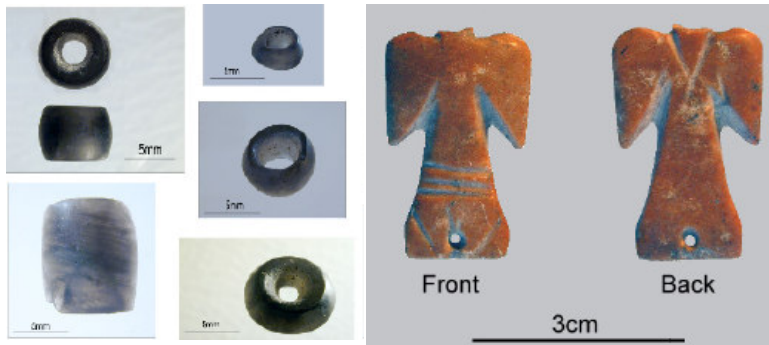

Fig. 8. Domuztepe’de bulunan obsidyen boncuklar ve insan biçimli figürin (Stuart Campbell özel arşivi)

2.3. ÇANAK ÇÖMLEKLİ NEOLİTİK DÖNEM'DE KÜLTÜREL BÖLGELERE GÖRE BAŞLICA YERLEŞMELER

Yakındoğu Neolitik kültür bölgelerinin belirlenmesi ile ilgili birçok sorun bulunmaktadır. Örneğin günümüz siyasi sınırlarının kullanımı bizi yanılgıya düşürebilecektir. Yapılan kazıların belli alanlarda yoğunlaşmış olması da kültürlerin yalnızca o alanlarda olduğu gibi yanlış yaklaşımların doğmasına sebep olmaktadır. Bu nedenlerden dolayı çalışmamızda yer alan Yakındoğu Neolitik kültür bölgeleri, diğer kıstaslara göre en doğru ayrımı sağlayabilecek olan coğrafi sınırlar doğrultusunda oluşturulmuştur.

2.3.1. DOĞU AKDENİZ BÖLGESİ

2.3.1.1. AMUK OVASI NEOLİTİK DÖNEM KAZILARI

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Amik Ovası Hatay'ın güney doğusunda Amanos sıradağlarının doğusunda yer almaktadır. Bölgede ilk kazılar Tell Açana, El Mina, Tell es-Şeyh, Tabara el-Akrad höyüklerinde Sir Leonard Woolley tarafından yapılmıştır. 1932-1938 yılları arasında ise Braidwood; Çatalhöyük, Tell Cüdeyde, Tell Taynat, Tell Taynat el-Şhagir, Tell Tutail el-Sharki, Tell Kurcuoğlu, Tell Dhahab ve Tell Kurdu'da kazı çalışmaları yapmıştır. Wadi el-Hammam ise O'Brien tarafından kazılmıştır. Robert Braidwood, kazı çalışmaları sonrasında Çukurova bölgesi için bir kronoloji oluşturmuştur. Braidwood'un, Tell el-Judeidah, Tell Dhahab ve Wadi el-Hammam'da yaptığı kazılarda elde edilen buluntular ışığında, Amuk⁴ genel kültür silsilesindeki A ve B evrelerinin Çanak Çömlekli dönemi temsil ettiği anlaşılmıştır.

Mimari

Amuk A evresinde mimari kalıntıya rastlanmamıştır. Kömürleşmiş buluntular nedeniyle olasılıkla bir fırına ait olduğu düşünülen bir alan tespit edilmiştir. B evresine ait olan taş temeller bu ocağı kaplamıştır. Ayrıca iki taban sınırlı olarak kazılmıştır, fakat taban suyu engeliyle karşılaştığı için başka mimari kalıntılara açığa çıkarılmadan çalışmalar durdurulmuştur. B evresinde ise 'T' biçimli bir taş topluluğu bulunmuş ve bu grup; taş temelli kerpiç duvarlı dörtgen ya da kare olarak nitelendirilebilecek

⁴Arkeolojik yayınlarda, Amik daha çok Amuk şeklinde kullanıldığı için, bu çalışmada da evrelerden söz edilirken "Amuk" tercih edilmiştir.

odalardan oluşan bir yapıya ait olarak düşünülmüştür. Ancak bu mimari kalıntılara ait fazla bilgi aktarılmamıştır.

Buluntu Topluluğu

Yontmataş aletlerin %25 ini obsidyen, kalanını ise çakmaktaşı oluşturmaktadır. Alet tiplerinde aletlerde çoğunlukla Byblos ok uçları bulunurken diğer aletler arasında kısa orak-bıçak yer almaktadır. Dış yüzeyleri hafif açılanmış taş kaplar, kemik bız ve tokalar ise Tell el Cüdeyde'nin buluntu topluluğunu oluşturmaktadır (Braidwood 1960:46-90).

Çanak Çömlek

A evresi çanak çömleği kendi içinde 3 mal grubuna ayrılmaktadır.

İlk grup olan “Kaba Basit Mallar” %8-13 oranındadır. Katkı maddesi olarak beyaz, gri mineral katkı ve muhtemelen saman olan bol bitkisel katkı görülür. Gevşek dokulu ve kolay kırılabilen olmak üzere iki tip hamur vardır. Özünü siyah olan bu mala ait parçaların dış yüzeyi genelde turuncu devetüyü, nadiren de açık sarı-turuncu devetüyü rengindedir. Yüzeyleri ıslak sıvazlama ile düzeltilmiş olan parçaların çok azında açığına rastlanmıştır. Kap biçimleri ağırlıklı olarak derin kâseler, oval gövdeli çömlekler, boyunlu çömleklerdir. Dipler genelde düzdür, bir adet kaide örneği bulunmuştur. Bezemeli örneklerle az rastlanmıştır. Ağız kenarındaki çapraz ip baskı ve bantlar, çıkıntı şeklinde tutamaklar ve damlacıklar saptanan bezek tipleridir.

2. grup olan “Koyu Yüzlü Açıklı Mallar” %79–84 oranındadır. Özünü siyahtır ve iyi pişirilmiş nitelikli bir maldır. Çoğunlukla mineral, nadiren saman katkılı, genelde kurşuni kahverengi devetüyü renkli hamuru olan parçaların çoğu açılanmıştır. Islak sıvazlama ile düzeltilmiş yüzeylerin renkleri kurşuni kahverengi devetüyü, nadiren kirli sarımsı devetüyü, kırmızı turuncu ve siyahtır. Biçim olarak %95 gibi yüksek bir oranda dik kenarlı, derin kâseler, %5 oranında ise boyunlu çömlekler bulunmuştur. Dipler kaba mal grubu ile aynı özellikleri taşımaktadır. Bazılarının kuş kemiği ile yapıldığı düşünülen kazı ve çizi bezeme görülür.

Üçüncü grup olan “Boya Astarlı Mal” grubu az pişirilmiştir. Özünü siyah olan bu

parçaların hamur rengi kahverengimsi siyah, bazen kirli turuncu kahverengimsi devetüyüdür. Katkı maddesi olarak iri taneçikli mika ve bazı parçalarda bitkisel katkı kullanılmıştır. Yüzey rengi donuk kahverengi, bazen turuncu kahverengimsi devetüyü ve kurşuni siyahtır. Yüzeyde kap kuru iken yapılmış düzeltme izleri vardır. Hafifçe yapılmış açık izlerine rastlanmıştır. Dış yüzeyde ağzın altına kadar, iç yüzeyin tümünde, kırmızımsı turuncu ya da kırmızımsı eflatun renkli ince boya astar bezeme görülür. Bazen astar dış yüzeyde verev bantlar halinde de uygulanmıştır. Ayrıca nokta, çizi ve damla şeklinde bezekler görülür. Dik kenarlı, küresel gövdeli kâseler biçim çeşitleri arasındadır (Braidwood 1960: 46-55).

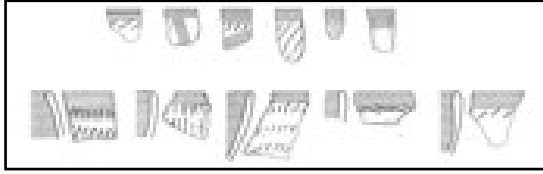

Fig. 9. Amuk A evresine ait Boya Astarlı Baskılı Mallar (Braidwood 1960:Fig.28,29)

Amuk B evresi sadece Tell el Cüdeyde’de tespit edilmiştir. A evresinde rastlanan “Kaba Mallar” bu evrede de bulunmuştur. İki evrenin bu mal grupları arasında farklılıklar azdır. Sığ kâselerin sayısında artış saptanmıştır. Bezeme olarak çizi bezeme ve kemer biçimli tutamaklar açığa çıkarılmıştır. Bir diğer grup “Kaba Kırmızı Astarlı Mallar”dır. Kızıl turuncu renkli astar bazen ağzın altında sonlandırılmıştır. Kaba mallarda görülen biçimlere rastlanır. Çizi ve baskı bezemeli kaba mallar grubu yüzey işlenişlerindeki farklılıklarla diğer gruplardan ayrılır. Kızıl turuncu renkli boya astar, parçalı astar ve yalın mallar görülür. Açık nadiren yapılmıştır. Biçimler hakkında bilgi azdır; yalnızca düz dipli, küresel gövdeli, alçak boyunlu çömlek ayırt edilebilmiştir. Bezeme türleri arasında düz çizgiden çıkan dikey çizgiler, dikey çizgi tarafından ortadan kesilen iç içe şevronlar ve nokta bezeme yer almaktadır.

Bu evrede baskın olan grup %52–57 oranı ile “Koyu Yüzlü Açıklı Mallar”dır. Bu gruba ait parçalar A evresindeki örneklere benzemektedir. Farklılığı ise açıklığın daha düzenli yapılmış olmasıdır. Yüzey rengi olarak yine donuk kurşuni kahverengimsi devetüyü görülür. Kapların iç kısmı kabuk benzeri nesnelere düzeltilmeye çalışılmış ve izler yüzeyde kalmıştır. Biçim olarak baskın tip, dik kenarlı kâseler ile boyunlu çömleklerdir. Çok sığ çanaklar, omurgalı parçalar ve küresel gövdeli derin kâseler diğer biçimler arasındadır. Tutamaklar azalırken, kabartma bantlarda artış gözlenmiştir. Yeni biçim

olarak bardak biçimli kap ve karından omurgalılar ortaya çıkmıştır. Bu grupta bezeme olarak %83 ünde açık, kalanında ise çizi ve baskı bezeme görülür. Nadiren kesme bezeme tekniğine rastlanmıştır. Bir diğer grup “Koyu Yüzlü Açkısız Mallar”dır. Koyu yüzlü açkılı mallar ile daha iri katkı kullanılması dışında hamurunda farklılık yoktur. Yüzey rengi açık kurşuni kahverengimsi devetüyü ve koyu kurşunidir. Dış yüzeyde ıslak sıvazlama yapılmıştır. Dar ağızlı ve derin kâseler görülen kap formlarıdır.

“Boya Astarlı Baskılı Mallar” da A evresinde görülen tipe benzemektedir. Form olarak küresel gövdeli dik kenarlı kaplar vardır. Boya astar bezeme ve ağız kısmında bant yapılmıştır. Diğer bezeme türleri ise verrev bantlar, elips biçimli baskı bezemeler ve deniz kabuğu baskılarıdır.

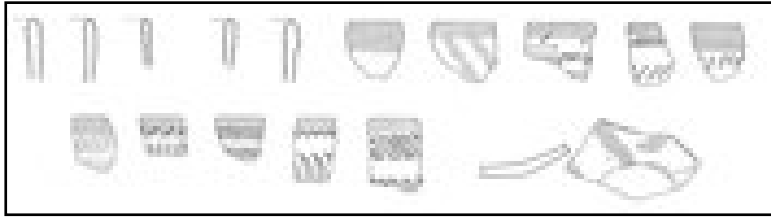

Fig. 10. Amuk B evresine ait Boya Astarlı Baskılı Mallar (Braidwood 1960:Fig.54)

“Kırılğan Boyalı Mallar” siyah özlü, hamuru genelde turuncumsu devetüyü renginde bir gruptur. Katkı maddesi olarak iri taneler halinde mineral katkı görülür. Yüzey turuncumsu devetüyü ya da turuncumsu kahverengi devetüyüdür ve parçaların %75’i açkılıdır. Dış yüzeyde ayrıca ıslak sıvazlama izlerine rastlanmıştır. Boya kırmızı turuncumsu kahverengi ya da kızıl eflatundur. Bu mallarda kullanılan kilin bölgeye yabancı olması, parçaların ithal mal olduğunu düşündürmüştür. Biçimleri hakkında fazla bilgi yoktur ancak KYAM ile benzerlikler saptanmıştır. Dik kenarlı küresel kaplar, bazılarının iç yüzeyi bezemeli sığ kaplar ve çömlekler vardır. Aycık şeklinde tutamaklar görülür (Braidwood 1960:68-83).

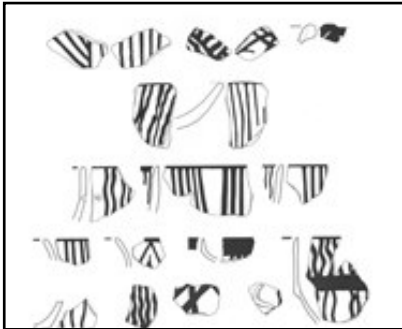

Fig. 11. Amuk B evresine ait Kırılğan Boyalı Mallar (Braidwood 1960:Fig.55)

Amuk B evresinin son grubu olan “Parlak Mallar” az miktarda ele geçmiş olmalarına rağmen belirgin özellikleri ile diğer gruplardan ayrılırlar. Siyah özlü hamur, turuncumsu kahverengi devetüyü renklidir. Katkı olarak mineral, bitkisel ve deniz kabuğu kullanılmıştır. Yüzey hamur ile aynı renktedir. Biçim olarak içe dönük ağızlı kâseler saptanmıştır. Grubun bir kısmında açık parlaklığını andıran bir parlaklık görülmüştür. Ancak açık izlerine rastlanmadığı için kesin bir yargıya varılamamıştır (Braidwood 1960:83).

2.3.1.2. YUMUKTEPE

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Yumuktepe, Mersin kent merkezindeki Demirtaş Mahallesi’nde bulunmaktadır. Yerleşmede ilk dönem kazıları, John Garstang tarafından 1936–39 ve 1947–48 yılları arasında gerçekleştirilmiştir (Garstang 1935). İkinci dönem kazıları Veli Sevin ve Isabella Caneva ortak başkanlığında 1993 yılında başlatılmış, halen Caneva başkanlığında devam ettirilmektedir. Tarihöncesi dönemlerde iskân için ardı sıra höyüğün batı kesimi tercih edilmiştir. 300 m. çapındaki höyüğün ana kaya üzerindeki yükseltisi toplam 23 m. dir. Yeni çalışmalarda, Garstang’ın tabakalanmasının tekrar değerlendirilmesine ağırlık verilmiştir. Bu alanda ilk çalışma Catherine Breniquet tarafından yapılmıştır. Breniquet, bütün tabakaları ikiye ayırmıştır. İlki, Garstang tarafından değerlendirilmiş olan Neolitik tabakalar, diğeri ise boyalı çanak çömleğin temsil ettiği, 25-23, tabakalarından oluşan Proto-Kalkolitik’tir. En erken evre, M.Ö. 7.000-6.300 arasına tarihlenir. Bu tabakanın 5 m. üzerinde M.Ö. 6.000’e tarihlenen ve Garstang’ın tabakalanmasına göre 27-26. tabakaları içeren evre gelir. Bunun 3 m. üzerinde 25-23. tabakaları kapsayan M.Ö. 5.800’e tarihlenen bir evre daha yer alır. 2 m. üzerinde ise Halaf ve Obeid dönemleri gelir (Caneva 1999:108). Yerleşmenin Son Neolitik tabakalarında bulunan C¹⁴ örnekleri G.Ö. 7.030 ± 90 - 6.575 ± 70 (kal.) tarihlerini vermiştir. Final Neolitik tabakalarında ise bir adet C¹⁴ örneği bulunmuştur. Bu örnek G.Ö. 7.010 ± 75 yılına tarihlenmiştir (Caneva vd. 2004: 29).

Mimari

İlk Neolitik

Yumuktepe’nin en eski tabakalarına Garstang’ın yürüttüğü çalışmalar sırasında kazılan A açmasında ulaşılmıştır. Sondaj yaklaşık 8 m. kazılmasına karşın ana toprağa

inilememiştir. 1993 yılında başlanan yeni kazı çalışmalarında bu sondajda derinleşilmiş ve açmanın yanında bir başka sondaj daha kazılmıştır. A sondajında 80 cm. derine inilmiş ve iskan izlerinin azaldığı ve toprağın daha kumlu olduğu tespit edilmiştir. En alttaki bu kumlu tabakanın Yumuktepe'nin ilk yerleşimcileri tarafından iskân edildiği anlaşılmıştır. Yerleşmenin diğer alanlarında da olmadığı gibi burada da Çanak Çömleksiz Neolitik dolgusu yoktur. Bu tabakada ele geçen mimari kalıntılar yalnızca küçük çaytaşı platformlar ve olası ateş yerleridir. Yeni sondajda bazı taş temeller ve taş temel üzerine dal örgü tekniğinin uygulandığını gösteren, yanmış duvar sıvalarında kamış izleri bulunmuştur (Caneva 2004: 33).

Orta Neolitik

A açmasında bu evreye ait tabakaların tahribata uğraması ve bu açmanın yanında açılmış olan sondajda bu tabakalara rastlanmaması nedeniyle bu iki alan arasında yeni bir kazı alanı açılmıştır. Yeni alanda ağır bir yangın geçirmiş olan bir yapıda yanmış sıva ve çökmüş duvarlara ve çatıya ait keresteler bulunmuştur. Yapının planı, eski kazılarda yapı tahrip olduğu için net olarak anlaşılamamıştır. Korunmuş olan üç duvardan yola çıkılarak, bu duvarların aralıklarının oldukça dar olması ve saptanan diğer küçük buluntular nedeniyle yapının depolama amaçlı kullanıldığı düşünülmektedir. Bu odayı kesen çok odalı bir yapı kalıntısı, bu evrenin Garstang'ın 27. tabakasıyla çağdaş olduğunu veya biraz daha erkene tarihlenebileceğini ortaya koymaktadır. Uzak mesafeden getirilmiş iki büyük konglomera taşı, giriş yapımında kullanılmıştır. Bu yapı önceki evrede olduğu gibi çevreden toplanmış malzeme ile inşa edilmiş olmasına karşın yeni bir mimari teknik tespit edilmiştir. Yapı, koridorlarla birbirine bağlanan dörtgen odalardan oluşmuştur. Taşlar genelde yuvarlatılmış veya ovaldir. Bazılarının özellikle şekillendirilmiş olması dikkati çekmektedir. İki adet sıvalı, çaytaşından yapılmış nişlere rastlanmıştır. Yapının tabanında ev içi faaliyeti işaret eden kömürleşmiş tohumlar ve meyveler dağılmış halde bulunmuştur (Caneva 2004: 36-37).

Son Neolitik

Bu evre, hücre planlı mimarisi, geniş duvar kalıntıları ve yapı tekniği ile önceki evrelerden ayrılmaktadır. Evrede yer alan duvar sıvaları ve yanmış taban parçaları ile bir önceki evreye ait yapının arasında kül tabakası bulunmaktadır. Daire şeklindeki çuku-

rlarda yetişkin ve çocuklara ait iyi korunamamış gömüler bulunmuştur. Taş ve deniz kabuğundan yapılmış kolyeler dışında bazı gömülerde, açkısız devetüyü ya da açık turuncu renk üzerine yapılmış, oldukça standart bir bezeme tipi olan “Yıldırım” motifinin yer aldığı küçük kâselere de rastlanmıştır. Bu evre, yoğun görülen mezarlarive mezar buluntularının yanı sıra taş döşeli silolarıyla dikkati çekmektedir. Çaytaşı döşeli ve yuvarlak planlı silolar ~1.20 m. çapına sahiptir. Siloların yanı sıra basit, silindirik depolama çukurları da bulunmuştur (Caneva 2004:45-48).

Neolitik Çağ Bitimi

Bu evrede açığa çıkarılan duvarlar, bir önceki evrenin duvarlarından çok daha kalındır. Geniş taşlar duvarların hatlarında, küçükleri ise araları doldurmak amaçlı kullanılmıştır. Bazı duvar sıralarının bir önceki evrenin tekniği ile örüldüğü, bazılarında ise daha gelişkin bir teknik kullanıldığı gözlenmiştir. Yanmış taban üzerinde ele geçen yanmış kerpiç parçaları olasılıkla üst yapı öğelerine aittir. Yangın sonrası inşa edildiği anlaşılan başka bir yapıya ait duvarda özenli yapılmış sıva kalıntılarına rastlanmıştır. Yapıların durumu yerleşmenin bu evresinin anlaşılmasında yeterli bilgi sağlayamamıştır. Bu evrenin tipik olabilecek özelliği tüm alana yayılan yüzlerce silodur. Çaytaşı döşeli olan silolar bazen birbirleri üzerine gelecek şekilde konumlandırıldıklarından aralarından evre farkını yorumlayabilmek güç olmuştur (Caneva 2004:50-53).

Buluntu Topluluğu

Yumuktepe yerleşmesinin Erken ve Orta Neolitik evrelerinde bulunan taş aletler arasında obsidyen aletler çoğunluktadır. Çoğu delici ya da dilgi yapılmak için tekrar düzeltilmiştir. Asimetrik, kıvrık uçlar, deliciler arasında yaygındır. Kemik endüstrisi değişik tiplerdeki deliciler ve spatülleri kapsamaktadır. Kemik bir baskı mühür dikkat çekicidir. Bu buluntular Garstang’ın araştırmalarında saptanamamıştır. Az sayıda bulunan sürtme taş aletler küçük öğütücüler ve kısmen cilalanmış baltalardır. Kil figürin gibi buluntulara rastlanmamıştır. Final Neolitik tabakalarında çizi bezeme ile süslenmiş, düz, kil ağırşaklar bulunmuştur. Disk biçimli boncuklara ve cilalanmış taştan bileziklere rastlanmıştır. Delici ve spatüller kemik alet arasındadır (Caneva 2004:40,53).

Çanak Çömlek

İlk Neolitik

Bu tabakalarda bulunan çanak çömlek kum katkılı, açıkta bir maldır. Parçaların yüzey renkleri devetüyünden koyu kahverengi ve siyaha renk değişikliği göstermektedir. Kap biçimleri küresel gövdeli küçük çömlekler ve kâselerdir. Çok sık olmamakla beraber baskı bezeme görülmektedir. Baskı bezeme bazen tüm gövdede uygulanırken bazen yalnızca ağız kısmında sınırlandırılmıştır. Bu bezemenin çömlek ustasının parmağını ya da tırnağını kullanarak veya çeşitli büyüklüklerde ve şekillerdeki spatül, deniz kabuğu ve tarak yardımı ile yaptığı düşünülmektedir. Bezekler bazen tüm gövdede uygulanırken bazen yalnızca ağız kısmında sınırlandırılmıştır. (Caneva 2004:38,40)

Orta Neolitik

Orta Neolitik çanak çömleği önceki evrede bulunanlardan fazla bir farklılık göstermez. Parçalar tipik Koyu Yüzlü Açıkta Mal özelliğini kazanmıştır. Turuncu renkli, açıkta, armut biçimli küçük kaplar ve kâseler yaygınlaşmıştır. Küçük dikey tutamaklar ve yumrucukların bazı kaplara eklenmiş olduğu tespit edilmiştir. Bu tür eklemelerin yapıldığı kapların diğer tiplere oranla daha kaba ve basit olduğu anlaşılmıştır. Baskı bezeme neredeyse ortadan kalkmış ve koyu gri yüzey üzerine uygulanan açık bezeme ortaya çıkmıştır. Oldukça parlak yüzeyli, ince cidarlı kaplarda görülen baskı bezeklerin bazen beyaz macun ile doldurulduğu saptanmıştır (Caneva 2004:37-40)

Son Neolitik

Bu evrede ilk kez boyalı çanak çömlek ortaya çıkarken, önceki evrelerde tipik olan KYAM sayısında azalma görülür. Yeni mal grubu kum katlı ve iyi pişirilmiştir. Hem ikinci dönem kazılarında hem de Garstang'ın kazılarında, gömülerde ele geçen nitelikli çanak çömlek dışında, düz dipli, açık kova ya da boyunlu çömlekleri kapsayan, açıkta, kaba, kalın hamurlu çanak çömlek sık rastlanan biçimlerdir.

Açık krem rengi ya da turuncu açıkta yüzey üzerine çeşitli geometrik bezekler (şevronlar, dikey paraleller veya çapraz bantlar, noktalar ve kanca vb), koyu kırmızı veya kahverengi olarak uygulanmıştır. Bezekler bazen ağız kenarındaki kalın kırmızı bandın çevresinde sınırlandırılmıştır. Aynı kabın yüzeyinde ağız, boyun, omuz gibi

farklı bölgelere de yapılmıştır. Çoğu kez parmakla yapılan bezekler, büyük damlacıklar ve noktalara neden olmuştur. Diğer durumlarda ise bitkisel bir fırça kullanıldığı düşünülmektedir. Yatay bir bantın altında dalgalı şekilde inen çizgilere verilen isim olan “Yıldırım” bezeği bazen kabın gövdesine de uygulanmıştır (Caneva 2004:50).

Fig. 12. Son Neolitik boyalı kap ve parçaları (Caneva 2004: Fig.7,8)

Neolitik Çağ Bitimi

Bu evrede kum katkılı, iyi fırınlanmış, açık renkli ve boyalı mallar görülmeye başlanır. Yeni üretimler arasında genellikle nitelikli, her zaman açık, çeşitli biçimlere sahip ve özenli bezemeleri olan bir mal grubu dikkati çekmektedir. Bu parçalar düzgün, ince, kahverengi ya da siyah renk çizgilerden oluşan gelişkin bezemelere sahiptir. En sık rastlanan bezek yatay çizgiler arasında kalan alana uygulanan ağ, şevronlar ya da üçgenlerdir. Bu bezemeler kabın belli yerinde değil birçok yerinde görülebilir. Küresel gövdeli çömlükler en yüksek orana sahip biçimdir. Genellikle çizi bezemeli ve içi beyaz macun ile doldurulmuş açık mallar birkaç parça olarak bu tabakalarda bulunmuştur. Bu nitelikli malın yanı sıra bezemesiz pişirme ve depolama kapları da az sayıda ele geçmiştir (Caneva 2004:53).

2.3.1.3. SAKÇAGÖZÜ

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Coba Höyük adı ile de bilinen Sakçagözü, Gaziantep ilinin Sakçagözü köyüne 3 km. uzaklıkta yer almaktadır. 9 m. yüksekliğinde, 140 X 90 m. boyutlarındaki höyük, ilk olarak J. Garstang tarafından 1907 yılında, yüzeyindeki Hitit taş bloklarının keşfedilmesiyle saptanmıştır. Yerleşme 1908–1911 yılları arasında J. Garstang, 1949 yılında ise J. Waechter başkanlığında kazılmıştır.

Çalışmalar sonucunda aşağıdaki tabakalanma tablosu oluşturulmuştur (du Taylor, vd.,1950:53-56).

Tabaka	Dönem
I	Halaf öncesi/Neolitik
II	Samarra-Erken Halaf
III	Halaf
IV	Obeyd
V	Uruk - Jemdet Nasr - İlk Hanedan Dönemi
VI-VIII	Habur Devri
IX	Suriye Hitit Dönemi
X-XI	Post-Hitit
XII	Orta Çağ Çukurları

Mimari

Neolitik Çağ'a tarihlendiği kabul edilen I. tabakada hendekler ve çeşitli çukurlar bulunmuştur. Dipleri kül tabakaları ile kaplı olan hendeklerin yanı sıra yanyana sıralanan, çapları ve derinlikleri 10–15 cm. arasında değişen kazık delikleri ortaya çıkarılmıştır. Kazık delikleri nedeniyle bu tabakada dal-örgü evlerden oluşan bir köyün var olduğu düşünülmüştür (du Taylor, vd.,1950:74-75).

Çanak Çömlek

I. tabakada bulunan çanak çömleğin çoğunluğu açıktır. Dik kenarlı, yalın ya da açık bezemeli kaplar en sık görülen tiplerdir. Çizi bezemeli, yüzeyi siyah renkli parçalar tek tük bulunmuştur. Bu mal gruplarının dışında sonraki evrelerde görülen Samarra-Halaf mallarının öncüsü sayılabilecek boyalı parçalar tespit edilmiştir. Oldukça ince cidarlı, beyazdan yeşile değişiklik gösteren parçalarda görülen biçimler küçük küresel gövdeli, uzun boyunlu çömleklerdir. Boya donuk siyahtır. En sık görülen bezeme, birçok çeşidi keşfedilmiş kafestir (du Taylor, vd.,1950:83-84).

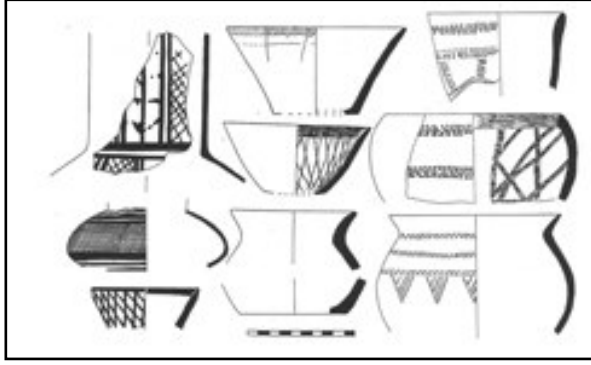

Fig. 13. Neolitik Çağ kapları (du Taylor, vd.,1950:Fig.12)

2.3.1.4. TELL AİN EL-KERKH

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Rouj Havzasında yer alan Tell el-Kerkh höyük grubu, aralarında Tell Ain el-Kerkh'in de yer aldığı üç höyükten oluşmaktadır. Rouj Havzasında ilk olarak A. Tsunaki başkanlığındaki bir ekip tarafından 1980–1988 yılları arasında yüzey araştırmaları yapılmış ve çalışmalar sonucunda kırk adet yerleşim tespit edilmiştir. Bölgedeki kazı çalışmalarına öncelikle Tell el-Kerkh'te yapılan bir sondajla başlanmış daha sonra 1997–2000 yıllarında Tell Ain el-Kerkh höyüğü kazılmıştır.

Yerleşmenin yüzeyinde Neolitik ve Halaf malzemesine rastlanmış, yoğun olarak Bizans çanak çömleği bulunmuştur. Kazı çalışmaları sonrasında, höyüklerin yer aldığı Rouj Havzası için Neolitik tabakalarla ilgili bir kronoloji oluşturulmuştur ve bu kronoloji tablosunda en eski evre (El-Rouj 1 period) Geç Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem B'ye tarihlenmiştir. Tell Ain el-Kerkh höyüğünde 6 tabaka ve oluşturulan kronolojiye göre 4 evre tespit edilmiştir (Tsuneki et al 1999: 1-2).

Mimari

Oldukça tahrip olan 1. tabakada mimari kalıntıya rastlanmamıştır. 2. tabakada dörtgen odalardan oluşan, taş temelli bir yapı topluluğu bulunmuştur. Temellerin altında ve civarında çok sayıda gömü tespit edilirken fırın olarak düşünülen alanlar ve taş dizileri açığa çıkarılmıştır. 3. tabakada da kısmen korunabilmiş tek odalı dörtgen yapılara ait oldukları düşünülen, taş dizileri bulunmuştur. Üstteki tabakada görüldüğü gibi yine birçok gömü ve fırın benzeri alanlar saptanmıştır. 4. tabakada bu evreye ait olduğu tahmin edilen, tabanı oldukça özenli sıvanmış, kerpiç topanlardan (pisé) oluşturulmuş

duvarları olan dörtgen bir yapı bulunmuştur. Yapının çevresinde hem bu tabakaya hem de 3. tabakaya ait fırınlar yer almaktadır (Tsuneki vd. 2000: 5-7).

Buluntu Topluluğu

Geç Çanak Çömlekli Neolitik döneme ait olan El-Rouj 2d evresinde ele geçen çakmaktaşıdan yapılmış yontma taş aletler içerisinde orak bıçakları, deliciler ve kazıyıcılar yer almaktadır. Obsidyen aletler oldukça az miktardadır; genellikle bıçaklar görülmektedir. Bazalttan yapılmış öğütme taşları, havaneli ve çok sayıdaki yassı balta yerleşmede bulunan sürtme taş aletlerdir. Taş kap sayısı oldukça azdır. Delikli taşlar, taş toplar, kireçtaşıdan oluklu taşlar, kemik spatüller ve bızlar döneme ait diğer küçük buluntulardır. Yerleşmede ayrıca önemli miktarda taş, kil ya da denizkabuğundan yapılmış mühür bulunmuştur (Tsunaki vd. 2000: 13-17).

Çanak Çömlek

Tell Ain El Kerkh höyüğünde çalışılan alanlarda ele geçen çanak çömlek parçaları El Rouj tabakalanmasına göre 2 evreyi işaret etmektedir: El Rouj 2c ve 2d. El Rouj 2c evresi “Koyu Yüzlü Açıklı Mal” ve “Kaba Mal” gruplarından oluşmaktadır. 2d evresinde, bu mal gruplarına ek olarak “Koyu Yüzlü Açıkız Mal”, “Krem Renkli Mal” ve “Nitelikli Boyalı Mal” görülmektedir (Tsunaki vd. 2000: 7). Bu mal gruplarına ek olarak “White Ware” parçaları bulunmuştur. Bu parçalar olasılıkla El-Rouj 2c dönemine aittir (Tsunaki vd. 2000: 11).

KYAM'da omurgalı kâseler, S kıvrımlı kâseler ile kısa boyunlu küresel ya da omurgalı çömlekler en sık rastlanan kap biçimleridir. Diğer yandan yarı küresel kâseler, derin kâseler, sığ açık kâseler, silindirik ya da torba ağızlı çömlekler de bu mal grubunda görülmektedir. Bezek olarak gövdenin üst kısmında dikey ve yatay eklenti bantlar vardır. Bezemesiz parçalar ağırlıkta olsa da özenli baskı bezeklere de rastlanmıştır. Olasılıkla daha eski evrelere ait, kil sıvalı ve nitelikli kilden yapılmış kaplar da bulunmuştur. El-Rouj 2d evresindeki *KYAM* parçaları hafifçe düzleştirilmiş, derin kâseler, sığ açık kâseler, S profilli kâseler, krema kapları ve kaideli kâselere aittir. Çömlek tipleri olarak dışa çekik ağızlılar ve silindirik boyunlular vardır (Tsunaki vd. 2000: 7-8).

Kaba Mal genelde bitkisel katkılı bazen kum katkılıdır. Göreli düşük ısıda fırınladıkları siyah özlerinden anlaşılmaktadır. Düz dipli kâseler ile hafifçe dışa çekik boyunlu çömlükler gibi büyük kaplar görülmektedir. Astar üzerine yapılmış kazı, baskı ve eklenti bezeme türleri dikkati çekmektedir. Az sayıda parçada boya tespit edilmiştir. Ayrıca bir çok Husking Tray'e rastlanmıştır. *Koyu Yüzlü Açkısız Mal* grubunda derin kâseler, torba ağızlı çömlükler ve kısa boyunlu çömlükler sık rastlanan biçim çeşitleridir. Krem Rengi Mal'a ait parçalar çok sayıda bulunmamıştır. Parçaların küçük olması nedeniyle kap biçimleri hakkında yeterli bilgi sahibi olunamamıştır (Tsunaki vd. 2000: 9-10).

Nitelikli Boyalı Mal diğer gruplardan rahatlıkla ayrılabilir özelliklere sahiptir; daha nitelikli hamur, açık renkli astar üzerine özenli açk ve turuncu, kırmızı ve siyah renklere yapılan geometrik boya bezemelere sahiptir. Parçaların çoğunda katkı çıplak gözle görülebilir değildir. Bazı kumlu parçalar Tell Sabi Abyad yerleşmesinin 6-4 tabakalarından ve Tell Baghouz'dan örnekleri bilinen Samarra dönemine ait boyalı parçalarla benzerlik göstermektedir (Odaka 2003: 80) Gerçek Samarra çanak çömleğine ait başka parça Kuzey Levant'ta henüz bulunmamıştır. (Odaka 2003: 80-81).

Boya bezekleri kronolojik bir gelişmeyi işaret etmektedir. İç yüzeyinde dans eden kadınlar, dış yüzeyinde kafes olan kaplar Erken Halaf'a tarihlenmektedir. Orta ve Geç Halaf'tan bilinen "Boğa başı"na da (bukranium) rastlanmıştır. Tell Ain el-Kerkh'te bulunan bazı parçalar bu özelliktedir, ancak parçaların bulunduğu tabakalar El-Rouj 2c evresi tabakalarında tespit edilmiştir. Bu evrenin Erken Halaf'tan daha eski bir tarihe ait olduğu düşünülmektedir. Ayrıca dans eden kadınlar bezeği, Halaf'taki örneklerinden daha basittir. Hamur, tabakalanma ve bezeme üslubu nedeniyle Nitelikli Boyalı Mal'ın Halaf'tan daha eski olduğu söylenebilir (Odaka 2003: 80-81).

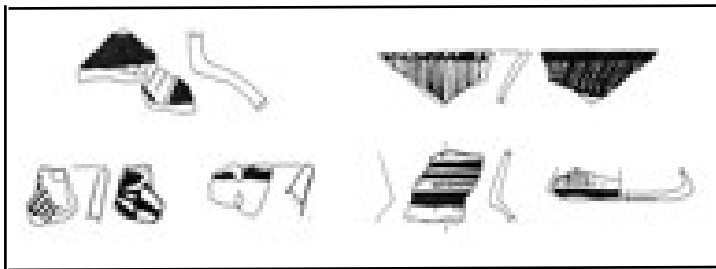

Fig. 14. Boyalı parçalar (Tsuneki vd. 1999: Fig.6,7,8)

2.3.2. FIRAT HAVZASI

2.3.2.1. SABİ ABYAD I

Konumu, Araştırma Tarihçesi ve Tabakalanma

Tell Sabi Abyad, Balikh Vadisi'nin kuzey kısmında, Türkiye-Suriye sınırının 30 km. ve Hammam et-Turkman köyünün de 2 km. kadar güneyinde yer almaktadır. Sabi Abyad; I den IV e kadar adlandırılan, yan yana olan, prehistorik höyüklerden oluşmaktadır (Akkermans 1988:399). Höyükler; birbirlerinden kısa mesafelerde, kuzey-güney doğrultusunda sıralanmışlardır. Yapılan C¹⁴ tarihllemelerine göre höyüklerde, M.Ö. 7. binden MÖ 2.bine kadar yerleşim olmuştur (Akkermans 1989:11). Sabi Abyad höyükleri, 1978 yılında P. Santavile tarafından yapılan yüzey araştırmalarında saptanmıştır. 1986 yılında Sabi Abyad I höyüğünde, Peter M.M.G. Akkermans tarafından yürütülen kazı çalışmaları başlatılmıştır (Akkermans, 1993:45). Yerleşmede Pre Halaf'tan Erken Halaf'a kadar kesintisiz iskân vardır. I den 11'e doğru 11 ana mimari evrenin tanımlandığı yerleşmede, evreler şu şekilde sıralanmaktadır: 11-8 Pre-Halaf⁵, 7-4 ise Geçiş Evresi, 3-1 Erken Halaf'ın erken evreleri (Cruells ve Nieuwenhuyse 2004:50). Bu evreler Balikh Bölgesi için oluşturulmuş kronolojide ise şu şekilde yer bulmaktadır: 11-8 Balikh II A ve II C (M.Ö. 6860/6610-5970 kal.), 7-4 Balikh III A (M.Ö. 5970/5960-5910 kal.) ve 3-1 Balikh III B (M.Ö. 5910-5760 kal.) (Verhoeven 1999: 4-5).

Mimari

Neolitik Dönem

Sabi Abyad I höyüğünün 11-7 tabakalarında ortaya çıkarılan mimari kalıntılar oldukça sınırlıdır. Plan verebilecek yapı kalıntılarına yalnızca, iki bağımsız dörtgen yapının, batı duvarlarının bulunduğu 7. tabakada rastlanmıştır. Taş temelsiz, topan kerpiçten yapılan ve ~50 cm. kalınlığında olan bu duvarların, doğu-batı yönünde uzanan köşe dönüşleri ve bölme duvarları bulunmuştur. Diğer tabakalarda ise duvar kalıntıları, ocak gibi yapı elemanları ele geçmiştir (Verhoeven ve Kranendonk 1996: 27-37).

⁵P.M.M.G. Akkermans tarafından derlenen ve 1996 yılında basılmış olan "Tell Sbi Abyad The Late Neolitik Settlement" adlı yayında, yerleşmenin tabakalanmasında 7. tabaka Pre Halaf Dönemi'ne ait olarak değerlendirilmiştir. 2004 yılında Cruells ve Nieuwnhuyse tarafından yayımlanan makalede ise 7. tabaka, Proto Halaf (Geçiş Evresi) olarak verilmiştir.

Geçiş Dönemi

Neolitik Çağ ile Halaf geçişini veren tabakalar arasında, şiddetli bir yangın geçirmesi nedeniyle; mimari bakımdan en iyi kalıntılara 6. tabakada ulaşılmıştır. Bir teras üzerine kurulmuş olan 6. tabaka yerleşmenin güneyindedir. (Verhoeven ve Kranendonk, 1996: 42). 800 m² yayılan tabakada, yapıların 1.40 cm. yüksekliğe kadar korunduğu ve birbirine yakın olarak inşa edilmiş, çok odalı dörtgen planlı sekiz yapı ile yuvarlak planlı dört yapının bulunduğu anlaşılmıştır. Yer yer binalar birbirine bitişik düzende inşa edilmişlerdir. Alanları 90-120 m² arasında değişen dörtgen yapılar çok odalı konutlardan oluşmaktadır. Genellikle üç sıra oluşturacak biçimde dizili olan ve boyutları 3-5 m² arasında değişen odaların sayısı bazen 15'in de üzerine çıkmaktadır. Farklı nitelikteki killerden faydalanılarak yapılmış kerpiç topan duvarların kalınlıkları 40 cm kadardır. Yapım amaçlarının net olarak anlaşılamadığı, çok kalın sıvalı duvarlar ve tabanlar bulunmuştur. Odalardan bir diğerine geçiş bazılarında mümkündür; bazen aynı yapıdaki bir odaya giriş için başka bir giriş kullanılmak zorundadır. Örneğin IV numaralı yapının güneyindeki odalara birinden diğerine geçerek girilebilmektedir ancak, aynı binanın kuzeyinde kalan odalara girebilmek için binanın bir başka ana girişini kullanmak gerekmektedir. Bu durum; bulunabilen girişlerin dışında, daha farklı ve en az bir giriş sisteminin daha olduğunu, düşündürmektedir. Ayrıca konutların aralarında ve içlerinde çok sayıda ocak bulunmuştur (Verhoeven ve Kranendonk, 1996: 44-45). Dörtgen binaların yanı sıra ortaya çıkarılan yuvarlak planlı yapıların (toloslar) en büyüğünün çapı 7.75, en küçüğünün ise 1.75 metredir. Büyük olan tolosun ana girişinde ahşap bir kapı kullanıldığı düşünülmektedir. Küçük dörtgen bölümleri olan bu tolosun içinde bulunan havaneleri, ağırşaklar, tezgâh ağırlıkları ve kemik bız gibi buluntular, bu yapıların besin hazırlama veya dokuma gibi işler için kullanıldıklarını düşündürmektedir (Verhoeven ve Kranendonk, 1996: 59-60).

Fig. 15. Sabi Abyad höyüğü 6. tabaka mimarisinin üç boyutlu canlandırması (<http://www.sabi-abyad.nl/tellsabiabyad/projecten/index/0/8/?sub=9&language=en>)

Yerleşmenin 5. tabakasında çok odalı, dörtgen, iki yapı kalıntısı saptanmıştır. Batı kısımda yer alan kuzey-güney doğrultulu yapı içinde 1.00 x 0.75 cm. lik odalardan 5.00 x 3.50 cm.ye kadar değişen boyutlarda 15 oda bulunmaktadır. Odalar 50 cm. genişliğinde geçitler ile birbirine bağlantılıdır. Odaların birçok kez yenilediği için taban kalınlıkları değişkendir. Kerpiç topanı ya da kerpiç bloklarından yapılan bu yapı içerisinde de ocak ve sıvalı taban ile duvarlar ele bulunmuştur. Kuzeydoğuda yer alan ikinci yapı kısmen açıldığı için, planı tam olarak çıkartılamamıştır. Ancak ikinci yapının da diğeriyle aynı teknikte inşa edildiği belirtilmektedir. Dört odanın bulunduğu yapıda da ocak ve kapı girişlerinin olduğu anlaşılmıştır. (Verhoeven ve Kranendonk, 1996: 66-72).

4. tabakada Halaf döneminin belirgin mimari yapı tipi olan dromoslu tolos (yuvarlak ana yapıya bitişik dörtgen odalı mekânlar) biçiminde bir yapı bulunmaktadır. Kerpiç bloklardan yapılmış duvarları, 30-70 cm. yüksekliğine kadar korunmuştur. Bu yapının güneyinde birbirinden ayrı gibi gözükken iki dörtgen odanın kuzey duvarları, kuzeyinde ise birbirine bitişik altı küçük odadan oluşan dörtgen iki yapı daha bulunmaktadır. Yuvarlak ve dörtgen planlı fırınların dışında, “anahtar deliği” ve “8” biçimliler ile yuvarlak ve dörtgen planlı fırınlar da bulunmuştur. Çeşitli büyüklüklerde olan fırınların tümü taban içine gömülmüştür. Fırınların taban içindeki derinliği, boyutları ile doğru orantılıdır (Verhoeven ve Kranendonk, 1996: 76-81).

Buluntu Topluluğu

Sabi Abyad I'in yontmataş alet endüstrisinde hem çakmaktaşı hem de obsidyen kullanılmaktadır. Balikh Vadisi'nde bulunan Pleistosen teraslarından temin edilen çakmaktaşıdan elde edilen aletler arasında yonga türü aletler, ok uçları, kazıyıcılar, bıçak ve orak bıçakları, kalemler ve deliciler yer almaktadır. Anadolu'dan gelme obsidyenden yapılan aletler arasında ise ok uçları, açıkılı parçalar, kazıyıcı, delici ve kalem gibi aletler bulunmaktadır (Copeland 1996:286-297). Yerleşmede bulunan sürtme taş aletlerin üretiminde bazalt, kireçtaşı, granit, mermer, alabaster, hematit, kaya kristali gibi taşlar kullanılmıştır. Öğütme taşları, havanlar, boncuklar, yassı baltalar, keser ve taş kaplar sürtmetaş buluntu topluluğunu oluşturmaktadır (Collet ve Spor 1996:415-424). Pişmiş ya da pişmemiş kilden ağırşaklar, delinmiş deniz kabuğundan diskler, ke-

mikten bızlar, iğneler ve spatulalar tüm tabakalarda bulunmuştur. Deniz kabuğundan ve yumuşakca kabuğundan yapılmış az sayıda gerdançe ve boncuk yerleşmede ele geçen buluntular arasındadır. Üç tane damga mühür; çok sayıda ise mühür baskısına rastlanmıştır (Akkermans,1993:81,85).

Fig. 16. yerleşmede bulunan öğütme taşları ve kilden figürinler (<http://www.sabi-abyad.nl/tellsabiabyad/projecten/index/0/8/?sub=14&language=en>)

Çanak Çömlek

Pre-Halaf Dönemi

Pre Halaf dönemine ait 11. ile 7. tabakalar arasında bulunan çanak çömlek grubu yaklaşık olarak 13.600 parçadan oluşmaktadır. Çalışmalar doğrultusunda Balikh II'ye ait mal gruplarının yalın, düzensiz ve tam olarak bir standart oluşturmayan özelliklere sahip olduğu düşünülmektedir. Bu duruma karşın Koyu Yüzlü Açkılı Mallar, Gri-siyah Mal ve Mineral Katkılı Kaba Mal olarak değerlendirilen üç grup dikkat çekicidir. Oldukça az sayıda olmalarına karşın nerdeyse tüm Pre-Halaf tabakalarında bulunmaktadırlar. Bu tabakalarda ağırlıklı olarak görece tanımsız parçaların oluşturduğu gruba ise “Standard Ware” adı verilmiştir.

Koyu Yüzlü Açkılı Mallar

Koyu Yüzlü Açkılı Mal grubu Sabi Abyad'da, diğer gruplarla oranlandığında sayısal olarak fazla bir yer tutmaz. En alttaki 11. tabakadaki oranı %0.2 iken, ardılı evrelerde bu oran giderek artar ve Neolitik Döneme ait son evrede % 15.8 oranına ulaşır (Le Miere ve Nieuwenhuys, 1996: fig. 3.5). 1-2 mm. büyüklüğünde ve çoğunlukla siyah renkli mineral içermesi ve bitkisel katkının oldukça az görülmesi bu grubun belirgin özelliğidir. Yüzey ve hamur renkleri kırmızıdan siyaha çeşitlilik gösterir ancak, çikolata kahverengisi ya da koyu gri renklere daha sık rastlanır. Tell Sabi Abyad'da bulunmuş olan Koyu Yüzlü Açkılı Mal'a ait parçalar, Amuk, Ras Shamra, Mersin ve Sakçagözü

gibi yerleşmelerden bilinen Koyu Yüzlü Açkılı Mallar'la aynıdır. Bu nedenle, Sabi Abyad'da ele geçen bu grubun başka yerden; olasılıkla kuzeydeki bu yerleşmelerden buraya getirildikleri varsayılmaktadır (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996:126-127).

Gri-Siyah Mal

Gri-Siyah Mal grubu, Tell Sabi Abyad'da 11. ve 9. tabakalarda hiç bulunmamıştır. En fazla görüldüğü evre % 5.5 oranı ile 10. tabakanın A evresidir. Bu mal grubuna ait parçalar, gri ya da siyah yüzey rengine, devetüyü veya açık kahverengi hamur rengine sahiptir. Hamuru oldukça niteliklidir ve çok ince taneli mineral içerir. Bitkisel katkı az parçada görülür, olanlarda da oldukça ince kıyılmıştır. Yüzeyler açıktır ve renkleri çoğunlukla gri, daha az oranda da siyahtır. Koyu Yüzlü Açkılı Mal grubundakilerin aksine, bu mallarda yüzey rengi koyuluğu bir tercihtir ve bilinçli olarak elde edilmişlerdir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996:128).

Mineralli Kaba Mal

Tüm tabakalarda sayısal olarak oldukça az miktarlarda, en fazla ise 9. tabakada %2.2 oranında bulunmuştur. Yerleşmede bulunan bu gruba ait parça sayısı 22 dir. Beyazımsı ya da gri renkli hamur, bol miktarda iri taneli kum katkılıdır. Açkılı olan yüzey, renk olarak devetüyü ve grinin çeşitli tonlarındadır. Parçaların çoğunda is ya da bitumen izi olabilecek siyahlaşma vardır. Bu izler ve parçaların kenar kesitlerinin genelde daralan biçim vermeleri nedeniyle, bu mal grubuna ait parçaların genelde yiyecek pişirme amaçlı kullanıldıkları düşünülmektedir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 128).

Standart Mal

1774 parçadan oluşan grubun %95'i bitkisel katkılıdır. Nadiren mineral katkı kullanıldığı da gözlemlenmiştir. Yüzeyi devetüyü (%60) ya da kırmızımsı pembe renklidir (%37). Çoğunlukla açıktır, bazen sıvazlanmış olan yüzey genellikle kırmızı, daha az oranda kahverengi astarlıdır. Biçim verebilen az sayıdaki ağız parçalarının yarısı açılan, üçte biri dik, %16 sı ise daralan ağızlıdır. Ağızlar genellikle basitçe yuvarlatılmıştır. Boyun parçalarının gövde ile ilişkileri net değildir; çoğu dik ya da içbükeydir. Gövde parçaları genelde dışbükey, daha az oranda dik ve nadiren de içbükey form verir. Birkaç tane de omurgalı gövde parçası bulunmuştur. Dip parçaları çoğunlukla basit ve

düzdür. %5 oranında yuvarlatılmış, birkaç tane de içbükey dip bulunmuştur. Tutamak olarak, delikli, deliksiz yatay ve halka tutamak türleri vardır. 65 adet husking tray parçasının yanı sıra tekrar kullanmak için yakalı çömleklerin boyunlarının alınarak dönüştürüldüğü kapalı torba ağızlı kap parçaları da bulunmuştur (Le Miere ve Nieuwenhuyse,1996:129-136).

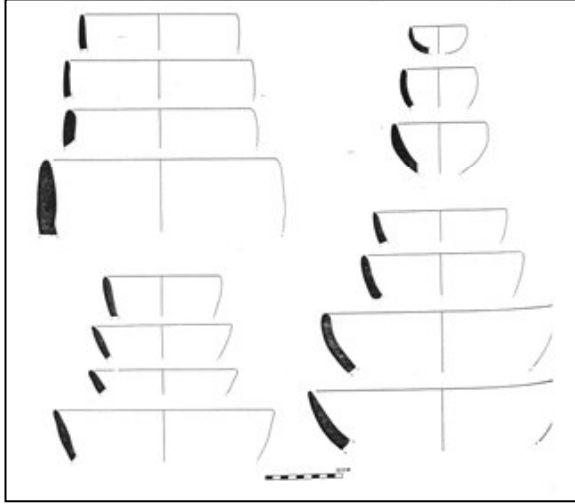

Fig. 17. Pre-Halaf Standart Mal kap biçimleri (Le Miere ve Nieuwenhuyse 1996: Fig. 3.2.)

Balikh II Standart Malı homojen bir grup olarak tanımlanmamıştır. Ancak grup içinde daha nitelikli olarak göze çarpan bazı parçalar da mevcuttur. Nitelikli sayılabilecek bu parçalar bazı tabakalarda mineral katkılı olarak görülürken bazı tabakalarda oldukça ince kıyılmış bitkisel katkılılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Astar ve açkı uygulamaları da görece nitelikli parçalara uygulanmıştır. Astarlı parçalar 11. tabakada görülmeye başlarken, 9. tabakadan itibaren sayısı artmıştır. Boya bezemelerinde de benzer nitelikli özellik mevcuttur. Bu parçalarda ya oldukça ince kıyılmış bitkisel katkı vardır ya da hiç katkı yoktur. Ancak tüm bu saptamalar Standart Mal grubu içinde “Nitelikli Mal” ayrımı yapılacak kadar yeterli bulunmamıştır.

Bezemeli Parçalar

Bezemeli 183 parça içinde en fazla sayıya 129 ile Standart Mal sahiptir. Bezeme teknikleri arasında boya, aplike, çizgi, baskı ve açkı bezeme görülmektedir. En sık rastlanan bezeme tekniği 95 adetle boyadır. Bezekler basit ve geometriktir. Erken Halaf’a geçiş evresinde yaygın olan kafes beziği, Neolitik tabakalarda görülmez (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 136).

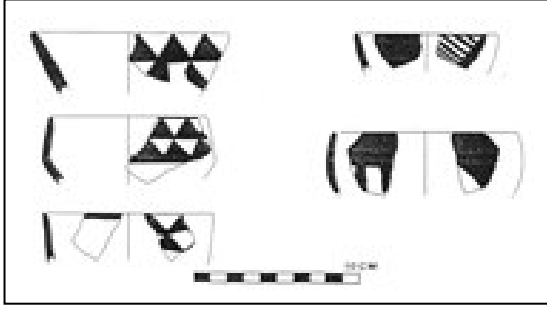

Fig. 18. Pre-Halaf Standart Mal bezedeli kapları (Le Miere ve Nieuwenhuyse 1996: Fig. 3.4.)

Koyu Yüzlü Açıklı Mallarda boya, çizi, çizi-boya, baskı ve açık bezeme uygulanmıştır. Uygulanan boya oldukça parlak, kayganca ve kırmızı renktedir. Bezekler dikey, yatay ya da çapraz bantlar gibi basittir ve çoğunlukla bant boya, sınırlarının belirlenebilmesi için, özensizce çizilmiş, ince bir hat içerisine uygulanmıştır. Bu konturların dekoratif bir amaç güdülerek çizildiği düşünülmemektedir; olasılıkla boya uygulamasında teknolojik bir gereklilik olarak görülmüştür. Bazen de bir adet balık kılıçığı bezeği de dâhil olmak üzere geniş bant boya, çapraz çizi motiflerle birlikte görülür. Boyunlar genelde boyalıdır. Gri-Siyah Mal grubuna ait yalnızca üç parçada, çizi ve çizi-baskı tekniği olmak üzere bezeme vardır. Mineralli Kaba Mal grubuna ait parçalarda bezeme görülmemiştir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 136-138).

Standart Mallarda boya, eklenti, çoğunlukla boya ile birlikte görülen baskı ve çizi bezeme teknikleri uygulanmıştır. Boya kırmızı renklidir. Bezekler içi dolu ya da boş yatay üçgenler, zigzag çizgiler ve yumrucuk ya da yeni ay biçimli kabartmalardır. Çizi bezemeye ait bezekler, parçalar küçük olduğu için net olarak anlaşılammaktadır. Çoğunlukla birbirine koştut eğri çizgiler tespit edilebilmiştir. Tarak benzeri bir aletle yapılan baskı bezeme, genellikle boya bezeme ile birlikte uygulanmıştır. Eklenti bezemelilerde çoğunlukla büyük bitkisel katkı görülmektedir. Boya bezemelilerde bitkisel katkı oldukça azdır, bazen ise hiç kullanılmamıştır. Çizi ve boya bezemeli kapların çoğunun yüzeyi açıktır. Eklenti ve baskı bezemeliler ise hafifçe sıvazlanmıştır. Boya ve eklenti bezeme tekniği 11. tabakadan, çizi bezeme 10. tabakadan ve baskı ve açık bezeme ise 8. tabakadan itibaren görülür. Yeni bezeme tekniğinin, bir önceki evreden beri kullanılmakta olan diğerini etkilemediği her bezeme tekniğinin başladığı tabakadan yukarı doğru, her tabakada görülmeye devam etmesinden anlaşılmaktadır (Le Miere ve Nieuwenhuyse 1996: 138-139).

Geçiş Dönemi - Proto Halaf

Sabi Abyad Pre Halaf tabakalarında ortaya çıkan mal grupları, geçiş evresi tabakalarında devam ederken, üç yeni mal grubu ilk kez görülür: “Standart Nitelikli Mal”, “Turuncu Nitelikli Mal” ve oldukça az sayıda bulunan “Nitelikli Boyalı Mal”. Üç grup ta farklı oranlarda Hassuna ve Samarra özellikleri taşımaktadır. Turuncu Nitelikli Mal ve Nitelikli Boyalı Mal sadece Geçiş evresinde vardır. Standart Nitelikli Mal ise zamanla önemini artırırken 3. tabakaya kadar görülür, 3. tabakada yerini başka mal grupları alır (Cruells ve Nieuwenhuyse 2004:51-52).

Koyu Yüzlü Açıklı Mal, Pre Halaf tabakalarında kenar kalınlığının artması dışında, değişiklik göstermez. Bu mal grubunda geçiş dönemiyle ilgili en belirgin değişiklik, özellikle 4. tabakada, bitkisel katkılı parçaların sayıca azalmasıdır. Mineralli Kaba Mal, 4. ve 5. tabakalarda miktar olarak artar, başka bir değişiklik göstermez (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 146-147).

Standart Mal, 1.425 parçası ile Geçiş evresi tabakalarında ele geçen çanak çömlek grupları arasında en fazla sayıya sahip olan gruptur. Bu mal grubunun %93’ü bitkisel katkılıdır. %20’si ince kıyılmış (çoğu aynı zamanda astarlıdır), 2-3 tanesi çok iri kıyılmış, geri kalanı ise iri kıyılmış bitkisel katkılıdır. Parçaların %87’sinde gözle görülebilir mineral katkı yoktur. Geri kalanında ise iri mineral parçacıklar vardır. Devetüyü ve pembemsi-kırmızı yüzey renklerine sık rastlanmaktadır; daha az miktarlarda ve ilk kez bu tabakalarda krem ve turuncumsu-kırmızı renkler görülür. Parçaların çoğunda gri renkli öz bulunmaktadır. Yüzey yine sıvazlanarak düzeltilmiştir, parçaların üçte biri açıklıdır. Pre-Halaf tabakalarında bulunan Standart Mal’a ait parçaların küçük olması nedeniyle kap biçimlerinin nasıl bir çeşitliliğe sahip oldukları bilinmemektedir. Geçiş evresinde oval biçimli kaplar mal grubunun belki de alt tabakalarında da olan ancak bulunmayan biçimlerindedir. Üç yüz yetmiş iki ağız parçası üzerinde yapılan çalışmalar, ağızların yarısının açık, üçte birinin dik, %19’inin ise kapalı ağızlar olduğunu göstermiştir. Üç yüz yetmiş sekiz adet boyunlu çömlek parçası tespit edilmiştir, ancak bunların sadece üçte biri biçim verebilecek şekilde korunmuştur. Bu parçaların çoğu açık ya da dik biçime sahiptir. Sadece birkaç parça omurgalıdır. Yirmi civarında tutamak tanımlanabilmiştir. Kırk yedi adet Husking Tray bulunmuştur (Le

Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 147-154).

Bezemeli yüz seksen yedi adet parça bulunmuştur. Kırk beş tanesi Koyu Yüzlü Açıklı Mal'a, sekiz tanesi Gri-Siyah Mal'a ait parçalardır. Mineralli Kaba Mal'a ait parçaların hiçbirinde bezeme yoktur. Standart Mal'a ait parçalarda çok az bezeme görülür. Bezeme teknikleri arasında boya, eklenti, çizi (bir parçada beyaz dolgu saptanmıştır), baskı ve açkı bezeme yer almaktadır. En sık rastlanan teknik boyadır. Bezekler genelde geometrik, nadiren naturalistiktir. Koyu Yüzlü Açıklı Mal grubunda görülen bezeme teknikleri arasında boya, çizi, boya ve çizi, açkı bezeme ile applike bulunmaktadır. Boya genelde kırmızıdır ve yatay ya da çapraz bantlar şeklinde bezek uygulanmıştır. Gri-Siyah Mal grubunda ise tarak-baskı, çizi ve açkı bezeme teknikleri görülür (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 154-156).

Standart Mal'a ait parçalarda görülen bezeme teknikleri boya, baskı, çizi, açkı bezeme ve eklentidir. Baskı bezemenin, boya ile birlikte de uygulandığı görülür. Boya genellikle kırmızıdır; bazen siyahımsı boyaya da rastlanmıştır. Ayrıca bir parçada beyaz boya tespit edilmiştir. Bezekler genellikle üçgenler, paralel çizgiler (yatay, dikey ya da çapraz), şevronlar ve balık kılıcı şeklindedir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 1556-157).

Pre Halaf döneminde ortaya çıkan ve Geçiş Evresi'nde de devam eden mal gruplarının Geçiş Evresi'nde bir önceki evreye kıyasla daha az çeşitlilik gösterdiği saptanmıştır. "Kaba" ve "Nitelikli" parçaların farklılıkları daha belirginleşmiştir. Kap biçimleri çok fazla bir ipucu vermese de bezemeler için durum aynı değildir. Pre Halaf tabakalarında daha çok bitkisel katkılara boya bezeme uygulanırken Geçiş evresinde bulunan boya bezemeliler genellikle bitkisel katkı değildir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 157).

Yeni Mal Grupları

Geçiş Döneminde 'yeni' olan 3 mal grubu, "Standart Nitelikli Mal", "Turuncu Nitelikli Mal" ve "Nitelikli Boyalı Mal" olarak adlandırılmışlardır. Bu mal grupları, hamur, fırınlama, yüzey işlemleri, bezeme özellikleri ve biçim özellikleri bağlamında diğerlerinden farklı ve daha kalitelidir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996:158).

Standart Nitelikli Mal grubuna ait parçaların hamuru oldukça niteliklidir; ya hiç katkı görülmez ya da az miktarda mineral katkı görülür. Genelde parçalar iyi fırınlanmıştır ve parçaların %80'inde oksidasyon vardır. Genellikle sıvazlanmış olan yüzey çoğunlukla devetüyü ve krem renklidir, daha az sıklıkta ise yeşilimsi, gri ve kırmızımsı-kahverengidir. Parçaların %25'i kendinden astarlı, %87'si boyalıdır. Az miktarda hem boya hem de baskı bezeme tekniklerinin birlikte uygulandığı parçalar vardır. Boya rengi donuk siyah ya da kahverengidir. Çoğu parçada tekrar kullanım izleri tespit edilmiştir. Çömleklerin kâselerden daha yüksek oranda olduğu saptanmıştır. Kâseler daha ayrıntılı değerlendirildiğinde yuvarlatılmış kâseler, omurgalı kâseler omurgalı kapalı ağızlı kâseler, S biçimli kâseler, düz dipli dik kenarlı kâseler ve küçük krema kâseleri olduğu anlaşılmıştır. Torba ağızlı çömleklere ait iki adet parça bulunurken, boyunlu çömlekler diğer bir biçim grubu olarak tespit edilmiştir. Çömleklerin boyunlarında kafes, balıksırtı ve paralel çizgi bezekleri boya tekniği ile uygulanmıştır. Ağzın iç kısmında kısa çizgiler şeklinde bezekler görülmektedir. Dans eden kadınlar (Dancing Ladies) olarak adlandırılan çizgi grupları şeklindeki bezek çeşidine az rastlanmıştır. Boya tekniği dışında çömleklerde görülen diğer bir bezeme uygulaması ise genelde çömleğin omzuna uygulanmış olan baskı bezemedir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 165-167)

Turuncu Renkli Nitelikli Mal, Geçiş Evresi'nde görülen yeni mal grupları arasında ikinci gruptur. Pembemsi turuncu yüzey rengine ve turuncu-kırmızı boya rengine sahip olan parçalar ağırlıklı olarak kum katkılıdır. Koyu renkli öze sahip olan parçalarda tamamlanmış oksidasyon tespit edilmiştir. Üçte ikisinde boya uygulaması görülen Turuncu Renkli Nitelikli Mal'da baskı ve çizi bezemeye rastlanmamıştır. Kafes bezek en sık saptanan bezektir. Kâseler ve çömlekler tespit edilen kap biçimleridir. En yaygın biçim olarak yuvarlatılmış kâseler dikkati çekmektedir. Diğer biçimler ise omurgalı kâseler, S biçimli kâseler ve dışa eğik boyunlu çömleklerdir (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 168,169).

Nitelikli Boyalı Mal, Geçiş Evresi'nde tespit edilmiş üçüncü yeni mal grubudur. Yarısına yakın oranda katkıların görülmediği parçaların hamuru oldukça niteliklidir. Kalan parçalarda küçük kireç parçacıkları tespit edilmiştir. Çoğunluğu tamamlanmamış oksi-

dasyon nedeni ile kahverengi öze sahiptir. Devetüyü ya da kahverengi yüzey rengi olan parçaların bir tanesinde kırmızı astara rastlanmıştır. %80'i açıkılı olan mal grubunda kalan parçalar ise sıvazlanmıştır. Boya rengi kırmızı ya da koyu kırmızı olan parçalarda oldukça ince çizgi bezekler görülmektedir. Az sayıda hem boya hem de baskı bezemenin birlikte uygulandığı saptanmıştır. S biçimli kâseler ve dışa eğik boyunlu çömlekler biçim çeşitlerini oluşturmaktadır (Le Miere ve Nieuwenhuyse, 1996: 169-170).

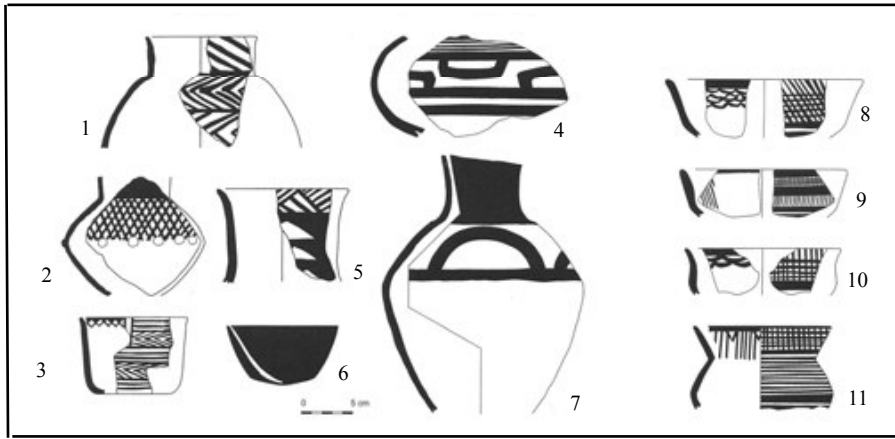

Fig. 19. Sabi Abyad Proto Halaf Malları: 1-7: Turuncu Renkli Nitelikli Mal kapları ve 8- 11: Standart Nitelikli Mal (Cruells ve Nieuwenhuyse 2004: Fig. 3.)

2.3.2.2. TELL HALULA

Konumu, Araştırmaların Tarihiçesi ve Tabakalanma

Yerleşme, Türkiye-Suriye sınırının yaklaşık 45–50 km. güneyinde yer almaktadır. 1986 yılında; Avusturyalı bir ekip tarafından saptanan höyükte, 1991 yılında Miguel Molist başkanlığında başlanan kazılara halen devam edilmektedir. Yapılan kazılar sonucunda, yerleşmede 34 tabaka tespit edilmiştir. Tabakaların dönemsellik karşılıkları şu şekildedir:

01-19	ÇÇ'siz Neolitik B
20-32	ÇÇ'li Neolitik
33-34	Halaf ve Obeyd Dönemleri (Aurenche ve Kozłowski 1999: 168).

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'e ait C¹⁴ tarihleri M.Ö. 7.300-6.000 (kal.) tarihlerinin aralığını vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>)

Mimari

Yerleşmenin Çanak Çömlekli Neolitik tabakaları kesintiye uğramamıştır ancak bu döneme ait mimari çok iyi korunamamıştır. Yalnızca; tabanları sıvalı, dörtgen yapıların izlerine rastlanmıştır.

Çanak Çömlek

Tell Halula'da çanak çömlek 3 evreye ayrılmaktadır. En alttaki 3. evrede; %75 oranında bol bitkisel katkılı, yüzeyleri ıslak sıvazlanmış ya da açkılanmış “Yalın Mal Grubu” baskındır. Bu mal grubunda yüzeyi astarlı ve açkılı parçaların yanı sıra baskı, çizi ve boya bezeme tekniklerinin de uygulandığı görülmüştür. Bu evrede ayrıca, %1 “KYAM”, %1 “Gri-Siyah Mal” ve yaklaşık %2 oranında da “Siyah Seri Mal” grubuna ait parçalar bulunmuştur. 2. evrede de, %78 gibi bir oran ile, bitkisel katkılı parçalar önceki evrede olduğu gibi baskın mal grubudur. Kırmızı boyalılar ve astarlıların oranı ise, bu evrede artmıştır. 1. evrede, bitkisel katkılı parçaların oranında büyük bir değişiklik görülmektedir. Bu mal grubunun oranı %30'a düşerken, mineral katkılı parçaların oranı %65'e çıkmıştır.

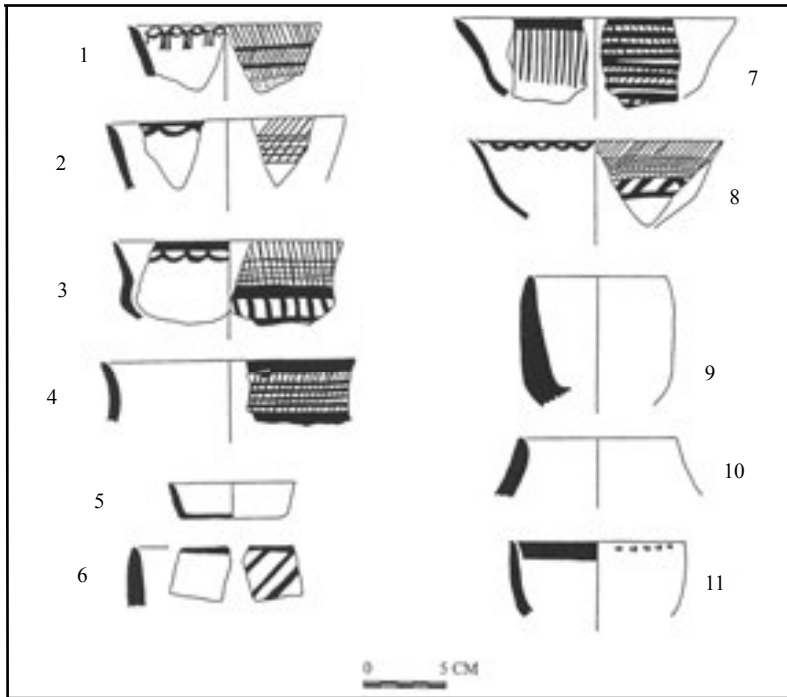

Fig. 20. Proto Halaf tabakalarında görülen mallar: 1-4,7,8: Nitelikli Boyalı Mal, 5: KYAM, 6: İlk Boyalı Mal, 9: Basit Kaba Mal, 10: Kırmızı Astarlı Mal, 11: Kırmızı Astarlı Çizi Bezemeli Mal (Cruells ve Nieuwenhuyse 2004: Fig. 3.)

2.3.2.3 KASHKASHOK II

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Kashkashok yerleşmesi; Suriye’de Hasseke kasabasının yaklaşık 20 km. kuzeybatısında yer almaktadır. Habur Nehri’nin bir kolu olan Wadi al Aweiji’nin yanındaki dört höyükten biridir. T. Matsutani başkanlığında; 1987 ve 1988 yıllarında kazı çalışması yapılan höyüğe, aynı ekip tarafından Kashkashok II adı verilmiştir. Yerleşmede dört tabaka tespit edilmiştir. Yüzey toprağı ile karışmış olan 1. tabaka höyüğün en geç tabakasıdır. Olasılıkla, İslami döneme tarihlenir; ancak kesin tarihi tespit edilememiştir. 2. tabaka; Obeyd ve Uruk dönemlerine ait, yüz kadar mezar çukurundan oluşmaktadır. 3. tabaka ve 4. tabaka ise Hassuna Ia dönemine tarihlenmektedir (Matsutani 1991: 5-11). Yerleşmede elde edilen C¹⁴ örnekleri, yerleşmeyi M.Ö. 7.030-5.000 (kal.) yılları arasına tarihlemektedir (Matsutani 1991:99).

Mimari

Tell Kashkashok II’de ilk iskân; Erken Hassuna Ia olarak tanımlanan 4. tabakaya ait çukur tabanlı yapı ile ilişkilendirilmiştir. Bu çukur tabanlı yapının kuzey bölümünde; yanmış hayvan kemikleri, kireç parçacıkları ve çeşitli buluntuları içeren bir fırın yer almaktadır (Matsutani 1991:17).

Geç Hassuna Ia’ya tarihlenen 3. tabakada kerpiç duvarlı bir yapı ve duvar kalıntıları ile altı adet ocak bulunmuştur. Tek bir odadan oluşan yapının duvarları ve tabanı sıvalıdır. Ayrıca içinde bir de sıvalı çukur bulunmuştur. Odanın batı kesiminde, olasılıkla başka bir yapıya ait olan, kerpiç duvar kalıntıları bulunmuştur (Matsutani 1991: 113,114).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede; yontmataş endüstrisine ait buluntuların; ok uçları, orak bıçakları, kazıyıcılar, deliciler ve kalemler gibi; %68’i çakmaktaşı, %32’si ise obsidyenden yapılmıştır. Yassı baltalar, değirmen taşları, taş kaplar ve boncuklar sürtmetaş endüstrisine ait buluntularıdır. Sapan taşları, ağırşaklar, az sayıdaki insan ve hayvan figürinleri ise yerleşmede saptanan diğer buluntulardır (Matsutani 1991: 134-140)

Çanak Çömlek

Çanak çömlek iki grup olarak sınıflandırılmıştır: Kaba Mal ve Açıklı Mal.

Kaba Mal

3. tabakada; ele geçen 6.151 parça içinden, yedi tanesi tüm ya da tümlenebilir kap niteliğindedir. 4. tabakada ise, yirmi bir adet ağız parçası ve bir tane tüm kap bulunmuştur.

Bitkisel katkılı hamurda bazen çakıl ya da alçıtaşına da rastlanmıştır. Özellikle kum katkılı parçalarda boya bezeme dikkati çekmektedir. Kaplarda kangal tekniği kullanılmıştır. Bazı parçaların dip kısmı kalın bir kil tabakası ile sıvanmıştır. Yüzey genelde ıslak sıvazlanmıştır, bazen de açıklanmıştır. Astar uygulaması yaygın olarak karşımıza çıkmaktadır. Bazı parçalar; normal astardan daha kalın olacak şekilde, nitelikli bir kil ile kaplanmıştır. Yüzey rengi krem, sarı-gri, gri-kırmızı ve kırmızı-kahverengi veya koyu kahverengi olarak değişiklik göstermektedir. Fırınlama genelde iyidir ama oksidasyonu tamamlanmamış koyu gri özlü parçalar da bulunmuştur. Üzeri kireçtaşı ile sıvanmış birçok parça vardır. Her iki yüzeyin de sıvandığı örnekler görülür (Matsutani 1991: 20,21).

Ağız parçalarından üç profil saptanabilmiştir: inceltirilmiş, yuvarlatılmış ve düzleştirilmiş. Dipler genelde düzleştirilmiş ya da hafifçe içbükeydir. Kenarların çoğunlukla hafifçe içe doğru kıvrıldığı görülmektedir. Parçaların biçim veremeyecek kadar küçük olmasına karşın yedi ana biçim ve birçok alt tip belirlenmiştir.

1. Omurgalı Kâseler:

- a. Yuvarlatılmış omurgalı derin kâseler.
- b. Keskin omurgalı derin kaseler,
- c. Keskin omurgalı sığ kaseler.

2. Yarı-Yuvarlak Kâseler

3. Basit Açık Ağızlı Kâseler

4. Dörtgen Kutu Biçimli Kâseler

5. Tepsiler

6. Husking Tray

7. Çömlekler:

- a. Kısa boyunlu çömlekler,
- b. Uzun boyunlu çömlekler (Matsutani 1991: 21,22).

3. tabakada bulunan 6.151 Kaba Malın %3.9'unda boya, applike ve çizi bezeme olduğu görülmüştür. 4. tabakada ise bezemeli parça yoktur. Yalnızca bir tane, muhtemelen kaza ile oluşmuş, boyalı parça vardır.

Boya Bezemeliler: Boya, yerleşmede en sık rastlanan bezeme tekniğidir. 3. tabakada 223 adet boyalı parça ele geçmiştir. Bu tabakalandırılmış boyalıları dışında tabakası belli olmayan birçok örnek de bulunmuştur. Boya renkleri kırmızıdan kırmızı-kahverengiye ve kahverengiden koyu kahverengiye, olasılıkla fırınlama ile ilgili olarak, değişiklik gösterir. Genellikle boya, astarlı yüzey üzerine uygulanmıştır. Bazı parçalarda yüzey açıldıktan sonra ya da önce boya yapılmıştır. Bazen boya parlak kalabilmiş bazen ise aklı izleri nedeniyle parlaklığını kaybetmiştir.

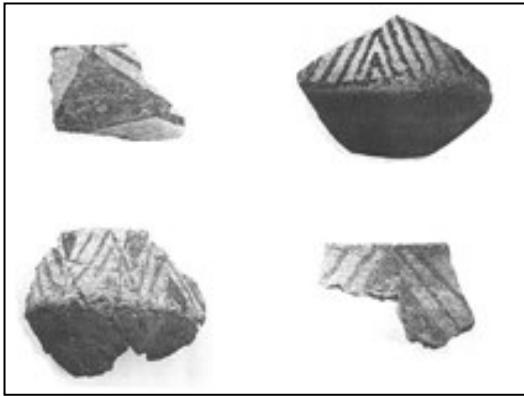

Fig. 21. Kaba Mal boya bezemeli parçalar (Matsutani 1991:Pl.61,64,65)

Keskin omurgalı derin kâseler, keskin omurgalı sığ kâseler, yarı yuvarlak kâseler, basit açık kâseler ve çömlekler; boya uygulaması yapılmış kap biçimleridir. Genelde dış yüzeyde, bazen iç yüzeyde, bazılarında hem iç hem de dış yüzeyde boya bezeme yapılmıştır. Ağızda da bazen hem içte hem de dışta bir bant yer alır. Omurgalı kâselerde bezeme düzeni için genelde omurganın üzerinde bir alan bırakılmıştır ve bu alan ince bantlarla sınırlandırılmış, alan birçok çeşidi olan geometrik bezeklerle doldurulmuştur. Omurgalı ve yarı küresel kâselerde geometrik bezekler vardır; bazen ince bantlarla ya

da ağzın altında geniş bantlarla sınırlandırılmıştır. Kısa boyunlu çömlekler içindeki iki örnekte, tüm alan boyalıdır. Uzun boyunlu çömleklerde; boyun, boya için ayrılmış bir alan görüntüsü verir. Gövde genelde bezemesiz bırakılırken bazen de geometrik bezeme yapıldığı tespit edilmiştir. Çömleklere ait ağız parçalarının %40 ı boyalıdır.

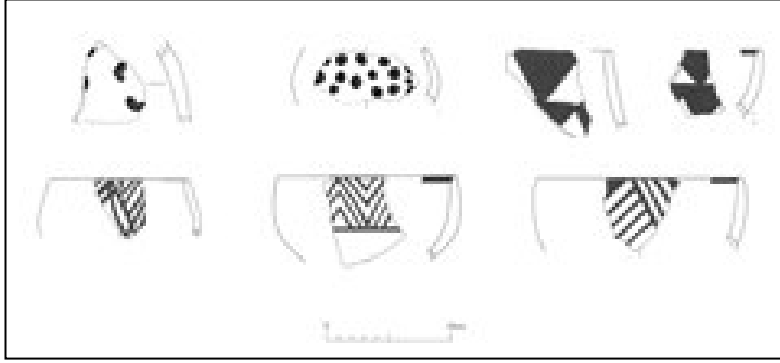

Fig. 22. Kaba Mal'a ait boya bezemeli kap biçimleri (Matsutani 1991:Pl.12,13)

Bezek tipleri

- A. Şevronlar
- B. Ağaç benzeri motif (şevronlar ve dikey çizgiler)
- C. Paralel çapraz çizgiler grubu
- D. Kafes
- E. Dik çizgiler
- F. Bir ya da birden fazla diziler halinde içi dolu üçgenler
- G. İçi dolu üçgenler ve çizgi bezeklerin kombinasyonu.
- H. Tüm yüzeye uygulanan nokta ya da kalp bezeme.
- I. Ağız altındaki kalın bantlar
- J. Tüm yüzeyde görülen boya
- K. Diğerleri: Tek parça olarak bulunan iç içe geçmiş bezek

Yerleşmede en sık rastlanan motif bantlar; sık rastlanan ikinci grup, tek olarak ya da başka motiflerle bir arada kullanılmış olan şevronlardır. Küresel gövdeli çömleklerin tüm yüzeyine uygulanmış boya gibi daha karmaşık olan bezemeler de tespit edilmiştir.

Aplike bezemeliler: Bu tip sadece 3. tabakada yedi parçada görülmüştür.

Boyalı ve Aplike bezemeliler: Bu gruba ait parçaların çoğu boya bezemenin tanımlanmasına olanak vermeyecek kadar küçüktür. Ağzın hemen altında kalın yatay boya bant yer alır. Boya rengi genelde kırmızıdan, kahverengi kırmızıya değişiklik göstermektedir. Bir parça iki renklidir; dış yüzeyin alt kısmı kırmızı-kahverengi, üst kısmı ise siyahtır. Renklerin sınırının belli olmaması nedeniyle, bu farklılığın fırınlama sonucu mu olduğu yoksa bilinçli mi yapıldığı anlaşılamamıştır.

Kazı bezemeliler: Bu tipe ait yedi adet parça, 3. tabakada bulunmuştur.

Açkılı Mal

Yerleşmede bulunan iki ana çanak çömlek grubundan, ikincisi olan açkılı mallar; 475 parça ve iki tümlenebilir kaptan oluşmaktadır. Bu mal grubu, sucuk tekniği ile yapılmıştır. Nitelikli hamuru vardır, yüzey işlemleri özenlidir, ince cidarlı ve yüksek ateşte fırınlanmıştır. “Kırmızı Açkılı Mal” ve iki tip “Koyu Yüzlü Açkılı Mal” olmak üzere üç alt grup içermektedir (Matsutani 1991: 23-28).

2.3.2.4. TELL EL KOWM

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

El Kowm yerleşmesi Suriye-Türkiye sınırına oldukça yakındır. 1967 yılında yalnızca 5 günlük bir kazı çalışması yapılabilmektedir. Kazı; höyüğün güney kısmına açılan basamaklı açmada, dokuz basamakta gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar sonucunda; A-E arası olarak adlandırılan 5 evre tespit edilmiştir (Dornemann 1986:1,50).

<u>Evre</u>	<u>Basamak</u>	<u>Dönem</u>
E	1 ve 2	Neolitik Sonrası
D	3	Son Neolitik
C	4 ve 5	Orta Neolitik
B	6, 7 ve 8	Orta Neolitik
A	8 ve 9	İlk Neolitik

Yerleşmenin Son Neolitik Dönemi'ne ait bir C¹⁴ örneği vardır. Bu örnek M.Ö. 6220–6090 (kal.) tarihini vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>).

Mimari

En eski kültür tabakasının bulunduğu 9. *basamağın* altında ana toprağa ulaşılamamıştır. 9. basamakta ardarda beyaz killi alanlara rastlanmış ancak belirgin bir mimari bulunamamıştır. Bu alanların arasında kalan, kemik ve çakmaktaşının yoğun olduğu siyah ve küllü bir toprak vardır. 8. *basamakta* killi alanların ayırdığı çok sayıda küllü dolgular bulunmuştur. Hem bu basamakta hem de bir önceki basamakta tespit edilen sarı ve beyaz killi alanların işlevleri tam olarak anlaşılamamıştır. Bunlardan en kalınlarının taban olduğu, diğerlerinin ise yenileme tabanlarının parçaları oldukları düşünülmektedir. 7. *basamakta* yine çok sayıda sarı killi alanlar ve bunların dışında farklı renklerde lekeler bulunmuştur. Bu farklı renklerdeki alanların sınırlarını saptamak oldukça güç olmuştur. 6. *basamakta* büyük bir sıva parçası ve açık, kırmızı renkli diğer bir sıva parçası bulunmuştur. Parçalar muhtemelen bir üst tabakalarda ortaya çıkarılmış olan yapılardan birine aittir. Bu basamakta bulunan tabakaların yatay olmaması, kalıntıların başka bir yerden sürüklenerek geldiğini göstermiştir. 5. *basamakta* dağınık şekilde birçok tuğla parçası, sıva parçaları ve taban açığa çıkarılmıştır. 4. *basamakta* duvarları ve tabanları oldukça kalın sıvanmış, dörtgen planlı iki yapı bulunmuştur. Yapılardan birinin, beş odadan oluştuğu anlaşılmıştır. İkinci yapının odalarından biri çökmüş olan molozlar ile doludur. Duvarları ve tabanları birçok kez yenilenmiş ve sıva yapılmıştır. 3. *basamakta* duvar ve taban kalıntıları oldukça kötü durumdadır. Çukur olduğu düşünülen kalın bir kül tabakası ortaya çıkarılmıştır. 2. ve 1. *basamaklarda* çeşitli büyüklüklerde çukur ve duvar kalıntıları bulunmuştur (Dornemann 1986:5-10).

Buluntu Topluluğu

Tell el Kowm yerleşmesinde çok sayıda çakmaktaşı alet bulunmuştur. Çoğunluğu yonga olan buluntular arasında uçlar, bıçaklar, kalemler, kazıyıcılar ve tanımlanamayan aletler yer almaktadır. Yontmataş aletler arasında %0.3'ü obsidyen, geri kalanı ise çakmaktaşıdır (Dornemann 1986:37-49). Yerleşmede alabaster, mermer ve kireçtaşından yapılmış çok sayıda taş kap ve parçası saptanmıştır. Mermer buluntular arasında boncuklar da yer almaktadır. Kemik alet sayısı oldukça azdır; yalnızca iki

adet bız ve bir adet spatula parçası bulunmuştur (Dornemann 1986:35).

Çanak Çömlek

Höyükte bulunan 1.117 çanak çömlek parçası arasında iki mal grubu tespit edilmiştir; “Sıradan Mal” ve “Sert Mal”. *Sıradan Mal*, toplam parçaların %88,5’ini temsil etmektedir. Bu gruba ait parçaların arasında hem bitkisel hem de mineral katkı olanlar vardır. Yüzey renkleri açık gri, kırmızı-turuncu ve kahverenginin çeşitleri şeklindedir. Parçaların %50’sine yakın miktarında kırmızı veya kahverengi astar görülmektedir. Fırınlama nedeniyle aynı parça üzerinde farklı renk oluşumları da saptanmıştır. Koyu Yüzlü Açıklı olma ihtimali yüksek bir tane parça bulunmuştur. Sıradan Mal’a oranla daha sık dokulu olan *Sert Mal* grubunda hem bitkisel hem de mineral katkı kullanılmıştır. Ancak katkı boyutları Sıradan Mal’da kullanılanlarla kıyaslanıldığında daha ufaktır. Yüzey renkleri turuncudan kahverengiye değişiklik göstermektedir. Kap biçimleri küçük ve derin kâseler ve daha fazla çeşitliliğe sahip olan torba ağızlı çömleklerdir. Boya bezeme yalnızca kâselerde görülmektedir. Ağızın hemen altında başlayan üçgen dizileri en sık rastlanan bezekler arasındadır. Bazı kaplarda üçgen dizileri arasında çizgiler yapılmıştır. Birkaç parçada hem boya hem de yumru bezekler tespit edilmiştir (Dornemann 1986:23-33).

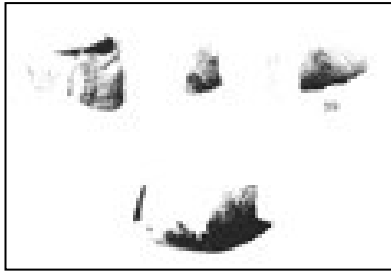

Fig. 23. Sıradan Mal’a ait boya bezemeli kap parçaları (Dornemann 1986: Pl.24)

2.3.2.5. TELL BOUEİD

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Üçlü bir höyük grubuna ait olan Tell Boueid II, Habur Vadisi’nin sağ yakasında yer alan Hassake köyünün 18 km. güneyindedir. Höyükte kazılar; 1997 ve 1998 yıllarında, Antoine Suleiman başkanlığında gerçekleştirilmiştir. 0,5 hektar büyüklüğünde bir alana sahip olan yerleşmede, ağırlıklı olarak Son Neolitik dönem buluntularına rastlanmıştır. Grimsi-kahverengi yüzey toprağının altında, dolgu kalınlığı 35-80 cm. arasında değişen, kültür dolguları yer almaktadır. Yüzey toprağının altındaki ilk tabakada, mimari kalıntı bulunamamıştır ve bu tabaka olasılıkla yüzey toprağı ile aynı evreye aittir. Bu tabakanın

altında ise, Son Neolitik döneme ait bir yapının duvarlarının bulunduğu, başka bir tabaka tespit edilmiştir. Yerleşmenin Son Neolitik Dönem tabakları M.Ö. 6.100-5.800 arasına tarihlenmektedir (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:1,2,5).

Mimari

I –IV arası olarak adlandırılmış olan dört yapı bulunmuştur. Çukur tabanlı olan bu yapıların hepsi de çok odalı bir plana sahiptir. Yapılar, kerpiç topan kullanılarak inşa edilmiştir ama Yapı I'in kuzey ve güney duvarlarında kerpiç tuğlalara da rastlanmıştır. Tuğlalar standart bir ölçüye sahip değildir, ancak dörtgen biçimlidirler. Duvar kalınlıklarında ise standart bir ölçü gözükmemektedir, kalınlıkları 25-30 cm. arasındadır. İki odada payandaya rastlanmıştır. Ancak bu örnekler, yükseklikleri yeterli korunamadığı için kesinliği olan örnekler değildir. Bazı odalarda, genişliği 50-60 cm. arasında değişen, kapı girişleri vardır. Diğerlerinde ise kapı boşluğu olmaması nedeni ile girişin çatıdan yapıldığı düşünülmektedir. Duvar kalınlıkları üst yapı malzemesini taşıyamayacak kadar ince olan, bu nedenle de dam örgüsü olmadığı tahmin edilen odalara da rastlanılmıştır. Tabanlar, sıkıştırılmış topraktır ve birçok sıvalı taban bulunmuştur. Tabanlarda sıva kalınlığı 1 cm. ya da daha fazladır. Yapı I, II ve IV'te duvarların iç yüzeylerine de sıva uygulandığı tespit edilmiştir. Diğer yandan birçok açık alanda sıvalı yüzey vardır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:6).

Yapı I ve II'de fırın, depo çukuru ya da benzeri bir iç yapı ögesine rastlanmamıştır. Yapı II'de altı tane fırın ve 11 cm. derinliğinde olan, sıvalı bir tekne bulunmuştur. Yapı III'ün içerisinde birçok iç yapı ögesi tespit edilmiştir. Bunların çoğunu küçük fırınlar oluşturmaktadır. Bulunan iki büyük fırın olasılıkla kurutulmuş, düzensiz kerpiç parçalarından yapılmıştır. 5 no'lu odada seki ya da işlik olabilecek 1x1 m. ölçülerinde ve 37 cm. yüksekliğinde sıvalı bir platform açığa çıkarılmıştır. Yapının güneybatı köşesinden başlayan, birbirine paralel iki duvar bulunmuştur. Bu tip yapıların, iki duvar arasındaki boşluktan hava akımını sağlayarak, tarım ürünlerinin nemden korunmasını sağlamak amacıyla kullanıldığı düşünülmektedir (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:79).

Açık alanlarda birçok yapı ögesi saptanmıştır. Basit ateş çukurları, fırınlar, ocaklar ve

White Ware örnekleri ele geçmiştir. Yapılar arasındaki açık alanlara ve geçişlere sık sık sıva yapılmıştır. Yapıların dış yüzeylerine de yer yer sıva yapılmıştır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:10).

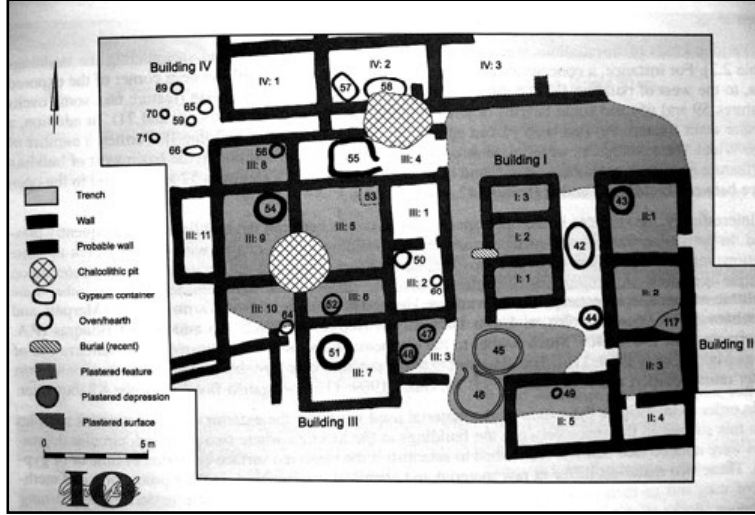

Fig. 24. Tell Boueid durum planı (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:Fig.2.3)

Bulutlu Topluluğu

Sürtme taş endüstrisi; öğütme taşlarını, taş kapları, yassı baltaları ve paletleri kapsamaktadır. Taban ve duvar sıvalarında kullanılan kireçtaşı; ağırşak, kapak ve mühür olarak kullanılmış olduğu düşünülen oval ya da yuvarlak disklerin de hammaddesidir. Oval disklerin düzleştirilmiş yüzeylerinde, ip izine benzeyen izler vardır. Bu nedenle bunların, kapak ya da mühür olarak kullanıldıkları düşünülmektedir. Yuvarlak disklerin kullanım amacı ise kesin olarak anlaşılamamıştır. Ancak şekilleri nedeniyle bir şeyi kapatmak amacıyla kullanılmış olabileceği düşünülmektedir. Kilden yapılmış, çok sayıda ağırşak ele geçmiştir. Farklı şekil ve büyüklüklerde beş tane labret, takılar arasında bir gerdançe yer almaktadır. Kemik aletler arasında spatül, bız ve iğneler bulunmaktadır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:13-20).

Çanak Çömlek

Çalışmalarda, ele geçen çanak çömlek parçalarının tipolojik ayrımı için, öncelikle hamur niteliği ölçüt alınmış ve üç ana grup oluşturulmuştur:

1. Standart Mal Grubu: Kahverengi, bitkisel katkı, düz ya da bezemeli mal.
2. Turuncu Renkli Nitelikli Mal: Kum katkı, kırmızı astarlı ve kırmızı boyalı mal.

3. Samarra Nitelikli Mal: Devetüyü renkli ve çoğu örneği bezemeli.

Bunların yanı sıra herhangi bir mal grubuna dâhil edilemeyen tanımsız parçalar da mevcuttur (Suleiman ve Nieuwenhuysse 2001:35).

Bu üç mal grubu, arazide tanımlandıktan sonra, Halep Müzesi'nde yapılan malzeme çalışmasında; sayıca daha az olan dördüncü bir grup daha tanımlanmıştır: “Koyu Yüzlü Açıklı Mallar”. “Diğer” adı altında tanımlanan başka bir grupta ise bir tane olası Erken Halaf parçası yer almaktadır. 1998 yılındaki kazı çalışmaları sonrasında sadece üç parça ile temsil edilen beşinci bir grup olarak “Gri-Siyah Mal” tespit edilmiştir (Suleiman ve Nieuwenhuysse 2001:36).

Gri-siyah mal dışarıda tutulursa dört ana mal grubu olan Tell Boueid'de sayısal yoğunluğu %70-72lik oranı ile “Standart Mal” grubu oluşturur. %21-28 lik oranı ile ikinci en büyük grup “Turuncu Renkli Nitelikli Mal”dır. “Samarra Nitelikli Mal” grubu %1-5 ile oldukça az bir orana sahiptir. KYAM ise %1-3'lük bir grubu temsil eder (Suleiman ve Nieuwenhuysse 2001:38).

Samarra Nitelikli Mal

Bu mal grubu nitelikli, mineral katkılı hamura sahiptir. Katkı maddeleri değişiklik göstermektedir. En sık rastlanan katkı, kuartz ve kalsiyum karbonattır. Az sayıdaki parçada kum katkı yerine küçük kireç parçalarına rastlanmıştır ya da gözle görülebilir katkı tespit edilememiştir. Samarra Nitelikli Mal grubu, hamurunda büyük farklılıklar tespit edilemediği için kendi içinde gruplara bölünememiştir.

Dış yüzey çoğu zaman sıvazlanmıştır. Bazı durumlarda bu işlem açık renkli astar ya da kendinden astarlı olarak sonuçlanmıştır. Sadece dört parçada, krem renkli gerçek astar tespit edilmiştir. Bir parça haricinde hiç bir parça açıklı değildir. İç yüzey sıvazlanmıştır. Obsidyen ya da çakmaktaşıdan yapılmış keskin uçlu alet izleri gözle görülebilir durumdadır. Dış yüzeyde de ovuşturma ve baskı izleri vardır. İnce cidarlı olan parçaların bir kaçı dışında hepsi oksidedir. Bir iki parça yüksek ateş nedeniyle yeşilimsi bir renge sahiptir. Yüzey rengi devetüyünden kreme değişiklik göstermektedir.

Açık renk zemin üzerine koyu renk boya uygulanması görece komplike bir fırınlamaya işaret etmektedir.

Az sayıdaki küçük çömlekler dışında yaygın biçim, genelde yuvarlatılmış hatlara sahip kâselerdir. İki tip dışbükey kase olduğu belirlenmiştir; dışa çekik dışbükey kenarlı kaseler ve dik dışbükey kenarlı kaseler. S biçimli kâseler yoğun olarak görülmektedir. En sık rastlananlar dışa çekik kenarlı, S biçimli kâseler ve dik kenarlı S biçimli kâselerdir. İki adet omurgalı kâse parçası ile iki adet derin S biçimli kâse parçası bulunmuştur. Kapak ve applike kap parçası ele geçmemiştir. Yüzeyleri aşınmış parçalar dışında tüm ağız parçaları ve bazı gövde parçaları bezemelidir. Boya ve boya ile baskı bezeme teknikleri uygulanmıştır. Her zaman mat olan boya, genellikle siyah, koyu kahverengi, koyu kırmızı, morumsu gibi koyu renklendir. Pigment analizleri, boyanın demir oksit olduğunu ortaya koymuştur. Yatay çizgilerle sınırlandırılmış bezeme alanları ya da bölünmüş sınırlı alanlar görülmektedir. Bezekler, geometrik bantlardır. Geniş S biçimli bir kâsenin gövdesinde stilize bir kuş motifine rastlanmıştır. Kafes, zigzaglar, dalgalı çizgiler bu mal grubunun tipik bezekleridir (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:40-42).

Standart Mal

Standart Mal adı, bu grubun standartlaşmış bir grup olduğunu göstermek için değil, yerleşmede bulunan çanak çömlek topluluğu içinde en fazla orana sahip olan mal grubu olması nedeni ile verilmiştir.

Bitkisel katkılı bir mal grubu olan Standart Mal'ın hamuru yumuşak ve gevrekli. Bitkisel katkının yoğunluğu ve ölçüleri farklılık göstermektedir. Nitelikli bitkisel katkılı parçalarda katkı büyüklüğü 2 mm. den küçüktür ve parçaların %27 sini temsil eder. Parçaların %42'sinde mineral katkı da tespit edilmiştir. Bunlar genelde kalsiyum karbonatın beyaz parçacıkları, bazen de çok renkli mineral katkılarıdır. Hamuru nitelikli parçaların varyasyonları, kapların büyüklükleri ve bezemeleri ile de ilişkilidir. İnce kenarlı kaplar için daha özenle seçilmiş ve hazırlanmış kil kullanılmıştır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:43).Çoğu parçada; yüzeye, oldukça dikkatli işlem yapılmıştır. Dış yüzey her zaman sıvazlanmıştır. Açık, dış yüzeye sık

uygulanırken nadiren iç yüzeye de uygulanmıştır. İç yüzey, dışa oranla daha özensiz bitirilmiştir, kazıma ve parmak izlerine rastlanmaktadır. Dış yüzeyde kırmızı astar da sık uygulanan bir yüzey işlemidir. Standart Mal grubuna ait parçaların %60'ında tamamlanmamış oksidasyonu gösteren koyu-gri öz vardır. Yüzey rengi kahverengi ya da devetüyüdür. Astarlı parçalarda; yüzey rengi kırmızimsı-turuncudan, kırmızimsı kahverengiye değişiklik göstermektedir. Kırmızı astarlı kapların çoğunda açık vardır. Ağız parçalarının %83'ü açıktır. Astarsız parçaların ise %39'u açıktır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:45).

Kâseler, tepsiler, kadeh ve çömlekler ve az miktarda ele geçen minyatür kaplar Standart Mal'a ait kap biçimleridir. Ağız parçalarının %72'sini kâseler oluşturmaktadır. Ağızların %91'i basit, %5'i sivrileştirilmiş ve %3'ü ise düzleştirilmiştir. İki parça ise içe çekik ağızlıdır. Standart Ware kâseleri basit, dışbükey kenarlıdır. Bu grubun %95'ini oluşturan dışbükey kenarlı kaplar üç gruba ayrılmıştır: dışa çekik dışbükey kenarlılar, dik dışbükey kenarlılar), kapalı dışbükey kenarlılar. Ağız çapları 8 ile 35 cm. arasında değişmektedir (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:47,48).

Standart Mal tepsileri kalın kenarlı, bezemesiz, alçak kenarlı, açık ağızlı kaplardır. Hepsi ince, düz dipli ve oval ağızlıdır. Tüm örneğe rastlanmamış olursa da tepsilerin büyük ve ağır kaplar olduğu anlaşılmıştır. Tepsiler üç tipe ayrılmıştır; çoğu düz dik kenarlıdır. İki parça dışbükey hafifçe kapalı kenarlıdır. Bezemesiz ve biçimleri nedeniyle diğer Son Neolitik yerleşmelerinden bilinen "Husking Tray'lere" benzerler, ancak iç yüzeylerinin tipik "Husking Tray" özelliği taşımaması nedeniyle bu isimle tanımlanmamışlardır. Kadeh grubu dört tane küçük, S biçimli kadehtir. İç yüzeyleri düzensizdir. Bu kaplar parmakla basitçe biçimlendirilmiştir. Yakasız kapalı ağızlı kaplara Tell Boueid'de az rastlanmıştır. Yalnızca bir adet torba ağızlı çömlek bulunmuş, ayrı bir grup olarak sınıflandırılabilen 5 adet Standart Mal bulunmuştur. Çömlekler ya da boyunlu kapalı formlu kaplar Standart Mal'ın %20'sini temsil etmektedir. Bir kaç tane tümlenebilir örnek bulunması nedeniyle tipolojik ayırım yapılırken zorluklarla karşılaşmıştır. Omurgalı parça bulunmamış, genelde gövdeler yuvarlatılmıştır. Son biçim minyatür kaplardır. Minyatür dışbükey kenarlı, minyatür tepsiler ve minyatür bardak olmak üzere üç alt grubu vardır. Benzer minyatür kaplar Sabi Abyad

yerleşmesinde de bulunmuştur. Az sayıdaki tüm kap ve dip parçaları, Standart Mal'ın düz dipli olduğunu göstermektedir (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:50,51).

Standart Mal ağız parçalarının yarısına yakın kısmı bezemelidir. Kırmızı astar, boya ve eklenti bu mal grubunda görülen bezeme tipleridir. Kazı bezemeli iki parça bulunmuştur. Yalnızca iki parça da hem boya ve hem eklenti görülür. Standart Mal'ın teknolojik açıdan çok kaba veya çok özenli diye keskin bir ayrımı yapılamamasına karşın bezeme tekniğinde bazen tekniklerin özenli olmasıyla ilgili varyasyonlar olduğu anlaşılmıştır. Boya bezeme ağırlıklı olarak bol miktardaki küçük bitkisel katkı parçalara uygulanmıştır. Çoğu boyalı kabın, nitelikli hamuru vardır. Bu ilişki kapların büyüklüğü ile de bağlantılıdır. Boya bezeme çoğunlukla küçük ve orta büyüklükteki dışbükey kenarlı kâselerde ve daha az sayıda büyük kâselerde görülmektedir. Tepsilerde ya da torba ağızla çömleklerde hiç bir zaman boya bezemeye rastlanmamıştır. Astarlı ve boyalı, bezemesiz kaplara kıyasla daha ince cidara sahiptir. Aplike bezemelerinde bu tür bir ilişki saptanmamıştır. Hem kalın cidarı olan eklenti bezemeli hem de bezemesiz kaplar “kaba” bitkisel katkı hamura sahiptir. Ayrıca eklentiler, büyük çömleklerin gövdesinin üst kısmındadır (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:52).

Boya bezeme çoğunlukla dış yüzeye nadiren de iç yüzeye yapılmıştır. İç yüzey bantla sınırlandırılmıştır. Çoğu parçada ağız üzerinde ve bazen ağzın biraz aşağısında yatay boya bantlar vardır. Çömleklerde ya da kapalı dışbükey kenarlı kaplarda boya alanı maksimum çap alanında ya da yakınındadır. Basit bezekler yapılmıştır, bunlar dikey üçgenler, çapraz çizgiler, zigzaglar ve çapraz kafeslerdir. En sık rastlanan bezeme düzeni % 40'lık oranıyla aralarındaki boşluklar çapraz çizgilerle doldurulmuş, sıra halindeki dikey üçgenlerdir. Aplike her zaman kapalı kapların üst kısmına uygulanmıştır; çömleklerin omuz kısmına ya da torba ağızlıların üst gövdesine yapılmıştır. Aplike motifler genelde basit ve geometriktir. Dairesel yumrucuklar, aycıklar ve dikey paralel çizgilerdir. Bir aplike, biçim olarak bukranyumu andırmaktadır (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:53).

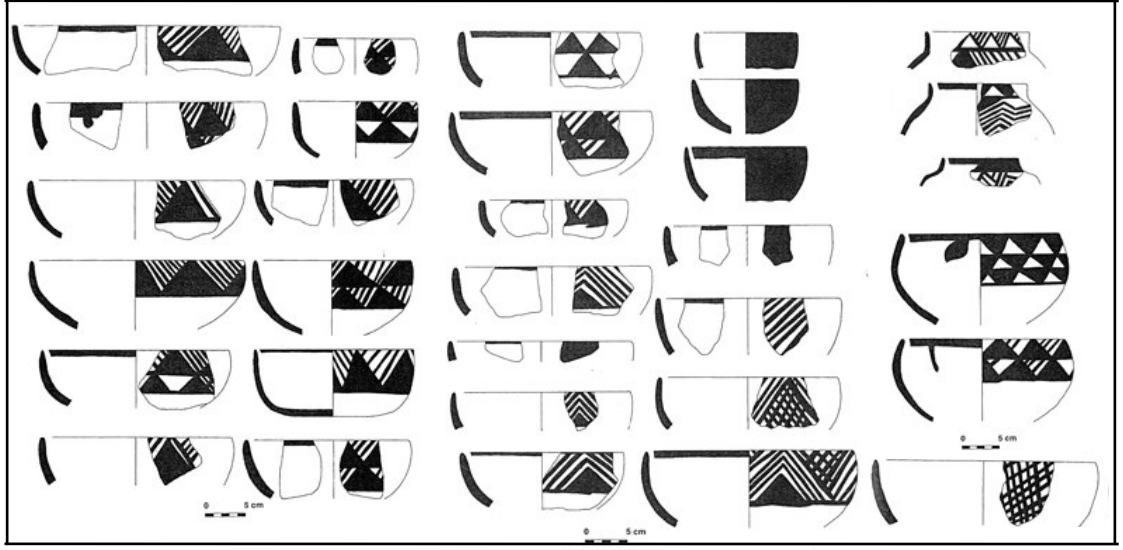

Fig. 25. Standart mal boyalı kase ve çömlükler (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:4.13, 4.14, 4.15, 4.17, 4.21).

Turuncu Renkli Nitelikli Mal

Bu mal grubu %21-28'lik oranıyla Tell Boueid'de ele geçen en fazla sayıya sahip ikinci mal grubudur. Adı, Sabi Abyad'da bulunan aynı çanak çömlek grubundan adapte edilmiştir. "Turuncu" ismi pembemsi-turuncu yüzeyi ve genelde turuncu-kırmızı boya rengi, "Nitelikli" adı ise mineral katkılı hamuru ve bezemeleri nedeniyle seçilmiştir. Büyük mineral katkı hamurunda bol kullanılmıştır. Bu katkılar, kumtaşı ve kalsiyum karbonat parçacıklarıdır. Diğer yandan nitelikli bitkisel katkı da görülür. Hamurunda kabalık oranı değiştiğinden ara grupları olduğu anlaşılmıştır. Kabalık farklılığı cidar kalınlığında da değişikliğe yol açmasına karşın, boyalı ya da düz parçalarda bu tür bir farklılık saptanamamıştır (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:55).

Yüzey işlemleri her zaman dikkatlice yapılmıştır. Çoğu parçanın dış yüzeyi sıvazlanmıştır. Ağız parçalarının %36'sı ağızlıdır. İç yüzeyler daha az özenlidir, kazıma izleri görülebilir. Bu tür izler çömlüklerin iç yüzeyinde belirgindir. Yüzey rengi devetüyümsü-turuncu (%51) ve kırmızımsı-turuncudur (yaklaşık %40). Kırmızımsı-turuncu yüzeylilerde sıkça astar uygulaması vardır. Parçaların %70'i açık renkli öze sahiptir, %30'unun ise koyu renkli özü vardır. Kapların fırınlarda değil, çukurlarda pişirildiği düşünülmektedir(Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:56).

Kâseler ve çömlekler olmak üzere iki biçim saptanmıştır. Ağırlıklı olarak görülen grup %72'lik oranıyla kâselerdir. Parçaların çoğu düz, basit ağızlıdır bazıları sivriltilmiş ağızlıdır. 8 tip kâse görülmüştür: dışa çekik dışbükey kenarlılar, düz dipli ve dışbükey kenarlılar, dışa çekik düz kenarlılar, dışa çekik omurgalı düz kenarlılar, oval ağız çaplı dışa çekik düz kenarlı (1 tane), dışa çekik S biçimliler ve kapalı S biçimli kaseler. Çömleklerin boyun parçaları bulunmadığı için şekilleri ile ilgili bir tespit yapılamamıştır. Birçok parça omurgalı, ovoid gövdeli çömleklere aittir. Çoğu çömlek küresel gövdelidir. Turuncu Renkli Nitelikli Mal grubuna ait çömlekler üç gruba ayrılır. *Dar, düz boyunlu çömleklerde* boyun genellikle astarlıdır, çoğu boyalıdır. İkinci grup dikey dışbükey boyunlulardır. Üçüncü grup kısa, dışa çekik dik yakalı çömleklerdir. Bir kaç tane dip parçası bulunmuştur. Çömlekler ve dışbükey kenarlı kâseler düz diplidir. Dışbükey dipler omurgalı kâseler için tipiktir. Bir tane kaideli dip ele geçmiştir (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:57,58).

Turuncu Renkli Nitelikli Mal, neredeyse her zaman bezemelidir. Üç farklı bezeme tekniği uygulanmıştır; boya, aplike ve kırmızı astar. En sık rastlanan teknik olan astar, parçaların %78'inde görülür. Kâseler çoğunlukla astarlıdır, çömlekler ise boyalıdır. Bir parça hem boyalıdır hem de eklentisi vardır. Kırmızı astar ve boyanın beraber görüldüğü bir kaç örneğe de rastlanmıştır. Bezekler genelde dış yüzey yoğunlaşır, iç yüzeydeki damlacıkların bilinçli bir boya uygulaması olup olmadığı kesin değildir. En sık rastlanan bezek zigzaglardır veya çapraz çizgilerdir. Bu iki bezek çoğunlukla birlikte görülürler. Bazı boyunlarda, tekrarlanan içi dolu üçgen sıraları vardır. Çömleklerin gövdelerine sıkça kırmızı astar yapılmıştır. Turuncu Renkli Nitelikli Mal'daki aplikeler Standart Mal aplikeleri ile benzerlik göstermektedir. Yatay sıraya yerleştirilmiş yuvarlatılmış yumrular vardır. Hem aşağıya hem de yukarıya doğru aycıklar görülür (Suleiman ve Nieuwenhuyse 2001:59,60).

Koyu Yüzlü Açıklı Mal

43 tane parçası bulunan KYAM, çok sayıda tanımlanamaz parça içermektedir. Tell Boueid çanak çömlek topluluğunun %3-1 ini oluşturmaktadır. Bu mal grubu öncelikle mineral katkılı hamuru ile tanımlanmıştır. Siyah renkli katkıları lupla görülebilirken, bitkisel katkıları görülememiştir. Mikroskobik analizlerle, katkıların amphibole, kuartz

ve siltstone olduğu anlaşılmıştır. Çoğu parçanın açık renkli yüzeyi oksidasyona işaret etmektedir. Sadece iki parça koyu gri-siyah arası yüzey rengine sahiptir. Tell Boueid KYAM parçalarının çoğu koyu kahverengi, gri-kahverengi yüzeye sahiptir. Astar varsa rengi parlak kırmızıdır. Bir parça dışında hepsinin dış yüzeyi açıktır. İç yüzeyde sadece ağzın altı açıktır. İç yüzeyde kazıma izleri görülebilmektedir (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:62). Az sayıdaki parçaya karşın dört alt grup belirlenebilmiştir. Dik boyunlu ve dik düz boyunlu çömleklerin (bunların büyük boyutlu ve ağır çömlekler olduğu anlaşılmıştır) boyunları alınarak torba ağızlı çömlekler olarak tekrar kullanılmıştır. Parçaların yarısı bezemelidir. Boya, kırmızı astar ve çizi ile boya kombinasyonu şeklinde uç tip bezeme uygulaması görülür (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:62-63).

Diğer Son Neolitik Çanak Çömlek Grupları

Az sayıdaki çanak çömlek parçası, her hangi bir gruba dâhil edilememiştir. 1 tane olası Erken Halaf parçası bulunmuştur. Yüzeyi aşınmış olmasına karşın koyu renkli mat boya olduğu tahmin edilmektedir. Parça, Erken Halaf'ı hatırlatan dışbükey dipli, bir kaseye aittir. 3 tane olası Gri-siyah mala ait parça bulunmuştur. Bunlar Sabi Abyad'daki Gri-Siyah mal grubuna benzerlikleri ile ayrılmıştır. Gri-siyah renkli ve açık yüzeyleri vardır. Bitkisel katkılı koyu renk özlü parçalar dikey, dışbükey kenarlı kâselere ve kısa dışa çekik boyunlu bir çömleğin parçalarıdır. Balikh Vadisi'nde Gri-siyah mallar Pre-Halaf'ta başlar ve Erken Halaf'a kadar devam eder. Olasılıkla bilinçli yapılan indirgenmiş ortamdaki fırınlanma özelliği dışında bu mal grubu, Standart Mal'a benzemektedir (Suleiman ve Nieuwenhuys 2001:64).

2.3.2.6. BUKRAS

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

1960'larda keşfedilen, Suriye'nin doğusunda yer alan Bukras'ta ilk çalışmalar, derin bir sondajla sınırlı tutulmuştur. İkinci dönem kazıları ise 1976 yılında P.M.M.G. Akkermans başkanlığındaki bir ekip tarafından başlatılmış ve üç dönem sürdürülmüştür. 5 m. derinliğinde kültür dolgusuna sahip olan ve 10 tabaka tespit edilen yerleşme, M.Ö. 6400–5900 arasında tarihlendirilmektedir. Kazı çalışmalarının yapıldığı 2.5 hektarlık alanda bulunan öğelerden yola çıkılarak, yerleşmede yaklaşık 850 insanın yaşamış olduğu tahmin edilmektedir (Akkermans vd., 1983: 338,370).

Mimari

Mimarisinde bir devamlılık gözlenen Bukras'ta dörtgen planlı, kerpiç tuğlalardan yapılmış, genelde birbirine bitişik ve büyüklükleri değişen yapılar açığa çıkarılmıştır. Ardıl yapı, bir önceki tabakanın mimari kalıntıları üzerine inşa edilmiştir. Duvarlar ve tabanlar genelde sıvalıdır. Sıvalı tabanların üzerine hasır serildiği, saptanan dokuma izlerinden anlaşılmıştır. Duvarlarda kırmızı toprak boya kullanılarak yapılmış duvar resimleri bulunmuştur. Resimlerden birinin muhtemelen turna olan bir kuş sürüsünü betimlediği düşünülmüştür. At nalı şeklinde fırınlar içeren avluları ve iyi tanımlanmış sokakları yerleşmenin önceden tasarlanarak oluşturulduğunu ortaya koymaktadır (Akkermans vd., 1983: 338-348).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede Amuk ve Byblos tipi ok uçları, kazıyıcılar, deliciler ve az miktarda orak bıçakları bulunmuştur. Baltalar ve keskiler sürtmetaş aletler arasındadır. Özenli taş kaplar, Bukras kültüründe önemli bir yere sahiptir. Çoğunlukla kireçtaşı kullanılırken, bazalt ve granitten yapılmış örneklere de rastlanmıştır. Oldukça küçük kaplar, dört ayaklı kaplar ve tabaklar biçim çeşitliliğini ortaya koymaktadır. Kirpi ve boğa şeklindeki, kireçten yapılmış kaplar oldukça dikkat çekicidir (Akkermans vd., 1983: 349-351). Güneşte kurutulmuş kilden ve kemikten yapılmış olan figürinlerin çoğunu hayvan betimlemeleri oluştururken, kadın ve olası erkek figürinleri de bulunmuştur. Ancak fazla tahrip oldukları ya da özenli betimlenmedikleri için hayvan figürinlerinin hangi hayvanları temsil ettiği tam olarak anlaşılamamıştır. Yerleşmede bulunan diğer buluntular arasında tanımlanamayan kemik nesnelere, bızlar, bir tane damga mühür ve yedi adet mühür baskısı yer almaktadır.

Çanak Çömlek

Bukras'ta yapılan ilk dönem kazılarında, yalnızca 14 adet çanak çömlek parçası bulunmuş olması nedeniyle, yerleşmenin Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem'e olduğu düşünülmüştür. Ancak ikinci dönem kazılarında bulunan çanak çömlek parçalarının sayısının 7.000 adet olması, bu kanının doğru olmadığını ortaya koymuştur. Parçaların çoğu bitkisel katkıdır. Hem bitkisel katkı olanlar hem de olmayanlar, farklı büyüklükte ve miktarda mineral katkıya sahiptir. Yüzey rengi genellikle bej, bazen

pembe-kırmızı ve nadiren koyu gridir. Yüzeyde birçok farklı işlem yapılmıştır. Çoğu parça açkılanmış veya düzleştirilmiştir, bir kaç parçaya da kırmızı astar uygulanmıştır (Akkermans vd.:183:351).

Kapların çoğu yuvarlak biçimlidir, kalanlar ise bir kaç dörtgenimsi biçimden ibarettir. Dik veya açık ağızlıların yanı sıra içbükey kenarlara az da olsa rastlanmıştır. Geniş kaplar kadar küçük kaplarda da omurga vardır. Omurga hem içbükey hem de dışbükey kenarların altında ve üstünde görülür. Boyunlular azdır. Dipler genelde düzdür, dört ya da beş adet kaide bulunmuştur. Birkaç adet tutamaklı parça mevcuttur.

Parçaların yalnızca %5 i bezemelidir. Kırmızı boyalı ve açkılılar en sık rastlanan bezeme çeşitleridir. Şevronlar, dikey çizgiler, zigzaglar, dikey veya yatay bantlarla birlikte üçgenler bezek çeşitlerini oluşturmaktadır (Akkermans vd., 1983: fig.9, 11-13). Yalnızca birkaç parçada baskı ve çizi bezeme görülür. Baskı bezeklerin içi beyaz macun ile doldurulmuştur. Bu parçalar; ince hamurlu, koyu gri renkli ve açkılı yüzeyi olan belirli bir çanak çömlek grubuna aittir. Yüzey genellikle, içi noktalarla doldurulmuş üçgenler ile bezenmiştir. Göz betimlemesi ve yumrucuklar gibi kabartma bezeklerin yanı sıra, başka bezeme teknikleri de görülür. Bunlar zift ve kireç ile yapılmıştır. Su kullanımındaki geçirgenliği azaltmak için uygulandığı düşünülen bu tekniğin, onarım amaçlı da kullanıldığı anlaşılmıştır (Akkermans vd., 1983:352).

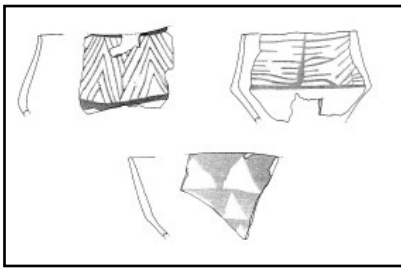

Fig. 26. Bukras'ta bulunan boya bezemeli çanak çömlek (Le Miere 1983: Fig.9).

2.3.2.7. AKARÇAY TEPE

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Şanlıurfa ili Birecik ilçesine bağlı Akarçay Köyü sınırları içerisinde yer alan Akarçay Tepe doğu-batı yönünde 350 m., kuzey-güney yönünde ise 150 m. boyutlarında bir yerleşmedir. Yerleşme Guillermo Algaze başkanlığındaki bir ekip tarafından yapılan yüzey araştırmasında tespit edilmiş, 1999 yılında İstanbul Üniversitesi Prehistorya Anabilim Dalı, Barcelona Otonom Üniversitesi (İspanya) ve Tsukuba Üniversitesi'nden (Japon-

ya) oluşan karma bir ekiple kazılara başlanmıştır. İki höyükten oluşan Akarçay Tepe’de kültür dolgularının iki ana döneminden Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem’e ait tabakalar yerleşmenin tümünde, diğer ana dönem Çanak Çömlekli Neolitik Dönem’e ait dolgular ise batıdaki höyükte tespit edilmiştir. Bu dönemlere ait toplam 6 evre ve 18 tabaka⁶ saptanmış; ayrıca bir açmada Obeyd ve İlk Tunç Çağı’na tarihlenen çanak çömlek parçaları da bulunmuştur. Yerleşmede saptanan Çanak Çömlekli Neolitik Çağ tabakalarını Evre I ve II temsil etmektedir (Arimura vd. 2001:309-312). Bu evrelere ait C¹⁴ örnekleri M.Ö. 6.420-6.080 (kal.) yılları arasını vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>).

Mimari

19 K açmasında 1 m. dolgu kalınlığı olan, birbirini izleyen üç tabaka saptanmıştır. En eski tabakada at nalı biçiminde ve dolgusunda yanma izleri olan bir ocak ve planı belli olmayan taş dizileri açığa çıkarılmıştır. Bir sonraki tabakada ocak yeri çukura dönüştürülmüştür. Çukurun yanıklı dolgusunda çanak çömlek parçaları, yanmış kerpiç ve ahşap parçaları vardır. Açmanın diğer kesimlerinde bulunan başka bir çukur ile taş dizileri, açmanın bulunduğu alanın mekân dışı işleve sahip olduğunu göstermiştir. Yüzeğe yakın olması nedeni ile açmanın son tabakasında ortaya çıkarılan kalıntılar oldukça tahrip olmuştur. Her biri 0.65 m. genişliğe sahip ancak plan vermeyen taş duvarlar bulunmuştur. Yassı taşlardan yapılmış yuvarlak planlı bir döşeme-platformun ise daha geç bir evrede eklendiği düşünülmektedir (Arimura vd. 2001: 313,314).

19 G-F açmasında 2. ve 3. tabakalarda A ve F olarak adlandırılan iki yapı ve mekân dışı alanlar bulunmuştur. Küçük ve dörtgen planlı dört odası açığa çıkarılan F yapısının dış duvarlarında taş temel, iç duvarlarında ise bazen kerpiç tuğla bazen kerpiç topan kullanılmıştır. Yarı açık bir işlik olarak düşünülen mekânlardan birinin sıkıştırılmış topraktan tabanı vardır. Yapının güneyinde 1.20 m. genişliğinde ve 7 m. uzunluğunda bir geçit yer almaktadır. Bu geçidin diğer ucunda A yapısı bulunmaktadır. Bu yapı kabaca kuzeydoğu-güneybatı yönünde uzanmaktadır. Yapının birbirine paralel

⁶ Hafirler yayınlarda kullandıkları tabaka terimi için şu açıklamayı vermişlerdir: “Tabaka genelde bir yapı evresini temsil etmekle beraber bir yaşam düzlemini de işaret etmektedir“. Evre ise malzemeleri birbiri ile ilişkili tabaka grupları olarak kullanılmıştır. Bkz Arimura 2000: 310

iki duvarı arasında toprak renginin ve dokusunun farklılıklarına göre tanımlanabilmiş küçük mekânlar vardır. Ancak bu mekânların planları tam olarak belirlenememiştir (Arimura vd 2001: 314).

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'e ait diğer bir yapı 20 M açmasında bulunan D yapısıdır. İki mekânı açığa çıkarılan yapı taş temel seviyesinde bulunmuştur. Kuru taş tekniği ile örülen temel duvarının dış yüzeyinde orta boy taşlar kullanılmış, ortası ise daha küçük taşlarla doldurulmuştur. Bulunan kerpiç parçaları ve izleri nedeni ile üst yapı ögesi olarak kerpiç kullanıldığı anlaşılmıştır (Arimura vd 2001: 314).

26-27 ST açmalarında ortaya çıkarılan B yapısı da taş temelli ve dörtgen planlıdır. Yapının güney duvarının altında, yuvarlak planlı bir başka yapı tespit edilmiştir. İç içe iki duvardan oluşan bu yapının duvarları arasında 50-60 cm.genişliğe sahip bir koridor yer almaktadır. Yapının çeşitli bölümlerinde orta büyüklükte kireç taşları ile sınırlandırılmış direk yerleri bulunmuştur (Atlı vd. 2003:226). 25 U açmasında yuvarlak planlı bir diğer yapı açığa çıkarılmıştır. Orta ve iri boyutlarda çaytaşlarından kuru duvar tekniği ile örülmüştür. Sıkıştırılmış toprak tabana sahip olan yapının, kazıldığı kadarı ile 2.5 m. çapı vardır (Özbaşaran vd. 2004: 306). 21 O açmasında yerleşmenin en eski Çanak Çömlekli Neolitik tabakaları tespit edilmiştir. Bu tabakalarda Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem'den Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'e geçiş izlenebilmiştir. Akarçay Tepe'nin II. Evresine ait çanak çömlek parçaları bulunan alanda çeşitli tabakalara ait direk çukurları, bazı taş sıraları ve içi sıvalı bir çukur bulunmuştur (Atlı vd. 2003:226).

Buluntu Topluluğu

Dilgiler, kalemler, kazıyıcılar ve ok uçları Akarçay Tepe'nin çakmaktaşı alet topluluğunu oluşturmaktadır. Ayrıca obsdiyen dilgi ve yongalar bulunmuştur. Çeşitli biçimlerde deliciler, bız, iğne, spatül ve açkı aletleri kemik buluntulardır. Hayvan ve insan kil figürinleri, taş kaplar, boncuklar ve kireçtaşından çeşitli buluntular, yerleşmenin diğer küçük buluntularıdır (Arimura vd. 2001:320-324).

Çanak Çömlek

İncelenen toplam 8.634 çanak çömlek parçası ilk olarak “Kaba Mallar” ve “İnce Mallar” olarak iki ana grupta toplanmış, daha sonra kendi içinde çeşitli evrelere ayrılmışlardır.

Kaba Mallar, toplam malzemenin %61 inden oluşmaktadır. İri saman katkı, en sık kullanılan katkı grubudur. Karışık ya da daha az saman katkı ve mineral katkılı kaba mallar kalan malzemeyi oluşturmaktadır. Koyu renk özlü ve açık yüzeylilerin yanısıra ‘sandviç’ özlülere ve turuncu özlülere rastlanmıştır. “Basit Mallar”, ana grubu oluşturur ancak düşük oranda olmak üzere “Çizi/sokma Bezemeliler”, “Boyalılar” ve “husking tray” parçaları da vardır. İnce mallar, ince ve arındırılmış kilden yapılmışlardır. Genellikle öz turuncu/krem renklerindedir, koyu (siyah ya da gri renkte) özlere de rastlanır. Mineral katkılı olan bu mal grubunda küçük organik katkıların da kullanıldığı parçalar saptanmıştır. Bu grupların dışında boyalı mallar, açkılı ve boyalılar, açık renk astar üzerine boyalılar, sıvazlanmışlar, koyu yüzlü açkılı mallar ve boya astarlılar vardır. Ayrıca “Koyu Renk Özlüler” (Black Series) olarak adlandırılan özel bir mal grubu da mevcuttur. Erken tabakalarda ortaya çıkan bu mal grubu sık dokulu, siyah ya da koyu gri renkli, iyi pişirilmiş, genelde iyi açkılanmış, kireçtaşı ya da mika katkılıdır. Akarçay Tepe çanak çömleğinin üç aşamalı bir gelişim gösterdiği anlaşılmış ve evrelere bölünmüştür; ikinci evre kendi içinde de alt evrelere de ayrılmıştır.

Evre I, yerleşmenin en üst tabakalarında görülen mal gruplarını kapsamaktadır. Bu evrenin çanak çömleği genelde, ince mallardır (boya astarlılar, astarlılar, astarlı ve açkılılar, açık renk astar üzerine boyalılar, sıvazlanmışlar, yalın açkılılar ve koyu yüzlü açkılılar). Kaba mallar da çok sayıda bulunmuştur. Yuvarlak dipli sığ kâseler, yuvarlak gövdeli kâseler, dar ağızlı kâseler, düz kenarlı kâseler, omurgalı kâseler ve açılan boyunlu çömlekler görülür. Bazı parçalar üzerinde çizi/kazı bezekler ya da eklenti bantlar vardır. Ayrıca “*Husking Tray*” parçalarına rastlanmıştır.

Evre II de, boyalı mallar azalır. Ana grubu yoğun saman katkılı Kaba Mallar oluşturmaktadır. Bu evrede sıkı dokulu, ince kumlu, kırmızımsı ya da gri renkli bir kil türünün kullanılmaya başlandığı görülür; genelde iyi pişirilmişlerdir ve bazı parçalar iyi açkılanmışlardır. Kaba mallar büyük boyutlardadır ve düz diplidirler. Yüzey renkleri

açıktır, genelde açkılanmış ya da sıvazlanmışlardır. Yuvarlak dipli daralan ağızlı kâseler, küçük yarı küresel kâseler, dışa dönük kısa boyunlu çömlekler ve yuvarlak dipli sığ tabaklar görülür. Yatay delikli yuvarlak ya da dikine uzun kulplar, yatay bantlar ve yassı tutamaklar vardır.

“Koyu Renk Özlüler”, Evre III’ün tipik mal grubudur. Hamuru kumlu kilden, kireçtaşı ve mika katkılıdır. Sık dokulu olan hamur iyi pişmiştir. siyah ya da gri özlü olan parçaların yüzey renkleri ise koyu kahverengidir, nadiren kırmızılara da rastlanmıştır. Hem iç hem dış yüzeyleri açkılanmıştır, dış yüzeyin açkısı oldukça özenlidir. Orta boy, düz dipli, yarı küresel bir kâse, dudağa yakın delikli yassı tutamaklar ve küçük yuvarlak dipli daralan ağızlı kâseler saptanmıştır. Açkılı, astarlı, düz dudaklı dikey çizgi bezemeli özenli parçalar da vardır. Ancak bu evreye ait tüm örnekler az sayıda bulunmuştur (Arimura 2001:316-319). 2001 yılında yapılan çanak çömlek çalışmaları bu mal grubunun “Geçiş Evresi” malı olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermiştir. Katkı, yüzey işlemleri ve rengi açısından Suriye’de yer alan Tell Halula yerleşmesinde bulunmuş olan *Serie Norie de Halula* (Halula Siyah Malları) ile büyük benzerlikler taşımaktadır. Ayrıca Rouj Havzası’ndaki Tell el-Kerkh yerleşmesinde Kaba Mallar, Koyu Yüzlü Açkılı Mallar ve Kerkh Malı olmak üzere üç mal grubun sahip olan bahsi geçen geçiş evresi niteliğinde gruplar vardır. Sonuç olarak bu üç yerleşmenin geçiş evresi çanağı birbirleri ile oldukça benzerdir (Atlı vd. 2003:227).

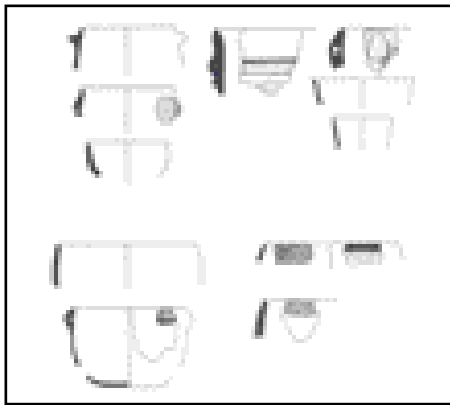

Fig. 27. Akarçay’da bulunan çanak çömlek parçalarının örnekleme (Arimura vd. 2001: Fig. 9)

2.3.2.8. MEZRAA TELEİLAT

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Mezraa Teleilat höyüğü; Şanlıurfa ili, Birecik ilçesinin 5 km. kadar güneyinde, Mezraa köyü sınırları içinde bulunmaktadır. Yerleşme Fırat Nehri’nin sol yakasındaki geniş bir

düzlüktedir. Yerleşmenin bulunduğu düzlük; kuzeyinden ve güneyinden Fırat'ın bugünkü yatağına kadar uzanan kalkerli sırtlar ile çevrilidir. Bu düzlüğü doğuda da yine kalker oluşumu dik sırtlar sınırlamaktadır. Doğu sınırını oluşturan kalker kayalıkların geniş bir yay çizerek içeri doğru girmesi, burasının olasılıkla Pleistosen içlerindeki eski bir menderes yeniği olabileceğini düşündürmektedir. Mezraa Teleilat'ın bulunduğu düzlüğün de kısmen Fırat'ın, kısmen de sırtlardan inen molozun birikmesiyle oluştuğu tahmin edilmektedir. Pleistosen tarihli eski bir menderes yeniği üzerinde oluşan delta görünümündeki höyüğün, çevresinde ana toprak olarak çakıllı dolgular vardır. Tepenin yakınındaki mevsimlik dere yatakları da göz önüne alınınca, höyüğün Fırat ile bu derelerden birinin birleştiği yerde kurulduğu; daha sonra Fırat tarafından kısmen kesildiği; yakın zamanlarda da Fırat'ın yatağını batıya doğru kaydırması ile içlerde kaldığı tahmin edilmektedir. Tepenin en yüksek korunmuş olan yeri; deniz düzleminden 347.10 m., Fırat'ın bugünkü yatağından ise 10 m. kadar yukarıdadır (Karul vd., 2001a: 135,136).

Yerleşme ilk olarak 1987 yılında, Guillermo Algaze başkanlığında bölgede yapılan yüzey araştırmasında saptanmıştır (Algaze vd., 1994; 47). Karkamış Barajı etki alanı içinde kaldığından “ODTÜ TAÇDAM GAP Bölgesi Kurtarma Projesi” kapsamına alınan höyükte; Prof Dr. Mehmet Özdoğan başkanlığındaki bir ekip tarafından 1998 yılında yapılan sınırlı bir yüzey çalışmasından sonra, 1999 yılında kazı çalışmalarına başlanmıştır.

Fig. 28. Mezraa Teleilat yerleşmesinin havadan görünümü (Kazı Arşivi)

Yerleşmenin Tabakalanması

Yerleşmede ilk iskân; Çanak Çömleksiz Neolitik Çağ'da olmuş ve bu ilk yerleşim, kesintisiz olarak Çanak Çömlekli Neolitik Çağ'ın sonuna kadar devam etmiştir. Halaf Dönemi içinde terk edilen Teleilat; Demir Çağı'nın başlarında, bu kez iskân yeri olarak değil, kırsal bir saray kompleksi olarak yeniden kullanılmaya başlanmış ve burada Yeni Assur Dönemi'ne ait büyük bir saray kompleksi yapılmıştı. Tepenin en son kullanımının Akhamenid Dönemi olduğu anlaşılmıştır. Çanak çömlek gruplarının değerlendirilmesi sonucunda, kültür düzeni için şu sıralama verilmiştir:

Ana Kültür Evreleri:

- IV Çanak Çömleksiz Neolitik (ÇÇ'siz B)
- III Çanak Çömleksiz Neolitik-Çanak Çömlekli Neolitik Geçiş Evresi (ÇÇ'siz C)
- II Çanak Çömlekli Neolitik
- I Demir Çağı

Alt Evreler:

- IA Pers-Akhamenid dönemi
- IB Yeni Asur dönemi
- IC Son Tunç-İlk Demir Çağ geçiş dönemi

- IIA1 Halaf Dönemi
- IIA2 Son Neolitik-İlk Kalkolitik Çağ-Halaf öncesi boya bezemeli dönem
- IIB1 Son Neolitik Çağ- Kırmızı astarlı, ilk boya bezemeli dönem
- IIB2 Son Neolitik Çağ - İmpresso bezemeli dönem
- IIB3 Son Neolitik Çağ - Hassuna ilk impreso dönemi
- IIC1 Çanak Çömlekli İlk Neolitik Dönem
- IIC2 Çanak Çömlekli İlk Neolitik Dönem - Kaba çanak çömlek

- IIIA Çanak Çömleksiz-Çanak Çömlekli Neolitik Geçiş dönemi, çok az Koyu yüzlü açkılı çanak çömlek
- IIIB Çanak Çömleksiz-Çanak Çömlekli Neolitik Geçiş dönemi. Hiç çanak çömlek bulunmayan dönem
- IV Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem (Karul vd., 2001b:63,68).

Yerleşmede Son Neolitik Çağ'a ait C¹⁴ örneklerinin değerlendirilmesi devam etmektedir.

Yapılan çanak çömlek ve mimari evre değerlendirmeleri, Mezraa Teleilat'ta ana dönemlerden biri olan Çanak Çömlekli Neolitik'in (II) kendi içinde üç yerine dört evreye bölünebileceği ihtimalini ortaya koymuştur. Ancak, bu evrelerin ve bunların alt evrelerinin kesinleşmesi, önümüzdeki yıllarda yapılacak ayrıntılı çalışmalarla mümkün olacaktır. Bu nedenle son olarak oluşturulan II D evresine ve tüm yeni alt evrelere bu çalışmada yer verilememiştir; höyüğün tabakalanması yukarıdaki silsileye göre kullanılmıştır. Sonuç olarak çalışmamızda yer alan Mezraa Teleilat yerleşmesi bulunan Çanak Çömlekli Neolitik Dönem mimari ve çanak çömlek buluntuları yalnızca üç ana evre açısından değerlendirilecektir.

Fig. 29. Mezraa Teleilat durum planı (Kazı Arşivi)

2004 yılı kazı sezonunda sürdürülen çalışmalar sonucu; Mezraa Teleilat Neolitik Çağ yerleşmesinin, öngörüldüğünden çok daha büyük olduğu anlaşılmıştır. Henüz, yerleşmenin kuzey ve güney sınırları tarımsal çalışmalar nedeni ile oluşmuş tahribattan saptanamamış ise de, yerleşimin en az 350 X 300 m. lik bir alana yayıldığı kesinleşmiştir.

Boyutları ile Mezraa Teleilat, bölgenin bilinen en büyük İlk Çanak Çömlekli Neolitik Çağ yerleşmelerinden biri durumuna gelmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, yerleşmede olası Halaf-Obeyd geçiş evresi vardır ve ÇÇ'siz A dönemine tarihlenebilecek ÇÇ'siz A türü ve hatta Proto Neolitik olabilecek alet türlerine rastlanmıştır (Karul vd., 2005: bas-kıda). Kültürel tabakalanması bu derece çeşitli ve bölge için yeni olan Mezraa Teleilat höyüğünün; Yakınoğu arkeolojisindeki önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Çanak Çömlekli Neolitik Tabakaları

Mimari

Mezraa Teleilat'ta Çanak Çömlekli Neolitik tabakalarını temsil eden II evresi, Çanak Çömlekli İlk Neolitik tabakaları (II C) ve Çanak Çömlekli Son Neolitik tabakaları (II B) olmak üzere iki alt evre içermektedir.

II C evresine ait olan en eski yapı kalıntıları AV ve AM olarak adlandırılmıştır. Bu yapılar yerleşmenin kuzeybatı kesiminde açığa çıkarılmıştır. Yapılardan güneyde yer alan AV; güneydoğu-kuzeybatı doğrultusunda, yaklaşık 15 X 8 m. boyutlarında, birbirine paralel üç koridor şeklinde düzenlenmiş dikdörtgen planlı bir yapıdır. Ortadaki diğerlerine oranla daha geniş tutulduğu bu koridorların, kısa duvarlar ile hücrelere bölündüğü görülmüştür. Yapının doğu bitimi, diğer hücrelere dik ve yapıyı kısa kenarında boydan boya geçen başka bir hücre ile sonlandırılmıştır. Yapının üzeri ve içi bir taş öbeği ile örtülmüştür. Daha sonraki çalışmalarda taş öbeği kaldırılarak temel seviyesindeki hücrelerin içinde derinleşilmiştir. Hücrelerin tabanı sık örgülü bir taş döşeme ile kaplıdır. Ayrıca yapıyı örten taş dolgu ile zemin arasında, steril bir toprak ortaya çıkarılmıştır. Bu toprağın olasılıkla Fırat kıyısından getirildiği ve buraya bilinçli olarak serildiği düşünölmektedir. Yapının doğusunda, en büyük hücrelerine açılan açıklıkta kısmen yapının dışına taşan bir fırın bulunmaktadır. Bir çukur tarafından büyük ölçüde tahrip edilmiş olan bu fırının, yükseltilmiş bir platform üzerinde olduğu ve zemininin küçük dere taşları ile kaplandığı anlaşılmıştır.

AM yapısı, AV'nin 2 m. kadar kuzeyinde yer almaktadır. AV ile benzer bir yapıım tekniği ve plana sahip olan AM; AV yapısına kıyasla daha fazla tahrip olmuştur. Bu yapının da hücrelere bölünmüş koridorlu, dörtgen bir planı vardır; içi ve üzeri taş bir

örtü ile kaplanmıştır.

Yapıların batısında yer alan iki yapıyı birbirine bağlayan bir duvarın açığa çıkarılması; bu yapıların birbirlerinden bağımsız olmalarına rağmen, önceden tasarlanmış bir yerleşme düzeninin parçaları olduğunu da düşündürmüştür.

II C evresinin geç dönemine tarihlenen diğer yapı kalıntıları bir grup halindedir. AA, AB ve AC olmak üzere adlandırılan bu yapı grubu, benzer mimari planlara sahiptir. Dörtgen planlı ve hücelere bölünmüş olan yapılar birbirlerine paralel konumlandırılmıştır. AC'nin hemen altında tespit edilen AN yapısı da diğerleri ile benzer plana sahiptir.

Yerleşmede bir sonraki evreyi temsil eden II B evresi höyüğün güney kesiminde oldukça net izlenebilmiştir. Bu alanda ortaya çıkarılan yapılar hücelere bölünmüş dörtgen planlı yapılardır. Yapılardan 14 m. uzunlukta ve yaklaşık 10 m. eninde dikdörtgen bir kısmının korunduğu görülen AG, eklentileri nedeniyle düzensiz bir plan sergilemektedir. Taş temelli, dökme kerpiç duvarlı AG yapısı, doğu-batı doğrultusunda orta aksı olan; birbirine bitişik dikdörtgen biçimli ince uzun odalar ve bu odaların kuzey ve güneyine yerleştirilmiş kare planlı daha küçük odalardan oluşmaktadır. Bu yapının kuzeyinde yer alan AP yapısı ile arasında kalan açıklıkta bir sokağın bulunduğunu anlaşılmıştır. AG yapısının kuzey kısmına yerleştirilmiş, ön kısımları sokağa bakan iki kubbeli fırın açığa çıkarılmıştır. Batı kesimde AG yapısının bitimi net olarak tespit edilebilmiş; doğuda ise başka bir yapı olan AR tarafından kesildiği görülmüştür.

AG yapısı ile aynı sokağı paylaşan AP yapısı da taş temel üzerine dökme kerpiç duvarlı yapı, kare planlı, birbirine bitişik küçük hücrelerden oluşmaktadır. Yaklaşık olarak 1.5 X 1 m. boyutlarındaki hücrelerden oluşan yapı, doğuda daha üstteki evreden gelen ve yoğun yanık kerpiç döküntüleri ile kaplı bir alan tarafından kesilmektedir. Hücrelerin içinde derinleştiğinde yapının, boşluk bırakmaksızın yerleştirilmiş taşlardan bir zemine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Zemindeki bu taşların eşit bir yükselti oluşturmalarına rağmen keskin yüzlerinin yukarıya dönük olduğu görülmüştür.

Fig. 30. AG ve AP yapıları ile aralarında kalan sokağın genel görüntüsü (Kazı Arşivi)

II B evresine ait tüm bu yapı topluluğunun doğudaki ucunu temsil eden AL yapısı; taş temelli, hücre planlı bir yapıdır. AL yapısı kaldırılmadan alanda derinleşildiği esnada, yapının altında farklı bir yapı daha tespit edilmiştir. BH olarak adlandırılan bu yapı, AL gibi taş temel üzerine kerpiçten yükseltilmiş duvarlara sahip dörtgen planlıdır.

II B evresinin bir üst dönemine ait; AY olarak adlandırılmış, farklı bir plana sahip başka bir yapı açığa çıkarılmıştır. Yapının üzerinde ve çevresinde bilinçli olarak örtüldüğü düşünülen, küçük taşlardan oluşan bir öbeğe rastlanılmıştır. Yer yer üç dizi ve iki sıradan oluşan taş temelli duvarlarıyla; 5.5 X 2.3 m. boyutlarındaki yapının güneybatı bitimi kısmen tahrip olmuş, kısmen de profil içine girdiği için devamı anlaşılammıştır. Yapının duvarlarının mekân içinde düzgün bir yüz oluştururken dışta düzensiz olması, AY'nin çukur tabanlı bir yapı olduğunu düşündürmüştür. Mekân içinde rastlanan yanmış kerpiç taban parçaları, yapının oldukça şiddetli bir yangın geçirdiğine işaret etmiştir. Taban parçalarının altında kerpiç tanecikli ve küllü bir dolgunun içinde beş evcil domuz iskeleti ile karşılaşmıştır. Bu şiddetli yangından oldukça etkilendikleri anlaşılan domuzlar üç genç ve iki bebek bireyden oluşmaktadır. Domuz iskeletlerinin bir düzlem üzerinde yer aldıkları ve olasılıkla yapının bodrum katında buldukları; böylelikle AY yapısının biri bodrum olmak üzere en az iki katlı olduğu yorumu yapılmıştır. Bu yapının çevresinde fırınlar ve işlikler ortaya çıkarılmıştır. Yapı ile birlikte bir yaşam kompleksi sergileyen bu mimari öğeler arasında özenli bir fırın dikkati çekmektedir. Birçok yenileme katı olduğu tespit edilen kubbeli fırının çevresi, küçük taşlardan yükseltilmiş bir duvarla sınırlandırılmıştır.

Fig. 31. AY yapısı ve açmada bulunan diğer mimari öğelerin görüntüsü (Kazı Arşivi)

Bu yapıların açığa çıkarıldığı açmanın kuzeyinde yer alan açmada AS olarak adlandırılmış küçük boyutlu bir yapı kalıntısı bulunmuştur. Bu yapının, diğer açmada bulunan yapılar ile eş zamanlı olmasından dolayı, diğerleri ile ortak bir yaşam düzlemini paylaştığını, belki bir depolama birimi olabileceğini düşünmek yanlış olmaz.

AS yapısının ortaya çıkarıldığı açmada derinleştirildiğinde BB olarak adlandırılan diğer bir yapı tespit edilmiştir. Kerpiç duvarlı bu yapı yaklaşık 4 X 3 m.'lik bir alanı kaplamaktadır. Yaklaşık 1 X 1.2 m. boyutlarındaki hücrelerden oluşan yapı gelecek yıllarda çalışmalara devam edilmek üzere koruma çatısı altına alınmıştır.

Mezraa Teleilat'ta 1999 yılında sürdürülen ilk dönem kazılarında, yerleşmenin kuzeyinde yer alan iki açmada, AE ve AD olarak isimlendirilen taş temelli yapılar bulunmuştur. AE yapısı doğu – batı yönünde uzanan hücre planlı üç mekân ile bunlara güneyden bağlı ayrı bir odadan oluşmaktadır. Yapı, kazı alanı dışında da devam ettiğinden tam olarak boyutları belirlenememiştir. AD yapısı planı açısından AE ile tam olarak benzeşmektedir. Demir Çağı çukurlarının arasında üst kısmı ile odaları çok tahrip olmuş durumdaki bu yapının güney-kuzey yönündeki hücre türü iki odası ile doğudaki bir odanın yarısı ortaya çıkarılmıştır (Karul vd., 2001a:142)

Buluntu Topluluğu

Yerleşmeden elde edilen çakmaktaşı ve obsidyen buluntu topluluğu hakkındaki ayrıntılı çalışmalar devam etmektedir. Çanak Çömlekli Neolitik tabakalarında çakmaktaşı,

çok az olarak da obsidyen kullanılmıştır. Daha çok düzensiz yonga kullanımının hakim olduğu yerleşmede, ender bazı aletler için başka yerlerden getirilmiş hammadde dışında, Fırat yatağından getirildiği anlaşılan yerel malzeme kullanılmıştır⁷. Ön rapor niteliğindeki yayınlardan yola çıkıldığında; çakmaktaşı buluntu topluluğunda hakim olan grubun kullanılmış yongalar olduğu, sayıca az olan tanımlı aletlerin de daha çok okucu, mızrak ucu, delici, orak bıçakları ve kazıyıcılardan oluştuğu anlaşılmaktadır. Bu aletlerin yanı sıra çakmaktaşı ve diğer kayalardan yongalanmış kurslar da görülmektedir. Alet tipolojisi açısından çok zengin bir çeşitlilik göstermeyen obsidyen buluntular; dilgi, dilgi parçacıkları ve yongalar şeklindedir. En sık görülen obsidyen alet, kütleştirilmiş dilgi ve dilgiciklerdir. Az sayıda ok ucu, kazıyıcı ve mikrolit de bulunmuştur (Coşkunsu 2001: 175-178).

Yerleşmenin ÇÇ'li Neolitik Dönem diğer buluntuları arasında; öğütme taşları, yassı bal-talar, keskinler, kemikten toka ve boncuklar, insan ve hayvan figürinleri yer almaktadır.

Fig. 32. Kilden yapılmış hayvan figürinleri (Kazı Arşivi)

Çanak Çömlek

Mezraa Teleilat çanak çömlek topluluğu üzerinde çalışmalar devam etmektedir. Sürmekte olan bu ayrıntılı çalışmalar henüz sonuçlanmadığından bu çalışmada, yayınlarda yer alan çanak çömlek gruplarının hangi evrelerde ortaya çıktıkları kıstas alınarak, genel hatları doğrultusunda tanıtılacaktır.

1- İlk Evre Malları (II C Evresi)

Kaba Mallar: Bazıları iyi artılmış, az bitkisel katkılı hamura sahip olan parçaların ço-

⁷Mezraa Teleilat çakmaktaşı ve obsidyen topluluğu Güner Coşkunsu tarafından doktora malzemesi olarak çalışılmaktadır. Bu çalışmada kendisi ile yapılan sözlü görüşmeden faydalanılmıştır.

ğunluğu ise yoğun bitkisel katkıdır. Yine az miktardaki parçada bitkisel katkının yanı sıra taşçık ve kireç parçacıklarının da hamurda kullanıldığı anlaşılmıştır. Bitkisel katkı genelde iri kıyılmış olarak nitelendirilebilirken, bazı parçalarda daha ince kıyılmış bitkisel katkı da tespit edilmiştir. Genellikle parçaların pembemsi ya da devetüyü renginde hamuru ve hamurla aynı ya da benzer renge sahip yüzeyleri vardır. Biçimlendirmenin çok nitelikli yapılmadığı parçalar çoğunlukla büyük depolama kaplarına aittir. Bezeme olarak yalnızca ağzın alt kısmında çıkıntı yapan şerit ya da kabartmalara rastlanır. Ender olarak bu tür kaplarda çok kaba ve kalın tutamaklar da görülmektedir⁸.

Bitkisel Katkılı Kaba Mal'ın yanı sıra Kum Katkılı Kaba Mal da yerleşmede bulunmuştur. Bu mal grubu olasılıkla bitkisel katkı olan gruptan bir süre sonra ortaya çıkmıştır. Bu gruba ait parçalar, ince kum katkı ve homojen bir hamura sahiptir. Katkı özelliği dışında bitkisel katkı kaba maldan belirgin başka bir farklılık göstermemektedir. Bu mal grubu ÇÇ'li Neolitik'in tüm evrelerinde görülmektedir.

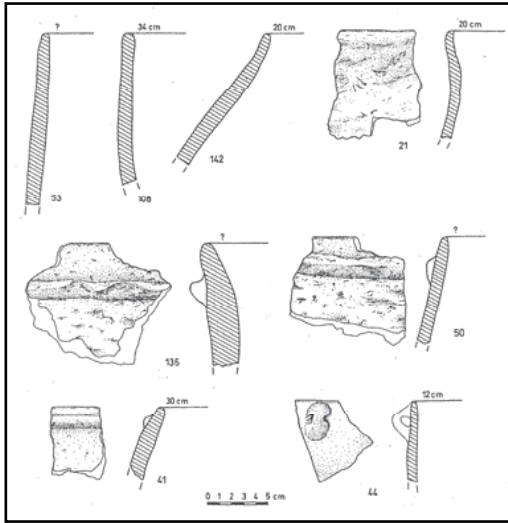

Fig. 33. “Kaba Mal” grubuna ait bitkisel katkı parçaları (Karul vd. 2001:Şekil 5)

Koyu Yüzlü Açıklı Mal: Mezraa Teleilat'ın Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem-Çanak Çömleklili Neolitik Dönem geçiş tabakalarında az miktarda tespit edilen bu parçaların yerleşmenin en eski çanak çömleği olabileceği düşünülmektedir. Mineral katkı, özenle yapılmış, parlak açıklı, kahverengi bu malların, yerleşmede geçiş dönemi yaşanırken it-hal mal olarak yerleşmeye getirildikleri düşünülmektedir (Karul 2001b:67). Bu mal gru-

⁸ Mezraa Teleilat “Kaba Mallar” çanak çömleği Özlem Aytek tarafından Yülsek Lisans tezi konusu olarak çalışılmaktadır. Bu çalışmada kendisi ile yapılan sözlü görüşmeden faydalanılmıştır.

bu Çanak Çömlekli Neolitik'in tüm evrelerinde yine az sayıda görülmeye devam eder.

Husking Tray: “Kurut” ya da “rende kabı” olarak da adlandırılmış olan “Husking Tray” tipi kaplar Mezraa Teleilat höyüğünde toplam 178 adet bulunmuştur. Bu mal grubu ile ilgili adlandırmalardaki çeşitliliğin sebebi, işlevinin henüz net olarak bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Mezraa Teleilat'ta bulunan parçaların büyük bir kısmında ayıklama işlemine işaret edebilecek aşınma izleri tespit edilmiştir. Kapların işlevine yönelik deneysel çalışmalar ise sorunun çözülebilmesi açısından yeterli olmamıştır.

Yerleşmede bulunan parçaların 137 tanesi tepsi, 41 tanesi çanak biçimindedir. Kil çatısına kil ekleme yöntemiyle yapılan parça sayısı oldukça fazladır. Kapların iç ve dış yüzeyleri kabaca sıvazlanarak düzeltilmiştir; birçoğunda düzeltilmeden bırakılmış parmak izleri görülebilmektedir. Bazı parçalarda boya astar izi olduğu düşünülmektedir. Alt evreler göz önüne alınmaksızın Husking Tray türü kapların II B evresinde de devam ettiği gözlenmiştir (Kılıçbeyli 2004: 171,187,188).

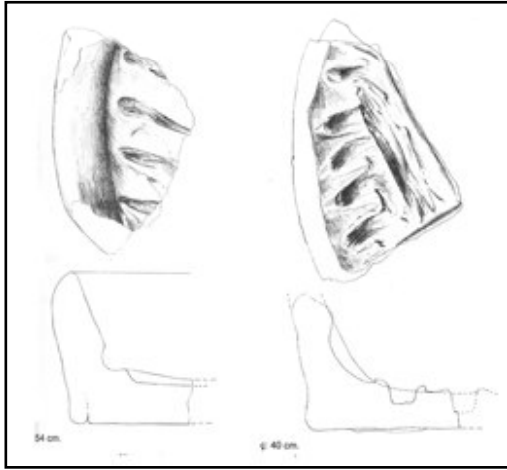

Fig. 34. Husking Tray parçaları
(Kılıçbeyli 2004: Levha 3)

2- Orta Evre Malları (II B Evresi)

Bu evrede İlk Evre'nin malları azalarak görülmeye devam ederken yeni mal grupları ortaya çıkmıştır. Yeni gruplar şu şekildedir: Hassuna Çizi Bezemeli Mal Grubu, Tarak-baskı İmpresso Bezemeli Mal Grubu, Kabartma Bezemeli Mal ve Kırmızı Astarlı Mal'dır.

Hassuna Çizi Bezemeli Mal Grubu: İlk olarak Tell Hassuna yerleşmesinde bulunan ve buradan yola çıkılarak adlandırılan Hassuna Çizi Bezemeli Mal grubu, Mezraa Teleilat

yerleşmesinde az sayıda bulunmuştur. Parçaların hamur, biçim ve bezeme özellikleri Tell Hassuna’da bulunan mal grubu ile büyük benzerlikler göstermektedir⁸.

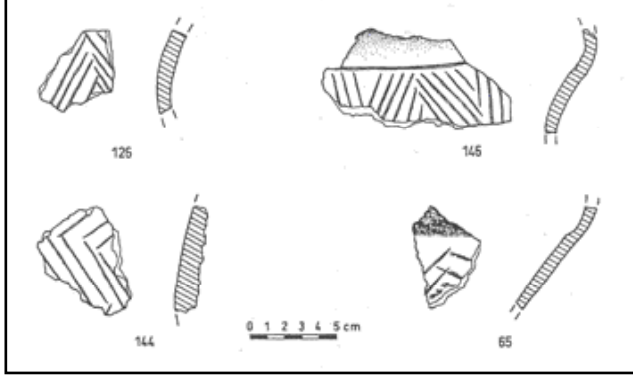

Fig. 35. Hassuna Çizgi Bezemeli kap parçaları (Karul vd. 2001: Şekil 7)

Tarak-Baskı İmpresso Bezemeli Mal Grubu: Bu mal grubu ağırlıklı olarak ince kıyılmış bitkisel katkılıdır; az miktarda kum ve mika gibi mineral katkının kullanıldığı da tespit edilmiştir. Pembemsi-devetüyü hem hamur rengi hem de yüzey rengidir. Kap biçimlerine bakıldığında büyük bir çeşitlemenin olmadığı; küresel ya da yarı küresel çömleklerin, daralan ağızlı büyük kapların ve kâselerin olduğu görülmektedir.

Her ne kadar bazı parçaların bezemesi nemli kap yüzeyine kamış, tarak, tırnak, kabuk kenarı, damga gibi iz bırakan bir nesnenin bastırılmasıyla yapılmışsa da; bu gruba adını veren “impresso” sözcüğü, çok ağızlı tarak türü bir aletin bastırılması ya da kap yüzeyinde sürülerek iz açılması ile kabın bezenmesi nedeniyle kullanılmaktadır. Ender olarak kırık çizgi, dörtgen, üçgen gibi bezekler oluşturacak şekilde basılmış impresso örneklerine de bulunmaktadır. Bu grup içinde görülen diğer bir bezeme de “rocker” olarak bilinen ve tarak türü aletin kaydırılması ile karmaşık bir düzen sergileyen bezeklerdir. Gene bu tür çanak çömlekle birlikte tarakla yapılmış dalgalı çizgilere, dalgalı çizgi ile İmpresso türünün birlikte kullanıldığı örneklere de rastlanmaktadır. Bunların yanı sıra çentik, nokta baskı gibi yüzeyde iz açarak yapılan bezemeler de tespit edilmiştir. Çok ender olarak çömleğin boyun kısmına, ince olarak sürülmüş kırmızı boya ile yapılmış kalın bant ya da çizgiler şeklindeki bezekler de görülmektedir⁹.

⁹Mezraa Teleilat “Tarak-Baskı İmpresso Bezemeli Çanak Çömlek Grubu”, Emre Güldoğan tarafından doktora malzemesi olarak çalışılmaktadır. Bu çalışmada Güldoğan’la yapılan sözlü görüşmeden faydalanılmıştır.

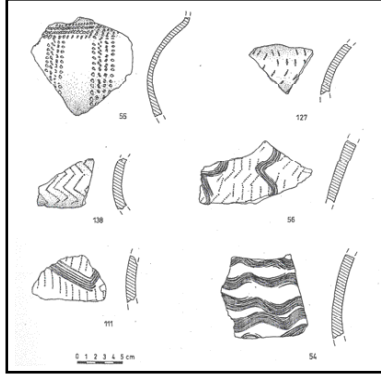

Fig. 36. Baskı ve tarak bezemeli çanak çömlek
(Karuk vd 2001: Şekil 6)

Kabartma Bezemeli Mal: Bu mal grubu mineral katkılı, sert ve iyi fırınlanmış parçalardan oluşur. Yüzeyleri kirli sarımsı beyaz, pembemsi kirli beyaz gibi açık renklerde. Küresel biçimlerin hakim olduğu grupta bazen ağzın dışında dikey tutamak gibi kulp-lara da rastlanmaktadır. Bezeme oldukça enderdir; daha çok kabartma bezek görülür. En yaygın bezekler aycıklar, yumrucuklar ya da kabartma dalgalı çizgiler şeklindedir.

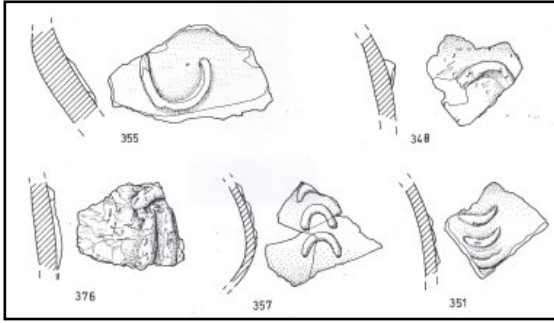

Fig. 37. Kabartma bezemeli çanak çömlek (Kazı arşivi)

Kırmızı Astarlı Mal: Hamurunda bazen az, bazen daha fazla oranda ince kıyılmış bitkisel katkı olan bu grupta az miktarda kum ve taşçık da vardır. Hamur ve yüzey renkleri açık devetüyü ya da kremdir. Dış yüzey oldukça özenli düzeltilmiş, genellikle ince kırmızı astar uygulandıktan sonra kap açkılanmıştır. İnce bir tabaka halinde uygulanmış olan astar ya sıvaştırılarak sürülmüştür ya da açkılama nedeni ile dalgalı bir görünüme sahip olmuştur. Astar çoğunlukla ağızda ve boyunda, nadiren de gövdede vardır. Kap biçimleri S kıvrımlı ya da omurgalı kâseler ve dik boyunlu küresel gövdeli çömleklerdir. Bu evrede ortaya çıkan kırmızı astarlı malların ilk örnekleri sıvaştırılmış görüntüsü verirken, bir sonraki evrede nitelikli astar uygulamasının özenli örnekleri karşımıza çıkmaktadır.

3- Üst Evre Malları (II A Evresi)

Boya Bezemeli Mal Grubu: Bu gruba ait değerlendirmeler III. bölümde ele alınacaktır.

2.3.3. DİCLE HAVZASI VE DOĞUSU

2.3.3.1. JARMO

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Jarmo yerleşmesi; Kerkük'ün doğusundaki Çemşemal Vadisi'nde yer almaktadır. Kazı çalışmaları; Robert Braidwood başkanlığındaki bir ekip tarafından "Irak-Jarmo Projesi" adı altında, 1948'de ve 1950'li yılların ilk yarısında gerçekleştirilmiştir (Braidwood ve Howe 1960:20,26). 1,3 hektarlık bir alana yayıldığı tahmin edilen yerleşme, 7 m. derinliğinde kültürel dolguya sahiptir. Çanak Çömleksiz Neolitik ve Çanak Çömleklili Neolitik'e ait toplam 16 tabaka olduğu saptanmıştır. 1-5 arasındaki tabakalar, yerleşmedeki Çanak Çömleklili Neolitik Dönemi temsil etmektedir (Matthews 2000:45). Bu tabaklardan elde edilen C¹⁴ örnekleri M.Ö. 6.000-3.500 aralığını vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>).

Mimari

Kazı çalışmaları için, J-I ve J-II adı verilen, iki alanda yoğunlaşmış; höyüğün bazı kesimlerinde de deneme amaçlı küçük açmalar açılmıştır. Açığa çıkarılan mimari; çok odalı, dörtgen planlı yapılardır. Yapıların geç tabakalarında taş temelli, tauf duvarlar; erken tabakalarında ise sadece tauf duvarlar kullanılmıştır. Çayönü'nde ortaya çıkarılan ızgara planlı yapıların bir benzerine de burada rastlanmıştır. Çoğu taban düzletilmiştir ve üzerlerinde öğütme taşları gibi birçok küçük buluntuya rastlanmıştır. Bazı tabanlar kireçtaşları, bazıları da saltaşları ile kaplıdır. İyi korunmuş olan hasır izli tabanlar da vardır. Yerleşmedeki birçok alanda, ocak benzeri ikincil yapılar tespit edilmiştir. Bu yapıların, buğdayın tanelerinden ayrılması, öğütülmesi gibi işlerde ve ekmek yapmak için kullanıldıkları düşünülmektedir. Jarmo'da 20-30 arası yapının olduğu ve 500'e yakın kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir (Braidwood 1983:155-163).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede, hem çakmaktaşı hem de obsidyenden üretilmiş yontmataş aletler bulunmuştur. Trapezler, bıçaklar, mikrolitler, orak bıçakları, kazıyıcılar, deliciler, ok uçları ve tanımlanamayan alet parçaları vardır. Mikrolit; %70'lik oranla üst tabakalarda en sık rastlanan alettir. Öğütme taşları, oluklu taşlar ve yassı baltalar sürtmetaş alet topluluğunu oluşturmaktadır. Kireçtaşı, mermer ve kumtaşından üretilmiş taş kaplar da

oldukça niteliklidir. Kemikten kaşık ve iğne gibi buluntuların dışında kil ağırşakların üzerinde hasır ve sepet izlerine rastlanmıştır. 5.500 adetle; kil figürinler, Jarmo buluntu topluluğunda önemli bir yer sahibidir. İnsan, hayvan ve çeşitli şekillerde figürinler bulunmuştur. Kadın ve evcil hayvan figürinleri kap yapımında kullanılan kilden üretilirken, yabani hayvan figürinleri için farklı nitelikte kil kullanıldığı anlaşılmıştır (Matthews 2000:45).

Çanak Çömlek

Jarmo çanak çömleği; hamur ve bezeme özelliklerinden yola çıkılarak “İlk Üretim Malları” ve “Sonraki Üretim Malları” olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Alt tabakalarda oldukça az sayıda ele geçen kap parçaları, sayıca azlığa karşın gelişkin bir teknoloji ile üretilmişlerdir. En erken örnekler, az miktarda, 3-5 evrelerinde görülür. Sonraki çanak çömlek, en üstteki üç tabakada ortaya çıkarılmıştır. Her iki üretim de el yapımı, bitkisel katkılı, devetüyü ve turuncu-devetüyüdür (Adams 1983: 213,215).

İlk Üretim Malları

204 parçadan oluşan; bitkisel katkılı bu grubun hamurunda, tohumların negatif izleri görülebilir durumdadır. Parçaların %85'inin hamur ve yüzey renkleri aynıdır; turuncu-devetüyü ya da devetüyüdür. Tamamlanmamış oksidasyon nedeniyle parçaların %71'i koyu renkli öze sahiptir. İlk üretim parçalarının bazıları astarlıdır. Altı parçanın yüzeyine sudan geçirilmiş toprak boya ile astar yapılmıştır.

Yerleşmede bu evreye ait 65 adet boyalı parça tespit edilmiştir. Parçalar genellikle; önce açkılanmış, boya sonra uygulanmıştır. Bazı parçalarda ise önce boya yapılmış, devamında açkı yapılarak boyanın dağılması sağlanmıştır. Çoğu parçada boyanın altında ince çizikler görülür. Bu çizikler; ya esnek olmayan bir aletle boyanın sürülmesi ya da boyanın hamur henüz kurumamışken ve kolaylıkla parçanın üzerinde iz kalabilecekken sürülmesi sonucu oluşmuştur. Bezekler genelde basit ve çizgiseldir; bazılarının ustalıklı çizildiği göze çarpar. Kap biçimleri basittir ve az çeşitlilik gösterir. Düz dipli, omuzlu kâseler vardır. (Adams 1983: 215,218).

Sonraki Üretim Malları

Hamurunda, önceki gruptan daha iri kıyılmış bitkisel katkı görülür. İlk Üretim mallarında görülen küçük tohumlar bu grupta karşımıza çıkmaz. Bazı parçalarda, hamura bitkisel katkının yanı sıra kireç parçacıkları ve mika eklenmiştir. Hamur ve yüzey renkleri “İlk Üretim Malları” ile aynıdır. Ancak aynı parça üzerinde görülebilen renk farklılıkları, bu mal grubunda daha fazla çeşitliliğe sahiptir. Okside olmamış parçaların oranı % 34’tür. Bezemeli parçalar yalnızca 28 adettir. Bezeme teknikleri olarak astar, açık ve boya bezeme görülür. Sadece iki tanesinde boya uygulanmıştır. Bir parçada önceki örneklerden bilinmeyen kafes boya bezeme yer alır. Düz dipli, omuzlu, genellikle dik kenarlı derin kâseler görülmektedir (Adams 1983: 218-219).

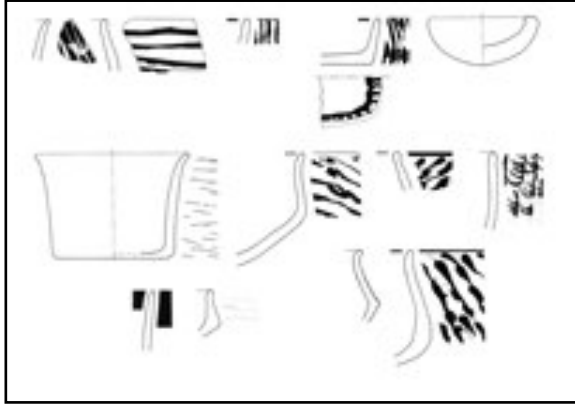

Fig. 38. Jarmo boyalı çanak çömleği
(Adams 1983:Fig. 105)

2.3.3.2. UMM DABAGHİYAH

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Yerleşme, Suriye’de Cebel Sincar Ovası’nda Hatra ilinin 15 km. batısında yer almaktadır. 100 X 85 m. boyutlarında olan yerleşmenin 4 m. kadar derinliğe sahip kültürel dolgusu olduğu anlaşılmıştır. 1971–1975 yılları arasında kazılan höyükte 4 evre ve 12 mimari tabaka bulunmaktadır. Yerleşme M.Ö. 6200-5750 (kalibre edilmemiş) yılları arasına tarihlenmektedir (Kirkbride 1975:3-6).

Mimari

Yerleşmede ilk iskânın olduğu en alt evrede, küçük dairemsi ya da oval çukurlar bulunmuştur. Çukurlar ana toprağın hemen üzerinde yer almaktadır ya da içine açılmıştır. Bu çukurlarla ilişkili olabilecek herhangi bir mimari kalıntıya rastlanmamıştır. Bu evrenin üzerindeki 3. ve 4. evre, yerleşmede en yoğun iskânın görüldüğü evrelerdir.

1.50 X 2.00 boyutlarında; hücre planlı denilebilecek, küçük odalardan oluşan, uzun dörtgen yapılar bulunmuştur. Sıkıştırılmış toprak ya da taufan duvarları olan bu küçük odaların arasında, payandalarla desteklenmiş kapı girişleri yer almaktadır. Konut yapılarının duvarları, depo yapılarının duvarlarına kıyasla daha incedir ve daha az katkı kullanılmıştır. 3. evrenin sonunda yerleşme terk edilmiş ve sonra tekrar yerleşilmiştir. Yeni yerleşim esnasında alt evrenin yapıları tahrip edilmemiştir. Böylelikle alt evrenin yapıları korunabilmiştir. Genellikle üst evre yapıları, olasılıkla birinin “mutfak” olarak kullanıldığı üç odadan oluşmaktadır. Odaların zeminleri, alçıtaşının eritilmesiyle elde edilmiş kalın sıva ile kaplıdır. Bulunan bacaların Yakındoğu arkeolojisinde en eskiye tarihlenebileceği anlaşılmıştır. 2 ve 3. evrelerde boyalı tabanlar, 3. evrede de duvar resimleri vardır (Kirkbride 1975:5-7).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede bulunan 14.000 yontmataş aletin hammaddesinin %93'ünü çakmaktaşı %6.3'ünü obsidyen, kalanını ise diğer taşlar oluşturmaktadır. Obsidyenin, alt tabakalarda daha yoğun bir orana sahipken üst tabakalara doğru azaldığı tespit edilmiştir. Aletlerin yarısını dilgiler oluşturmaktadır. En sık rastlanan tipler, düzeltili dilgiler, yongalar, bıçaklar, kazıyıcılar ve delicilerdir. Ok uçları, kalemler ve orak bıçakları az miktarda bulunmuştur. Alçıtaşı ve kumtaşından yapılmış öğütme taşları, bazalt balta, açkılı taş kaplar, boncuklar ve kadın figürinleri yerleşmedeki diğer buluntu gruplarıdır. 15 cm. çapında, 2.400 kadar kil top sayıları nedeni ile ilgi çekici bir buluntu grubunu oluşturmuştur (Matthews 2000:59).

Çanak Çömlek

Yerleşmede çoğunlukla kaba mallar bulunmuştur. Kaba mallar haricinde, erken tabakalarda (12-5) saptanan çanak çömlek parçaları; sonraki mallara kıyasla daha nitelikli, daha iyi pişmiş ve daha iyi katkılıdır denilebilir. Kaba malların üretiminde kullanılan kil; yoğun saman katkılıdır, bazı parçalarda ise kile mineral katkı eklenmiştir. Gri ve siyah özler genelde fırınlamanın az yapıldığını göstermektedir. Çoğu sucuk yöntemi ile yapılmıştır. Dış yüzeylerde saman katkının negatif izleri belirgindir. Genelde krem ya da beyazımsı olan astar, orta veya iyi nitelikli kaplarda kullanılmıştır. Çoğu bezemesiz olan çanak çömleğin biçimleri genelde basit ve yuvarlak omurgalıdır. Bezemelerden

yola çıkılarak çanak çömlek dört gruba ayrılmıştır: açkılı, boyalı, eklentili ve çizi bezemeli (Kirkbride 1972:8). Açkılı ve çizi bezemeli mal da vardır ama bunlara daha çok üst evrelerde rastlanır. Umm Dabaghiyah'a özgü çanak çömlek tipi; tüm evrelerde görülen, kabartma bezemeli maldır. İnsan göz ve kulağı, hayvan başı ve benzeri bezekler kabın dış yüzeyinde kabartma tekniği ile betimlenmiştir (Matthews 2000: 60).

Erken evrelerde bulunan boyalı örnekler, sonraki evrelerde bulunanlara kıyasla daha özgün örnekler şeklindedir. Renk çeşitlemeleri; kırmızı-kahverengiden hardala, soluk turuncudan kahverengiye ve bir tür mora değişiklik göstermektedir. Tahminen fırınlanma öncesi boya kırmızı toprak boyadır. Bezeler genellikle noktalar, yuvarlaklar, yılan benzeri bezekler, virgüller ve düz çizgilerdir. 7. tabakada; kalın, dik çizgiler arasında yapılmış şevronlar ortaya çıkar ve üst evrelerde de devam eder. Dalgalı şevronlar da vardır. Çoğu krem renkli astar üzerine yapılmışken, az sayıdaki parçada astar yoktur. Üst evrelerde, daha az sayıda boyalı parça ele geçmiştir. Çoğunda düz çizgi bezekler ve şevronlar vardır. "Arkaik Boyalı Hassuna" benzeri bir küçük parça ele geçmiştir. Tüm tabakalarda ele geçen boyalı grubunun yarısından fazlasında; bazen ağzın dışında, bazen içinde, bazen hem içinde hem dışında boya bant uygulaması vardır (Kirkbride 1972:9-10).

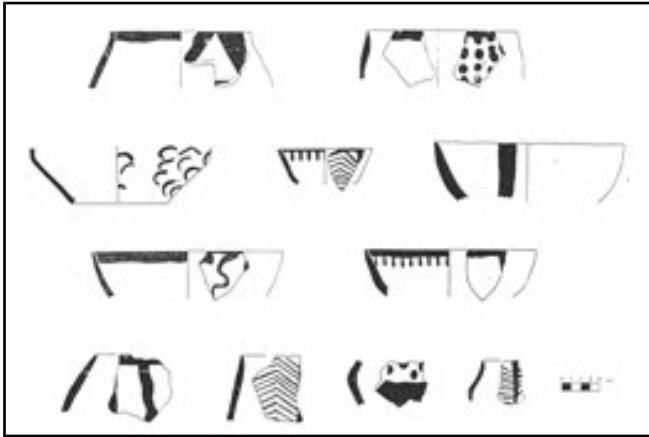

Fig. 39. Umm Dabaghiyah boyalı çanak çömleği (Kirkbride 1972: Pl. 10)

2.3.3.3. YARIM TEPE I

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Yarım Tepe 1 höyüğü, Kuzey Irak'ta Sincar Ovası'nda Tel'afar kasabasının 10 km. güneybatısında yer almaktadır. 100 metre çapında ve 6 m.'lik kültür dolgusuna sahip olan höyük N. Ya. Merpert ve R.M. Munchaev başkanlığındaki Sovyet kazı eki-

bi tarafından 1969-1980 yılları arasında kazılmıştır. Yerleşmede toplam 12 Hassuna tabakası ve bir adet Hassuna öncesi tabaka tanımlanmıştır. 12-8. tabakalar Arkaik Hassuna, 7 Geçiş evresi, 6-1 ise Standart Hassuna olarak belirlenmiştir (Matthews 2000:64).

Mimari

Hassuna Dönemi Öncesi

Yerleşmenin en erken evresi olarak değerlendirilen tabakada 1 m. derinliğinde, 4.5 m. genişliğinde çukurlar ve ocaklar bulunmuştur. Bu evrede yerleşmenin geçici kamp yeri olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Bulunan 7 ocağın ve çukurun hepsinde yoğun kül ve ocaklardan arda kalan kil parçaları ele geçmiştir (Merpert ve Munchaev 1993:99).

Erken Hassuna/Arkaik Hassuna Tabakaları

12. tabaka: Dörtgen odalardan oluşan yapılar açığa çıkarılmıştır. Yapıların duvar kalınlıkları yer yer 35 cm. ye kadar korunmuştur. Çok odalı yapıların yanı sıra tek odalı, dörtgen yapılar da açığa çıkarılmıştır. Çok odalılara göre daha küçük ölçülere sahip bu yapıların içlerinde gömü bulunması nedeniyle, bu yapıların bir tür ritüel amaçlı kullanıldıkları düşünülmektedir. Tell Hassuna'da da bir benzerine rastlanan yuvarlak biçimli bir yapının da gömü geleneği ile ilgili olabileceği düşünülmektedir (Merpert ve Munchaev 1993:95).

11. tabaka: 12. tabakada rastlanan çok odalı yapılar bu evrede de görülmektedir. Yapıların duvarları kalın sıvalıdır. Planlı bir yerleşme düzenine sahip evrede, içlerinde iskelet parçaları bulunan yuvarlak biçimli yapılar da açığa çıkarılmıştır (Merpert ve Munchaev 1993:95,98).

10. tabaka: Bu evrede bulunan yapıların daha kompleks planları olduğu tespit edilmiştir. Yeni yapıların eklendiği tespit edilmiştir. Yapılardan birinde tahıl kurutma platformu bulunmuştur (Merpert ve Munchaev 1993:98).

9. tabaka: Alt evrelere kıyasla daha gelişkin bir yerleşme düzenine sahip bu evrede yapılar birbirlerine daha yakın bir görüntü sergilemektedir. Fırınlara, tahıl kurutma plat-

formları bu evrede de bulunmaktadır (Merpert ve Munchaev 1993:98).

8. tabaka: Bu evrede yeni bir yerleşim düzeni göze çarpmaktadır. Daha önceki evlerde yerleşmenin kuzeyinde yoğunlaşan iskân, bu evrede yeni bir yerleşim düzeni ile güneye kaymıştır. Yerleşmenin ilk anıtsal yapısına bu evrede rastlanmıştır. Payandalarla desteklenmiş olan çift duvarlı bu yapının içinde çakmaktaşı aletler, bir yenidoğan gömüsü, öküz boynuzları, bir keçi gömüsü ve boya bezemeli çömlek ele bulunmuştur (Merpert ve Munchaev 1993:98, 99).

Erken Hassuna-Geç Hassuna Geçiş Evresi / 7. Tabaka

7. tabaka hem Arkaik hem de Standart Hassuna çanak çömlek örneklerine sahip olduğu için geçiş evresi olarak tanımlanmıştır. Mimari kalıntıları üst evredekilere kıyasla daha azdır. Mimari planda değişiklik görülmez. Duvar kalınlıklarının arttığı gözlemlenmiştir (Merpert ve Munchaev 1993:99).

Geç Hassuna Tabakaları / Standart Hassuna Tabakaları

6. tabaka: Önceki evrelerden farklı olmayarak çok odalı yapıların açığa çıkarıldığı tabakada kubbeli fırınlar, öğütme taşları, depo kaplarının parçaları ve hayvan kemikleri bulunmuştur. Besin saklamak için kullanıldığı anlaşılan sekiz ya da dokuz yuvarlak bölmeye sahip büyük hücrelere rastlanmıştır (Merpert ve Munchaev 1993:81).

5. tabaka: Bu tabaka oldukça iyi korunmuş gelmiştir. 1.400 m² lik bir alanı kazılmış olan tabakada her biri çok odalı 12 yapı bulunmuştur. Geçitler ve küçük avlular üst tabakalarda görüldüğü gibi alçıtaşı ile sıvanmıştır. Nüfusun artması ve ailelerin genişleyip bölünmesi sonucunda evlere ayrı bölümlerin eklendiği düşünülmektedir. Çekirdek alan hem işlevsel hem de yaşamsal amaçlarla genişletilmiştir. Bazı açık alanlar ve çıkmaz sokaklar üzeri örtülerek oda olarak kullanılmak üzere kapalı alanlara dönüştürülmüştür. Yeni bölümlerin ortaya çıkması ve orijinal yapılanmanın yok edilmesi, köklü bir yeni planlamayı gerektirmiş ve bu yeni yapı evresini oluşturmuştur. Çoğu yapının konut olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Genelde evin en büyük odasında bir fırın yer almaktadır. Bu odanın kapısı çoğunlukla açık alana, bazen diğer bir odaya açılır. Büyük odanın yaşam odası diğerinin ise besin saklanması gibi amaçlar için kullanılır.

dığı düşünölmektedir. İkinci odaların bazen kapısı yoktur; bu durum odalara girişin çatıdan olduğunu düşöndürmüştür. Yapı içlerinde fırınlara rastlanmamıştır; fırınlar her zaman avlularda yer almaktadır.

Bazı yapıların hangi amaçla kullanıldığına dair bilgi sağlayabilecek buluntular ele geçmemiştir. Bu tür yapılara en iyi örnek, yerleşmenin kuzeydoğu kesiminde açığa çıkarılan bir yapıdır. 6 m. genişliğinde ve 16 m. uzunluğundaki yapı, doğu-batı uzantılıdır. İki sıra halinde 14 oda içeren yapıda yalnızca tek bir odada giriş vardır. Planı nedeniyle depolama yapısı, büyüklüğü nedeniyle ise ortaklaşa kullanılan bir yapı izlenimi verir. 2 m. genişliğinde bir sokakla yerleşmenin merkezindeki iskân alanından ayrılan bu yapı, 5. tabakanın geç evresinde tekrar inşa edilmiş görünümüne sahiptir. Sokağın güneyinde üç tane daha çok odalı yapı vardır (Merpert ve Munchaev 1993:79-80).

4. tabaka: Bu tabaka, sonraki tabakaların çukurları ve mezarları tarafından yoğun tahribata uğramıştır. Sekiz yapı kalıntısı tespit edilmiştir. Ayrıca yerleşmenin doğu yarısında bu tabakaya ait kalıntılar da bulunmuştur. En az on üç adet kubbeli fırın saptanmıştır. Bazılarının çapı 2 m. den fazladır. Evlerin dışında yer alan fırınların, bir kısmının olasılıkla çanak çömlek üretimi gibi endüstriyel faaliyetler için kullanılmış oldukları düşünölmektedir. gruplar halindeki düzenlenmeleri ve bazen duvarlarla sınırlandırılmaları bu fırınların endüstriyel amaçlı kullanıldığı düşöncesini desteklemektedir. Fırınların yakınında kül ve yanmış odun ile dolu birçok yuvarlak ve oval çukur yer almaktadır. Tüm fırınlar eş zamanlı kullanılmamıştır. Fırınların bulunduğu alan kuzey, doğu ve güneyde çok odalı evler ile çevrilidir (Merpert ve Munchaev 1993:76-77).

2. ve 3. tabaka: Bu tabakaların mimarisi 1. tabakanın erken evresi özelliğini taşımaktadır. Mimari kalıntılar hem erozyon hem de sonraki evreye ait mezarlar ve çöp çukurları nedeniyle tahrip olmuştur. Bulunan dörtgen bir odanın kuzey duvarındaki kapıdan iç avluya giriş, diğer bir kapı ile de başka bir odaya giriş vardır. Bu dönemde yerleşmenin merkezinde yoğun iskân görülür. Küçük dörtgen odalardan oluşan başka bir yapıda, koridorlardan biri tannur tipli yuvarlak bir fırına açılır. Fırının yakınında su ya da tahl

saklamak amaçlı kullanılmış, 70 cm. yüksekliğinde bir kap bulunmuştur. Hem odalarda hem de avluda fırınlar ele geçmiştir. Hem geçişler hem de açık alanlar birçok kez alçı taşı ile sıvanmıştır.

1. tabaka: Bu tabaka oldukça tahrip olmuştur. Yalnızca açığa çıkarılan 15 m. uzunluğundaki çok odalı bir yapı iyi korunabilmiştir. Kuzey-güney doğrultulu yapıda açık bir avlu bulunmaktadır (Merpert ve Munchaev 1993: 75).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmenin erken tabakalarında (12-8) ele geçen çakmaktaşı ve obsidyen alet miktarı fazla değildir. Buluntuların %77'sini çakmaktaşı, %23'ünü obsidyen meydana getirmektedir. Çakmaktaşı buluntuların çoğunluğu çekirdekler, dilgiler, yongalar ve artık parçalardır. Alet çeşitliliği çok azdır; ön ve yan kazıyıcılar, bıçaklar, deliciler ve orak bıçakları ile dört tane ok ucu bulunmuştur. Doğu Anadolu orijinli olduğu anlaşılan obsidyenden üretilmiş aletler büyük bıçaklar, orak bıçakları ve kazıyıcılardır. Sürtmetaş aletler arasında yassı baltalar, öğütme taşları, çapa yer almaktadır. Yerleşmenin kemik alet çantası sınırlıdır. Bızlar, iğneler, spatüller ve açkı aletleri bulunmuştur. Kil, alabaster, mermer ve alçıtaşından yapılmış yirmi yedi adet ağırşak ele geçmiştir. Çeşitli taşlardan, kemik, obsidyen ve deniz kabuğundan boncuklar bulunmuştur. Dört adet taş gerdançenin dışında yedi adet mühür-pendant yerleşmenin ilgi çeken buluntuları arasındadır. Bir diğer buluntu topluluğu metal nesnelere aittir. Yirmi yedi adet olan metal nesnelere yirmi birer erken tabakalarda bulunmuştur. Metalin yerleşmede eritildiği düşünülmektedir. Nesnelere arasında yer alan, dövülerek şekillendirilmiş bakırdan boncuk, yüzük, gerdançe ve bilezik metalurji açısından tarihlenmesi nedeni ile büyük önem taşımaktadır (Merpert ve Munchaev 1993: 111-114).

Üst tabakalarda bulunan taş aletler sıklıkla çakmaktaşıdan daha az oranda obsidyenden yapılmış bıçaklardır. Kemik aletler arasında bızlar, iğneler ve açkı aletleri görülmektedir. Kilden ve taştan mühürler, ağırşaklar ve boncuklar diğer buluntulardır. Geçiş evresi olan 7. tabakada bulunan, ince bakır levhadan yuvarlatılarak yapılmış boncuk dikkat çekicidir. Üst tabakalarda toplam otuz sekiz adet kilden kadın figürinleri saptanmıştır. Çoğu 5. tabakada bulunan figürinler, yüksek konik biçimli saç ya da

başlık ile ayakta betimlenmişlerdir (Merpert ve Munchaev 1993: 91).

Çanak Çömlek

Yarım Tepe yerleşmesinde, Tell Hassuna'da tespit edilmiş olan "Kaba Mal", "Arkaik Boyalı", "Standart Boyalı", "Standart Çizi Bezemeli" ve "Standart Boya-Çizi Bezemeli Hassuna" çanak çömlek gruplarının tümü görülmektedir. En alttaki 12. tabakada Arkaik Boyalı çanak çömlek, Kaba Mal'la beraber eş zamanlı ortaya çıkmıştır. Arkaik-Standart Hassuna geçiş tabakası olan 7. tabaka kadar bu mal grupları birlikte görülür. Üst evrelerde ise diğer mal grupları başlar (Merpert ve Munchaev 1993: 105).

Erken Hassuna Tabakaları

Erken Hassuna tabakalarında ele geçen çanak çömlek 5 grupta incelenmiştir:

1. Tip: Üç alt grubu olan büyük depolama kapları birinci grup olarak değerlendirilmiştir. (1) alçak boyunlu, keskin omurgalı ve düz dipli geniş çömlekler (2) alçak boyunlu, yuvarlağımsı gövdeli ve düz dipli orta büyüklükteki kaplar (3) yüksek silindirik boyunlu ve gövdesi 1 no'lu alt tipe benzeyen orta büyüklükteki kaplar. Tüm kaplar kabadır, hamurda organik katkı kullanılmıştır. Bezeme nadir uygulanmıştır; basit eklenti bezekler görülmektedir. Bu tür kaplar çoğunlukla 10-12. tabakalarda bulunmuştur, bazı parçalara ise 7. tabakada rastlanır.

2. Tip: 4 alt grubu olan çömlekler bu grup başlığı altında toplanmıştır. (1) geniş boyunlu, yuvarlatılmış ve hafifçe düzletilmiş ağızlı, küresel gövdeli ve düz dipliler (2) uzun, hafifçe dışa çekik boyunlu, oval gövdeli ve düz dipli çömlekler (3) dışa açılan boyunlu, küresel gövdeli ve yuvarlatılmış dipli çömlekler (4) kısa boyunlu, yuvarlatılmış ağızlı ve düz ya da yuvarlatılmış dipli çömlekler. Bu kapların hepsi kaba ve ağızlıdır. 8 çeşidi olan Arkaik Hassuna tipi bezeme ile bezenmişlerdir. Birkaç arpça üzerinde kabartma ve çizi bezek örnekleri tespit edilmiştir. Bu kaplara tüm erken tabakalarda rastlanır.

3. Tip: 6 alt grubu olan açık, düz dipli kâseler ve fincanlar bu grubu oluşturmaktadır: 1) düz veya keskince dışarı çekik, eğik kenarlı, yuvarlak ya da dışa çekik ağızlı, 2) yuvarlak kenarlı ve incelen ağızlı, 3) keskin omurgalı, düz sivriltilmiş ağızlı, 4) yu-

varlak kenarlı, keskin içbükey ağızlı, 5) yuvarlak kenarlı, hafifçe düzleştirilmiş ağızlı, 6) düz kenarlı, düzleştirilmiş ve dışa çekik ağızlı. 11 farklı şekilde Arkaik boya bezek yapılmıştır. 12-7 tabakaları arasında geometrik bezekler gelişerek görülmeye devam eder.

4. Tip: Yuvarlak ya da düz kenarlı uzun, kaba ve iyi kapların oluşturduğu bu grubun 5 alt grubu vardır. 1) Yuvarlak kenarlı, keskince inceltilmiş ağızlı ve düz geniş dipli orta büyüklükteki kaplar 2) yuvarlak kenarlı ve düz geniş dipli, keskince inceltilmiş ağızlı ve düz geniş dipli orta büyüklükteki kaplar 2) yuvarlak kenarlı ve düz geniş dipli geniş ve orta büyüklükteki kaplar 3) düz kenarlı, düz dibe doğru genişleyen orta büyüklükteki kaplar 4) içbükey kenarlı ve düzleştirilmiş ağızlı orta büyüklükteki uzun kaplar 5) küçük ve orta büyüklükteki kaplar. 18 farklı bezeme vardır.

5. Tip: Husking trayler ve yuvarlak ya da oval düzeltilmiş dipli tekneler bu grubu meydana getirmektedir.

12. tabakada kaideli ve halka dipli sıra dışı kaplar ortaya çıkmıştır. Koyu kırmızı boyalı ve ağızlı olan bu kaplar tanımlanmamıştır (Merpert ve Munchaev 1993: 105,109).

Geç Hassuna Tabakaları

Standart Hassuna çanak çömleğinin yoğun olarak ele geçtiği tabakalar 1-6 dır. Buluntu grubu içinde ithal Samarra Malı da vardır.

1. Tip: Yuvarlatılmış veya düz dipli ve düz kenarlı, keskin omurgalı, düz ya da dışa çekik ağızlı açık kâseler

2. Tip: Düz veya yuvarlatılmış dipli, küresel gövdeli ve silindirik ya da daha az rastlanan dışa açılan boyunlu çömlekler

3. Tip: Düz veya yuvarlatılmış dipli, düz veya küresel kenarlı çömlekler ki bazıları çok geniştir ve tahıl saklama da kullanıldıkları açıktır.

4. Tip: Düz kenarlı ve dipli yüksek bardaklar.

5. Tip: Husking Trayler.

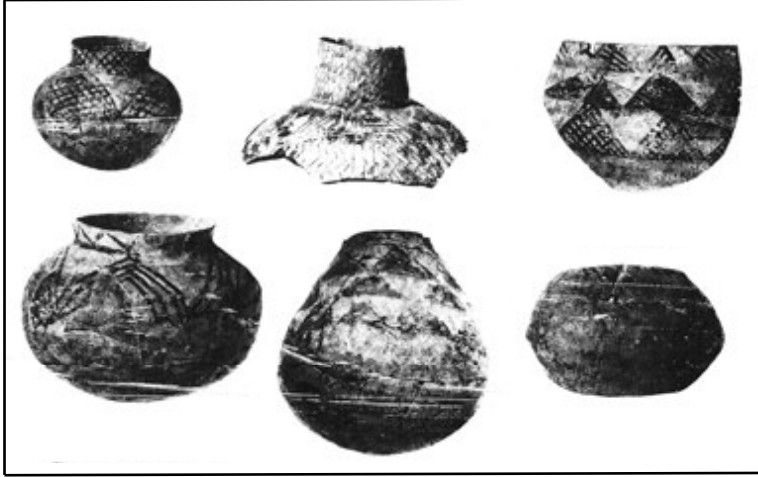

Fig. 40. Standart Hassuna tabakalarında bulunan boya bezemeli kaplar (Merpert ve Munchaev 1993: Fig.6.6).

Bezemeli Kaplar

Yarım Tepe kap bezemeleri Hassuna Standart Malı özellikleri taşımaktadır. Çizi bezeme çoğunlukla çömlekler üzerine uygulanırken kâselerde de rastlanmaktadır. İnce taş veya kemik aletlerle yapılan çizi bezemelerde çizgiler, şevronlar, kafeslerle birlikte üçgenler ve ağaç motifleri uygulanmıştır.

Boya bezeme hemen hemen tüm kap biçimlerinde uygulanmıştır. Renkler açık gri, krem ya da pembe astar üzerine kırmızıdan pembeye, kahverengiden siyaha değişiklik göstermektedir. En yaygın boya bezekleri kafes, bant, şevron ve içi dolu üçgendir. Çizi ve boya bezemelerinin birlikte uygulanması hem kâselerde hem de çömleklerde görülmektedir. En sık rastlanan bezeme düzeni içi dolu üçgenler ile çizi ve boya bantlardır. Bazı kaplarda dış yüzeyde çizi bezeme varken iç yüzeyde boya yapılmıştır.

Kap biçimleri Tell Hassuna'dan çok farklı olmasa da bezemeler büyük farklılık göstermektedir; beyazımsı astar üzerine çikolata veya siyah geometrik kombinasyonlar ve stilize akrepler Tell Hassuna'da görülmeyen bezeklerdir. Bazı parçalar kırmızı ve çikolata kahverengisi olarak çift renkli boyanmıştır.

En alttaki 7 ve 8. tabakalar sonraki tabakaların çanak çömleğinden farklıdır. Çizi bezeme daha azdır, boya daha parlaktır ve çizi ile boyanın kombinasyonuna rastlanmaz. Parlak kırmızı yüzey üzerine, ağzın altında geniş kırmızı bant ve sıralar halinde çizi ya da aplike at nalı bezekleri görülür. Alt tabakaların en önemli özelliği Samarra mallarının görülmeşiştir. 6. tabakaya kadar hatta 6 ile 5'in geçişinde Samarra parçaları yoktur. 6. tabakadan itibaren ithal Samarra malları ortaya çıkmıştır (Merpert ve Munchaev 1993: 91).

2.3.3.4. KÜLTEPE

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Kültepe; Kuzey Irak'ta, Sincar Ovası'ndaki Yarım Tepe ve Tell Sotto höyüklerine birkaç kilometre uzaklıkta yer almaktadır. 60 x 80 m. boyutlarında olan yerleşmenin yakınında Kültepe 2 olarak adlandırılmış ikinci bir höyük bulunmaktadır. 1975 ve 1976 yıllarında Sovyet bir ekip tarafından sürdürülen kazı çalışmalarında; Kültepe'de Proto-Hassuna dönemine ait dört evre olduğu anlaşılmıştır (Matthews 2000: 61).

Mimari

En erken evre olan 1. evrede, dörtgen bir yapı ele geçmiştir. Yapıda; birçok dörtgen depolama alanı vardır. Tauf kullanılmış olan duvarların kalınlığı her yerde 40 cm. kadardır. Tabanı ve duvarları ince bir kil tabakası ile kaplanmıştır. 2. evrede yapı bulunamamış ancak birçok geniş çukur ve depolama kabı ele geçmiştir. 3 ve 4. evreler iyi korunamamasına karşın küçük dörtgenimsi yapıların kalıntıları ile birlikte sıva kaplı tabanlara ve depolama kaplarına rastlanmıştır (Merpert vd 1981: 26).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede saptanan buluntu grupları arasında boncuklar, bilezikler, havan ve havaneleri görülürken, kil ağırşak, kemik bız ve kemik iğneler diğer buluntu gruplarıdır. Ele geçen taş bir palette toprak boya izlerine rastlanmıştır. 1. evrede ele geçen üç taş kap, Tell Sotto ve Umm Dabaghiyah yerleşmelerinde bulunanlar ile benzerlik göstermektedir (Merpert vd 1981: 27-28).

Çanak Çömlek

1. evre çanak çömleği, şaşırtıcı şekilde yoğun olan eklenti bezemeli kaba malları ve bir kaç parça iyi açıklanmış çanak çömlek parçasını içermektedir. İnce cidarlı, açık ve genelde boya bezemeli olan ve iyi arındırılmış kilden yapılmış bitkisel katkılı bir mal grubuna ait bu kaplar, düşük ateşte pişirilmiştir. Kil rengi, kırmızımsıdan griye değişiklik gösterirken hamuru kırılmandır. Parçaların ağız kısmında kırmızı toprak boya ile bant yapılmış ya da tümüyle toprak boya ile kaplanmıştır (Bader 1993:58). 2-4. evrelerde her iki mal grubunun sayısında da artış görülmektedir. Kaba mallar dar ve yüksek boyunlu, dik ağızlı yuvarlak biçime dönüşür. Nitelikli malın sayısında artış görülürken, boya bezekleri daha gelişkin özellikler sergilemeye başlamıştır (Merpert vd 1981:30).

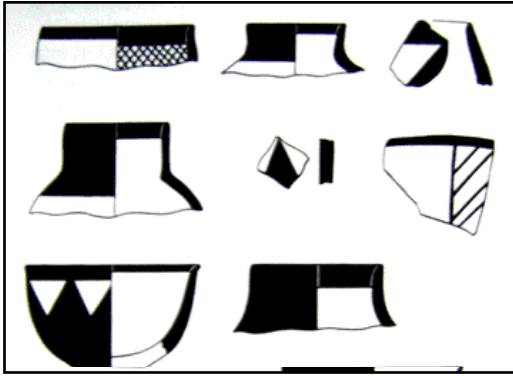

Fig. 41. Kültepe boya bezemeli kaplar (Merpert 1981: Fig. 41).

2.3.3.5. TELL SOTTO

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Kuzey Irak'ta Sincar Ovası'nda yer alan Tell Sotto yerleşmesi, Yarım Tepe'nin 2 km. kuzeyinde bulunmaktadır. 1971 yılında V.A. Bashilov ve V.I. Golaev tarafından keşfedilen höyük 1971, 1973 ve 1974 yıllarında N. O. Bader başkanlığındaki bir ekip tarafından kazılmıştır. 2 hektarlık bir alanı kaplayan höyük, 2.5 m. yüksekliğindedir. Ortaya çıkarılan 7 tabaka, 4 kültür evresinde gruplanmıştır. En alt tabaka Proto-Hassuna'ya, diğer evreler ise Hassuna dönemine tarihlenmektedir. Yüzeyden parlak boyalı Halaf parçaları toplanmış olsa da, yerleşmede Halaf kültür dolgusu bulunamamıştır (Bader 1993: 41-43).

Mimari

Tell Sotto'nun en erken evresi olan 4. evrenin (7. tabaka) mimari kalıntıları oldukça iyi korunmuştur. Dörtgen planlı ve çok odalı birçok yapı açığa çıkarılmıştır. Odalarının arasında uzun bir koridor olan yapılardan birinde hayvan kemikleri, çömlek içinde çocuk gömüleri, tahıl depolama kapları, öğütme taşları, fırınlar, çanak çömlek parçaları ve çeşitli aletler bulunmuştur. Bu evin dış duvarlarına bitişik olarak da, bir kısmı tabana gömülü depo kapları, fırınlar ve tahıl kurutma alanları yer almaktadır. 7. tabakanın üzerinde, 6-4. tabakaları içeren 3. evreye ait dolgularda yalnızca fırın ve ocaklara rastlanmıştır. 2. evreye (3. tabaka) ait bulgular da oldukça sınırlıdır ve alt seviyesinde kalın bir taban yüzeyi olan killi bir toprak dolgusu şeklindedir. 1. evreye ait dolgularda mimari dolguya rastlanmamıştır. Duvar parçaları, kül izleri ve sıvalı taban parçaları açığa çıkarılmıştır (Bader 1993:43-44).

Buluntu Topluluğu

Yerel kaynaklardan elde edilen çakmaktaşıdan ve az miktarda obsidyenden yapılan yontmataş aletler arasında kazıyıcılar ağırlıklı olarak yer almaktadır. Yassı baltalar, kes-kiler ile mermer kap ve bilezikler ise sürtme taş buluntulardır. Kemik bızların yanı sıra kilden sapan taşları, ağırşaklar ve kadın figürinleri bulunmuştur (Matthews 2000:61).

Çanak Çömlek

Yerleşmenin en geç kültür evresinin çanak çömlek topluluğu, Yarım Tepe I in üst evrelerinde bulunmuş olan çanak çömlek ile benzerlik gösteren, çizi bezemeli standart Hassuna malıdır. İkinci evre, geniş ve kaba yapım Hassuna mallarıyla temsil edilir. Üçüncü evrede, yuvarlatılmış ağızlı kaplar görülmektedir. Kapların dış yüzeyi açıktır ve toprak boya ile boyalıdır. Bu kombinasyon Tell Hassuna'da görülmemesine karşın Yarım Tepe I'in alt tabakalarında bulunmuştur. Bu evrede az miktarda bulunmuş olan bir başka grup, renk, mal ve fırınlama açısından Tell Sotto'nun genel çanak çömlek malları özelliklerinden farklıdır. Hamuru sık dokulu ve ezilmiş deniz kabuğu katkılı, hamur ve yüzey rengi koyu kiraz rengi olan, yüzeyi açıktır, üzerinde bezemesi bulunmayan bu parçaların, başka bir yerden ithal edildikleri düşünülmektedir. Yarım Tepe I'in 8. tabakasında da bu gruba ait 2 adet parça bulunmuş ve N.Y. Merpert tarafından bu höyüğe Tell Sotto'dan ithal edildikleri şeklinde yorumlanmıştır. Ancak, bu parçalar

Tell Sotto'nun yerel üretilmiş mallarına da aykırı olduğundan, bu yorum doğru bir saptama değildir. Bu tür çanak çömlek, Anadolu'da Mersin'in 26., Çatal Höyük'ün 2. ve Sakça Gözü'nün 1. ve 2. tabakalarından bilinmektedir. Tell Sotto'nun en alt evresinde ele geçen çanak çömlek parçaları, genelde omurgalı kâse biçimine sahiptir. Ayrıca kadeh, tekneler, dörtgen kaplar da görülmektedir. Kapların ağız kısmında nadiren basit hayvan betimleri bezeme olarak yapılmıştır. (Bader 1993: 45,46).

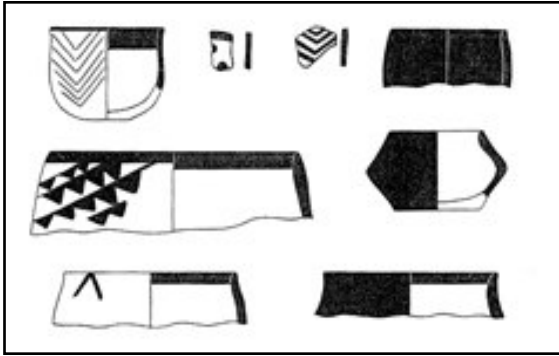

Fig. 42. Tell Sotto boya bezemeli kaplar (Bader 1981: Fig.

2.3.3.6. TELL HASSUNA

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Musul'un 22 mil güneyinde yer alan Hassuna höyüğü; ilk olarak 1942 yılında, Sayid Fuad Safar tarafından bulunmuştur. 200 x 150 m. boyutlarında olan höyük 7 m. derinliğinde kültürel dolguya sahiptir. 1943 ve 1944 yıllarında yapılan kazı çalışmalarında 15 tabaka tespit edilmiştir:

Tabaka	Dönem
XV-XII	Assur, Obeyd, Halaf karışık malzeme
XII-XI	Obeyd
X-VII	Halaf
VI-Ib	Hassuna
Ia	Hassuna Öncesi (Lloyd ve Safar 1945: 257-259).

V. tabakadan elde edilen bir C¹⁴ örneği M.Ö. 6.090-5.710 (kal.) tarihini vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>).

Mimari

1943'teki kazı sezonunda açılan 2 numaralı sondajda (Sounding 2), bazı çanak çömlek parçaları ile duvar kalıntıları içeren bir çukur tespit edilmiştir. 1944 yılındaki çalışmalar sırasında 2 numaralı sondaj, 1 numaralı sondaj (Sounding 1) ile birleştirilmiştir. Korunabilmiş mimari kalıntıların tümü 1 numaralı sondajda açığa çıkarılmıştır (Lloyd ve Safar 1945: 275).

En erken tabaka olan Hassuna öncesi döneme tarihlenen Ia'da, mimari kalıntıya rastlanmamıştır. Bu evre ile ilgili; ele geçen malzeme, yalnızca çanak çömlek ve kamp ateşlerinden arda kalan küllerdir. Kazık deliğine rastlanmaması; yapıların kulübe olmadığını, çadır olarak kullanıldıklarını düşündürmüştür. Birçok yerde hasır izlerine rastlanmıştır. Bu tabakada; her biri kamp yeri olarak tanımlanabilecek üç ara evre tespit edilmiştir (Lloyd ve Safar 1945: 271).

Ib tabakasında Hassuna höyüğündeki yerleşim kültürünün değiştiği gözlemlenir. Bu yeni kültür için tipik özellik, kerpiç duvarlı yapılardır. Tek odalı bir yapının, bir üstteki evrede en az üç oda içerecek şekilde eklemeler yapılarak onarım gördüğü ve kullanıldığı anlaşılmıştır.

Ic tabakasında birçok duvar kalıntısı bulunmuştur. Dik kenar yapan ya da hafifçe kıvrılan kenarlara sahip bu duvarların kalınlıkları 20 ve 45 cm. arasında değişmektedir. Duvarların en az üç yapıyı oluşturduğu anlaşılmıştır. Bazı odalar açık bir avlu etrafında bir küme oluşturmaktadır. Çok özenli olmayan fırınlar ve çoğunluğu çizi bezemeli olan depolama kapları bulunmuştur. Bu evredeki bir diğer yapı da yuvarlak planlıdır. Yapıda tespit edilen çanak çömlek, fırınlar ve yoğun ahşap külleri, buranın konut olarak kullanıldığını göstermektedir (Lloyd ve Safar 1945: 271).

II. tabakanın duvarları daha nitelikli kilden yapılmıştır ve iyi korunmuş gelmiştir. İki yapı grubu olduğu görülmektedir. Oda 1-4 ve 7, aynı avlu çevresindedir. Bu odalar grubunun birinin içinde oldukça iyi korunmuş bir fırın tespit edilmiştir. Bunlar olasılıkla konut olarak kullanılmıştır. İkinci grup odaların da benzer amaçla kullanıldıkları düşünülmektedir. Bu grup içinde de birçok çizi bezemeli depolama kabı ortaya

çıkarılmıştır. Birlikte bulunan kemik ve çakmaktaşı aletler de bu kanyı desteklemektedir (Lloyd ve Safar 1945: 273).

III. tabakanın mimarisi daha planlı bir düzeni işaret etmektedir. Bir avlu etrafındaki odalardan oluşan, kapı girişlerine sahip büyük bir yapı bulunmuştur. Bu yapı dar bir geçitle diğer yapıdan ayrılmaktadır. En iyi koruna gelmiş mimari IV. tabakada açığa çıkarılmıştır. İki ev grubu bulunmuştur. Bunlardan biri, bir avlu etrafında yer almaktadır. 8 odalı olan yapının kalıntıları arasında Samarra tipi çanak çömleğe rastlanmıştır. Bazı odalarda erken evrelerden de bilinen fırınlar açığa çıkarılmıştır (Lloyd ve Safar 1945: 273-274).

Fig. 43. 4. evrede bulunan yapılardan birinin rekonstrüksiyonu (Lloyd ve Safar 1945: Fig.36)

V. tabakada iki ev grubunu birbirinden ayıran doğu-batı yönünde inşa edilmiş bir duvar bulunmuştur. Odaların içinde depolama kapları, süt kabı gibi günlük kullanıma ilişkin buluntular açığa çıkarılmıştır. VI. tabakanın koruna gelmiş tek mimari kalıntısı söbe biçimli bir fırına aittir. Kabaca taş döşeli olan fırının kenar yüksekliği sadece bir kaç cm. kadar koruna gelmiştir (Lloyd ve Safar 1945: 275).

Buluntu Topluluğu

Orak bıçakları, kazıyıcılar, yonga aletler yerleşmede bulunan taş alet çantasını temsil etmektedir. Bazı çakmaktaşı yongalarda zift izine rastlanmıştır. Kemik iğne ve spatüller ve yassı baltalar yerleşmede tespit edilen diğer buluntulardır. Boncuklar, gerdançerler ve amuletler tüm Hassuna tabakalarında saptanırken, ağırşaklar bütün tabakalarda bulunmuştur. Hafirler tarafından ana tanrıça formunda oldukları şeklinde yorumlanan kil figürinler, diğer buluntulardır (Lloyd ve Safar 1945: 268,269).

Çanak Çömlek

Tell Hassuna’da bulunan çanak çömlek grupları “Kaba Mal”, “Açkılı Mal”, “Hassuna Malları” ve “Samarra Malı” olarak isimlendirilmiştir. “Kaba Mal” ve “Açkılı Mal” gruplarının, en alttaki Hassuna öncesi döneme ait olan Ia tabakasında başladığı ve yerleşim son buluncaya kadar devam ettikleri görülmüştür. Hassuna malları, “Standart” ve “Arkaik” olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Bu mallar, Ib tabakasında ortaya çıkarlar ve VI. tabakaya kadar devam ederler. “Arkaik Mal” yalnızca boyalılarından oluşurken, “Standart Hassuna”; “Boyalı”, “Çizi” ve “Boya-Çizi Bezemeliler” olmak üzere üç alt gruba sahiptir.

Kaba Mal: Bu mal grubuna ait parçalar, yerleşmenin Ia tabakasında bulunmuş olan kaba bitkisel katkı kaplardır. Küçük açkılı kaplara ait sekiz parça dışında, bu evrede bulunan tüm parçalar büyük depolama kaplarına aittir. Bu mal grubu, kazılan alanın sınırlı olmasına karşın yüksek bir orana sahiptir. Biçim farklılıkları tespit edilmiş olsa da, bir ana biçimin çeşitlemelerinin kullanıldığı anlaşılmıştır. Bitkisel katkı bu mallar, ıslak sıvazlanmıştır. Siyahımsı öze sahip olan parçalarda, bazen hafif açkılı izleri de görülebilmektedir. Uzun kenarlı kapların çoğunda; ağzın kenarında, gruplar halinde, iki ya da daha fazla memecik vardır. Ayrıca yumru tutamak örnekleri de bulunmuştur. Ağız kenarında, olasılıkla sıvı akıtmak amaçlı açılmış, çentikleri olan parçalar vardır. Kapların birden fazla amaç için kullanıldığı düşünülmektedir. Alçak biçimler olasılıkla et saklamak içindir. Bu kapların bazılarında çocuk gömülerine de rastlanmıştır. 60 cm. ye kadar yüksekliklere ulaşabilen yüksek kapların da su saklanmasında ya da süt kovanı olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir. Kırık bir kap içinde yoğun kömür bulunmuştur. Bu durum büyük kaplarda tahıl da saklandığına işaret etmektedir (Lloyd ve Safar 1945:276,277).

II. tabakanın başlangıcında Husking Tray (kurut kabı) olarak tanımlanan kaplar ortaya çıkar ve baskın hale gelir¹⁰. Düz dipli ve oval olan bu kaplar, 60 cm. uzunluğunda, 40 cm. genişliğinde, kenar yüksekliği ise yaklaşık 15 cm. dir. İç yüzeyin tümü derin ka-

¹⁰ Husking Tray ile ilgili yakın dönemde yeni bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bkz: Bengü Kılıçbeyli “Mezraa Teleilat Kazısı Verilerine Göre Hassuna Kültürü İçinde “Husking Tray” Türü Kapların Değerlendirilmesi” Yayınlanmamış Tez

nallarla kaplıdır. Bir örnekte dış yüzeyin tamamıyla zift ile kaplı olduğu görülmüştür. Bu kapların kullanımıyla ilgili görüş, tahılların kabuklarından ayrılması şeklindedir. Sonraki evrelerde hafırlar tarafından “süt çömlekleri” (milk jars) olarak tanımlanan dik kenarlı ve oval kaplar da kaba mallar grubuna dahil olmuştur (Lloyd ve Safar 1945:277-278).

Açkılı Mallar: Erken tabakalardan ele geçen kapların çoğunluğunda dış yüzey açkılıdır. Kum katkılı ve siyah özlü hamurun rengi, pembeden devetüyüne değişiklik göstermektedir. Açık renkli astar üzerine çaytaşı ile açkı yapılmıştır. İç tabakasından itibaren Arkaik boyalılarından bilindiği gibi astar bazen neredeyse beyazdır ve ağızlar düzleştirilmiştir.

Hassuna Malları

Arkaik Mallar (Boyalılar)

Arkaik boyalılarda rastlanan bezekler sonraki evrelerde ele geçen boyalı kaplarda da görülmesine karşın uygulama teknikleri farklılık göstermektedir ve bu nedenle diğer boyalı gruplardan ayırmak amacıyla bu grup oluşturulmuştur. Sadece kırmızı boya kullanılan parçaların hamur rengi pembe, devetüyü ya da kahverengidir. Astar ise krem ya da pembemsi kremdir. Pembemsi yüzey üzerine kırmızı boya neredeyse en yaygın uygulama olarak görülürken dört farklı yüzey işlemi yapılmıştır. Tüm bu dört uygulama da ortak bir sonuç olarak parlaklığı vermiştir. Uygulamalar şu şekildedir:

- Donuk yüzey üzerine parlak boya
- Açkılı yüzey üzerine parlak boya
- Açkılı yüzey üzerine donuk boya
- Donuk boya üzerine açkı uygulaması

Arkaik Boyalılar bu uygulamalarıyla, hem boyası hem de açkısı mat olan Standart boyalılarından ayrılmaktadır.

Genel olarak kaplar sığ ve derin kâseler ile çömlekler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ağızlar sıklıkla düzleştirilmiştir ki bu durum Standart boyalılarda rastlanmaz. Geçiş

evresi olarak tanımlanan bazı tabakalarda bulunan donuk yüzeyli kaplarda ise bu tip ağızlar vardır. Sığ kâselerde bazen iç yüzeyde de merkezden çıkan bezemeler yapılmıştır. Bezemeler, ağzın altında bantlar şeklinde sınırlanmıştır. Bantlar, şevronlara benzer birbirlerine çapraz, yatık çizgiler grubu görülen bezeklerdir (Lloyd ve Safar 1945:278).

Çömlekler neredeyse küresel ve dik boyunludur. Boyunlar genellikle ya tamamıyla boyalı ya da ters üçgen bezemelidir. Geri kalan bezekler omuzda sınırlandırılmıştır. Bu bezemeler içleri çapraz çizgili üçgenleri veya eş merkezli üçgen gruplarını içermektedir. Bazı örneklerde çapraz çizgili üçgenler ile eş merkezli üçgenlerin arasındaki boşluklarda yer alan büyük boya damlaları görülmektedir (Lloyd ve Safar 1945:279).

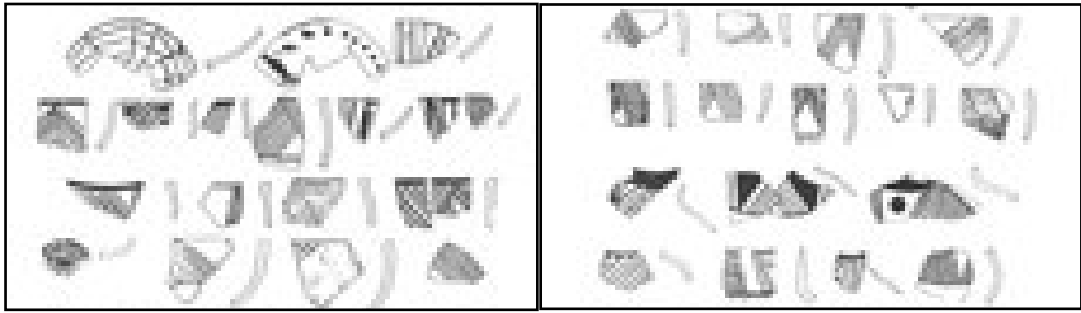

Fig. 44. Hassuna Arkaik Boyalı mal grubu (Lloyd ve Safar 1945: Fig. 8,9)

Hassuna Standart Malları

Hassuna Standart Malları, boyalı, çizi ve çizi-boyalı malları içermektedir. Bu üç grup da kâselere ve çömleklere ayrılmaktadır.

Çizi Bezemeli parçaların biçimleri 1 m. ye yaklaşan yükseklikleri olan çömleklerden, küçük omurgalı kaplara kadar değişiklik göstermektedir. Kum katkılı olan hamurun rengi devetüyü ya da pembesidir. Bazen büyük beyaz taşçıklar da katkı olarak kullanılmıştır. Ağzın dış yüzeyinde ince krem renkli bir astar vardır. Astar bazen fırınlanma nedeni ile pembemsi alacalanmaya sahiptir. Çizi bezeme astar, kap ıslakken yapılmıştır. Bezeler genelde çizgiseldir. Çömlekler genelde kısa ve neredeyse dik kenar boyunlu ve yuvarlaktır. Az sayıda dışa çekik boyunlular da vardır. Kâse biçimleri bazen çocuk gömülerinde kullanılan geniş, uzun kenarlı, görelî kaba tipten, sığ, bazen omurgalı tiplere göre çeşitlilik göstermektedir (Lloyd ve Safar 1945:279).

Standart boyalılar Arkaik boyalılarından gelişmiştir. Bu grup, Arkaik boyalılarına oranla daha yüksek ateşte fırınlanmıştır. Hamur rengi devetüyü ya da pembedir. Astar rengi kremden, pembemsi ya da yeşilimsiye değişiklik göstermektedir. Arkaik boyalılarda sık rastlanan kırmızı boya, bu mal grubunda az kullanılmıştır. Daha çok kırmızı-kahverengi, kahverengi, koyu kahverengi ve siyah görülür.

Kâselerin dipleri hafifçe düzletilmiş ya da yuvarlaktır, ağızlar ise hep düzdür. Çizi ve boyalı mallarda sık rastlanan tip olan uzun kenarlı kaplara nadiren rastlanır. Yatık çizgilerden oluşan gruplar arkaik boyalılarda da olduğu gibi en yaygın bezektir. Ağızdaki kafeslerden oluşan bantlar gibi birçok farklı bezek tipi de ortaya çıkmıştır. Ağız içinde de bazen bezemeye rastlanır. Standart boyalı çömlekler arkaik çömleklerden daha kısadır. Boyunlarda çapraz tarama bant ya da yatık çizgilerden boya bezeme yapılmıştır. Omuzlardaki şevronlardan ya da kafes üçgenlerden oluşan sıralar tipik öğeler arasındadır. Üçgenler arasında yine boya damlalarına rastlanmıştır (Lloyd ve Safar 1945:279,280).

Boya ve Çizi Bezemeli Standart Hassuna çanak çömleği Ib tabakasında görülmeye başlanır. III. tabakada biçim ve bezemelerin geliştiği görülür. Kil ve astarın özellikleri çizi bezemeli kaplara yakındır. Biçimler; kâseleri, uzun kenarlı omurgalıları ve sığ kapları kapsamaktadır. Astar üzerine açık yapılmıştır. Ağız kenarında balık sırtı bezemesi yer alırken ağzın iç kısmında boya bezeme yer alır. Bazen ağzın altında kafes boya bezeme de görülür. Tüm halde ele geçen bir kaptaki boya kırmızı-kahverengidir. Omurganın altında çömlek izi olabilecek iki iz vardır (Lloyd ve Safar 1945:280).

Çömlekler IV. tabakaya kadar görülmez. İlk örneklerden biri Standart boyalı çömleklere çok benzemektedir. Daha geç örnekler kısa çömleklerden yumurta biçimlilere kadar değişiklik göstermektedir. Boyalı çömleklerde olduğu gibi boyunlarda genelde çapraz çizgiler ya da karşılıklı yatık çizgiler grubu şeklinde boya bezeme yapılmıştır. Bezekler arasında bazen ters baklavalardan oluşan bantlar da vardır. Gövdedeki bezemeler nadiren maksimum çapa kadar yayılır. Bu bezemeler çapraz çizgili çizi üçgenlerle birlikte içi boyalı üçgenleri ve boyalı bantları içermektedir. Bu gruptan büyük bir

çömlek içerisinde çocuk gömüsü bulunmuştur (Lloyd ve Safar 1945:280).

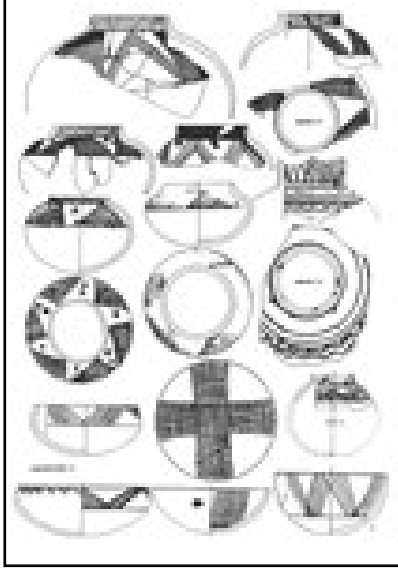

Fig. 45. Hassuna Standart Boya Bezemeliler grubu (Lloyd ve Safar 1945: Fig. 2)

Samarra Malı

Samarra yerleşmesinde bulunan çanak çömlek ile aynı gruba ait oldukları anlaşılan bu mal grubunun hamuru devetüyü ya da pembemsi, nadiren ise pembe ya da kırmızıdır. Fırınlama nedeni ile bazen öz, yeşilimsidir. Çoğu krem renkli astara sahiptir.

Dışa dönük ağızlı kâseler, omurgalı kâseler, derin kâseler ve geniş ağızlı çömlekler Samarra Mal grubunun kap biçimlerini oluşturmaktadır. Bunların dışında uzun çömleğe ait, üzerinde insan yüzü betimi olan bir boyun parçası bulunmuştur. Bu parçanın ait olduğu kap biçimi Samarra yerleşmesinde bulunanlar ile benzerlik göstermemektedir (Lloyd ve Safar 1945:281,282).

Yerleşmede bulunan Samarra mallarının ışığında Samarra ve Hassuna mallarında görülen farklılıklar saptanmıştır. Bu farklılar şu şekilde sıralanabilir:

- Samarra malının hamuru daha niteliklidir ve astar daha kalındır. Ayrıca astar Hassuna mallarına oranla daha özenli uygulanmıştır.
- Hassuna kap biçimleri Samarra mallarının biçimlerine kıyasla daha az çeşitlilik göstermektedir.
- Hassuna boyalılarındaki boya renkleri genelde kırmızı-kahverengi, kahverengi ve koyu kahverengiden neredeyse siyaha değişiklik gösterir. Samarra mallarında ise renk

morumsu ve çikolata kahverengisidir.

— Bezemeler iki mal grubu arasındaki en büyük farklılığı simgeler. Hassuna malları genellikle ağızdaki bir bant ve onun altında çapraz çizgiler grubu Őeklinindedir. Samarra mallarında ise ağızda birçok paralel bant vardır ve bezemeler çeşitlilik gösterir.

— Hassuna boyalılarında omuzda kafes üçgenler ve aralarındaki boşluklarda boya damlları vardır. Bu bezeme düzeni Samarra’da yoktur.

— Hassuna mallarında boyunda kafes bezeme yer alırken Samarra mallarının boyunda bezeme olarak iki ya da l çapraz çizgilerden oluşan gruplar vardır.

— Boyanın uygulanma tekniğinde de farklılık görülür. Samarra bezekleri oldukça düzenlidir. Paralel çizgiler grubu kalın, birbirine yakın ve düzgündür. Bu kalın çizgilerin arası oldukça azdır. Kafes bantları sınırlanan alandan çok az örnekten dışarı taŐmıŐtır. Hassuna boyalıları ise düzensiz uygulanmıştır. Kafeslerin çizgileri de düzgün değildir. BoŐlukları ile birlikte bu kafesler düzensizdir (Lloyd ve Safar 1945:282).

2.3.3.7. KHIRBET GARSOUR

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Khirbet Garsour; Kuzeybatı Irak’ta Cebel Sincar bölgesinde, Garsour köyünün 1 km. doğusundadır. Eski Musul Barajı suları altında kalan yerleşme, 1986 ve 1990 yılları arasında, T. J. Wilkinson ve Tucker’ın bölgede yürüttükleri yüzey araştırmalarında saptanmıştır. Kazı alıŐmaları; 1987 yılında, 4 m. derinliğindeki drenaj kanalında ve kanalın çevresinde açılan kısıtlı sondajlarda yapılmıştır. Mimari kalıntılara rastlanmamıştır (Campbell 1998:40).

Çanak mlek

Yerleşmede toplanan tüm çanak çömlek parçaları aynı evreye aittir. Çoğu iyi fırınlanmış ve kum katkılı olan “Standart Hassuna” hamuru ile benzerlik göstermektedir. Ağırlıklı bezeme tekniği boyadır. Diğer yandan hem çizi bezeme hem de çizi-boya bezemenin birlikte uygulandığı parçalar bulunmuştur. Khirbet Garsour boya bezemeli çanak çömlek grubunun, Tell Hassuna’da bulunan, Hassuna anak mleği ile Tell Sabi Abyad’da bulunan erken Halaf mal grupları ile yakından ilişkili olduğu gözlemlenmiştir. Tell Hassuna ile Tell Sabi Abyad’ın farklılıklara sahip olması nedeni ile Khirbet Garsour’un bu iki yerleşme arasında geçişi temsil ettiği düŐünmektedir.

Hassuna-Samarra buluntu topluluğu dışında başka yerde bulunmayan, ağzın içinde görülen yatay kafes bezeme, Khirbet Garsour'da bazen aynı parça üzerinde beraber uygulanmıştır. Ayrıca yerleşmede Standart Hassuna öğelerinden Husking Tray'ler de daha yüksek ateşte fırınlanmış, çok az gri özlü ya da hiç özü olmayan ve daha nitelikli bitkisel katkılı birçok Husking Tray parçası bulunmuştur (Campbell 1998:41).

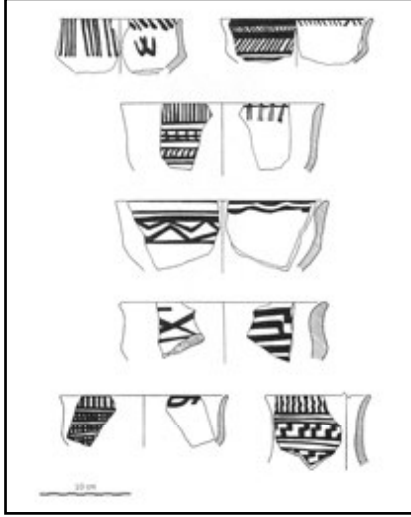

Fig. 46. Khirbet Garsour boyalı çanak çömleği (Campbell 1998: Fig.3)

2.3.3.8. HACI FİRUZ

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

İran'da Urmia Gölü'nün güneyindeki Solduz Vadisi'nde bulunan yerleşme 140 X 200 m. boyutlarındadır. 1936 yılında Sir Aurel Stein'in Solduz Vadisi'nde yaptığı yüzey araştırmasında tespit edilmiştir. Charles Burney tarafından 1958 yılında bir sondaj açılmış, 1960-61 yıllarında T. Cuyler Young başkanlığında, son olarak 1968 yılında Robert H. Dyson, Jr. ve Mary M. Voigt başkanlığında kazı çalışmaları yürütülmüştür. Yerleşmede tespit edilen evreler A-L arası olarak adlandırılmıştır. A en erken evreyi temsil ederken son evre L'dir. Evrelerin dönemsel karşılıkları şu şekilde sıralanmaktadır: Dalma, Pisdeli, İslami dönem, Tunç Çağı ve Neolitik dönem (Voigt 1983:7-21).

Mimari

Hacı Firuz Neolitik tabakalarında açığa çıkarılan mimari plana göre yapılar dörtgen ya da karedir. Oldukça kötü durumda günümüze ulaşan yapılar doğu-batı yönünde konumlandırılmıştır. Duvarlarda kerpiç kullanılırken çatı için ahşap kullanıldığı hatta çatıyı destekleyen dikmeler olduğu varsayılmaktadır. Duvarların dış yüzeyleri nadiren,

iç yüzeyleri ise çoğunlukla kireç ve kerpiç karışımı ile sıvanmıştır. Tabanlar bazen kireç ile karışık bazen ise sadece gri ya da sarı renkli kil ile sıvanmıştır. Yapı içinde ve dışında kalan diğer mimari öğeler arasında çeşitli derinlikte ve şekilde çukurlar, ocaklar ve fırınlar bulunmuştur (Voigt 1983: 31-60).

Buluntu Topluluğu

Yerleşmede bulunan yontma taş aletler hem sayıca az hem de nitelik olarak zayıftır. Hammadde olarak obsidyenin daha çok tercih edildiği anlaşılmıştır. Ağırlıklı olarak bıçakların yer aldığı alet çantasında az sayıda trapez, delici ve ok ucu bulunmuştur (Voigt 1983: 218-224). Sürtme taş aletler arasında alt ve üst öğütme taşları, paletler, el taşları, yassı baltalar, açık taşları ve boncuklar vardır (Voigt 1983: 249-260). Çoğu, hayvanların uzun kemiği ya da kaburgasından yapılmış olan kemik aletler arasında bızlar, cilalı çekiç kalıntıları, oluklu kemikler ile kullanılmış kemikler yer almaktadır (Voigt 1983: 204-214). Kil buluntular ağırşaklar, insan ve hayvan figürinleri ile çeşitli nesnelere (Voigt 1983: 169-184).

Çanak Çömlek

Ağırlıklı olarak bitkisel katkıının kullanıldığı çanak çömlek bulunmuştur. Saman ve yabani otların fırınlama sonrası kalan negatif izleri hamurda görülmektedir. Bazı parçalarda kum katkıının da gözle görülebilir büyüklükte olduğu tespit edilmiştir. Kum katkıının boyutlarının azaldığı parçalarda kap boyutlarının arttığı saptanmıştır. Daha küçük kaplar, görel olarak kaba hamura sahiptir ve granül büyüklüğünde katkı kullanılmıştır. Kum katkı genelde çömlek ustası tarafından hamura eklenmemiştir; kilin kendi yapısında vardır. Bir kaç parçada bilinçli olarak hamura eklendiği anlaşılan beyaz minerallere rastlanmıştır. Düşük ısıda fırınlanmış olan hamur fazlasıyla gözenekli ve kolayca çizilebilirdir (Voigt 1983: 98).

Yüzey rengi grimsi-kahverengiden pembeye değişiklik gösterirken en sık karşılaşılan renkler oldukça donuk kahverengi, pembe ve kırmızımsı sarıdır. En açık renkli parçalarda bile fırınlamadan kaynaklanan alacalanmalar vardır. Öz ve iç yüzey koyu renklidir. Tamamen oksidize olmuş bir parçaya rastlanmamıştır. Husking traylerin ve büyük çömleklerin iç ve dış yüzeyleri ıslak sıvazlanmıştır. Büyük açık kâselerin her

zaman, diğ er kapların bazen dış yüzeyleri ıslak sıvazlanmıştır. Bu yüzeylerde parmak izi benzeri hamur ıslakken yapılmış düzeltme izleri vardır. Oldukça belirgin olan negatif izlerin büyüklükleri açkının kalitesine göre değışiklik göstermektedir. Parçaların büyük çoğunluğunun dış ve iç yüzeyleri açkılanmıştır. İyi korunmuş parçalardan anlaşıldığı üzere hem ıslak sıvazlama hem de sert bir aletle kazıma yapılarak yüzey matlaştırılmıştır.

Minyatürler, çok küçük kaseler, küçük açık kaseler, sığ ve orta büyüklükteki açık kaseler, derin ve orta büyüklükteki açık kaseler, tabaklar, derin, düz ve ince kenarlı geniş açık kaseler, derin, düz ve kalın kenarlı geniş açık kaseler, tepsiler, husking trayler, küçük kapalı kaseler, orta büyüklükte kapalı kaseler, geniş kapalı kaseler, oldukça küçük çömlekler, küçük, yaka boyunlu çömlekler, orta büyüklükte yaka boyunlu çömlekler, geniş yaka boyunlu çömlekler, pithoslar yerleşmede bulunan kap biçimleridir (Voigt 1983: 102-136).

Tüm yüzeye uygulanan sıvaştırılmış boya, geometrik boya ve çizi bezeme Hacı Firuz'da tespit edilen bezeme türleridir. Tepsiler ve husking trayler dışındaki tüm kap biçimlerinin en az bir kaç örneğinde sıvaştırılmış boya görülmektedir. Boya, fırınlama nedeniyle kırmızıdan kahverengiye değışiklik göstermektedir. Eğer parça iyi korunmuşsa boya, parlak ve kaygan aksi durumda ise mat ve pudramsıdır. Kapalı biçimlerin dış yüzeyine ve açık biçimlerin dış ve bazen iç yüzeyine aynı kırmızı ve kahverengi boya ile geometrik bezekler yapılmıştır. Boyadan sonra tüm yüzeye açk yapılmıştır ki bu kayganlığa, bazen ise boyalı alanların kenarında sıvaşmış görüntüsüne neden olmuştur (Voigt 1983: 99).

En azından bir ya da olasılıkla iki farklı tür boya kullanılmıştır. Kırmızı sıvaştırılmış boya üzerine kremi beyaz boya birçok parçada rastlanır. Bir parça dışındaki tüm örnekler boyadan sonra açk yapıldığını ortaya koymaktadır. Bazı açık ağızlı kâselerin iç yüzeyine siyah karbondan boya uygulanmıştır. Ağızın altındaki bant şeklindeki bu boyaların fırınlama nedeniyle kaza sonucu oluştuğı ihtimali düşünülse de yerleri ve bantların düzenli hatları bilinçli yapıldığını düşündürmektedir. Siyah karbon Hacı Firuz'da duvarların dekorasyonunda ve yerleşmenin yakınındaki Dalma Tepe'de kü-

çük kapların bezemesinde de kullanılmıştır. Biçim ve hamur özellikleri nedeni ile yerleşmede üretildikleri anlaşılan boya-çizi bezemli iki parçanın yanı sıra aynı tekniklerle bezenmiş diğer iki parçanın başka bir yerleşmeden ithal edildiği anlaşılmıştır (Voigt 1983: 101).

Boya için demir oksit kullanılmıştır. Renk fırınlamaya bağlı olarak oksidize olmuş yüzeyde koyu kırmızı, daha az okside olmuş yüzeyde ise kahverengidir. Boyalı alanlar genelde opaktır ve görel olarak homojendir. Bazı parçalarda fırça izleri görülebilir. Kaplar, boya uygulandıktan sonra açılmıştır. Fincanlar, küçük ve orta büyüklükte açık kaseler, tüm büyüklüklerdeki kapalı kaseler ve pithos dışındaki tüm çömleklerde boyalı örneklerine rastlanır. Genelde dış yüzeyde bezeme vardır, ayrıca ağzın çevresinde bir boya bant yapılmıştır. Bazı parçalarda, ağız kenarında görülen bant iç yüzeye de yayılmıştır. Bazı parçalarda iç yüzeye de gelişkin bezemeler yapıldığı görülür. Bezekler, kap boyunca tekrarlanan büyük geometrik bezeklerdir. Boyun her zaman bir bantla ayrılarak genelde basit bezemeli alan olarak bırakılmıştır. Tüm kaplarda bezemeler gövdenin üst bölümünde yoğunlaşırken alt bölümü bezemesiz bırakılmış ya da basit bezekler yapılmıştır (Voigt 1983: 139).

Bezeler şevronlar, halkalı bantlar, paralel çapraz çizgiler, kısa yatay çizgiler, dikey çizgiler, üçgenler, zigzaglardır. Altı adet parçada kırmızı sıvaştırılmış boyalı yüzey üzerine kremi beyaz boya yapılmıştır. Hepsi orta büyüklükteki çömleklere ait gövde parçalarıdır (Voigt 1983: 141).

Fig. 47. Hacı Firuz'da bulunan boyalı kap ve parçaları (Voigth 1983: Fig. 92,93)

2.3.3.9. TELL ES-SAWWAN

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Bağdat'ın 110 km. kuzeyinde, Dicle Irmağı'nın sol kıyısında yer alan Tell es-Sawwan yerleşmesindeki buluntuların çoğu Samarra dönemine aittir; ancak altında Hassuna ve üzerinde de tahrip olmuş Halaf tabakaları bulunmuştur. I-II. tabakalar erken Samarra, III-IV. tabakalar gelişkin Samarra ve V. tabaka Halaf kültürüne aittir. Tell es-Sawwan yerleşmesinin en erken tabakası olan I. tabakaya ait radyokarbon tarihi M.Ö. 5 506 ± 73, III. tabakaya ait tarihler M.Ö. 5 349 ± 150 ve M.Ö. 5 119 ve 5 030 arasındadır (Matthews 2000: 73).

Mimari

I. tabakada beş adet dörtgen planlı yapı ve savunma amaçlı yapıldığı düşünülen bir hendek bulunmuştur. Ana toprak üzerine inşa edilen yapılar, 160 m² lik bir alanı kaplamaktadır ve ortada uzun bir oda ve onu çevreleyen odalardan oluşmaktadır. Odalar içinde fırın, ocak ya da depolama birimlerine rastlanmamıştır. Kerpiç olan duvarlar oldukça incedir ve hem iç hem de dış yüzeyleri sıvalıdır. Köşelerde ve bazen duvarların iç yüzeylerinde payandalar bulunmaktadır. Yangın nedeniyle tahrip olan I. tabaka yapıları, II. tabakada yenilerek tekrar kullanılmıştır. Bu tabakalarda, tarihlere izin verecek miktarda çanak çömlek parçası bulunamamıştır, ancak yine de bu evrelerin Samarra dönemine ait olduğu anlaşılabilmiştir. I. tabakaya ait ilginç buluntuların başında mezarlar gelmektedir. Yapı I olarak adlandırılan evde 200'ün üzerinde mezar bulunmuştur. III ve IV. tabakalarda Samarra kültürü daha gelişmiş olarak karşımıza çıkmaktadır. III A ve III B tabakasında aralarında 40 X 50 m. genişliği bulabilen açık alanlar yer alan yapı dizileri vardır. T biçimli plana sahip 12 adet yapı ortaya çıkarılmıştır. Yapıların hepsi 11 ya da 12 odaya sahiptir. IV. tabakanın mimarisi iyi korunmamıştır, V. tabakada da Halaf'a tarihlenen yuvarlak planlı yapı kalıntıları açığa çıkarılmıştır (Matthews 2000:73-75).

Çanak Çömlek

Tell es-Sawwan'da bulunan Samarra çanak çömleği üç farklı gruba ayrılmıştır: Kaba Bitkisel Katkılı Mal, Orta nitelikte Mineral Katkılı Mal ve Nitelikli Bitkisel ya da Mineral Katkılı Mal. I ve II. tabakalarda sayısal yoğunluğa sahip olan ilk mal grubudur

ve bu mal grubunda az miktarda boyalı parça yer almaktadır. Boyalı bu grubun, Hassuna'ya mı yoksa Samarra kültürüne mi ait olduğu kesinlik kazanmamıştır.

III ve IV. tabakalarda bulunan çanak çömleğin önemli bir kısmı boyalıdır; boya renkleri koyu yeşil ve çikolata kahverengisi arasında değişiklik göstermektedir. Boya uygulanmış olan kap formları arasında kâseler ve çeşitli biçimlerde çömlekler yer almaktadır. Boya bezekleri yatay bantlar olarak düzenlenmiştir. Çoğunlukla saçlı savrulan kadınlar olmak üzere insanlar, kuşlar, geyik, akrep ve örümcekler betimlenmiştir. Çömlekçi işaretini taşıyan parçalar mevcuttur.

Çizi bezemeli kap parçalarına da rastlanmıştır, ancak miktarı, Tell Hassuna, Niniveh ve Matarrah'da bulunanlarla karşılaştırıldığında oldukça azdır. Badem göz (coffee bean) bezeği şeklinde eklenti bezeme uygulaması da birkaç parçada tespit edilmiştir (Matthews 2000: 75).

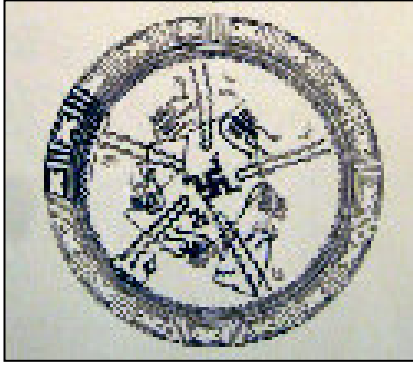

Fig. 48. Tell es Sawwan'da bulunan Samarra Dönemi'ne ait tabak (Goff 1963: Fig.35)

Buluntu Topluluğu

Tell es-Sawwan yerleşmesinde bulunan yontmataş aletler oldukça azdır. Buluntular arasında orak bıçakları, kazıyıcılar ve çok az sayıda ok ucu vardır. Sürtmetaş alet topluluğu havaneli ve dibekleri içermektedir. Çoğunluğu oturmuş şekilde betimlenen ve takıları aplike yumrucuklarla tasvir edilen birçok kadın figürinine rastlanırken, I. tabakada deniz kabuğundan kakma gözleri olan bir erkek figürini bulunmuştur. Kemik bızlar ve kilden ağırşaklar diğer buluntular arasındadır (Matthews 2000: 75).

2.3.3.10. TEPE GURAN

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

İran'da Hulailan Vadisi'nin kuzeyinde yer alan höyük Kahreh köyünün 6 km. kuzey-doğusunda deniz seviyesinde 900 m. yüksekliktedir. Tepe, Guran Jorgen Meldgaard tarafından 1962'de Luristan'da yapılan yüzey araştırmasında bulunmuştur. Ana kayaya kadar inilen höyükte 21 evre tespit edilmiş ve bu tabakalar yukarıdan aşağıya olmak üzere A-V arası adlandırılmıştır. A-C evreleri İslami döneme ve Luristan Tunç Çağı'na, D-V evreleri de Neolitik döneme aittir (Mortensen 1964: 29).

Mimari

Yerleşmenin ilk iskâncılarına ait tabakalarda ahşap kulübelerle birlikte küçük odaları olan kerpiç yapılar açığa çıkarılmıştır. Duvarlarda alçak seki ya da masanın koyulabileceği girintiler bulunmuştur. Yapıların içlerinde kubbeli fırınlar tespit edilmiştir. Duvarlar ve tabanlar kırmızı ya da beyaz kil ile kaplıdır. Bazen tabanlarda ve avlularda terrazo tekniği ile yapılmış ve kırmızı kil ile renklendirilmiş alanlar vardır (Mortensen 1964: 29-30).

Buluntu Topluluğu

Çakmaktaşı ve obsidyenden dilgi aletler, öğütme taşları, havan ve havan elleri, açkı taşları ve yassı baltalar Tepe Guran'ın küçük buluntu topluluğunu oluşturmaktadır. Mermer kaplarda, kemik bız, iğne ve spatüllerde, kil insan ve hayvan figürinlerinde, pendant ve boncuk yapımında kullanılmıştır. Ayrıca çeşitli taşlardan, kemik ve midye kabuğundan yapılmış boncuklar da ele geçmiştir (Mortensen 1964: 29-30).

Çanak Çömlek

En alttaki üç evrede çanak çömlek bulunmamıştır. Sonraki evrelerde bulunan mal grupları aşağıdaki gibi özetlenmiştir:

Bezemesiz grimsi-kahverengi mal: Kaba yapım bir mal grubu olan bu parçalar genelde kalın cidarlı kâselerdir. Kenarlar ya diktir ya da hafifçe kıvrıktır ve ağız düz ya da yuvarlatılmıştır. Kil nitelikli değildir, yüzey ıslak sıvazlanmış ya da hafifçe açkılanmıştır. Tepe Guran'ın en erken çanak çömleği olan bu mal grubunun hamur

renge grimsi-kahverengiden koyu griye değişiklik göstermektedir.

Arkaik Boyalı mal: Kil saman katkılıdır ve yüzeyi astarlı bazen ise ağıklıdır. Biçimler düz dipli, kıvrık ya da dik kenarlı kaseler ve bardaklardır. Yüzey rengi turuncu-devetüyüdür. Boya kırmızı toprak boya ile yapılmıştır. Bezekler sepet benzeri örgü ve ağıdır.

Fig. 49. Tepe Guran Arkaik Boyalı parçalar (Mortensen 1970: Fig.3)

Standart Boyalı Mal: Saman katkılı, nitelikli kilden yapılmıştır. Yüzey astarlı bazen ise ağıklıdır. Hamur rengi devetüyü, turuncu-devetüyüne ya da kırmızıdır. Boya kırmızı toprak boyadır. Evrelerle birlikte bezekler ve biçimler değişiklik göstermektedir:

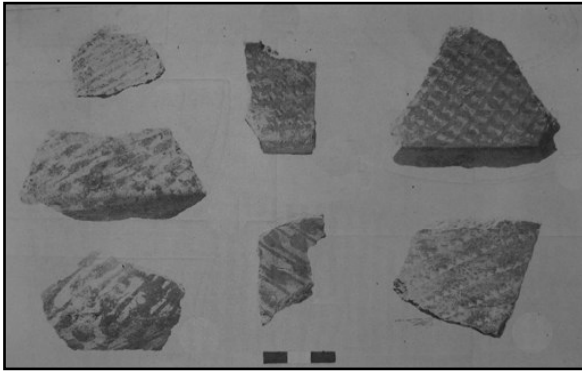

Fig. 50. Tepe Guran Standart Boyalı parçalar (Mortensen 1970: Fig.4)

a) O-H evrelerinde düz dipli, kıvrık kenarlı kâseler bulunmuştur. Dış yüzeyi damlalardan oluşan çizgilerle çapraz düzendeki bezemesi olan bu parçalar Jarmo'nun üst tabakaları ile benzemektedir.

b) L evresinden itibaren görülen çeşitlilik Jarmo ile benzemektedir. Hafif omurgalı, genelde dışbükey kenarlı ve düz ya da yuvarlatılmış dipli kâseler bu gruba aittir. Bezemeler diğer grupta da görüldüğü gibi çapraz çizgilerdir ancak daha düzenlidirler. Damlacıklar yerini küçük karelere, dikdörtgen ya da noktalara bırakmıştır. Diğer bir

bezeme türü benzer formdaki kaplar üzerindeki zigzaglar ya da dörtgenlerdir. Fakat bu bezekler omurganın üzerinde, ağzın altında yatay bir bantla sınırlandırılmışlardır.

c) Guran'ın üst tabakaları olan J-D'de genellikle negatif-dizayn tekniği ile yapılmış, çapraz düzenlenmiş geometrik bezemelerden oluşan parçalara rastlanmıştır. Kâseler omurgalıdır ve hafifçe yuvarlatılmış diplidir.

4. Kırmızı açkılı mal: Bu mal grubu üst evrelerde bulunmuştur. Kil az saman katkılı ve niteliklidir. Yüzeve kırmızı ve genelde nitelikli astar uygulaması yapılmıştır. Kâseler ve düz ya da yuvarlatılmış dipli fincanlar vardır.

5. Bezemesiz devetüyü renkli mal: Bu mal grubu R evresinde ortaya çıkmıştır. Sonraki evrelerde sayısının arttığı görülmektedir. Orta yoğunlukta bitkisel katkılı hamuru olan bu parçaların yüzeyi hafifçe açkılanmıştır. Astarlı yüzey rengi, devetüyü ve turuncu-devetüyüdür. Çoğu parça yuvarlak ya da oval kâselere aittir. Bu kaplar çekik ya da dik kenarlıdır. Yuvarlatılmış veya düz dipleri vardır (Mortensen 1964: 30-31).

2.3.3.11. TELL SHIMSHARA

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Tell Shimshara, Irak'ta Rania Ovası'nda Aşağı Zab ırmağının sağ yakasında yer almaktadır. 60 m. çapında 19 m. yüksekliğinde olan höyük deniz seviyesinden 519 m. yüksekliktedir. 1967 yılında tek sezon kazılan höyükte 16 tabaka tespit edilmiştir. Yerleşmede 16-9. tabakaları Hassuna-Samarra dönemlerine, 8-1 ise Hurri dönemine tarihlenmektedir. Yerleşmede ana toprağa ulaşılammıştır, ancak Hassuna öncesi ve erken Hassuna tabakaları olduğu tahmin edilmektedir (Matthews 2000:70). Hassuna-Samarra Dönemi'ne ait tabakalardan elde edilen C¹⁴ tarihleri M.Ö. 9.900-6.020 (kal.) gibi büyük bir zaman aralığı vermiştir (<http://www.canew.org/data.html>).

Mimari

Tell Shimshara'nın erken tabakalarında tutarlı mimari kalıntıya rastlanmamıştır. 16a tabakasında ağır bir yangın geçirmiş kerpiç duvarlı, dörtgenimsi bir oda bulunmuştur. 15 ve 14. tabakalarda duvar temelleri, çukurlar ve taş döşeli bir alan saptanmıştır. Bir yenidoğan gömüsü ile bir tabana gömülü iki adet kil tekne 13. tabaka buluntularıdır.

Tabanda bulunan yüksek bir ateşte ısıtılmış bir obsidyen parçası bu tabakada ağır bir yangın yaşandığını ortaya koymuştur. 12,11,10 ve 9. tabakalarda depo kapları ve fırınlar bulunmuştur (Matthews 2000:70).

Buluntu Topluluğu

16-9 tabakalarında bulunan yontma taş buluntuların % 85'i obsidyen, %15'i çakmaktaşıdır. Yonga ve mikro dilgiler de dâhil olmak üzere dilgiler büyük bir çeşitliliğe sahiptir. Yongalar genellikle düzensizce şekillendirilmiştir ve çoğunluğu görel olarak geniştir. Dilgilerin çoğu ince ve dardır. Kazıyıcılar, deliciler, kalemler ve testere dişli dilgiler alet tipleri arasındadır (Mortensen 1970: 28,41). Sürtme taş buluntular arasında mermer kaplar, bilezikler ve boncuklar yer almaktadır. Ayrıca yassı baltalar, diskler, açkı taşları ve havanlar bulunmuştur. Kemik bız ve spatüller ile ağırşaklar, hasır izli bir kap parçası ile şekilsiz bir bakır sülfid parçası yerleşmenin diğer buluntulardır (Matthews 2000:71).

Çanak Çömlek

14. tabakada bulunan tek bir çanak parçası dışında yerleşmenin en eski evreleri olan 16/14 tabakalarında çanak çömlek bulunmamıştır. Hassuna-Samarra tabakalarında bulunan çanak çömlek sınıflamasında hafirler, Tell Hassuna'da yapılan sınıflamayı örnek almışlar ve bu sistemi Tell Shimshara çanak çömleğine uygulamışlardır. Nitelikli Mal, Standart Mal ve Kaba Mal olmak üzere üç ana mal grubu ve bunların alt sınıfları belirlenmiştir.

Nitelikli Mal

Tabaklar, kâseler, boyunlu çömlekler ve yüksek kenarlı kaplardan oluşan bu mal grubunun hamuru kum katkılıdır. Dış yüzey kalın astarla kaplıdır. Bazı yüksek kaplar ve küresel gövdeli çömleklerin iç yüzeyi ıslak sıvazlanmıştır. Samarra Boyalı Nitelikli Mal ve Bezemesiz Nitelikli Mal grubu olarak iki alt gruba ayrılmıştır. Samarra Boyalı Nitelikli Mal'a ait parçalar her zaman tek renklidir. Kullanılan renkler fildişi siyah, koyu kahverengi ve çikolata kahverengisidir. Bezekler klasik Samarra stilindedir. En sık görülen bezek birbirine yakın çizgi gruplarıdır. Bezemesiz Nitelikli Mal grubunda çekik kenarlı kâseler, hafifçe dışbükey kenarlı kaseler, yarı küresel gövdeli kaseler,

uzun kaplar ve yakalı küresel gövdeli çömleklerden oluşan biçim çeşitliliğine sahiptir. Bu zengin biçim çeşitliliği ve bezemesiz oluşu ile bu mal grubu Samarra Boyalı Nitelikli Mal'dan ayrılmaktadır (Mortensen 1970: 63-76).

Standart Mal

Tabaklar ve küresel gövdeli, boyunlu çömleklerden oluşan 887 parça ile bu mal grubu temsil edilmektedir. Çoğunlukla kireçtaşı ve kuartz, az miktarda kırmızı ve siyah mineral içeren kili olan kaplarda kum ve bitkisel katkı kullanılmıştır. Kaplar ıslak sıvazlanmıştır ya da ince bir astar ile kaplıdır. Bezemeli olan tüm kaplar astarlıdır. Yüzeyler genellikle yeşilimsi ve turuncu-devetüyüdür. Özler yüzey ile aynı renktedir. 6 alt gruba ayrılmıştır: Hassuna Standart Boyalılar, Hassuna Standart Çizi Bezemeliler, Hassuna Standart Çizi-Boyalılar, Samarra Standart Boyalılar, Samarra Standart Çizi-boyalılar ve Bezemesiz Standart Mallar.

Samarra Boyalıları'na oranla Standart Boyalıları daha az özenlidir ve daha az renk çeşitliliğine sahiptir. Tek renk boya uygulanan kaplarda, %82 gibi yüksek bir oranla en sık görülen renk grimsi siyahtır. Parçalar yarı küresel ve küresel gövdeli çömleklere aittir. Tell Hassuna ile benzerlik taşıyan basit çizgi bezekleri görülmektedir. Tell Hassuna'dan farklı olarak kapların iç yüzeylerinde bezeme yoktur. Üç ya da dört adet yatay bant, üç ya da beş adet çapraz ve paralel çizgi grubu, dalgalı çizgi grupları ve çapraz ya da düz çizgi grupları diğer bezeme düzenleridir (Mortensen 1970:76-79).

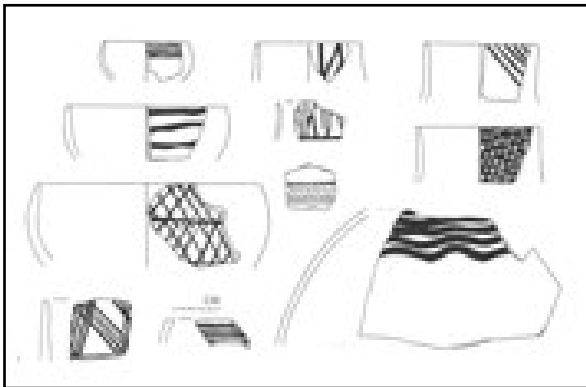

Fig. 51. Hassuna Standart Boyalı malları (Mortensen 1970: Fig.65)

Hassuna Standart Çizi Bezemeliler dik ya da kıvrımlı kenarlı kaseler ve küresel gövdeli çömleklerden oluşan biçim çeşitliliğine sahiptir. Çizi bezekleri basit ve çizgiseldir. Dar ya da geniş yatay alanlarda zigzaglar ile şevronlar ve bunların çeşitlemeleri tespit edi-

len bezeklerdir (Mortensen 1970:81,82).

Hassuna Standart Çizi-Boyalılar az sayıdaki yakalı küresel gövdeli çömlerinin gövde parçalarından oluşmaktadır. Zigzag, kafes ve dalgalı boya bezekler görülürken şevronlar ve zigzaglar çizi bezek olarak uygulanmıştır (Mortensen 1970:83,84).

Samarra Standart Boyalılar Samarra Nitelikli Boyalı Mal grubu büyük benzerlikler taşımaktadır. Tabaklar, geniş kâseler, derin kaseler ve yakalı küresel gövdeli çömler bu mal grubuna ait biçimlerdir. Birçok bezeme düzeni tespit edilmiştir. Ana bezekler ise dikey ya da çapraz çizgi, dalgalı çizgi, şevron ve zigzagdır (Mortensen 1970:87,89,90).

Samarra Standart Çizi-boyalıları ait parçaların tümü yakalı, küresel gövdeli çömlere aittir. Yatay alanı dolduran dik çizgiler ve zigzaglar, şevronlar ve sepet örgüsü şeklinde olan bezekler dışında boyanın dökülmesi nedeni ile bezeme düzenlerinin tanımlanabilmesi oldukça güç olmuştur (Mortensen 1970:93,96).

Bezemesiz Standart Mallar çekik ya da düz kenarlı kaseler, yarı küresel kaseler, yakalı küresel gövdeli çömlerden oluşmaktadır (Mortensen 1970:98,99).

Kaba Mal

Oldukça kalın cidarlı parçalardan oluşan bu mal grubu teknolojik ayırım sonucu üç alt gruba bölünmüştür.

Arkaik Boyalı Kaba Mal, saman katkılı ile sahiptir. Hamurun içinde bazen küçük taşçıklar, siyah mineral parçacıkları, kireç ve mika tespit edilmiştir. Yüzeyde ince bir astar uygulanmıştır. Çoğu parça hafifçe açkılanmıştır. Düşük ısıda fırınlanmış olan kaplar kırmızı ya da turuncu devetüyü yüzey rengine, grimsi ya da siyah öz rengine sahiptir. Çoğu parçada açık sonrası donuk boya uygulanmıştır. Boya rengi genellikle kırmızı nadiren koyu kahverengimsidir. Yarı küresel kâseler, geniş omurgalı kâseler ve yakalı küresel gövdeli kâseler tespit edilen kap biçimleridir. Dik ya da çapraz çizgiler, yatay zigzaglar, düzensiz dağılım olan şevronlar ve kafes kullanılmış olan bezeme

düzenleridir (Mortensen 1970:103,104).

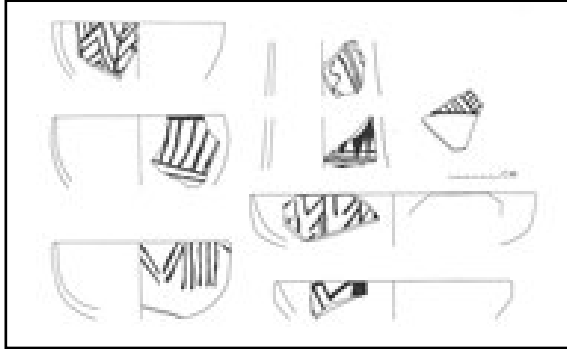

Fig. 52. Kaba Mal grubunun bir alt grubu olan Arkaik Boyalı mallar (Mortensen 1970: Fig.92)

Açıklı Kaba Mal, az sayıda bulunmuştur. Hamurda kuartz, çakmaktaşı, kireç ve siyah mineral parçacıkları saptanmıştır. İnce açıklanmış olan astar sonrası elde edilen yüzey renkleri kırmızımsı kahverengiden griye değişiklik göstermektedir. Bu mal grubuna ait kase ve kısa boyunlu çömleklere ait parçalardır. Bezemesiz Kaba Mal, yoğun saman ve az miktarda mineral katkıya sahiptir. Nitelikli sıvazlanmış olan yüzeyin renkleri kırmızı, turuncu-devetüyü ya da yeşilimsidir. geniş kaplar, husking trayler, açık, yarı küresel, derin ya da omurgalı kaseler ile uzun, uzun omurgalı ve yakalı kürsel gövdeli çömlekler Bezemesiz Kaba Mal grubunda görülen biçim çeşitleridir (Mortensen 1970:104,106,107,109).

2.3.3.12. ÇAYÖNÜ

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Çayönü, Diyarbakır il merkezinin kuzeybatısında, Ergani İlçesi'nin 7 km. güneybatısında, Sesverenpınar (Hilar) Köyü yakınlarındaki yer almaktadır. Kazılar 1963 yılında Halet Çambel ve Robert J. Braidwood başkanlığında "Güneydoğu Anadolu Karma Projesi" ismi ile başlatılmıştır. 1986 yılında Mehmet Özdoğan'ın kazı başkanlığını devraldığı çalışmalar, 1991 yılında sonlanmıştır (Özdoğan vd. 1994:104). Çayönü yerleşmesinde Çanak Çömleksiz ve Çanak Çömleklili Neolitik Çağ, Kalkolitik Çağ, İlk Tunç Çağı, 2. bin ve Demir Çağı kültürlerinin var olduğu ancak bilinmeyen nedenlerle Demir Çağ sonrasında yerleşmenin tesviye edilmesi nedeniyle geç dönem kültürlerinin yok olduğu anlaşılmıştır (Özdoğan vd. 1990:72-78). Mimari buluntulardan yola çıkılarak Neolitik Çağ ile ilgili şu şekilde bir tabakalanma tablosu oluşturulmuştur:

Evre Adı	Kültürel Dönem	Tarihleme (GÖ)
Yuvarlak planlı yapılar evresi	ÇÇ'siz A Dönemi	10200-9200
Izgara planlı yapılar evresi	ÇÇ'siz A/B Dönemi	9200-9100
Kanallı yapılar evresi	ÇÇ'siz B Dönemi	9100-9000
Taş döşemeli yapılar evresi	ÇÇ'siz B Dönemi	9000-8000(?)
Hücre planlı yapılar evresi	ÇÇ'siz B Dönemi	8600-8300
Geniş odalı yapılar evresi	ÇÇ'siz C Dönemi	8200-8000(?)
Çanak Çömlekli evre	ÇÇ'li Neolitik Dönem	8000-7500

Tablo 2. Çayönü Neolitik Çağ evre tablosu (Özdoğan vd. 1994:106-107)

Mimari

Çanak Çömlekli Neolitik Çağ mimarisine ait bulgular 7 tabakaya ayrılmıştır. Yüzey toprağı ile karışık 1. tabaka, çeşitli nedenlerle tahrip olmuştur ve plan vermeyen duvar ve döşeme parçalarına sahiptir. 2. tabakada doğu ve batı kesimleri teras duvarları ile çevrili bir yapı topluluğı ortaya çıkarılmıştır. Orta alanında dar bir yol/geçit bulunmakta ve yolun iki yanında ise küçük mekânlar ve geniş avlular yer almaktadır. Harçsız örülmüş üç taş sırasına sahip duvarları bulunan yapının üst yapısının kerpiç olduğu anlaşılmıştır. Avlularda küçük sekiler ve ışıklar açığa çıkarılmıştır. 3. tabakada tam plan veren yapılara rastlanmamış ancak 2. tabakada bulunan yapının teras duvarlarının ilk yapımının bu evreye ait olduğu görülmüştür. 4. tabakada belirgin bir mimariye bulunmamıştır. 5. tabakada bozuk bir taş döşeme ve bir taş temel vardır. 6. tabakada üstleri yuvarlatılmış taş bloklar ortaya çıkarılmıştır. 7. tabakada mimari kalıntı bulunamamış ancak bu evrenin Çanak Çömleksiz Neolitik-Çanak Çömlekli Neolitik Çağ Geçişi olduğu diğer buluntularda yola çıkılarak anlaşılmıştır (Özdoğan vd. 1990:74,75).

Buluntu Topluluğı

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem'de ortaya çıkan "Çayönü aleti" olarak adlandırılan, obsidyenden yapılan kenarları sarp düzeltili dilgiler ve yongalanmış kurslar Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem'de de görülmeye devam etmiştir. Yerleşmede Çanak Çömlekli Neolitik Dönem buluntu topluluğunda gözlü kemik iğneler, boncuklar, taş toplar ve bilezikler ile kil figürinler dikkat çekmektedir. (Özdoğan vd. 1994:112).

Çanak Çömlek

Çanak Çömleksiz Neolitik tabakalarında bulunan ilk çanak çömlek parçaları için öncelikle üst tabakalardan karışmış olabilecekleri düşünülmüştür. Ancak daha sonra yine Çanak Çömleksiz tabakalarda olmak üzere, iki tanesi bir iskeletin altından bir diğeri ise bir taş duvarın altından gelen parçalar, Çanak Çömleklili ve Çanak Çömleksiz Çağ yerleşiklerinin arasında bir bölünme olmadığını ve çanak çömlek yapımının ilk denemelerine başlandığını ortaya koymuştur (Özdoğan ve Özdoğan 1993:95).

Daha sonra yapılan çalışmalarda Çayönü'ndeki çanak çömlek parçaları için çeşitli ana gruplar belirlenmiştir. En çok görülen mal grubunu bitkisel ve mineral katkılılar oluşturur. Bu gruplar içinde en yaygın olan "Koyu Yüzlü Sıradan Mallar" dır. Bunu, Koyu Yüzlü Sıradan Mallar'dan, yalnızca yüzey renginin donuk turuncu oluşuyla ayrılan "Turuncu Yüzeyle Mallar" ile hamur katkılarının kabalığıyla ayrılan bir başka grup "Koyu Yüzlü Kaba Hamurlu Bol Taşçık Katkılı Mallar" takip eder. Bitkisel ve mineral katkılı gruplardan sonra, bol mineral katkılı bir grup olan "Bol Kum Katkılı İnce Mallar" gelir. Çayönü'nde görülen ince yapım malların hemen hemen tümü bu grupta yer alır. En çok görülen biçimler derin gövdeli ve/veya küresel gövdeli, daralan ağızlılardır. Başka bir biçim geniş ağızlı dik inen gövdelilerdir. Diğer bir biçim olan açık ağızlılar arasında konik ve derin kapların önemli bir yer tuttuğu ve sığ kapların da bunu izlediği görülür. Boyunlu kapların, boyunsuz kaplara kıyasla daha az sayıda olduğu, ancak yine de sayısal çokluk gösterdiği dikkati çekmektedir. Yuvarlak dönüşlü düz dipler en sık rastlanan dip biçimidir. Tutamaklar, memecikler, yumrucuklar, nadiren hayvan başı kabartması ve boya ve kazı/çizi bezemelerine rastlanmıştır. Ayrıca az miktarda 'Husking Tray' ve Amuk Ovası'ndan bilinen Koyu Yüzlü Açıklı Mallar bulunmuştur (Yalman 1998: 143,144).

Bu gruplar evre olarak incelendiğinde Çayönü çanak çömleği üçe ayrılmıştır. 1. evrede çeşitli dönemlere ait malzemeler bir arada bulunmuştur. Bunun içerisinde alt tabakalarda görülmeyen Halaf Boyalı malları da vardır. 2. evrede Koyu Yüzlü Açıklı Mallar yoğun şekilde ele geçmiştir. Hepsi bitkisel ve kum katkılıdır ve yüzey renkleri koyu kahverengimsi siyahın tonlarından, griye kadar değişiklik göstermektedir. Tek ya da sıralar halindeki yumrucuklar Koyu Yüzlü Açıklı Mal grubunda tespit edilmiş tek bezeme çeşididir. 3. evrede koyu kırmızı astar veya turuncumsu kırmızı boya ile bezen-

miş parçalar göze çarpmaktadır. Boyalı parçaların hamuru genellikle kum içerirken nadiren bitkisel katkıya sahiptir. Hem parlak hem de donuk açık yapılmıştır. Yüzey rengi genellikle kırmızının tonlarında görülürken, kırmızımsı olan astarın rengi bazen oldukça koyu renklidir. Bazı parçalarda boya astarın yanı sıra çizi ve baskı bezek de uygulanmıştır. İlginç olan bazı koyu kırmızı astarlı parçalarda yatay hat şeklindeki astarla alanlar arasında astarsız bölümler bırakılmış olması ve buralara pek düzgün olmayan şekillerde bezemeler yapılmasıdır. Ayrıca hem 2. hem de 3. evrede Husking Tray ele geçmiştir (Özdoğan-Özdoğan 1993:96-100).

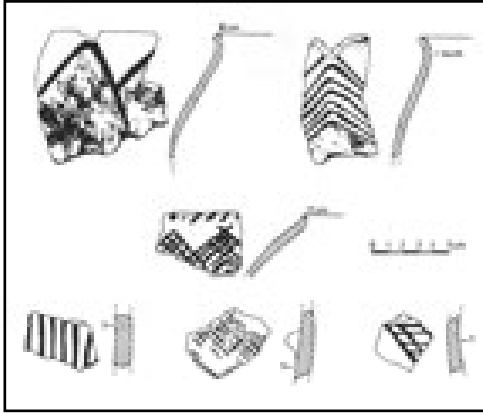

Fig. 53. Çayönü 3. evresinde bulunan kırmızı boya bezemeli parçalar (Özdoğan ve Özdoğan 1993: Fig.3)

2.3.3.13. HAKEMİ USE

Konumu, Araştırmaların Tarihçesi ve Tabakalanma

Hakemi Use Diyarbakır ili, Bismil ilçesi, Tepe Beldesi'nin yaklaşık 3 km. batısındadır. Dicle'nin eski yatağının güney kıyısında bulunan yerleşme, yaklaşık 120 m. çapında ve 4 m. yüksekliğindedir (Tekin 2004b: 425). 2001 yılında Halil Tekin başkanlığında kazı çalışmalarına başlanan höyükte Helenistik Çağ, Demir Çağ, Geç Tunç Çağı ve Son Neolitik Çağ'a ait buluntular ele geçmiştir. (Tekin 2004b: 434).

Mimari

2002 yılı kazı çalışmalarında yerleşmede Son Neolitik Dönem'e ait iki yapı katı saptanmıştır. I. yapı katında taş temelsiz kerpiç bir yapının kalıntılarına ulaşılmıştır. Yine bu yapı katında biri mekân içinde, dört adet ocak bulunmuştur. Yapının birkaç m. kuzeyinde II. yapı katına ait olan diğer yapı açığa çıkarılmıştır. Taş temelsiz yapının duvarları kerpiç topan tekniği ile yapılmıştır. Bu yapı katında tümü mekân dışında olan altı adet ocak tespit edilmiştir. Yerleşmede bulunan tüm ocaklar benzer özellikler taşımaktadır; yuvarlak ya da at nalı biçimindedirler (Tekin 2004a:273).

Buluntu Topluluğu

Yontmataş buluntuların hepsinin hammaddesi obsidyendir. Bunların büyük çoğunluğunu dilgiler oluşturmaktadır. Sürtmetaş aletler arasında ise bir çivi ve ezgi taşları yer almaktadır (Tekin 2004b: 433).

Çanak Çömlek

Yerleşmede Son Neolitik'e ait yapı katlarında bulunan çanak çömlek grubunun çoğunluğunu gevrek yapılı "Kaba Mal" oluşturmaktadır. Yoğun bitkisel ve taşçık katkılı bu kaplar, kabaca biçimlendirilmiş ve ağız kenarları kesilmeye çalışılmıştır. Tabak ve tepsi biçimlerine sahip olan kapların üzerinde bezeme görülmemiştir (Tekin 2004b: 431). I. yapı katında kaba malın yanı sıra daha özenli yapılmış olan, ince cidarlı, gri-siyah ya da kırmızı renk astarlı ve açkılı bir başka mal grubu daha tespit edilmiştir. Kum ve az miktarda bitkisel katkılı ve dış yüzeyi parlak açkılı bu mal grubunun Amuk Ovası yerleşmelerinden bilinen Koyu Yüzlü Açkılı Mallarına benzediği düşünülmektedir (Tekin 2004a:274, Tekin 2004b: 432). Bu yapı katında yüksen bir orana sahip olmasa da boyalı parçalarda bulunmuştur. "Samarra Tipi" olarak tanımlanan bu parçalar portakalimsı-kırmızı renkli bir hamura ve kırmızı renkte çizgisel bezeklere sahiptir. Hafif S profilli kâse ve çanak biçimleri görülmektedir (Tekin 2004a:274, Tekin 2004b: 433).

Yerleşmenin II. yapı katında Hassuna tipi boyalılar tespit edilmiştir. Portakal ya da kirli bej renginde hamuru olan parçaların yüzeylerinde kırmızı veya kahverengi çizgisel bezekler yer almaktadır. "Standart Monokrom" olarak adlandırılan mal grubu ise her iki yapı katında da bulunmuştur. Koyu özlü ve yoğun organik katkılı hamuru olan parçalarda el ile yapılmış sıvazlama izleri görülebilmektedir. Bu mal grubuna ait olan parçalardan I. yapı katında bulunanlar diğerlerine oranla biraz daha özenlidir. Her iki yapı katında bulunan bir başka mal grubu ise "Husking Tray" dir (Tekin 2004a:274).

Fig. 54. Hakemi Use Son Neolitik Dönem boyalı parçaları (Tekin 2004b: Fig 7b)

2.4. KÜLTÜREL BÖLGELERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem yerleşmelerinin ait oldukları kültür bölgelerinin belirlenmesi ile ilgili sorunlar bulunmaktadır. Bazı alanlarda sayısı fazla olan kazı çalışmaları, yerleşmelerin ait olabileceği kültür bölgelerinin sınırları hakkında yanıltıcı olabilmektedir. Örneğin Proto-Hassuna yerleşmelerinin yakın zamana kadar Dicle Havzası'nın belirli bir alanında yoğunlaştığı düşünülürken, Diyarbakır'da sürdürülen Hakemi Use kazısı, Proto-Hassuna kültür bölgesi sınırlarının tekrar belirlenmesi ihtiyacını ortaya koymuştur. Bu bağlamda sayısı artacak kazılar ile Yakınoğu Çanak Çömlekli Neolitik Dönem kültürlerinin daha doğru anlaşılabilceğini umuyoruz.

Daha önce de değinildiği gibi, bu çalışmamızda bulunan yerleşmelerin kültürel bölgelerini oluşturmasında ise büyük ölçekli coğrafi tanımları kullanmayı tercih ettik. Böylelikle üç ana kültür bölgesi ortaya çıkmıştır: Doğu Akdeniz Bölgesi, Fırat Havzası ile Dicle Havzası ve Doğusu (bkz. Harita 1).

Coğrafi sınırlar doğrultusunda oluşturduğumuz Fırat Havzası ve Dicle Havzası bölgelerinde bulunan yerleşmeler, geleneksel kültür silsilesinin özelliklerine sahiptir ve bu açıdan yerleşmeler arasında birliktelik gözlenir. Tüm bu yerleşmeleri boyalı çanak çömlek geleneği açısından değerlendirdiğimizde; Fırat Havzası ve Dicle Havzası'nda bulunan yerleşmelerde Kalkolitik Çağ'a kadar boya bezemenin gelişimi izlenebilmektedir. Buna göre İlk Neolitik Dönem yerleşmelerinde basit geometrik şekiller, dalga biçiminde bezeklerin uygulanması ile boya bezemeli ilk kaplar görülmeye başlanır (bkz. Fig. 38, s. 80). Kap biçimleri ise ağırlıklı olarak sığ kaselerdir (bkz. 2.3.3.1. Jarmo).

Son Neolitik Dönem kültürleri olan Proto-Hassuna ve Hassuna kültürlerine ait boya bezemeli kapların özelliklerinde de birliktelik görülmektedir. Proto-Hassuna yerleşmelerinde boyalı kaplarda kullanılmış olan boya renklerinin sayısı artarken, bezek çeşitleri de İlk Neolitik Dönem yerleşmelerinde tespit edilenlere kıyasla çoğalmıştır. Noktalar, yuvarlaklar, yılan benzeri dalgaların yanı sıra şevronlar bezek çeşitlemesi içinde yer almaktadır (bkz. Fig. 39, s. 82). Kap biçimleri olarak çoğunlukla kaseler, az sayıda ise çömlekler görülmektedir (bkz. 2.3.3.2. Umm Dabaghiyah).

Hassuna çanak çömleğinin alt gruplarını oluşturan Arkaik ve Standart Hassuna Boya bezemeli kapların boya bezeme uygulamasında daha da uzmanlaştığı gözlenir. Yalnızca boya bezemeli olan Arkaik Hassuna mallarında, boya ve astar birlikte yapılmaya başlanmıştır. Bezemeler temelde yine geometrik şekiller olmakla beraber, Proto-Hassuna boyalılarına göre daha komplikedir (bkz. Fig 44, s. 98). Kap biçimleri önceki dönemlerde görüldüğü gibi sığ kaseler ve çömlekler şeklindedir.

Standart Hassuna boyalılarında bezemeler birçok bezeği içeren düzene sahip olarak karşımıza çıkar. Üçgen, nokta ve çizgi kombinasyonları görülmeye başlanır (bkz. Fig. 45, s. 100). En sık rastlanan biçim olan kaselerin yanı sıra uzun kenarlı kaplar vardır. Standart Hassuna mallarında görülen bir diğer yenilik ise boya ile kazı bezeme tekniğinin birlikte kullanılmasıdır. İçi boya dolu üçgenler ve üçgenlerin arasındaki kazı bezeme tekniği ile yapılmış çizgiler, en sık rastlanan bezemeler arasındadır. Kaseler ve uzun kenarlı kapların dışında görülen çömleklerin geç örnekleri kısa çömleklerden yumurta biçimlilere kadar değişiklik gösterir (bkz. 2.3.3.6. Tell Hassuna).

Böylelikle; büyük ölçekli coğrafi sınırlar dahilinde oluşturduğumuz kültürel bölgeler arasında bulunan, Fırat Havzası ve Dicle Havzası'nın gerek yatay alanlar olarak gerekse kronolojik olarak boya bezemeli çanak çömlek geleneği açısından birliktelik içinde olduğunuz söyleyebiliriz. Her iki bölgenin hem İlk Neolitik Çağ, hem de Son Neolitik Çağ boyalı kaplarının; hamur özellikleri, kap biçimleri ve bezeme çeşitleri gibi ortak öğeler taşıdıkları anlaşılmaktadır.

Çoğunlukla Orta Mezopotamya'da birçok yerleşmesi olan Samarra kültürü ise çanak çömlek topluluğu ile bu iki bölgenin kültürlerinden farklı kalmaktadır. Daha önce de değinildiği gibi, Samarra kültürünün Hassuna kültürü ile ilişkileri tam olarak bilinmemektedir. Buna benzer diğer bir sorun da Samarra kültürünün, Halaf kültürü ile olan ilişkileridir. Ancak, Tell Sabi Abyad gibi bazı Proto Halaf yerleşmelerinde bulunan ve "Samarra Nitelikli Malı" olarak adlandırılan çanak çömlek grubu dikkat çekicidir (bkz. Tell Sabi Abyad 2.3.2.1). Çünkü Tell Hassuna gibi bazı Hassuna yerleşmelerinden bilindiği gibi, Hassuna çanak çömleğinin bulunduğu bazı yerlerde Samarra malına da rastlanmıştır (bkz. Tell Hassuna 2.3.3.6). Çoğu yerleşmesi Orta

Mezopotam’ yada yoğunlaşmış olsa da, Samarra kültürünün en azından çanak çömleği ile Yukarı Mezopotamya’da etkileri olduğu bilinmektedir. Böylelikle yakın dönemde saptanmış bir ara evre olan Proto Halaf yerleşmelerinde de Samarra mallarının bulunması, Yakındoğu Neolitik Çağ kronolojisinin belki de tekrar yapılandırılmasını gerektirecektir.

Fırat Havzası ve Dicle Havzası’ndaki yerleşmelerin boyalı kaplarında, Samarra kültürü etkili bu ortak gelişim yaşanırken, Doğu Akdeniz Bölgesi’nde bulunan yerleşmeler, kendi aralarında hem hamur hem de bezeme açısından farklılıklara sahiptir. Sakçagözü yerleşmesi sınırlı alanda kazılmıştır. Tarihlemesi de sorunlu olan bu yerleşmede, bölgedeki diğer bir yerleşme olan Tell Ain el Kerkh’teki gibi Samarra benzeri boyalı kaplar vardır (bkz. 2.3.1.3. Sakçagözü ve 2.3.1.4. Tell Ain el Kerkh) Tell el Kerkh diğer mal grupları açısından Amuk’a benzerken, Amuk’ta bulunan boyalı kaplar ise çeşitlilik göstermektedir; baskı bezeme ile birlikte boyanın uygulandığı parçaların yanı sıra dalga bezekli boyalı parçalar da bulunmaktadır (bkz. 2.3.1.1. Amuk Ovası Neolitik Dönem Kazıları). Bölgedeki diğer bir yerleşme Yumuktepe’de ise boyalı kapların bezekleri basit geometrik şekillerdir (bkz. 2.3.1.2. Yumuktepe). Buna göre, bölgede bulunan bu dört yerleşme arasındaki ilişkilerin ve kronolojik silsilenin saptanması için veriler yetersiz kalmaktadır. Hem Amuk Ovası ve Sakçagözü’nde hem de diğer yerleşmelerde, ileride sürdürülecek çalışmalar ile bu eksikliğin tamamlanabileceği inancındayız. Böylelikle bölgenin kendi içindeki gelişiminin anlaşılmasının yanı sıra diğer bölgelerle ilişkileri de netleştirilebilecektir.

Sonuç olarak; Son Neolitik Dönem’de Fırat Havzası ve Dicle Havzası’nda birçok ortak öge olduğu anlaşılırken, Doğu Akdeniz Bölgesi’ndeki az sayıdaki yerleşmeden yola çıkılarak, kültürel bölgelerin arasında karşılaştırma yapabilmenin zorluğu görülmektedir. Diğer yandan Samarra kültürünün etkilerinin üç bölgede de görülmesi ilginçtir. Bölgeler arası ithal malların olasılığı ise diğer ilgi çekici bir özelliktir. Kazılmış olan ya da halen kazılan yerleşmelerden yola çıkılarak tüm bu sonuçlara varıldığı göz ardı edilmemelidir. Sayısı artacak kazılar ile, boşlukların doldurulacağı ve bölgeler arasındaki benzerlik ve farklılıklar sayesinde Yakındoğu Neolitik’inin daha iyi anlaşılacağı görülmektedir.

3. MEZRAA TELEİLAT YERLEŞMESİNDE PROTO-HALAF DÖNEMİ

3.1. PROTO HALAF DÖNEMİ KALINTILARI

Mezraa Teleilat yerleşmesinde; çanak çömlek buluntu topluluğundan yola çıkılarak yapılan genel evre değerlendirmeleri sonucunda, daha önce de belirttiğimiz gibi, II. Evre'nin Son Neolitik Çağ'a ait olduğu kabul edilmiştir. Bu evrenin, alt ayrımlarına baktığımızda; II A Evresi Halaf Dönemi, II A 1 Evresi Halaf Öncesi Boya Bezemeli Dönemi (Proto Halaf) temsil etmektedir.

Yerleşmede Halaf kültürüne ait yalnızca üç adet çanak çömlek parçası bulunmuştur; bunlar Geç Halaf Dönemi özelliği taşımaktadır. Halaf Dönemi'ne ait dolgular Demir Çağ tabakaları tarafından tahrip edildiği için döneme ait mimari öğeler bulunamamıştır. Demir Çağı tabakalarının tahribatı dışında; kazı çalışmalarının başlamasından önce; kısmen höyüğün tarla olarak kullanımından, kısmen de höyüğün kuzey ve güney kesimlerinde üst tabakaların sıyrılmasından kaynaklanan tahribat da Halaf kültür dolgusunun yok olmasının sebeplerinden sayılabilir. Ayrıca yerleşmenin Halaf Dönemi'nde terk edildiğine dair bir ihtimal de göz ardı edilmemektedir. Üst karışık dolgularda bulunan Obeid türü parçadan yola çıkılarak; yerleşimin en azından Obeid dönemine kadar devam ettiğini, ancak Kalkolitik Çağ'da yaşandığı anlaşılan büyük bir sel ile (Özdoğan 2006:73) höyüğün üst dolgularının karışarak tahrip olduğu ve daha sonra Demir Çağ'da höyüğün üst kısmının sıyrıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenlerden dolayı Mezraa Teleilat'ta Kalkolitik Çağ kültür sürecinin tabakalanmış olarak saptanma olasılığı yoktur ve aynı nedenle malzeme "tipolojik" özelliklere göre ayrılmıştır.

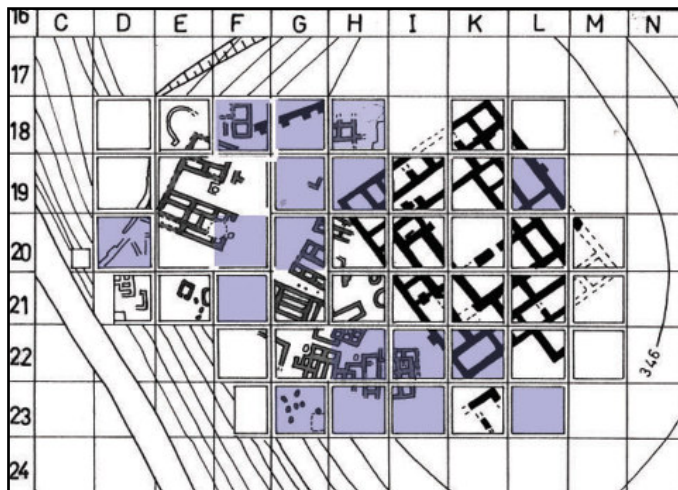

Fig. 55. Renklendirilmiş açmalar boyalı kap parçalarının çıktığı açmaları göstermektedir.

Halaf Öncesi Boya Bezemeli Dönem içinde değerlendirilen II A 1 evresinde, yukarıda bahsedilen sebeplerden ötürü, mimari öğeler bulunamamıştır. Tipolojik olarak bu evreye ait boyalı çanak çömlek parçalarının buluntu yerlerine göre dağılımına bakıldığında; parçaların kazılan alanın büyük bir kısmında ortaya çıkarıldığı görülmektedir. Ancak parçalar, her zaman II B dönemine tarihlenen, mimari öğelere sahip sağlam dolguların üzerindeki, karışık dolgularda bulunmuştur.

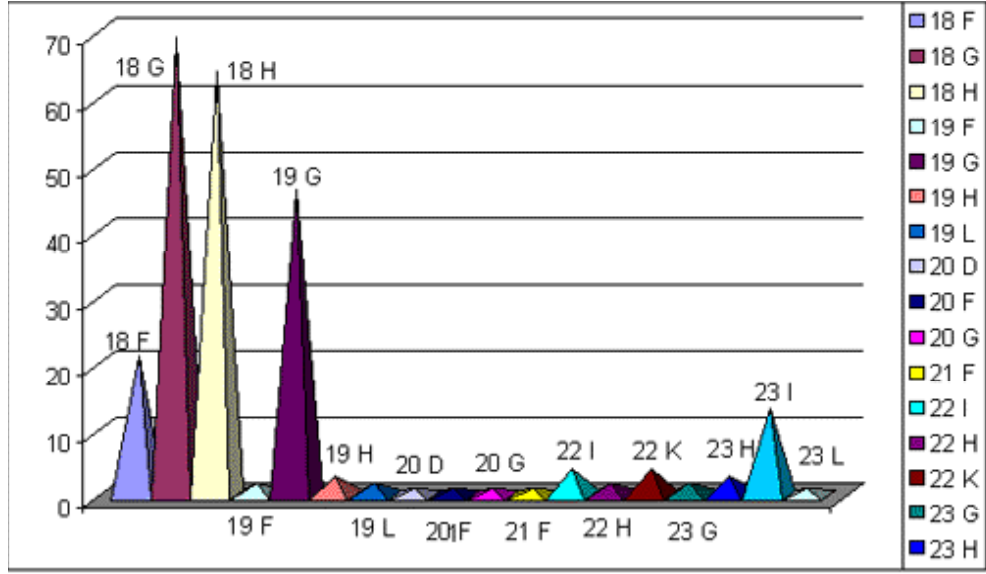

Fig. 56. Yerleşmede bulunan boyalı kap parçalarının açmalara göre dağılımı

Bu üç açma içinde, Halaf öncesi boya bezemeli çanak çömleğinin en fazla bulunduğu 18 G açmasıdır. Açmada 2 m. kadar derinleşilmiştir. Açmayı kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda kesen, genişliği 1 m. yi bulan bir Demir Çağ çevre duvarı ve yine bu döneme ait çok sayıda çukur vardır. Demir Çağı'na ait çevre duvarı ve boyutları değişen çok sayıda çukurların etkisi ile, Halaf öncesi çanak çömleğin bol miktarda bulunduğu bu açmanın dolgusunun, oldukça karışık olduğu anlaşılmış; Halaf öncesi çanak çömleğin kendi içindeki ve diğer mal grupları ile olan ilişkilerinin, belirgin mal, biçim ve bezeme öğelerinin sayısal dağılımlarının değerlendirilmesi ile saptanmasına çalışılmıştır.

19 G açması, 18 G'nin güneyinde yer almaktadır. Yukarıda sözü geçen büyük Demir Çağ çukurlarının bazılarının devamı bu açmada da görülmüştür. Yer yer toprak rengi değişimlerinden ayırt edilebilen alanlar dışında; bu açmada, Halaf Öncesi Dönem'e ait mimari kalıntı bulunmamıştır.

18 H açması ise, 18 G'nin doğusunda bulunmaktadır. Halaf öncesi boyalı çanak çömleğin en yoğun bulunduğu ikinci açmadır. Açmanın doğu yarısında Demir Çağı'na AİT ait bir duvar ve bu duvarın döküntüsü yer almaktadır. Açmanın batısında ise; Son Neolitik Çağ'a ait, "AD" adı verilen hücre planlı, taş temelli ve kerpiç duvarlı bir yapı tespit edilmiştir. Doğuda yer alan Demir Çağı duvarının AD yapı dolgusunu tahrip ettiği anlaşılmaktadır.

Yerleşmede Halaf öncesi dönemi mimari kalıntılarının tespit edilememesinin yanı sıra Son Neolitik Çağ'a ait olabilecek küçük buluntular da dönemin tanımlanmasında yetersizdir. Sonuç olarak öğütme taşları ya da benzeri buluntular da aynı karışık dolgularda bulunmuşlardır. Bu durumda; yerleşmede Halaf Öncesi Dönemi'n anlaşılması açısından en güvenilebilir bilgiyi sağlayacak buluntu grubu, ele geçen boyalı çanak çömlek grubudur.

3.2. PROTO HALAF ÇANAK ÇÖMLEĞİ

Mezraa Teleilat yerleşmesinde, farklı dönemlere ait toplam 594 adet boyalı kap parçası bulunmuştur. Parçaların kendi içinde gruplara ayrılabilmesi için ilk olarak, tipolojiye göre kabaca dönem tespitinin yapılmıştır. "Halaf ve Türevleri" (F grubu) ile ait oldukları dönem ya da dönemleri anlaşılamayan "Ayrışıklar" (G grubu) Halaf Öncesi Boyalılar Dönemi'ne ait olan parçalardan ayrı tutularak değerlendirilmiştir. Bir diğer grubun yüzeyindeki bezemelerin Halaf Öncesi Boyalılar Mal Grubu'na mı yoksa Kırmızı Astarlı Mal grubuna mı ait oldukları belirlenemediği için bu parçalar da "Olası Boyalı ya da Kırmızı Astarlı" (H grubu) adı altında toplanarak ayrıntılı değerlendirmeye dâhil edilmemiş ve tek bir katalog numarası verilerek tüm gruba gönderme yapılmıştır. Geriye kalan 427 parça ise, Halaf Öncesi Boyalı çanak çömlek parçaları olarak belirlenmiştir.

Tüm boyalı kap parçalarının değerlendirilmesindeki ikinci adım, her bir parçanın hamur ve yüzey işlemleri açısından ayrıntılı çalışılması olmuştur. Sonraki aşamada, parçaların ait olduğu kap biçimleri tespit edilmiştir. Tüm bu değerlendirmelerin sonucunda oluşturulan katalogda; her bir parça katalog numarası, ait olduğu mal grubu, çizim numarası ve kazı alanında verilen etiket bilgisi ile tanıtılmış; mal, yüzey işlemleri, biçim, bezek ve bezeme düzeni açısından ayrıntılı tanımlanmıştır.

3.2.1. MAL GRUPLARININ TANITILMASI

Mal gruplarının ayırımında kullanılan kodlamada ilk sırada yer alan büyük harfler, parçaların hamur özelliklerini temsil etmektedir. İkinci sırada yer alan rakam sistemi, parçanın ait olduğu mal grubunda birden fazla bezeme varsa, üçüncü sırada bulunan küçük harfler ise, bezeme niteliğe göre kullanılmıştır. F, G ve H gruplarının Halaf Öncesi Dönem'e ait olmamalarına karşın yine de bu sistemde yer almasının uygun olacağı düşünülmüştür. Bu grupları temsil eden harfler, grupların hamur özelliklerine değil ait oldukları dönemlere gönderme yapmak için kullanılmıştır.

Mezraa Teleilat yerleşmesinde bulunan; boyalı çanak çömlek parçaları, mal ve yüzey işlemlerine göre şu şekilde gruplanmıştır:

- A BİTKİSEL KATKILI KABA MAL
 - BASİT BOYA BEZEMELİLER
- B BİTKİSEL KATKILI NİTELİKLİ MAL
 - B1 İÇİ DOLU ÜÇGEN BEZEMELİLER
 - B2a ORTA KABALIKTA PANOLAR
 - B2b ÖZENLİ PANOLAR
 - B2c YILDIRIM BEZEMELİLER
 - B2d KAHVERENGİMSİ YÜZEYLİ PANOLAR
- C BOL, İNCE KUMLU MAL
 - DALGALI BEZEKLİLER
- D BİTKİSEL VE TAŞÇIK KATKILI MAL
 - SİYAH YÜZEY ÜZERİNE BOYA VE KAZI BEZEMELİLER
- E AZ KUMLU MAL
 - SİYAH YÜZEY ÜZERİNE BASKI VE BOYA BEZEMELİLER
- F HALAF VE TÜREVLERİ
- G AYRIŞIK
- H OLASI BOYALILAR YA DA KIRMIZI ASTARLI MALLAR

A GRUBU / BİTKİSEL KATKILI KABA MAL

Toplam 15 parçadan oluşan bu mal grubu, iri kıyılmış bitkisel katkıdır (Bu mal grubunun katalogdaki tanımları için bkz.). Nadiren mika ve kumun da bitkisel katkı ile birlikte kullanıldığı gözlemlenmiştir. Çoğunlukla hem iç hem de dış yüzeylerinde katkıların negatif izleri belirgindir. Homojen olmayan bir yapıya sahip bitkisel katkılı hamur, yerleşmede I A olarak adlandırılan “Bitkisel Katkılı Kaba Mallar”ın hamuru ile benzerlik göstermektedir. Bitkisel Katkılı Kaba Mallar’ın hamurunda bol miktarda biçilmiş edilmiş tahıl sapı ya da toplanmış yabancı çimene (*Bromus cf. tectorum*) ait olabilecek izler bulunmuştur. Boyalı olan A grubu, I A’nın hamuruna benzer katkıya sahiptir, fakat I A’ya göre hamurundaki saman ve sap miktarının daha az ve boyutlarının daha küçük olduğu görülmektedir. İki grubun arasındaki bu benzerlikten yola çıkılarak, A grubunun Bitkisel Katkılı Kaba Mallar’dan görece daha özenli olduğu düşünülebilir.

Parçalarda çoğunlukla kalın grimsi ya da siyahımsı öz bulunmaktadır. Hamurun rengi ise genellikle devetüyü-pembesidir. Yüzey renkleri genellikle hamur ile aynıdır. İç yüzey genellikle kabaca düzeltilirken, dış yüzey daha nitelikli olarak sıvazlanmıştır. Ağız çapı ölçülebilen parçalardan ikisi derin çanak, biri derin kase biçimindedir. Çapı ölçülemeyen parçalardan birinin dışı eğik kenarlı bir kap olduğu anlaşılmıştır. Bunların yanı sıra on parçanın çömlek biçimindeki kaplara ait olabilecekleri düşünülmektedir.

Bu mal grubunda basit boya bezeme düzenleri görülmektedir. Parçaların kırığı nedeni ile sınırları tam belli olmayan kalın bant şeklindeki boyalı alanlar, en sık rastlanan düzendir. İç içe şevronlar, noktalar, ağızdan başlayan içi dolu ters üçgen dizisi ve paralel çizgiler diğer bezeme düzenleridir. Boya renkleri kırmızımsı kahverengi ve koyu kırmızıdır.

Fig. 57. Bitkisel Katkılı Kaba Mal grubuna ait parçalar

B GRUBU / BİTKİSEL NİTELİKLİ MAL

Toplam 364 adet olan parça sayısı ile; yerleşmede bulunan boyalı mal grupları arasında en yüksek rakama sahip olan gruptur. İnce kıyılmış bitkisel katkılı hamuru olan bu mal grubuna ait parçalar, A grubuna göre daha sık dokuludur. Hamuru; A grubuna göre daha az, küçük ve ince kıyılmış bitkisel katkıdır. A grubunda olduğu gibi bu grupta da ender olarak kum ve mikaya rastlanır. Bitkisel katkı olarak bol saman, daha az miktarda bromus bulunmaktadır.

Parçaların çoğunda ince, grimsi öz görülmüştür. Kalın, grimsi ya da siyahımsı özlü az sayıda parça ile, özü olmayan parçalar da bu grupta yer almaktadır. Hamur rengi devetüyü, pembemsi-devetüyü, kızılımsı kahverengi, açık kahverengi ve kahverengi olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Yüzey renkleri, hamur renkleri ile aynıdır. Hem iç hem de dış yüzeyleri özenli olarak sıvazlanmıştır. Biçim olarak; dik yükselen kenarlı, dışa eğik kenarlı kâse ve çanaklar ile sığ tabakların yanı sıra az sayıda çömlek parçası da bulunmaktadır.

Bu mal grubunda, daha önce de belirttiğimiz gibi, alt ayırım bezeme düzenlerine ve düzenlerin niteliğine göre yapılmıştır. Buna göre:

B1 - İÇİ DOLU ÜÇGEN BEZEMELİLER

24 parçada görülen bu bezeme düzenini; ağız kenarından başlayan, içi boya ile doldurulmuş eş merkezli üçgen dizileri oluşturmaktadır. Beş parça haricindeki bezemelerde üçgen dizisi, alt alta iki sıra halinde görülmektedir. Alt sıradaki üçgenlerin üst noktası, üst dizinin üçgenleri ile merkez oluşturmaktadır. Diğer beş parçada ise, tek sıra üçgen dizisi vardır. Bunlardan iki parçada üçgenler ters yapılmıştır. Boya kahverengi ya da koyu kızılımsı renklerindedir.

Fig. 58. Bitkisel Katkılı Nitekili Mal grubuna ait içi dolu üçgen bezemeli parçalar

B2a - ORTA KABALIKTA PANOLAR

Bu gruba ait parçalardaki temel bezekler, üçgen ve çizgidir. Bir önceki grupta görüldüğü gibi ağızdan başlayan üçgen dizileri vardır. Bu üçgenlerin araları ise birbirine paralel, eğik çizgiler ile doldurulmuştur. Bazen dizilerin iki sıra yaptığı da görülmektedir. Az sayıda parçanın iç yüzeyinde kanca şeklinde, kalınlıkları değişiklik gösterebilen, bezekler bulunmaktadır. Parçaların birçoğunun dudak kısmında kırmızı boya astar vardır. Boya renkleri koyu kıvımsı, kahverengimsi ya da koyu kırmızıdır.

B2a grubuna ait toplam 189 adet parçanın 73 tanesinin bezeme düzenleri, tahrip olmaları nedeni ile tam olarak anlaşılammıştır. Ancak hamur özelliklerinin B2a grubu ile benzerlikler taşıması nedeni ile bahsi geçen 73 adet parça, katalogda 228 no ile tek bir parça gibi değerlendirilmiştir.

B2b - ÖZENLİ PANOLAR

Bu grup, bezek ve bezeme düzenleri açısından B2a ile tümü ile aynıdır; ancak yüzey işlemleri B2a'ya göre daha özenli yapılmış olan 65 adet parça ayrı bir grup olarak değerlendirilmiştir. Bu parçaların gerek bezemeleri daha özenlidir, gerekse boya parlak ve kaygancadır.

Fig. 59. Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait özenli pano bezeme düzenine sahip parçalar

B2c - YILDIRIM BEZEMELİLER

Bu grup dalga şeklindeki bezeği ile diğer gruplardan ayrılmaktadır. İlk kez Mersin Yumuktepe'de tespit edilen ve "Yıldırım" bezeği olarak adlandırılan bu dalgalı dikey çizgiler, Mezraa Teleilat'ta da üç parçada görülmüştür. Oldukça ince kenarlı ve ince kıyılmış bitkisel katkı hamuru olan bu özenli parçalardan iki tanesinin dış yüzeyi

kalın kırmızı astarlıdır. Üç parçada da koyu kırmızı renkte dalgalı dikey çizgiler görülmektedir.

Fig. 60. Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait “Yıldırım” bezemeli parçalar

B2d - KAHVERENGİMSİ YÜZEYLİ PANOLAR

Bu grup, yüzey renginin diğer bitkisel nitelikli mal gruplarından farklı olması nedeni ile oluşturulmuştur. Kahverengimsi kayganca dış yüzeye sahip olan parçalarda, hem üçgen dizileri hem de pano şeklinde bezeme düzenleri görülmektedir. Boya rengi ile yüzey rengi birbirine yakındır; kahverengimsi ya da koyu devetüyüdür.

Fig. 61. Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal grubuna ait kahverengimsi yüzeyle parçalar

C GRUBU / BOL, İNCE KUMLU MAL

Toplam 13 parça ile temsil edilen bu grubun hamurunda katkı olarak, bol miktarda ince kum ve mika kullanılmıştır. Bazı parçalarda katkı miktarı fazla bazılarında ise daha azdır. Genellikle hamurun rengi pembemsi-devetüyüdür. Oldukça düzgün olan yüzeyler hamur ile aynı renktedir. Kapalı ve açık ağızlı derin çanaklar, derin ve sığ kâseler bu gruba ait parçalardan görülen kap biçimleridir.

Bezeme düzeni olarak, tüm parçalarda grup olarak yerleştirilen sarmal ya da düz çizgiler

yer almaktadır. Boya rengi olarak koyu kırmızı ve kızılımsı kahverengi kullanılmıştır.

Fig. 62. Bol ve İnce Kumlu Mal grubuna ait dalgalı bezekli parçalar

D GRUBU / BİTKİSEL VE TAŞÇIK KATKILI MAL

Az miktarda bitkisel, yer yer taşçık ve nadiren de mika katkılı hamuru olan bu mal grubuna ait toplam 17 adet parça vardır. Sık dokulu, açık kahverengi ya da devetüyü rengindeki hamur; genellikle ince, siyahımsı özlüdür. Özenli açkılanmış olan yüzeylerin renkleri siyahtan kahverengiye kadar değişiklik göstermektedir. Bazı parçaların dış yüzeylerinde görülen siyah renk ya da renk alacalanması, olasılıkla fırınlamadan kaynaklanmaktadır. Biçim veren ağız parçalarına rastlanmamış olsa da, bazı parçaların çömleklere ait gövde parçaları olduğu anlaşılmıştır.

Bezeme olarak boyanın yanı sıra kazıma bezeme de görülür. Genellikle kazı bezeme ile uzun bantlar ya da üçgenler şeklinde alanlar oluşturulmuş; bu alanların içi ya da dışı boyanmıştır. Boya rengi koyu kırmızı ya da kahverenginin tonlarındadır. Bazı parçalarda, her iki bezeme türü birlikte görülme de bu parçaların diğerleri ile aynı kaplara ait olduğunun belirlenmesi sebebi ile tüm parçalar aynı grupta toplanmıştır.

Fig. 63. Bitkisel ve Taşçık Katkılı Mal grubuna ait siyah yüzey üzerine boya ve kazı bezemeli parçalar

E GRUBU / AZ KUMLU MAL

Az kumlu ve seyrek mikalı hamuru olan parçaların toplam sayısı 9'dur. Siyahımsı ya da siyah renğinde olan hamur, sık dokuludur. Yüzey renkleri hamur ile aynıdır. Oldukça özenli olan yüzeyler, nitelikli açkılanmıştır. Derin kâseler ve çanaklar bu mal grubuna ait biçimlerdir; çömlek olabilecek bir adet parça da görülmüştür.

Bezeme, bir önceki grupta olduğu gibi yalnızca boya ile yapılmamıştır. Boya ile birlikte baskı bezeme de uygulanmıştır. Tırnak ve "rocker" şeklinde baskı bezemenin yanı sıra çizi bezemeli parçalar da vardır. Koyu kırmızı ya da kahverengi olan boya kabın ağız kısmında, bant şeklindedir.

Fig. 64. Az Kumlu Mal grubuna ait siyah yüzey üzerine baskı ve boya bezemeli parçalar

F GRUBU / HALAF VE TÜREVLERİ

Toplam 23 adet kap parçasından oluşan bu mal grubu "Halaf ve Türevleri" başlığı altında toplanmıştır. Üçü Geç Halaf, ikisi ise özellikleri nedeni ile bölgeye uzak olmakla birlikte Güney Mezopotamya görülen Hacı Muhammed kültürüne ait çanak çömlek ile benzemektedir. Diğer parçalarında hamur özelliklerinden dolayı bu iki kültür ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Tüm parçalar katalogta ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

Fig. 65. Yerleşmede bulunan Halaf çanak çömleği

G GRUBU / AYRIŞIK

Toplam 12 adet olan parçaların tümünde boya, bir bezeme tekniği olarak uygulanmış olsa da parçaların görelî tarihlemesi yapılamamış ve bu nedenle “Ayrışik” adı altında toplanmaları uygun görülmüştür. F grubunda olduğu gibi, tümü katalogda ayrıntılı tanımlanmıştır.

H GRUBU / OLASI BOYALILAR YA DA KIRMIZI ASTARLI MALLAR

Toplam 142 adet parçadan oluşan bu mal grubuna ait parçaların yüzey işlemleri arasında boya uygulanıp uygulanmadığı kesin olarak tespit edilememiştir. Bunun başlıca nedeni parçaların yüzeylerindeki bozulmadır. Özellikle Kırmızı Astarlı Mal Grubu’na hamur ve biçim özellikleri açısından benzeyen bu parçalar için şüpheli yaklaşılmış ve “Olası Boyalılar” adı altında yalnızca rakamsal olarak değerlendirilmişlerdir. Sonuç olarak bu parçalar ya Kırmızı Astarlı Mal grubuna dahildir ya da Halaf Öncesi Boyalı Mal grubuna dahil olsa da yüzeydeki boya, bir şekilde dökülmüştür.

3.2.2. BİÇİM GRUPLARININ TANITILMASI

Mezraa Teleilat yerleşmesinde bulunan Halaf öncesi Neolitik Çağ boya bezemeli kap parçalarından, çapı ölçülebilmüş 87 ağız parçasının hemen hemen tümünün çizimleri yapılmıştır. Bunların yanı sıra çapı belli olmadığı halde; kabın biçimi ve bezeme düzeni hakkında fikir veren 82 ağız parçası ile, bezeme düzeninin belli olduğu 42 gövde parçası da çizilmiştir (Gövde parçaları için bakınız Levha 29-32, s. 376-379).

Halaf ve Türevleri grubuna ait parçalar, mal gruplarının sayısal değerlendirilmelerinde kullanılmadığı gibi, biçim gruplarının oluşturulmasında ve biçim grupları için yapılan sayısal değerlendirmelerde de kullanılmamışlardır. Aynı şekilde Ayrışiklar ve Olası Boyalılar grupları da sayısal değerlendirmelerde dışarıda tutulmuştur.

Kap biçimleri belirlendikten sonra, ilk olarak kaplar “açık” ya da “kapalı” olarak ayrılmış ve daha sonra bunların alt ayrımları yapılmıştır. Bu ayrıma göre gruplar şu şekildedir:

Biçim grupları

1. Kapalı Ağızlı Kaplar

a. Boyunsuz kaplar

1. Derin çanaklar

a. Hafif S kıvrımlılar

b. Omurgalılar

c. Düz kenarlı

2. Sığ kâseler

a. Hafif S kıvrımlılar

b. Omurgalılar

b. Boyunlu kaplar / Çömlekler

1. Uzun boyunlular

2. Kısa boyunlular

2. Açık Ağızlı Kaplar

a. Dik yükselen kenarlılar

1. Çanaklar

2. Kaseler

a. Derin Kaseler

b. Sığ kâseler

1. Hafif S kıvrımlılar

2. Omurgalılar

b. Dışa eğik kenarlılar

1. Derin Çanaklar

2. Kâseler

a. Derin kaseler

1. İçbükey kenarlılar

2. Omurgalılar

b. Sığ kâseler

1. Hafif S kıvrımlılar

2. Omurgalılar

3. Dik kenarlılar

3. Tabak ya da tepsiler

1. Kapalı Ağızlı Kaplar

Çapı ölçülebilen; toplam 18 adet kap parçası, “Kapalı Ağızlı Kaplar” grubuna girmektedir. Grubun alt ayrımları oluşturulurken, parçaların boyunlu ya da boyunsuz kap biçimlerine ait olup olmadıkları saptanmaya çalışılmıştır. Bir sonraki alt ayırmada “Boyunsuz Kaplar”ın, *Derin Çanak* ve *Sığ Kâseler* olarak iki çeşitlemesi olduğu, anlaşılmıştır. “Boyunlu Kaplar”ın da kendi içinde *kısa* ve *uzun boyunlu* olmak üzere iki grup oluşturduğu görülmüştür.

“Boyunsuz Kaplar”a ait *Derin Çanaklar*, gövdelerinin yaptığı kıvrıma göre üçe ayrılmaktadır: Hafif S kıvrımlılar, Omurgalılar ve Düz Kenarlılar. *Hafif S kıvrımlı* olan bir parça vardır; parçanın çapı 8 cm. dir (bkz. Levha 6, s. 353). *Omurgalı* kenara sahip olan parça da bir adettir ve çapı 10 cm. dir (bkz. Levha 6, s. 353). Hafif S kıvrımlılar ve omurgalılara ait parçaların dudakları dışa çekik, son grup olan *Düz Kenarlılar*’ınki ise yuvarlatılmıştır. Düz kenarlı olan iki parçanın çaplarının 12 ve 16 cm. dir (bkz. Levha 6, s. 353).

Sığ Kâseler’in iki alt grubu bulunmaktadır. *Hafif S Kıvrımlı* olan parçaların çapları 24 ve 28 cm. arasındadır. Grupta dudakların üç tanesi dışa çekik, bir tanesi içe çekiktir (bkz. Levha 7, s. 354). *Omurgalılar*’ın yer aldığı grupta, karın omurgası çok keskin olabildiği gibi daha yumuşak dönüşlü olanları da bulunmaktadır. Parçaların dudakları dışa çekiktir (bkz. Levha 8, s. 355).

“Boyunlu Kaplar”, *Uzun Boyunlu* ve *Kısa Boyunlu* çömlekler olarak ikiye ayrılmaktadır. *Uzun Boyunlular*’ın ağızlarının içe doğru olan açıları değişiklik göstermektedir; bazıları dike yakın iken bazıları ise % 45’e yakın bir açıya sahiptir. Parçaların tümü yuvarlatılmış dudaklıdır (bkz. Levha 9, s. 356). *Kısa Boyunlu* çömleklerin ağızlarının içe doğru olan açıları genelde dike yakındır. Dudakların tümü hafif dışa çekiktir. Çömleklerin ağız çapları 14 ve 28 cm. arasında değişmektedir (bkz. Levha 10, s. 357).

Çapı ölçülemeyen 4 parçanın, içe dönük ağızlı olduğu anlaşılmış ancak bu parçaların ait oldukları kap biçimlerinin kesin tanımı yapılamamıştır.

	1a1a	1a1b	1a1c	1a2a	1a2b	1b1	1b2
A			2				
B							
B2a		1		4	4	1	2
B2b						1	1
B2c							
B2d							
C	1						
D						1	
E							

Tablo 3. Kapalı ağızlı kap biçimlerinin mal gruplarına göre dağılımı

2. Açık Ağızlı Kaplar

Bu gruba ait çapı ölçülebilen parça sayısı toplam 61’dir. Parçalar, “Dik Yükselen Kenarlılar” ve “Dışa Eğik Kenarlılar” olmak üzere bölümlendirilmiştir.

“Dik Yükselen Kenarlılar”; *Çanaklar* ve *Kâseler*’den oluşmaktadır. *Çanaklar* kalınlaştırılmış, inceltilmiş ve düzleştirilmiş dudaklıdır. Parçaların ağız çapları 9 ve 18 cm. arasında değişiklik göstermektedir (bkz. Levha 11, s. 358).

Dik Yükselen Kenarlı Kâseler’in, derin ve sığ olmak üzere iki alt grubu vardır. Kenarları hafif S kıvrımına sahip olan *Derin Kâseler*’in dudakları dışa çekiktir. Parçaların çapları 11 ile 20 cm. arasındadır (bkz. Levha 12, s. 359). *Sığ Kâseler* grubu ise hafif S kıvrımlı ya da omurgalı kenarlıdır. Dudakların tümü dışa çekiktir, çaplar 21 ile 30 cm. arasında değişmektedir (bkz. Levha 13, s. 360).

Açık Ağızlı Kaplar’ın ikinci alt grubu olan “Dışa Eğik Kenarlılar”; *Derin Çanaklar* ve *Kâseler*’den oluşmaktadır.

Dudakları yuvarlatılmış olan *Derin Çanaklar*’ın alt grubu yoktur. Kenarları düz yükselen çanakların ağız çapları 12 ile 21 cm. arasındadır (bkz. Levha 15, s. 362). *Kâseler*, derin ve sığ olmak üzere ikiye ayrılmıştır. *Derin Kâseler*, içbükey kıvrımlı kenarlı ya da karından omurgalıdır. İçbükey kenarlıların çapı 10 ile 23 cm arasında; Omurgalıların ise 11 ile 28 cm. arasında değişmektedir. Hem içbükey kenarlıların hem de omur-

galıların çoğunluğu yuvarlatılmış, geri kalanı ise dışa çekik dudaklıdır (bkz. Levha 16, 17, 18, 19, s. 363-366). *Sığ Kâseler*, üç alt gruba sahiptir: Hafif S kıvrımlılar, omurgalılar ve dik kenarlılar. 22 ile 30 cm. arasında değişen çaplara sahip *hafif S kıvrımlı parçaların* çoğu dışa çekik dudaklıdır (bkz. Levha 20, s. 367). İlk grup ile aynı çap aralığına sahip *omurgalı parçaların* da dudakları çoğunlukla dışa çekiktir (bkz. Levha 21, s. 368). *Dik kenarlıların* çapı ise 15 ile 30 cm. arasında değişiklik göstermektedir (bkz. Levha 22, s. 369). Parçaların tümü yuvarlatılmış dudaklıdır.

Açık ağızlı kaplar grubuna ait oldukları anlaşılan, fakat ağız çapları ölçülemeyen toplam 78 parça bulunmaktadır. Bu kapların ait oldukları biçim grupları tam olarak anlaşılamamakla beraber, olasıkla 14'ünün dik yükselen kenarlı oldukları görülmüştür (bkz. Levha 14, s. 361). Geriye kalan 64'ü dışa eğik kenarlıdır (bkz. Levha 23-27, s. 370-374).

	2a1	2a2a	2a2b1	2a2b2	2b1	2b2a1	2b2a2	2b2b1	2b2b2	2b2b3
A		1								
B1	1	1	1	1			5	1	2	1
B2a	1	1	2		2	3	5	4	2	3
B2b		1	1	2		2	3	1	1	2
B2c										
B2d									1	
C	1				2	1				
D										
E						5		1		

Tablo 4. Açık ağızlı kap biçimlerinin mal gruplarına göre dağılımı

3. Tabak ya da Tepsiler

Son ana grup olan *tabak ya da tepsi* biçimli kaplardan toplam altı tanesinin çapı ölçülebilmıştır. Oldukça sığ olan bu kapların çapları 16 ile 34 cm arasındadır. Parçaların tümü dışa çekik dudaklıdır (bkz. Levha 28, s. 375).

Çapı ölçülebilen parçalardan 5'inin B2b mal grubuna, 1'inin de B1'e ait olduğu anlaşılmıştır.

3.2.3. BEZEKLERİN TANITILMASI

Halaf Öncesi Boyalı çanak çömleğinde görülen bezeklerin tümü geometrik şekillerden oluşturmaktadır. Kalınlığı değişebilen bantlar, düz ve kırık çizgiler, üçgenler, noktalar, dalgalar ve şevronlar saptanan bezeklerdir. İçi boya dolu ya da boş, ters ya da düz üçgen dizileri; üçgen dizileri ve aralarında birbirine koştur eğik çizgiler, birbirini takip eden kırık çizgiler, tüm yüzeye yayılmış noktalar, dikey dalgalar ve iç içe şevronlar kap yüzeylerine uygulanmış bezeklerdir. Bunların tümü dış yüzeyde görülürken, “kanca” olarak tanımladığımız belki “hilal” de denilebilecek bir bezeme de iç yüzeylerde ağzın hemen altına uygulanmıştır. Dış yüzeydeki bezemeler ise çoğunlukla ağız kenarında ya da ağzın altında toplanmıştır (bkz. Levha 33, s. 380).

Boya rengi olarak çoğunlukla kırmızının tonlarının kullanıldığı görülmektedir. Ender olarak kahverengi boya bezeme de vardır. Boya, genellikle mattır; oldukça parlak boyalı parçalar da bulunmaktadır.

3.3.PROTO HALAF ÇANAK ÇÖMLEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mezraa Teleilat'ta bulunan Halaf Öncesi boyalı çanak çömleği; mal, biçim ve yüzey işlemleri açısından tanımlanıp gruplara ayrıldıktan sonra parçaların kazıda buldukları yerlere göre sayısal dağılımları yapılmıştır.

Grupların birbirleri ile olan ilişkilerinin saptanmasına yönelik bu çalışmaların yanı sıra, yerleşmede bulunan diğer çanak çömlek grupları ile olan ilişkilerinin de anlaşılmasına çalışılmıştır. Bu amaçla; boyalı parçaların bulunduğu birimlerde ortaya çıkarılan, dönem tespitinde yardımcı olabilecek “belirgin tip” mal grupları olan *İmpresso Baskı Bezemeli Mallar*, *Kırmızı Astarlı Mallar*, *Koyu Yüzlü Açıklı Mallar*, *Hassuna Çizi Bezemeli Mallar* ve *Husking Tray*'lerin sayımı yapılmış ve bunlar da sayısal değerlendirmelerde kullanılmıştır (bkz. Tablo 5, s. 138).

Tüm bu çalışmalar sonucunda; boyalı mal gruplarının görüldüğü birimlerde boyalı parça dağılımının, kendi gruplarının arasındaki ilişkiyi vermesi açısından yetersiz olduğu anlaşılmıştır. Çoğunluğu karışık dolgularda bulunan boyalı çanak çömleğin, düzenli bir dağılım izlemediği ve aralarında kesin bir kronolojik silsile oluşturulamayacağı gözlenmiştir.

Fea.	Eyre	İmp	Kır	Kya	A	B	B2a	B2b	B2c	B2d	C	D	E	F	Hus	Has
2	I	62	24	15			2	1				1				
3	I/IIB2	18	4									1				
10	I/IIA2-IIC3	49	9	1				1								
12	I	6	2	1		1	2								1	
14	I/IIB2	19	13	1			2									
18	IIB2	10	9	2			2									
19	I/IIB2-IIB1	48	11	13				1								
24	I/IIB2-IIB1	223	81	39	1		7	3				1		1		3
25	IIB3-IIB1	57	36	7			1								3	
31	I,IIA,IIB	150	57	25			5	1								1
38	IIB2	45	20	1			1									
42	IIB2-IIB1	6	10	1								1				
44	IIB2-IIB1	24	51	9	1	1	2	1						1		
45	IIA2-IIB1	25	30				1									
46	IIB1	6	8				1									
53	IIB1	9	12				1							1		
54	IIA2-IIB1	31	36	12			2		1						1	1
56	IIB	11	14	6	1											
61	IIB1		12	1	1		2	1								
63	IIB2-IIB1	5	10	2			3									
67	IIB3	7	20	3			1									
77	IIB2	1	3	4		1					1					
78	IIC1-IIB3	1	1	1							1					
85	IIC1-IIB3				1											

Tablo 5. 18 G açmasında bulunan boyalı kapların, ortaya çıkarıldığı birimlerde yer alan diğer mal grupları ile olan sayısal dağılımını gösteren tablo. İmp=İmpresso, Kır=Kırmızı Astarlı Mallar, Hus=Husking Trays, Has= Hassuna Çizi Bezemeliler

Diğer yandan sayısal değerlerde ufak da olsa farklılıklar bulunmaktadır. Sağlam dolgulardan elde edilen verilerden oluşan bu farklılıklar, diğer bulguların da yardımıyla şu şekilde yorumlanabilir:

— Mezraa Teleilat yerleşmesinde Çanak Çömlekli Neolitik Dönem tabakalarının başlangıcından (II C) itibaren yoğun miktarda görülen ve birçok alt grubu bulunan “Bitkisel Kaba Mal”ın bazı parçalarında, boya astar benzeri bir uygulama yapıldığı anlaşılmaktadır. Kırmızı renkteki bu astar benzeri uygulama, olasılıkla astarın ilk denemelerine işaret etmektedir. “Boyalı Bitkisel Kaba Mal” ile neredeyse aynı hamur yapısına sahip olan olası boya astarlı bu grubun, basit boya bezemeli A grubunun öncüsü olabileceği düşünülebilir. “Boyalı Bitkisel Kaba Mal”ın II C evresinin sonundan itibaren görülmeye başlaması bu durumu destekler niteliktedir.

Fig. 66. Bitkisel Katkılı Kaba Mal grubundan geliştiği düşünölen basit boya bezemeli mal grubu

— İlk olarak II C evresinin sonunda görölmeye başlanan basit boya bezemeli çanak çömleğin yanı sıra, kumlu hamura sahip parçaların üzerinde dalgalı boya bezemeliler (C grubu) oldukça az sayıda da olsa yine bu evrede görölmektedir.

— II B evresinin başlangıcı ile birlikte boyunları kırmızı astarlı, impresso bezemeli parçalar ortaya çıkmıştır. II B'nin sonraki evrelerinde, bu mal grubunun gelişkin örnekleri ile beraber, boya bezemeliler de çeşitlenmiştir.

— B grubu olarak kodlandırılan “Bitkisel Katkılı Nitelikli Boyalı Mal” grubunda en çok pano bezemeliler (B2) bulunmaktadır. Kendi aralarında da kaba ve özenli diye ayrılabilen pano bezemeliler; sayısal değerlendirmelere bakıldığında özenlilerin kabalardan kısa bir süre sonra ortaya çıktığı ve bu üç grubun (B2a, B2b ve B2d) beraber devam ettiği görölmektedir. İçi dolu üçgen bezemeli B1 grubunun oldukça az sayıda parçadan oluşmasından dolayı istatistiki sonuçlardan tespit edilememiş olsa da; bezeme uygulanmasından yola çıkılarak B2a grubunun B1'den geliştiği söylenebilir.

— B2c (“Yıldırım” bezemeliler), C (Bol ve İnce Kumlu Mal), D (Bitkisel ve Taşçık Katkılı Mal) ve E (Az Kumlu Mal) grupları oldukça az sayıda oldukları için kendi aralarındaki ya da diğer boyalı mal grupları ile aralarındaki ilişkiler saptanamamıştır.

Bu sonuçlardan yola çıkılarak Mezraa Teleilat'ta Halaf Öncesi Boyalı çanak çömlek gruplarından bazılarının yerel üretim olduğu ve kendi içlerinde bir gelişime sahip olduğu görölr (bkz. Tablo 7). Mezraa Teleilat ile çağdaş diğer yerleşmelerin geçiş evresinde bulunan çanak çömlek gruplarına baktığımızda benzerlikleri ve farklılıkları şu şekildedir:

MEZRAA TELEİLAT	TELL BOUEİD	TELL SABİ ABYAD
A Boyalı mal grubu	Yok	Yok
B Boyalı mal grubu	Standart Mal	Standart Mal
-Bitkisel Katkılı	-Bitkisel katkı, az miktarda	-Bitkisel Katkılı
-Çoğu koyu gri özlü	minarel var	-Çoğu koyu gri özlü
-Yüzey devetüyü, pembemsi kırmızı	-Çoğu koyu gri özlü	-Yüzey devetüyü, pembemsi kırmızı
-Çoğu kırmızı astarlı ve açkılı	-Yüzey rengi kırmızı, turuncumsu ya da kahverengi	-Çoğu kırmızı astarlı ve açkılı
-Kaseler, tepsi ve çömlerler	-Çoğu kırmızı astarlı ve açkılı	-Kaseler ve çömlerler
-Boya bezeme: üçgenler, şevronlar, çapraz çizgiler	-Kaseler, tepsi ve çömlerler	-Boya bezeme: üçgenler, şevronlar, çapraz çizgiler ve balık kılıcı
--Boya+baskı, boya+çizi bezemeliler	-Boya bezeme: üçgenler, çapraz çizgiler, zigzaglar ve kafesler	-Boya+baskı, çizi bezemeliler
Baskı İmpresso Bezemeli Mal		-açkılı bezemeliler
Çizi Bezemeli Mal		-eklenti bezemeliler
Bitkisel katkı mal		
Kum katkı mal		
C Boyalı mal grubu	Yok	Yok
D Boyalı mal grubu	Yok	Yok
Yok	Turuncu Renkli Nitelikli Mal	Turuncu Renkli Nitelikli Mal
	-Mineral katkı	-Mineral katkı
	-Yüzey rengi devetüyümsü-turuncu, kırmızımsı-turuncu	-Yüzey rengi devetüyümsü-turuncu, kırmızımsı-turuncu
	-Bazıları astarlı ve açkılı	-Bazıları astarlı ve açkılı
	-Kaseler ve çömlerler	-Kaseler ve çömlerler
	-Boya bezeme:zigzag ve çapraz çizgiler	-Boya bezeme:zigzag ve çapraz çizgiler
	-Eklenti bezekler	-Eklenti bezekler
Yok	Samarra Nitelikli Mal	Standart Nitelikli Mal
	-Mineral katkı	-Mineral katkı
	-Yüzey rengi devetüyü, krem	-Yüzey rengi devetüyü, krem
	-Kaseler, nadiren çömlerler	-Kaseler, nadiren çömlerler
	-Kafes, zigzag ve dalgalı çizgiler	-Kafes, zigzag ve dalgalı çizgiler
Koyu Yüzlü Açkılı Mal	Koyu Yüzlü Açkılı Mal	Koyu Yüzlü Açkılı Mal
Halaf	Halaf	Halaf

Tablo 6. Mezraa Teleilat, Tell Boueid ve Tell Sabi Abyad yerleşmelerinin boya bezemeli çanak çömler gruplarının tablosu

Tabloda özetlendiği gibi Mezraa Teleilat'ın boyalı mal grupları ve çağdaşı olan Tell Boueid ile Tell Sabi Abyad yerleşmelerinde bulunan, Halaf Öncesi Boyalı çanak çömlek gruplarının bazıları benzerdir. Basit boya bezemeliler ile başlayan boyalı silsilesi, Tell Boueid ve Tell Sabi Abyad yerleşmelerinin Halaf'a geçiş evresinin tabakalarında bulunan Nitelikli Mallar'a kadar devam etmektedir (bkz. Tell Boueid 2.3.2.5. ve Tell Sabi Abyad 2.3.2.1.). Bu iki yerleşmedeki Standart Nitelikli Mal ve Turuncu Renkli Mal, Mezraa Teleilat'ta görülmemektedir. Diğer yandan tüm bu boyalı silsilesinin başlangıcı olan Mezraa Teleilat'taki "Basit Boyalı Bitkisel Katkılı Mal" ise bu iki yerleşmede yoktur. Bu mal grubu, Proto Hassuna yerleşmelerinden Umm Dabaghiyah ve Hakemi Use yerleşmelerinde bulunan boyalılar ile büyük benzerlik taşımaktadırlar (bkz. Umm Dabaghiyah 2.3.3.2 ve Hakemi Use 2.3.3.13). Mezraa Teleilat'ta bulunan ve olasılıkla başka yerleşmelerden buraya ithal edilmiş; C, D ve E grupları diğer iki yerleşmede yoktur. Dalgalı bezekli Bol ve İnce Kumlu Mal (C) ile Boya ve Baskı Bezemeli Mal'a (E) ait parçalar Amuk Ovası kazılarında bulunanlar ile benzerdir (bkz. Amuk Ovası Neolitik Dönem Kazıları 2.3.1.1.). Boya ve Kazı Bezemeli parçalar (D) ise başka bir yerleşmeden bilinmemektedir.

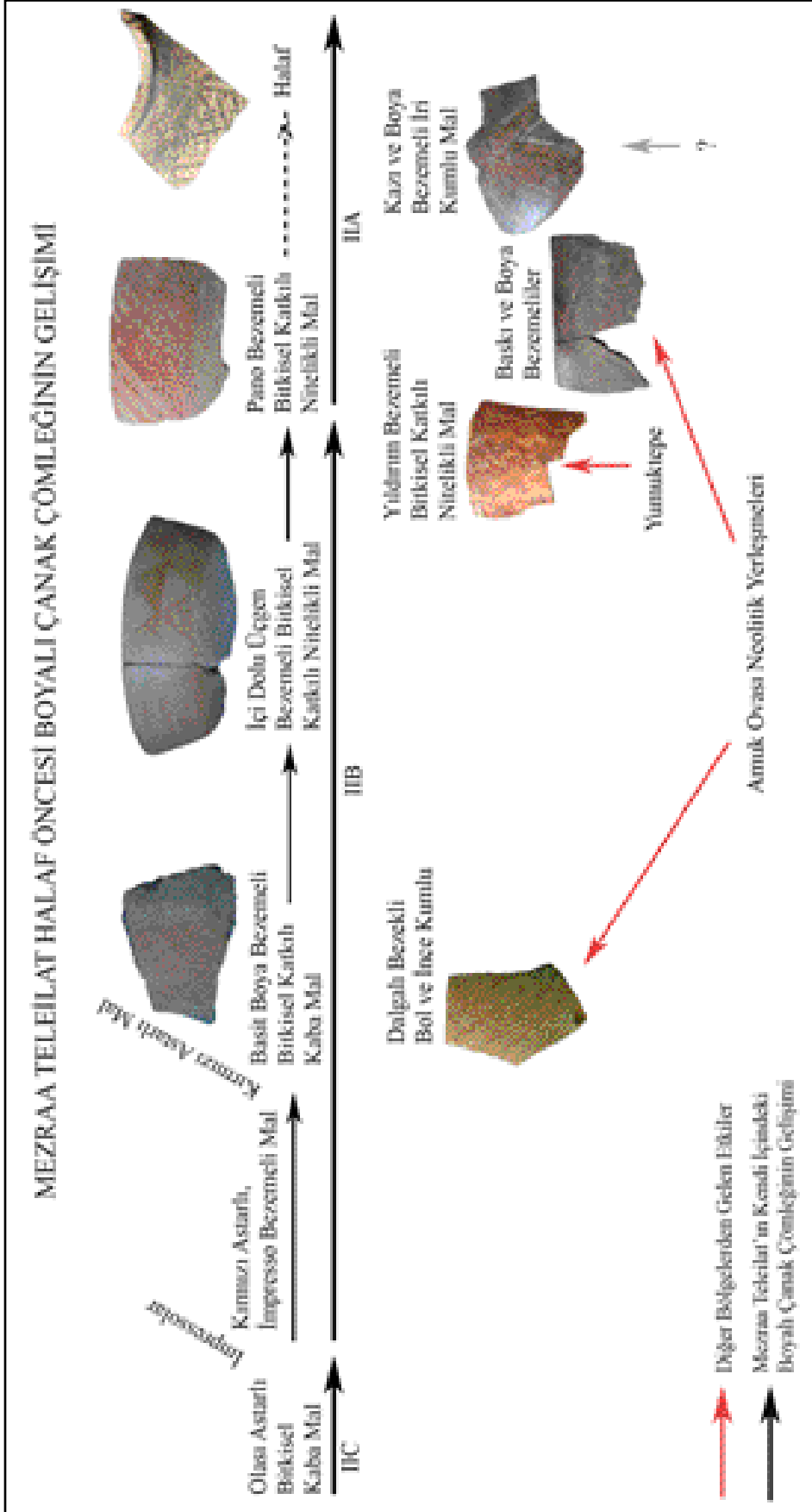
Tüm bunlara göre; Mezraa Teleilat'ın olası boya astarlı mallardan, Halaf'a kadar devam eden bir süreci yansıttığı anlaşılmaktadır. Yerleşmede az sayıda bulunmaları ve ilk olarak başka yerleşmelerde bulunup tanımlanmaları nedeni ile ithal olduklarını düşündüğümüz malların durumu ise gelecekte yapılacak çalışmalar ile belirginleşecektir. Yeni çalışmalar belki de bu mal gruplarının orijini hakkındaki fikirlerimizin değişmesine sebep olacaktır. Ancak şu aşamada bizim için önemli olan, bu mallar aracılığı ile Mezraa Teleilat'ın Son Neolitik Dönem'de başka yerleşmelerle ilişkisi olduğunun görülmesidir.

Yerel Mallar

A Boyalı Mal grubu	Proto Hassuna yerleşmeleri
B1 Boyalı Mal grubu	Arkaik Hassuna yerleşmeleri
B2a,b ve d Boyalı Mal grupları	Proto Halaf yerleşmeleri

İthal Mallar

B2c	Yumuktepe
C Boyalı Mal grubu	Amuk
D Boyalı Mal grubu	?
E Boyalı Mal grubu	Amuk

Tablo 7. Mezraa Teleilat Boya Bezemeli Çanak Çömleğinin gelişimi

SONUÇ

Yakındoğu'da boyalı çanak çömlek, İlk Neolitik yerleşmelerde çanak çömleğin ortaya çıkışından kısa bir süre sonra görülmeye başlar. Bu yerleşmeler arasında yer alan Jarmo'da olduğu gibi, boyalı kapların bu ilk örnekleri basit bezeklerle süslenmiştir (bkz. Jarmo: Adams 1983). Son Neolitik Dönem kültürlerinden Proto Hassuna, Hassuna ve Samarra kültürlerinde ise kapların hamur ve biçim çeşitlilikleri zenginleşirken, bezeme düzenlerinde de gelişme yaşanmıştır. Bu gelişme, Kalkolitik Dönem kültürlerinden olan Halaf kültürüne ait boyalı çanak çömleğin köklerini de barındırmaktadır. Bu köklerin en iyi göstergesi, Tell Sabi Abyad'ın Geçiş Evresi tabakalarında bulunan çanak çömlek gruplarıdır. Çünkü bu gruplar; Hassuna ve Samarra Kültürlerinin özelliklerini taşıırken, diğer yandan Halaf kültürünün ön aşamalarını da yansıtmaktadır (bkz. Tell Sabi Abyad: Cruells ve Nieuwenhuyse 2004).

Yakındoğu'da Son Neolitik Dönem'e tarihlenen yerleşme sayısı azdır. Özellikle bu dönemin alt evrelerinin kesintisiz tabakalanmasının görüldüğü yerleşmelerin sayısı sınırlıdır. Kesintisiz tabakalanmaya sahip olan yerleşmeler arasında bazıları, Neolitik Çağ'dan Kalkolitik Çağ'a geçiş evresini de yansıtmaktadır. Yukarıda değinildiği gibi, Tell Sabi Abyad gibi yerleşmelerde yürütülen yeni kazılar, hem Son Neolitik Dönem'i'n hem de Kalkolitik Çağ'a geçiş evresinin daha iyi anlaşılmasına olanak sağlamaktadır (bkz. Tell Sabi Abyad, 2.3.2.1.).

TAÇDAM projesi kapsamında, Şanlıurfa-Birecik bölgesinde yapılan kazı ve araştırmalar arasındaki Mezraa Teleilat yerleşmesi de Son Neolitik Dönem bulguları ile dikkat çekmektedir. Burada elde edilen bilgiler, yerleşmenin bulunduğu bölgenin, Son Neolitik Dönem'deki yeri hakkında bilgilerin artmasını sağlamıştır. Yerleşme diğer yandan Halaf Öncesi Dönem için de önemli verilere sahiptir. Mezraa Teleilat'ta, bu döneme ait mimari kalıntılar yoktur, ancak çanak çömlek topluluğu oldukça zengin bir çeşitlilik sergilemektedir.

Yerleşmenin çağdaşı olan diğer yerleşmeler ile boyalı çanak çömlek grupları karşılaştırıldığında şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

— Mezraa Teleilat boyalı çanak çömleği içinde “Bitkisel Kaba Mal” adı altında topladığımız kap parçaları (A), diğer boyalı parçalardan nitelik olarak ayrılmaktadır. Diğerlerine göre bitkisel katkısının yoğun ve iri olması; bu nedenle hamurunun kaba sayılması, diğer mal grupları ile arasındaki en büyük farklılıktır (bkz. A mal grubu, s. 126). Hamur yapısının yanı sıra, derin kâse ya da derin çanaklara ait olmaları da diğer gruplardan ayrılmasını sağlamaktadır (bkz. Tablo 3 s. 135 ve Tablo 4 s. 136). Üçüncü ve son farklılık ise yüzey işlemleridir. Çoğunlukla kabaca yüzeyleri düzeltilmiş bu kapların bezeme düzenleri basit olarak tanımlanabilir. Sınırları belli olmayan boyalı alanlar, nokta ve kalın çizgi grupları ile iç içe şevronlar, yerleşmede bulunan diğer boyalı mallarda görülen bezeme düzenlerine kıyasla oldukça basittir (bkz. A mal grubu, s. 126).

Tüm bu özellikleri ile bu grup, Proto Hassuna yerleşmelerinde bulunan boyalı çanak çömlek parçaları ile benzerlik göstermektedir. Özellikle Umm Dabaghiyah yerleşmesinin erken evrelerinde ve Hakemi Use yerleşmesinde bulunan boyalı parçalar ile çok yakın benzerlikleri vardır. Her üç grup da şu ortak özellikleri taşımaktadır: yoğun bitkisel katkı, gri ya da siyah öz, derin kâse ve çanaklar, kırmızı ya da kahverenginin tonları şeklinde boya renkleri. Umm Dabaghiyah'ta bulunan nokta ve kalın çizgi grupları ile şevron bezemeler ve Hakemi Use'de bulunan basit boya bezemeler, Mezraa Teleilat A grubuna ait boyalı parçalarda da görülen bezeklerdir (bkz Umm Dabaghiyah 2.3.3.2., Hakemi Use 2.3.3.13.) Fırat Havzası'nda tam olarak bu gruba benzeyen parçaların olduğu yerleşme bulunmasa da Arkaik Hassuna tipi parçalar, bunların daha niteliklisi olarak bir sonraki evrede karşımıza çıkmaktadır.

— Bir diğer grup “Bitkisel Katkılı Kaba Mal”a (A) kıyasla daha nitelikli hamura sahip olan “Bitkisel Katkılı Nitelikli Mal”dır (B). Hamurun yanı sıra yüzey işlemleri “Bitkisel Katkılı Kaba Mal”dan daha özenli ve kap biçimleri de daha çeşitli olan bu grup, kendi içinde bezeme düzenleri açısından bölümlendirilmiştir. İlk alt grup (B1); içi boya dolu, üçgen dizileri şeklinde bezeme düzenine sahip olan gruptur (bkz. B1 mal grubu s. 127). Bir sonraki grup olan pano bezemelilerin öncüsü olarak nitelendirebileceğimiz bu grup, hem Arkaik hem de Standart Hassuna çanak çömleği özelliği taşımaktadır. Bu parçalarda Arkaik Hassuna'da olduğu gibi boya, parlak ve kırmızıdır. Bu özellik

Standart Hassuna Boyalıları'nda yoktur. Ancak, özellikle Yarım Tepe I yerleşmesinde bulunan Standart Hassuna Boyalı çanak çömleğinde görülen; içi boya dolu, üçgen dizilerinin Mezraa Teleilat'ta bulunan B1 grubunda da uygulandığı görülmüştür (bkz. Yarım Tepe I, 2.3.3.3.). Parçaların Fırat Havzası'ndaki benzerleri ise Tell Boueid, Tell Sabi Abyad ve Tell Kaskashok'ta vardır (bkz. Tell Boueid 2.3.2.5., Tell Sabi Abyad, 2.3.2.1., Tell Kaskashok 2.3.2.3).

— Yerleşmede bulunan Halaf Öncesi Boyalı çanak çömlek parçalarının çoğu, daha önce de bahsedildiği gibi, içi dolu üçgen ve üçgenlerin arasındaki birbirine paralel çizgilerden oluşan pano bezemeli parçalardır (B2a, B2b ve B2d). Mal grubu olarak “Bitkisel Katkılı Özenli Mal” adı altında topladığımız bu parçaların biçim çeşitliliğine baktığımızda, tümünün derin ya da sığ kâseler olduğu görülmektedir (bkz. Tablo 3 s. 135 ve Tablo 4 s. 136). Yüzey işlemleri açısından da çoğunda bir standardizasyon göze çarpmaktadır; üçgenlerin arasındaki çizgi gruplarında yönleri bakımından ufak değişiklikler olsa da sonuç olarak hepsinde pano bezeme düzeni uygulanmıştır. Hamur, biçim ve bezeme düzenleri hemen hemen aynı olan bu kaplarda bir diğer ufak ayırım ise bazılarının oldukça nitelikli açıklanmış olmasıdır (bkz. B2a, B2b ve B2d mal grupları s. 128, 129). Bu bağlamda pano bezemeli kap parçalarının, Mezraa Teleilat'ın Son Neolitik Dönem'de standartlaşmış olması nedeni ile ayrıcalıklı bir yer tuttuğu söylenebilir. Bu grubun aynısı Tell Boueid ve Sabi Abyad yerleşmelerinde bulunmuştur (bkz. Tell Boueid 2.3.2.5., Tell Sabi Abyad, 2.3.2.1.).

“Bitkisel Kaba Mal”ın diğer bir alt grubu olan B2c, yalnızca üç adet parçada ile temsil edilmektedir. İnce kenarlı ve oldukça nitelikli hamuru olan parçaların ikisi çömleklere aittir, diğeri biçim vermeyen gövde parçasıdır (bkz. Tablo 4, s. 136). Bezemesi ile hemen tanımlanabilen bu parçalar, ilk kez Yumuktepe'de tanımlanan ve ünlenen “Yıldırım” bezemelidir (bkz. Yumuktepe 2.3.1.2.). Hamur, biçim ve yüzey işlemleri açısından tümü ile Yumuktepe'de bulunanlar ile aynı özellikleri taşıyan parçaların bir benzeri de, bir diğer Son Neolitik yerleşmesi olan Diyarbakır yakınlarındaki Hakemi Use'de bulunmuştur (bkz. Hakemi Use 2.3.3.13.). Oldukça özenli bir mal olan “Yıldırım” bezemeliler, az sayıda oldukları için olasılıkla bir başka yerleşmeden ithal edilmişlerdir. Yumuktepe kazısı ile özdeşleşen bu kaplar, bu bölgeye özgü bir çanak çöm-

lek grubu olarak bilinse de, bu mal grubunun Mezraa Teleilat'ta ve Hakemi Use'de bulunmuş olması bu yargının deęiŖeceęine iŖaret etmektedir.

— Mezraa Teleilat'ta bulunan boyalı çanak çömleğin ana gruplarından “Bol ve İnce Kumlu Mal” (C), yoğun kumlu ve mikalı hamura sahiptir (bkz. C mal grubu, 129). Çoğu derin çanaklara ait olan parçalardan biri, derin bir kâseye aittir (bkz. Tablo 3 s. 135 ve Tablo 4 s. 136). Yüzeyleri oldukça düzgün olan parçalar; hamur, biçim ve yüzey iŖlemleri açısından Amuk A evresinde bulunan “Kırılğan Boyalı Mallar”a benzemektedir (bkz. Amuk Ovası Neolitik Dönem Kazıları 2.3.1.1.). Bezeme düzeni olarak her iki grupta da dalgalı çizgiler bulunmaktadır. Bu mala ait parçalar da Mezraa Teleilat'ta oldukça az sayıdadır ve olasılıkla yerleŖmeye baŖka bir yerden ithal edilmiŖtir. Fırat Havzası Son Neolitik Dönem anak çömlek topluluğu içinde farklı kalan bu mal grubu, olasılıkla Amuk bölgesi ile iliŖkilidir.

— YerleŖmede saptanan bir diğer grup olan “Bitkisel ve TaŖçık Katkılı Mal”ın hamurunda bitkisel katkıının yanı sıra taŖçıklar da kullanılmıŖtır (bkz. D mal grubu, s. 130). Torba ağızlı çömleğe ait tek bir ağız parçası dıŖındaki parçaların tümü gövde parçasıdır (bkz. Tablo 3 s. 135). Olasılıkla tüm parçalar, üç ayrı kaba aittir. DıŖ yüzeyde boyanın yanı sıra kazı tekniğinin de uygulandığı bu grubun benzeri baŖka bir yerleŖmede henüz tespit edilememiŖtir.

— Mezraa Teleilat'ta saptanan Halaf Öncesi Boyalı anak çömlek gruplarının sonuncusu “Az Kumlu Mal”dır. Az kumlu ve seyrek mikalı hamuru olan parçaların çoğu derin kâselere aittir (Tablo 4 s. 136). Bezeme tekniği olarak hem boya hem de rocker ya da tırnak baskı tekniği birlikte uygulanmıŖtır (bkz. E mal grubu, s. 131). Hamur, biçim ve bezeme teknikleri açısından bu grup, Amuk A ve B evrelerinde tespit edilmiŖ olan “Boya Astarlı Baskılı Mallar” a benzemektedir (bkz. Amuk Ovası Neolitik Dönem Kazıları 2.3.1.1.). Mezraa Teleilat'ta bulunan ve en eski çanak çömlek olarak kabul edilen, özenli Koyu Yüzlü Açkılı Mallar'a benzerliği ile de dikkati çeken bu mal grubu, büyük olasılıkla Amuk Bölgesi kültürleri ile iliŖkilidir.

Daha önce de değinildiği gibi; Mezraa Teleilat'ta “Bitkisel Katkılı Kaba Mal”, boya-

lı kap parçalarının öncüsü niteliğindedir. Bu mal grubunda olasılıkla astarlı parçalar vardır. Kapların yüzeyine kabaca uygulanmış olan kırmızı astar, yerleşmede bir süre sonra daha nitelikli uygulanmaya başlanmış ve bu aşamanın devamında boyalıların ilk örnekleri ortaya çıkmıştır. II B evresinin başlangıcı ile birlikte boyunları kırmızı astarlı, baskı-impreso bezemeli parçalar görülmektedir. II B'nin sonraki evrelerinde, bu mal grubunun gelişkin örnekleri ile birlikte, boya bezemeli çanak çömlek de çeşitlenmiştir. Bu durumda; yerleşmede “Bitkisel Katkılı Kaba Mal”, “Kırmızı Astarlı Mal” ve “Baskı-İmpreso Bezemeli Mal” şeklinde bir silsile görülürken, boya bezeme uygulamalarının da bu malların gelişimi ile beraber çeşitlendiği ve geliştiği anlaşılmaktadır (bkz. Tablo 7, s. 142).

Boyalı çanak çömleğin kendi içindeki grupları değerlendirildiğinde, grupların öncül-ardıl ilişkilerinin yanı sıra, yukarıda da değinildiği gibi Mezraa Teleilat'ın diğer yerleşmeler ile bu dönemde olan ilişkileri de izlenebilmektedir. Hem boya hem de baskı bezemeli olan E mal grubu; hamur, biçim ve bezeme özellikleri açısından Amuk Ovası kazılarında bulunan “Boya Astarlı Mal” ile neredeyse aynıdır (bkz. Amuk Ovası Neolitik Dönem Kazıları 2.3.1.1.). Amuk kazıları sonrasında, hafirler tarafından “Boya Astarlı Mal” adı altında değerlendirilen bu mal grubu, yine aynı bölgede bulunmuş olan Koyu Yüzlü Açıklı Mal'dan yalnızca astarı nedeniyle ayrı tutulmuş ve farklı bir grup olarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda bu mal grubunun hangi adla anılması gerektiği tartışmasına yer verilmeyecektir. Konumuz açısından önemli olan, bu malın Mezraa Teleilat'ta da bulunmuş olmasıdır. Oldukça az sayıda ele geçen parçaların, hem bu nedenle hem de Amuk Ovası'ndaki parçalara benzemeleri nedeni ile yerel üretim olmadıklarını, olasılıkla Amuk Bölgesi'nden getirildiklerini düşünmekteyiz.

Buna benzer bir başka ilişki; bol kumlu, dalgalı bezekli mal grubu olan C için de kurulabilmektedir. Yine Amuk Ovası kazılarında bulunan “Kırılğan Boyalı Mal”ın benzerleri, Mezraa Teleilat'ta vardır ve bu parçalar C grubu adı altında toplanmıştır (bkz. Amuk Neolitik Dönem Kazıları 2.3.1.1.). “Kırılğan Boyalı Mal”la olan benzerliklerinden ve az sayıda bulunmalarından dolayı bu malın da, Amuk bölgesinden Mezraa Teleilat'a ‘ithal’ edildiği düşünülebilir.

Aynı şekilde “yıldırım” bezemeli mal da olasılıkla yerel üretim değildir. İlk kez Yumuktepe’de bulunan bu tür parçalar, Mezraa Teleilat’a başka bir yerleşmeden gelmiş olmalıdır (bkz. Yumuktepe 2.3.1.2.). Fırat Havzası’nda, Mersin Bölgesi’ne özgü olarak bilinen “yıldırım” bezeklilerin bulunduğu başka bir yerleşme bilinmemektedir. Tüm bu ilişkiler ve yerleşmede bulunan boyalı çanak çömlek silsilesi göz önünde bulundurulduğunda; Yakındoğu’daki Çanak Çömleklili Neolitik yerleşmelerinde bulunan boyalı çanak çömlek toplulukları ile Mezraa Teleilat’ın birçok ortak noktayı barındırdığı anlaşılmaktadır. Özellikle Halaf’a geçiş evresi tespit edilmiş yerleşmeler arasında olan Tell Boueid ile çanak çömlek topluluğundaki benzerlikler dikkati çekmektedir. Turuncu Renkli Nitelikli Mal ve Samarra Nitelikli Malı dışında Tell Boueid’in tüm mal grupları Mezraa Teleilat’ta görülmektedir. Sabi Abyad’ın Pre Halaf tabakalarında bulunmuş olan Standart Boyalı Mal da bunlar ile tümü ile aynıdır. Ancak Sabi Abyad Proto Halaf mal grupları her yönden, özellikle bezemelerin karmaşıklığı açısından farklılık göstermektedir. Bu bağlamda, çanak çömlek gruplarının arasındaki benzerlikler ve farklılıklar değerlendirildiğinde; Mezraa Teleilat’ın Proto Halaf Dönemi’nin en erken evresi, Tell Boueid’in Mezraa Teleilat’ın devamı, Sabi Abyad’ın ise Halaf kültürünün ortaya çıkışından bir önceki evreyi temsil ettiği söylenebilir.

Bu durum, Fırat Havzası’nın kendi içindeki tutarlı gelişimini ortaya koymaktadır. Mezraa Teleilat yerleşmesinin de, her ne kadar tabakalanmış olmasa da, tipolojik olarak gerek yerel boyalı malları gerekse ithal boyalı malları ile bölgede önemli ve farklı bir yere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Yerel üretim malları ile bölgede bulunan çağdaş yerleşmeler ile ilişkileri belirgin şekilde ortaya çıkarken, diğer yandan ithal malları ile diğer bölgelerde yer alan yerleşmeler ile olan ilişkileri de görülmektedir.

Yerleşmede ileriki yıllarda sürdürülecek kazı çalışmaları ile belki de bu döneme ait mimari kalıntılar da bulunabilecektir. Tüm buluntu gruplarının ışığında Mezraa Teleilat’ın Son Neolitik Dönem’deki yeri ve Son Neolitik Dönem’den İlk Kalkolitik’e geçiş sürecindeki rolü daha da belirginleşecektir. Bölgede sayılarının artırılmasının gerekli olduğunu düşündüğümüz kazı çalışmaları sayesinde de, Neolitik ve Kalkolitik çağlarda Fırat Bölgesi’nin anlaşılmasındaki eksik verilerin tamamlanabileceğine inanmaktayız.

KAYNAKÇA

ADAMS ROBERT MCC.,

- 1983 “The Jarmo Stone and Pottery Vessel Industries”, *Prehistoric Archaeology along the Zagros Flanks*, The University of Chicago Oriental Institute Publications, 105, The Oriental Institute of the University of Chicago, Chicago, Illinois, s. 209-224

AKKERMANS P.M.G.G

- 1988 “Tell Sabi Abyad: The Site and the Setting”, *Excavations at Tell Sabi Abyad Prehistoric Investigations in the Balikh Valley*, Northern Syria, P.M.M.G. Akkermans (ed.), British Archaeological Researches-International Series, 468, s. 11-34

AKKERMANS P.M.M.G.

- 1989 “Sabi Abyad” *American Journal of Archaeology* 95/4, s. 695-697

AKKERMANS, P M.M.G.

- 1993 *Villages in The Steppe- Later Neolithic Settlement and Subsistence in the Balikh Valley*, Northern Syria, International Monographs in Prehistory, Ann Arbor

AKKERMANS P., A., BOERMA J.A.K., CLASON A.T., HILL S.G., LOHOF H., MEILKLEJOHN C., LE MIERE M., MOLGAT G.M.F., RODENBERG J.J, WATERBOLK VAN ROYEN W., VAN ZEIST W.,

- 1983 “Bouqras Revisited: Preliminary Report on a Project in Eastern Syria” *Proceeding of the Prehistoric Society* 49, s. 335-372

ALGAZE G., R. BREUNINGER, J. KNUDSTAD

- 1994 “The Tigris-Euphrates Archaeological Reconnaissance Project: Final Report of the Birecik and Carchemish Dam Survey Areas”, *Anatolica* 20, s. 1-96

ARIMURA M., N. BALKAN ATLI, F. BORELL, W. CRUELLS, G DURU, A. ERİM
ÖZDOĞAN, J. IBANEZ, O. MAEDE, Y. MIYAKE, M. MOLIST, M. ÖZBAŞARAN
2001 “Akarçay Tepe Kazısı 1999”, *İlisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak
Arkeolojik Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı Çalışmaları*, N.
Tuna, J. Öztürk, J. Velibeyoğlu (eds.), Ankara, TAÇDAM, s. 309-337

ATLI B.N., E. BUCAK, G. DURU, M. MOLIST
2003 “Akarçay Tepe 2001 Yılı Çalışmaları”, *XXIV. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 2.
Cilt, Ankara, s. 223-233

AURENCHE O., S. K. KOZLOWSKI
1999 *La Naissance du Neolithique au Proche Orient ou le Paradis Perdu*,
Editions Errance, Paris

BADER N.,
1993 “Results of the Excavations at the Early Agricultural Sites of Kül Tepe in
Northern Iraq”, *Early Stages in the evolution of Mesopotamian
Civilization. Soviet Excavation in Northern Iraq*, : N. Yoffee ve J.J. Clark
(eds.), Tucson & London, The University of Arizona Press, s. 55-61

BADER N.,
1993 “The Early Agricultural Settlement of Tell Sotto”, *Early Stages in the
Evolution of Mesopotamian Civilization, Soviet Excavations in Northern
Iraq*, N. Yoffee ve J. J. Clark (eds.), Tuscon&London, The University of
Arizona Press, s. 41-54

BRAIDWOOD L.S, R.J. BRAIDWOOD, B. HOWE, C. A. REED, P.J. WATSON
1983 *Prehistoric Archaeology Along the Zagros Flanks*, The University of Chicago
Oriental Institute Publications, 105, The Oriental Institute of the
University of Chicago, Chicago, Illinois

BRAIDWOOD L.S, R.J. BRAIDWOOD,

1960 *Excavation in the Plain of Antioch I, The Earlier Essamblages, Phases A-J*,
The University of Chicago Press, Chicago

CAMPBELL S.,

1992 *Culture, Chronology and Change in the Later Neolithic of North
Mesopotamia*, Basılmamış Doktora Tezi, University of Edinburgh, Edinburgh

CAMPBELL S.,

1998 *Problems of Definition: The Origins of the Halaf in North Iraq, Subartu*,
IV/1, Marc Lebeau (ed.), Brepols

CAMPBELL S., E. CARTER, E. HEALEY, S. ANDERSON, A. KENNEDY, S.
WHITCHER

1999 “Emerging Complexity on the Kahramanmaraş Plain, Turkey: Domuztepe
Project, 1995-1997”, *American Journal of Archaeology* 103, s. 395-418

CAMPBELL S.,

2000 “The Burnt House at Arpachiyah: A Reexamination”, *Bulletin of the
American Schools of Oriental Research*, 318, s.1-40

CAMPBELL S.,

2005 “Domuztepe 2004 Excavation Season”, *Anatolian Archaeology*, British
Institute of Archaeology at Ankara Research Reports, 10, s. 4-7

CANEVA I.,

1999 “Early Farmers on the Cilician Coast: Yumuktepe in the Seventh Millenium
BC”, *Neolithic in Turkey*, M. Özdoğan ve Nezih Başgelen (eds.), s.105-114,
Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul

CANEVA I., V. SEVIN,

2004 *Mersin-Yumuktepe a Reappraisal*, Dipartimento di Beni Culturali, Università degli Studi, Lecce

CARTER E., S. CAMPBELL,

2000 “Preliminary Report on the 1998 Season of Excavations at Domuztepe”, *XXI. Kazı Sonuçları Toplantısı*, I. Cilt, s. 133-142

CARTER E., S. CAMPBELL, S. GAULD,

2003 “Elisuve Complexity: New Data from Late Halaf Domuztepe in South Central Turkey”, *Paleorient*, 29/2, s. 117-134

COLLET P., R. H. SPOR

1996 “The Ground Stone Industries” *Tell Sabi Abyad The Late Neolithic Settlement*, P.M.M.G. Akkermans (ed.), İstanbul: Netherlands Historical and Archaeological Institute, İstanbul, s. 415-439

COPELAND L.,

1996 “The Flint and Obsidian Industries”, *Tell Sabi Abyad The Late Neolithic Settlement*, P.M.M.G. Akkermans (ed.), İstanbul: Netherlands Historical and Archaeological Institute, İstanbul, s. 285-339

COŞKUNSU G.,

2001 “Mezraa Teleilat Yontmataş Buluntu Topluluğu 1999 Ön Raporu”, *Ilisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı Çalışmaları*, N. Tuna, J. Öztürk, J. Velibeyoğlu (eds.), Ankara, TAÇDAM, s. 175-186

CRUELLS W., O. NIEUWENHUYSE,

2004 “The Proto-Halaf Period in Syria. New Sites, New Data”, *Paleorient* 30/1, s. 47-68

CURTIS J.,

1982 “Arpachiyah”, *Fifty Years of Mesopotamian Discovery*, John Curtis (ed.),
London, s. 30-36

DORNEMANN R.,

1986 *A Neolithic Village at Tell El Kowm in the Syrian Desert*, Oriental Institute,
Chicago

GARSTANG J.,

1935 *Prehistoric Mersin*, Oxford

GOFF L. B.,

1963 *Symbols of Prehistoric Mesopotamia*, Yale Press, New Heaven

HIJARA İ., J.P.N. WATSON, R. N. L. B. HUBBARD

1980 “Arpachiyah 1976” *Iraq* 42/2, s. 131-154

J. DU TAYLOR, M. V. S. WILLIAMS, J. WAEHTER

1950 “The Excavations at Sakce-Gozu” *Iraq* 12, s. 53-138

KARUL N., A. AYHAN, M. ÖZDOĞAN

2001a “1999 Yılı Mezraa Teleilat Kazısı”, *Ilisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında
Kalacak Arkeolojik Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı
Çalışmaları*, N. Tuna, J. Öztürk, J. Velibeyoğlu (eds.), Ankara, TAÇDAM,
s. 133-174

2001b “2000 Yılı Mezraa-Teleilat Kazısı”, *XXIII. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt,
Ankara, s. 63-73

KILIÇBEYLI B.,

2004 *Mezraa Teleilat Kazısı Verilerine Göre Hassuna Kültürü İçinde ‘Husking
Tray’ Türü Kapların Değerlendirilmesi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat
Fakültesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

KIRKBRIDE D.,

1972 "Umm Dabaghiyah 1971: A preliminary report. An Early Ceramic Site in Marginal North Central Jazira, Iraq." *Iraq* 34, s. 3-15

KIRKBRIDE D.,

1975 "Umm Dabaghiyah 1974: A Fourth Preliminary Report." *Iraq* 37, s. 3-10

LE MIERE M., O. NIEUWENHUYSE

1996 "The Prehistoric Pottery", *Tell Sabi Abyad The Late Neolithic Settlement*, ed. P.M.M.G. Akkermans, İstanbul: Netherlands Historical and Archaeological Institute, İstanbul, s. 119-284

LE MIERE M., M. PICON

1998 "Les Debuts De La Ceramique au Proche-Orient", *Paleorient* 24/2, s. 5-26

LLOYD S., F. SAFAR, R. J. BRAIDWOOD

1945 "Tell Hassuna", *Journal of the Near Eastern Studies*, 4, s. 255-289

MALLOWAN, M, C. ROSE

1935 "Excavations at Tell Arpachiyah", *Iraq*, 2, s. 1-178

MATTHEWS R.,

2000 *The Early Mesopotamia. 500.000 to 4.500 BC.*, Subartu IV, Turnhout, Brepols

MATSUTANI T.,

1991 *Tell Kaskashok. The Excavations at Tell no. II.*, The University of Tokyo, Tokyo

MERPert N. I., MUNCHAEV R. M., BADER N. O.,

1981 "Investigations of the Soviet Expedition in Northern Iraq 1976", *Sumer* 37, s. 22-54

MERPERT N. I., R. M. MUNCHAEV

1993 “Yarım Tepe I”, *Early Stages in the Evolution of Mesopotamian Civilization. Soviet Excavations in Northern Iraq*, N. Yoffee ve J. J. Clark (eds)., The University of Arizona Press, Tucson & London, s. 73-114

MORTENSEN P.,

1964 “Additional Remarks on the Chronology of the Early Village Farming Communities in the Zagros Area”, *Sumer* 20, s. 28-36

MORTENSEN P.,

1970 *Tell Shimshara, The Hassuna Period*, Historisk-Filosofiki Skrifter Dabnske 5(2), Copenhagen

ODAKA T.,

2003 “Fine Painted Wares in the Neolithic Northern Levant: The Earliest Evidence from Tell Ain el-Kerkh, the Rouj Basin” *Orient Express*, 2003/3, s. 80-81

ÖZBAŞARAN M., G. DURU, N. BALKAN ATLI, M. MOLIST, E. BUCAK

2004 “Akarçay Tepe 2002”, *XXV. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. cilt, Ankara, s. 303-311

ÖZDOĞAN M.,

2005 “2004 Yılı Mezraa Teleilat Kazı Çalışmaları” Baskıda

ÖZDOĞAN M.,

2006 “Nuh Tufanı”, *Atlas*, 157, İstanbul, s. 58-73

ÖZDOĞAN M., A. ÖZDOĞAN, M. DAVIS

1990 “1989 Yılı Çayönü Kazıları”, *XII. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. cilt, Ankara, s. 71-86

ÖZDOĞAN M., A. ÖZDOĞAN

- 1993 “Pre-Halafian Pottery of Southeastern Anatolia, with Special Reference to the Çayönü Sequence”, *Between the Rivers Over the Mountains, Archaeologica Anatolica et Mesopotamica Alba Palmieri Dedicata*, M.Frangipane, H. Hauptman, Liverani, Matthiae, Melling (eds.), Roma, s. 87-103

ÖZDOĞAN M.,A. ÖZDOĞAN, D. BAR-YOSEF, W. VAN ZEIST

- 1994 “Çayönü Kazısı ve Güneydoğu Anadolu Karma Projesi 30 Yıllık Genel Değerlendirme”, *XVI. Kazı Sonuçları Toplantısı*, 1. cilt, Ankara, s. 103-122

SEVIN V., ISABELLA CANEVA,

- 1994 “1993 Yılı Mersin/Yumuktepe Kazıları”, *XVI. Kazı Sonuçları Toplantısı*, Ankara, s. 27-41

SULEIMAN A., O. NIEUWENHUYSE

- 2001 *Tell Boueid II, A Late Neolithic Village on the Middle Khabur (Syria)*, Subartu XI, Brepols

TEKIN, H.

- 2004a “Hakemi Use (Diyarbakır) 2002 Yılı Kazıları”, *XXV. Kazı Sonuçları Toplantısı*, s. 273-278.

- 2004b “Preliminary Results of the 2001 Excavations at Hakemi Use”, *Salvage Project of the Archaeological Heritage of the Ilisu and Carchemish Dam Reservoirs Activities in 2001*, in N. Tuna, J. Greenhalg & J. Velibeyoglu (eds.), Ankara, TACDAM, s. 450-462,

TSUNEKI A.,J. HAYDAR,Y. MIYAKE,M. HUDSON, M. ARIMURA, O. MAEDE, T. ODAKA, S. YANO

- 1999 “Third Preliminary Report of the Excavations at Tell el-Kerkh (1999) Northwestern Syria”, *Bulletin of the Ancient Orient Museum* XX, s. 1-30

TSUNEKI A., J. HAYDAR, Y. MIYAKE, O. MAEDE, T. ODAKA, K. TANNO, A. HASEGAWA

2000 “Fourth Preliminary Report of the Excavations at Tell el-Kerkh (2000) North western Syria”, *Bulletin of the Ancient Orient Museum* XXI, s. 1-36

VANDIVER P.B.

1987 “Sequential Slab Construction: A Conservative Southwest Asiatic Ceramic Tradition, ca 7000-3000 BC”, *Paleorient* 13/2, s. 9-35

VERHOEVEN, M., P. KRANENDONK,

1996 “The Excavations: Stratigraphy and Achitecture”, *Tell Sabi Abyad The Late Neolithic Settlement*, P.M.M.G. Akkermans (ed.), İstanbul: Netherlands Historical and Archaeological Institute, İstanbul, s. 25-119

VERHOEVEN, M.,

1999 *An Archaeological Ethnography of A Neolithic Community- Space, Place and Social Relations in the Burnt Village at Tell Sabi Abyad, Syria*, İstanbul: Netherlands Historical and Archaeological Institute, İstanbul

VOIGHT M.M.,

1983 *Haiji Firuz Tepe, Iran: The Neolithic Settlement, Hasanlu Excavation Reports*, 1, University Museum Monograph 50, The University Museum, University of Pennsylvania, Philadelphia

YALMAN N.,

1998 *Yakındoğu İlk Çanak Çömlek Başlangıcı Sorununun Çözümüne Çayönü Neolitik Çanak Çömlek'inin Katkısı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

(Çevrimiçi) <http://www.sabiabyad.nl/tellsabiabyad/projecten/index/0/8/?sub=9&language=en> 25 Nisan 2006

(Çevrimiçi) <http://www.canew.org/data.html> 5 Haziran 2006

Katalog No	01	Mal Grubu	A	Çizim No	581	Yeri	MT'00 18 G 61
<p>MAL Gevşek dokulu, iri bitkisel katkılı hamur. Dağılımı düzensiz, irili ufaklı taşçıklar görülüyor. Çok kalın siyah özü var. Hamur rengi, fırınlama sonucu ve boyanın kimyasal reaksiyonu nedeniyle tam olarak anlaşılmiyor.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açılanmış. İç yüzey ise kaba bırakılmış.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Belirgin bir bezek yok. Renk farklılığı ile alanlar sınırlandırılmış. Dış yüzeyin bir kısmı pembemsi-devetüyü, diğer kısım ise açık devetüyü renginde. Ancak hangi alanın yüzey rengine sahip olduğu tam olarak anlaşılmiyor. Olasılıkla pembemsi mat alan, boya uygulanan kısım.</p>							

Katalog No	02	Mal Grubu	A	Çizim No	431	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL Gevşek dokulu, yoğun bitkisel katkılı hamur. Seyrek, küçük taşçıklı ve mikalı. Çok kalın siyah özü var. Hamur açık sarımsı devetüyü renginde.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açılanmış. İç yüzeyin ağza yakın ~3 cm lik kısmı düzeltilmiş, kalan kısım ise kaba bırakılmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan ters üçgen dizisi. Üçgen serisi mat ve pembemsi renge sahip. Boyalı alanların üzerindeki izler, açkının sert bir aletle yapıldığı izlenimini veriyor. Boyanın tahrip olmuş görüntüsü açkının fazla uygulanması sonucuyla da oluşmuş olabilir.</p>							

Katalog No	03	Mal Grubu	A	Çizim No	572	Yeri	MT'99 18 G 31
<p>MAL Orta dokulu, iri bitkisel katkılı hamur. Düzensiz dağılımı olan küçük kireç parçacıkları ve minik taşçıklar var. Kalın siyah özlü, hamur rengi sarımsı devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açıklanmış, iç yüzey ise kaba bırakılmış.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Kabın ne kadarını kapladığı ve düzeni belli olmayan kırmızı boyalı bir alan var. Mat olan boya olasılıkla dikey olan alanlarda sınırlandırılmış; alanların arası ise hamur renginde bırakılmış. Üzerindeki izler nedeniyle boyalı alanın, uygulama sonrasında açıklandığı düşünülebilir.</p>							

Katalog No	04	Mal Grubu	A	Çizim No	579	Yeri	?
<p>MAL Orta dokulu, iri bitkisel katkılı hamur. Dağılımı düzensiz küçük kireç parçacıkları ve minik taşçıklar görülüyor. Kalın siyah özlü, hamur rengi sarımsı devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açıklanmış, iç yüzey ise kaba bırakılmış.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Sınırlandırılmış alanlarda mat kırmızı boya uygulanmış, alanların arası ise hamur renginde bırakılmış. Kırık nedeniyle düzeni tam anlayamayan boyalı alanlarda, uygulama sonrası açık yapılmış.</p>							

Katalog No	05	Mal Grubu	A	Çizim No	573	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İyi arındırılmış kilden ince bitkisel katkı. Seyrek mikanın görüldüğü hamur sık dokulu. İnce grimsi özlü, hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Boyun kısmında astar var. Ancak kalan kesimde bu göze çarpmıyor, dökülmüş olabilir. Dış yüzey nitelikli açkılanmış, iç yüzey düzeltilmiş.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İç içe, kalın şevronlar görülüyor. Kalın olan boyanın rengi parlak kırmızı. Boyasız alanlarda da fırınlanma nedeniyle alacalanmalar göze çarpıyor.</p>							

Katalog No	06	Mal Grubu	A	Çizim No	513	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL İnce bitkisel katkı, yer yer minik ya da orta büyüklükte taşçıklı. Gözenekli dokuluya sahip ve çok az kireç parçası ve mika görülüyor. Tüm kenarda görülmeyen ince grimsi öz var. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açkılanmış, iç yüzey düzeltilmiş.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde ağız boyunca devam eden ~3 cm kalınlığında kıvılcımsı-kırmızı boya bant görülüyor. Mat olan boya bant yalnızca dış yüzeyde uygulanmış, dudak ise yüzey renginde bırakılmış. Parçanın bir bölümünde bantın altında başlatılmış boya izleri var. Ancak bu bezek anlaşılabilir değil.</p>							

Katalog No	07	Mal Grubu	A	Çizim No	574	Yeri	MT'00 22 G 5
<p>MAL İnce bitkisel ve taşçık katkılı, tohum negatifi olabilecek boşluklar var. Kalın siyah özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Hem iç hem de dış yüzey kabaca düzeltilmiş.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Sınırları anlaşılamayan kahverengimsi-kırmızı boyalı alanlar var. Mat olan boya, pudramsı bir görüntü veriyor. Boyalı alanların sınırları düzgün değil ve sınırlardaki boya dağılmış gibi.</p>							

Katalog No	08	Mal Grubu	A	Çizim No	576	Yeri	MT'99 19 G 9
<p>MAL Bitkisel katkılı hamurda, yer yer taşçık görülüyor. Kalın, grimsi özlü, hamur devetüyü renginde.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış açılanmış, iç kaba bırakılmış. Dış yüzey açık kayganlığına sahip olsa da açık, yüzeydeki gözenekleri tam olarak kapatamamış.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Parçanın boyun kısmına mat kızılımsı-kahverengi boya yapılmış. Ancak parçanın kırığı nedeniyle bezeğin belli bir düzeni olup olmadığı belirgin değil.</p>							

Katalog No	09	Mal Grubu	A	Çizim No	580	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Orta sıklıkta dokusu var. İnce bitkisel katkı. Seyrek mika görülüyor. Özü yok, hamur rengi pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılanmış, iç yüzey düzeltilmiş. Dış yüzeyde fırınlamadan kaynaklı alacalı bir alan bulunuyor.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Kahverengimsi kırmızı renkli boya görülen parçada bezek ve düzeni anlaşılır değil. Boyanın kalın olduğu söylenebilir.</p>							

Katalog No	10	Mal Grubu	A	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 56
<p>MAL Gevşek dokulu, ince bitkisel katkı. Seyrek ve düzensiz dağılım gösteren taşçıklar var. Hamur rengi koyu devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açkılı, iç yüzey ise düzeltilmiş.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyin tümünde kırmızı boya görülüyor. İç yüzeyde başlangıç yerleri parmak izlerine benzeyen kalın bantlar şeklinde mat, vişne çürüğü renginde boya bezeme var. Ancak bezek parçanın kırığı nedeniyle tam olarak anlaşılamiyor.</p>							

Katalog No	11	Mal Grubu	A	Çizim No	577	Yeri	MT'00 18 G 85
<p>MAL Gevreğe yakın, bitkisel katkıli hamuru var. Yer yer çeşitli taşçıklar görülüyor. Özü yok. Hamur rengi açık devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dışta düzeltme izleri belirgin; düzensiz, çaputla yapılmış gibi. İç yüzey hafifçe düzeltilmiş. Yüzey rengi hamurla aynı tonda.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde kalın pudramsı havası olan boya bantlar var. Boya donuk, morumsu renkte ve parmakla yapılmış izlenimi veriyor. Ancak düzeni anlaşılıyor.</p>							

Katalog No	12	Mal Grubu	A	Çizim No	578	Yeri	MT'02 22 I 73
<p>MAL İyi arıtılmış kilden, bitkisel katkıli hamura sahip. Seyrek, düzensiz minik taşçıklı, sık dokulu. Kalın siyahımsı özü var. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de nitelikli düzeltilmiş. Açık parlaklığı yer yer görülebiliyor. Yüzey rengi pembemsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Hamur rengi negatif ince bir bant olarak bırakılmış, kalan kısımlar mat pembemsi-turuncu boya ile kaplanmış. Ancak parça oldukça küçük olduğu için tam bezeme düzeni anlaşılır değil.</p>							

Katalog No	13	Mal Grubu	A	Çizim No	575	Yeri	MT'00 18 G 44
<p>MAL Sık dokulu, az miktarda ince bitkisel katkı. Çok minik taşçıklar görülüyor. İnce gri özü var. Hamur rengi açık devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılı. İç yüzeyde paralel düzeltme izleri görülüyor. İç yüzeyin rengi hamurunki ile aynı, dış ise daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde kalın, parlakça, kırmızı boya bant bezeme var. Olasılıkla boya parçanın karın dönüşünde bir alan olarak sınırlandırılmış.</p>							

Katalog No	14	Mal Grubu	A	Çizim No	318	Yeri	MT'02 21 I 47
<p>MAL Sık dokulu, kum katkıli olasılıkla sucuk yöntemi ile yapılmış. Bol mikali ve düzensiz dağılımı olan irili ufaklı taşçıklar var. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılı. Açkılı parlaklığı var. İç yüzey de düzletilmiş. Dış yüzey üzerinde krem astar olabilir ya da bu renk açkılı ile sağlanmış olabilir.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.1.c</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dudağın altından başlayan birbirine paralel kalın bantlar şeklinde boya uygulaması yapılmış. Bantlar çok düzgün değil. Rengi turuncumsu-kahverengimsi olan boya mat ve olasılıkla parmakla uygulanmış.</p>							

Katalog No	15	Mal Grubu	A	Çizim No	434	Yeri	MT'04 34 R 3
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte bitkisel katkı. Çok az taşçık ve mika var. Taşçıklar irili ufaklı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açık. Yer yer çapraz hatlar şeklinde parlaklıklar görülüyor. İç yüzey kabaca düzeltilmiş. Negatifleri belirgin.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası. 1.a.1.c.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde nokta bezekler var. Parça üzerinde üç sırası izlenebilen nokta serileri mat kırmızı renkli ve parmakla yapılmış görünümüne sahipler.</p>							

Katalog No	16	Mal Grubu	B1	Çizim No	492	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı, sık dokulu hamuru var. Yoğun mika ve az miktarda minik taşçık var. Kalın siyah özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzeyi açık. İç yüzey de nitelikli düzeltilmiş. Dış yüzeyde kendi hamurundan astar uygulaması olabilir, astar ya da açık parlaklığı var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde içi dolu üçgen dizileri var. Üçgen sınırlarındaki boyanın oldukça kalın olması nedeniyle önce üçgenlerin konturunun çizildiği, sonra içinin doldurulduğu düşünülebilir. Alt alta üç sıra haline olduğu görülen üçgen dizileri dudaktan başlatılmış. Düzleştirilmiş dudağa üçgenlerde de kullanılmış olan kalın, parlak kırmızı boyadan bant yapılmış.</p>							

Katalog No	17	Mal Grubu	B1	Çizim No	554	Yeri	MT'99 18 H 22/25
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Kalın grimsi özlü. Orta sıklıkta hamuru var. Hamur rengi pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzeyi açık. Açık parlaklığı yer yer görülebiliyor. İç yüzey de görece düzgün.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası. 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizileri var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kırmızımsı ancak pudramsı bir havası var. Düzleştirilmiş dudak üçgenlerinde de kullanılmış olan donuk, kırmızı boya bant yapılmış.</p>							

Katalog No	18	Mal Grubu	B1	Çizim No	500	Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu hamuru var. Yoğun mika, az miktarda minik taşçıklı. Hamur rengi devetüyü. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açık. Pembemsi astar üzerine boya var. İç yüzey de oldukça düzgün.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası. 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış ve konturları üçgenlerden daha belirgin. Kalın olan boya rengi ise parlak ve kırmızı. Dudakta da aynı renkteki boya bant yapılmış.</p>							

Katalog No	19	Mal Grubu	B1	Çizim No	539	Yeri	MT'99 22 K 31
<p>MAL Çok ince kıyılmış bitkisel katkılı. Az miktarda minik taşçık ve mika görülüyor. Hamur rengi pembemsi. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılı ve kaygan. Pembemsi krem astarlı. İç yüzey de oldukça düzgün.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Kalın olan boya rengi ise parlak ve kırmızı. Dudakta aynı renkte boya bant yapılmış.</p>							

Katalog No	20	Mal Grubu	B1	Çizim No	545	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL Çok ince kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu hamuru var. Az sayıda kireç izi var. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılı ve kaygan. Pembemsi krem astarlı. İç yüzey de oldukça düzgün.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen sırası var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Kalın olan boya rengi donuk kırmızı. Dudakta aynı renk boya bant yapılmış.</p>							

Katalog No	21	Mal Grubu	B1	Çizim No	466	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Orta büyüklükte kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda taşçık var. Öz yok. Hamur rengi kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açık ve açık kahverengimsi astar var. İç yüzey de düzleştirilmiş.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kalın ve kırmızı. Dudakta çok ince bir boya bant görülüyor.</p>							

Katalog No	22	Mal Grubu	B1	Çizim No	547	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yer yer minik taşçık var. Orta sıklıkta hamuru var. İnce siyahımsı özlü. Hamur rengi kahverengimsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Düzgün yüzeyleri var ancak kireçlenme nedeniyle yüzey işlemleri net anlaşılamiyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kalın ve kahverengimsi-kırmızı.. Dudakta da aynı renkte bant görülüyor.</p>							

Katalog No	23	Mal Grubu	B1	Çizim No	550	Yeri	MT'99 18 F 8
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Az miktarda minik taşçık ve mika var Sık dokulu hamuru var. Kalın, gri özlü. Hamur rengi pembemsi-kahverengi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Düzgün açkılı. Pembemsi-kahverengi astar uygulanmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası. Kırmızı renkli boya, dudakta da uygulanmış. Ancak boya oldukça zarar görmüş, bu nedenle bezeme tam anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	24	Mal Grubu	B1	Çizim No	486	Yeri	MT'99 18 F 12
<p>MAL Sık dokulu, ince kıyılmış bitkisel katkılı hamuru var. Özü yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Nitelikli açkılı. Dış yüzey açık kahverengi astarlı. İç yüzeyde de açık parlaklığı yatay izler şeklinde görülüyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İi dolu üçgen sırası. Kalın olan boya rengi kahverengimsi-kırmızı. Dudakta başlayan boya iç yüzeyde de 2 cm. kadar devam ettirilmiş.</p>							

Katalog No	25	Mal Grubu	B1	Çizim No	491	Yeri	MT'99 18 F 9
<p>MAL Sık dokulu, ince kıyılmış bitkisel katkı, yer yer mikalı hamuru var. İnce grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Hem iç hem de dış yüzey nitelikli açkılı. Kızılımsı-açık kahverengi astarlı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizisi. Dizi, gövde dönüşünde bitirilmiş. Kalın olan boya rengi kırmızı ve parlak. Dudakta başlayan boya iç yüzeyde yaklaşık 1 cm. devam ettirilmiş.</p>							

Katalog No	26	Mal Grubu	B1	Çizim No	485	Yeri	?
<p>MAL Bitkisel katkı, sıkça dokulu. Az miktarda mika var. Kalın, grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzeyde katkı negatifleri oldukça belirgin. Açk parlaklığı belirgin. İç yüzey de oldukça düzgün. Sivri uçlu bir aletle düzeltilmiş, el kaçmaları görülebiliyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası. Gövde dönüşünde sıra bitirilmiş. Kahverengimsi-kızıl renkteki boya üçgenlerin konturlarında oldukça belirgin yapılmış.</p>							

Katalog No	27	Mal Grubu	B1	Çizim No	506	Yeri	MT'99 18 H 30
<p>MAL Bitkisel katkılı, sıkça dokulu. Az miktarda mika var. Kalın, grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Çok nitelikli olmayan açık yapılmış. İç yüzey düzeltilmiş ancak pütürlü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen sırası. Donuk olan boya turuncumsu-kahverengi. Parçanın yüzeyi tahrip olduğu için bezek be düzen tam olarak anlaşılır değil.</p>							

Katalog No	28	Mal Grubu	B1	Çizim No	490	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış saman katkılı, sık dokulu hamuru var. Az miktarda düzensiz dağılımlı mika ve kireç görülüyor. Grimsi özü var. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Astar var ancak rengi fırınlama nedeniyle kabın tümünde aynı değil. İki yüzey de nitelikli açıklı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sırası. Boya rengi koyu kırmızı. kalın olan boya parlakça. Üçgenlerin konturleri içlerine kıyasla daha koyu renkte. Dudakta da boya bant görülüyor.</p>							

Katalog No	29	Mal Grubu	B1	Çizim No	452	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Orta sıklıkta. İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkılı. Düzensiz, minik taşçık ve mika var. Grimsi, ince özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzeyde de düzensiz, çok parlak olmayan açık izi var. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizisi var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kalın ve kızılımsı-kırmızı. Dudakta da aynı renkte bant görülüyor.</p>							

Katalog No	30	Mal Grubu	B1	Çizim No	570	Yeri	MT'00 18 G 44
<p>MAL Sık dokulu. Az miktarda ince kıyılmış bitkisel katkılı. Düzensiz ve seyrek mika var. Hamur rengi pembemsi-devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Hamur rengine benzer astar var. Kaygan denilebilecek bir dış yüzeyi var. Çok nitelikli açıklı. Olasılıkla sivri uçlu bir aletle yapılmış. İç yüzeyde izler görülüyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizileri var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kalın ve kahverengimsi-kızıl. Dudakta da aynı renkte bant görülüyor.</p>							

Katalog No	31	Mal Grubu	B1	Çizim No	457	Yeri	MT'99 18 F 39
<p>MAL Sık dokulu, ince bitkisel katkı. Hamur rengi pembemsi-devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Hamurun biraz koyu renginde astarı var. Yer yer aşınmış. Nitelikli açık.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.a.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizisi var. Alt alta iki sıra haline uygulanmış üçgenler dudak altında başlatılmış. Boya rengi kalın ve kızılımsı-kırmızı. Dudakta da aynı renkte bant görülüyor.</p>							

Katalog No	32	Mal Grubu	B1	Çizim No	325	Yeri	MT'99 19 G 10
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel ve yer yer taşçık katkı. Orta sıklıkta hamuru var. Özü yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açık. İç yüzey daha kaba bırakılmış. Açık parlaklığı olabilir.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen dizileri görülüyor. Boya rengi kahverengimsi-bordo. Boyun olasılıkla tümü ile boyalı ancak bu durum kırık nedeniyle anlaşılır değil.</p>							

Katalog No	33	Mal Grubu	B1	Çizim No	582	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Sık dokulu. Orta yoğunlukta, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Hamur pembemsi-devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey açkılanmış, iç ise kabaca düzeltilmiş. İç yüzey hamur renginde dış yüzeyde boya dışında kalan alanlar kremi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen sıraları. Kahverengimsi kırmızı olan parlak boya, oldukça kalın uygulanmış.</p>							

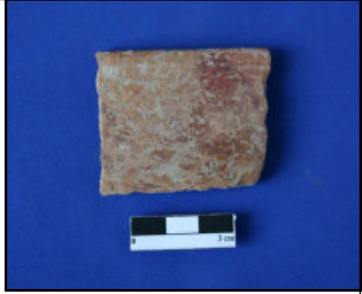
Katalog No	34	Mal Grubu	B1	Çizim No	499	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Orta sıklıkta hamuru var. Özü yok. Hamur pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzeyi de oldukça düzgün açkılanmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan, gövde dönüşüne kadar devam eden ters üçgen dizisi. Donuk olan boya rengi kızılımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	35	Mal Grubu	B1	Çizim No	501	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Sık dokulu, ince kıyılmış bitkisel katkı. Özü yok. Hamur rengi devetüyü-pembe.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de nitelikli açkılı. Dış yüzey de astar olabilir.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan, gövde dönüşüne kadar devam eden ters üçgen dizisi. Donuk ve ince olan boya rengi kızılımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	36	Mal Grubu	B1	Çizim No	455	Yeri	MT'00 18 G 77
<p>MAL Yoğun bitkisel katkı. Orta sıklıkta hamuru var. İnce grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Kaygana yakın dış yüzeyi var. İç yüzey ise nitelikli açkılı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen dizisi. Parça kırık olduğu için üçgenin dizi şeklinde devamı olup olmadığı belli değil. Boya açık kahverengimsi-kırmızı renkli ancak üçgenin içi ve konturları arasında renk farkı bulunuyor; konturların rengi daha koyu.</p>							

Katalog No	37	Mal Grubu	B1	Çizim No	583	Yeri	MT'99 19 G 23
<p>MAL Sık dokulu, iyi arıtılmış kilden hamuru var. Seyrek taşçıklı. Özü yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de iyi açılanmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen dizisi. Boya rengi kırmızımsı-kahverengi ve kalın. Boya ayrıca bir bant şeklinde üçgenlerin üzerine de uygulanmış.</p>							

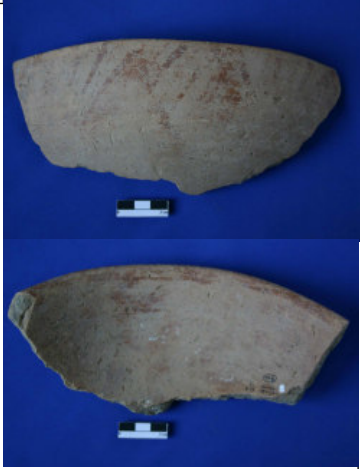
Katalog No	38	Mal Grubu	B1	Çizim No	584	Yeri	MT'99 18 G 12
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Kalın grimsi-siyah özlü. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açılanmış. İç yüzey daha kaba bırakılmış. İçteki düzeltme izleri belirgin. Her iki yüzeyin rengi de hamurunkine yakın. Dışa, benzer renkte astar uygulanmış.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli üç adet üçgen görülüyor. Küçük bir parça olduğu için düzen tam olarak anlaşılamıyor. Boya kalın ve kızılımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	39	Mal Grubu	B1	Çizim No	448	Yeri	MT'99 19 G 12.13
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda taşçıklı, yoğun mikalı. Kalın grimsi-siyah özlü. Orta sıklıkta dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de iyi açkılanmış. Yüzey renkleri devetüyü. Dış yüzeydeki parlaklığın açkısı mı astar nedeniyle mi olduğu belli değil</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli içi dolu üçgenler. Kalın olan boya rengi koyu kırmızı ve parlakça. Dudakta kahverengimsi boya bant uygulanmış.</p>							

Katalog No	40	Mal Grubu	B1	Çizim No		Yeri	MT'99 23 I 5/15
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mikalı ve kum var. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de iyi açkılanmış. Dış yüzeyin rengi hamur ile aynı. İç yüzeydeki fırınlamadan kaynaklı daha kahverengimsi tona sahip.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Üçgenin konturu ve çizgiler koyu kırmızı, üçgenin içi kahverengimsi-kırmızı. Dudak koyu kırmızı boya bant ile kaplanmış.</p>							

Katalog No	41	Mal Grubu	B1	Çizim No	569	Yeri	MT'99 20 G 31
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkıli. Düzensiz dağılım gösteren taşçıklar var. Kalın siyahımsı özlü. Orta sıklıkta dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de iyi açkılanmış. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Kalın olan boyanın rengi koyu kırmızı. Dudaktaki boya 1 cm. kadar iç yüzeyde devam ettirilmiş.</p>							

Katalog No	42	Mal Grubu	B1	Çizim No	516	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL İri kıyılmış bitkisel katkıli. Çok az mikalı. Gevşek olan hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey hamur ile aynı renkte. Dış yüzey ise devetüyü. Dış yüzey iyi açkılanmış, iç kaba bırakılmış. Negatif izler belirgin.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, birbirine koştut çizgiler. Parçanın çok tahrip olması nedeniyle boya pudramsı bir görünüme sahip.</p>							

Katalog No	43	Mal Grubu	B1	Çizim No	116	Yeri	MT'99 18 H 45
<p>MAL Yer yer iri, çoğunlukla ince kıyılmış bitkisel katkı. Mika ve kavkı az miktarda da olsa var. Kalın siyahımsı özlü. Hamurun rengi kahverengimsi-devetüü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de hafif açkılanmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi kahverengimsi- kırmızı. Dudaktaki boya yaklaşık 1 cm. kadar iç yüzeyde devam ettirilmiş. Bandın altında kalın aycıklar görülüyor.</p>							

Katalog No	44	Mal Grubu	B2a	Çizim No	443	Yeri	MT'00 18 G 61
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yer yer minik taşçıklı. Çok kalın siyah özlü. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de hafif açkılanmış. Dış yüzey kahverengimsi-devetüü; iç yüzey hamur rengi ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve üçgenler arasında çapraz, paralel çizgiler. Kalın olan boya parlakça. Dudakta da boya bant görülüyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	45	Mal Grubu	B2a	Çizim No	555	Yeri	MT'02 19 F 35
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Yer yer minik taşçıklı. Çok kalın siyah özlü. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açkılanmış. İç yüzey daha özensiz, ancak genel olarak düzgün. Açkık izleri iki yüzeyde de belirgin. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dış yüzey biraz daha koyu.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve üçgenler arasında çapraz, birbirine paralel çizgiler. Boya dudağa da uygulanmış. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	46	Mal Grubu	B2a	Çizim No	493	Yeri	MT'00 18 G 61
<p>MAL İnce bitkisel katkı. Yer yer kum görülüyor. Çok kalın siyah özlü. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha iyi açkılanmış. İç yüzey görelî özensiz, ancak genel olarak düzgün. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dış yüzeyde alacalanma var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla iki sıra halinde içi dolu üçgen dizisi ve üçgenler arasında çapraz, paralel çizgiler. Ancak parçanın aşınmış olması, düzenin tam anlaşılmasını engelliyor. Dudağa da boya uygulanmış. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	47	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Çok ince kıyılmış bitkisel katkılı. Yer yer mika görülüyor. Siyahımsı özlü. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de nitelikli açıklanmış. Dış yüzey aşınmış, belki bu nedenle kayganlığını kaybetmiş. İki yüzey rengi de hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Biçim vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ve üçgenler arasında çapraz, birbirine paralel çizgiler. Boya rengi koyu kahverengimsi-kırmızı. Dudakta da boya bant uygulanmış.</p>							

Katalog No	48	Mal Grubu	B2a	Çizim No	481	Yeri	MT'99 19 G 41
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açık, yer yer açık parlaklığı var. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dış biraz daha koyu.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve üçgenlerin arasında kalan paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Diğer parçalardan farklı olarak, bezeme omurgaya kadar devam ettirilmemiş. Dudağa da uygulanan boya yaklaşık 1 cm. kadar iç yüzeyde devam ediyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	49	Mal Grubu	B2a	Çizim No	488	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Özü yok</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açkılı. Ancak parça tahrip olmuş; açkı parlaklığı ya da kayganlık hissi vemiyor. İki yüzeyin de rengi hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz, birbirine paralel çizgiler var fakat parça kırık olduğu için içi dolu üçgen var mı anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı ve kalınca. Parlaklığı yer yer görülebiliyor.</p>							

Katalog No	50	Mal Grubu	B2a	Çizim No	456	Yeri	MT'01 23 H 1
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte kıyılmış, yoğun bitkisel katkılı. Yer yer mika görülüyor. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalınlığı değişen siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açkılı. İç yüzeyde negatifler oldukça belirgin. Dış yüzeyde yer yer açkı parlaklığı görülüyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve üçgenlerin arasında kalan birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Kırmızı renkli boya kalınca.</p>							

Katalog No	51	Mal Grubu	B2a	Çizim No	471	Yeri	MT'99 19 G 41
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de açkılı. Dış yüzey de yer yer açkılı parlaklığı var. Ancak parça aşınmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve üçgenlerin arasında kalan birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	52	Mal Grubu	B2a	Çizim No	438	Yeri	MT'01 23 I 6
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın grimsi özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açkılı. Yer yer açkılı parlaklığı görülüyor. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve birbirine paralel çapraz çizgiler. Boya koyu kırmızı ve kalın. Dudakta da bant şeklinde boya uygulamış.</p>							

Katalog No	53	Mal Grubu	B2a	Çizim No	441	Yeri	MT'99 18 H 16
<p>MAL İri kıyılmış bitkisel katkı, az miktarda mikalı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. İnce grimsi özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açkılı. Dış yüzeyde yer yer çok az açkı parlaklığı görülüyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. İlk üçgen dizisindeki çizgiler ile alt sıradakilerin yönleri farklı. Düzen omurgaya kadar devam ettirilmiş. Boya rengi koyu kırmızı, dudağa da uygulanmış. Ancak parça oldukça aşınmış.</p>							

Katalog No	54	Mal Grubu	B2a	Çizim No	442	Yeri	MT'99 18 H 16
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı, az miktarda mikalı. Sık dokulu hamur rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açkılı. Yer yer çok aşınmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgenler ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. İlk üçgen dizisindeki çizgiler ile alt sıradakilerin yönleri farklı. Düzen omurgaya kadar devam ettirilmiş. Boya rengi koyu kırmızı, dudağa da uygulanmış.</p>							

Katalog No	55	Mal Grubu	B2a	Çizim No	494	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Yoğun ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Donuk açık. Gözenekler oldukça belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Üç üçgen sırasının olması nedeniyle parça, diğerlerinden ayrılıyor. Çapraz çizgiler her sırada farklı yönlerde. Boya rengi kızılımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	56	Mal Grubu	B2a	Çizim No	511	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. İnce siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de açık. İç yüzeyin büyük bir kısmı aşınmış. Dışta ise açık parlaklığı belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çizgilerden oluşan pano. Çaprazların yönleri farklı. Boya rengi koyu kırmızı, dudağa da uygulanmış.</p>							

Katalog No	57	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 F 11
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın çok açık gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha nitelikli açkılı. İç yüzeyde ise katkı negatifleri çok belirgin. Dış yüzeyde açık parlaklığı var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Çaprazların yönleri farklı. Boya rengi koyu kırmızı, dudağa da uygulanmış.</p>							

Katalog No	58	Mal Grubu	B2a	Çizim No	563	Yeri	MT'01 23 H (?)
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın çok açık gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha nitelikli açkılı. Dış yüzeyde açık parlaklığı var. Ancak parça aşınmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Çizgilerin yönleri yer yer birbirinden farklı. Boya rengi koyu kırmızı, dudağa da uygulanmış.</p>							

Katalog No	59	Mal Grubu	B2a	Çizim No	16	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi kahverengimsi kırmızı. Dudağa boya bant uygulanmış.</p>							

Katalog No	60	Mal Grubu	B2a	Çizim No	439	Yeri	MT'99 18 F 3
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de özenli açkılı. Dış yüzey rengi hamur ile aynı, iç yüzey daha kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli ve içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi kahverengimsi kırmızı. Dudağa boya bant uygulanmış.</p>							

Katalog No	61	Mal Grubu	B2a	Çizim No	473	Yeri	MT'99 18 H 2
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkıli. Az miktarda mika var. Sıkça dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de özenli açkılı. Parça aşınmış olduğundan dış yüzeyde kayganlık yok. Açkılı parlaklığı belirgin. Her iki yüzey rengi hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi kahverengimsi kırmızı. Dudağa boya bant uygulanmış.</p>							

Katalog No	62	Mal Grubu	B2a	Çizim No	445	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkıli. Orta yoğunlukta mika var. Sık dokulu hamur pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de özenli açkılı. Dış yüzeyin rengi hamur ile aynı. İç yüzey daha pembemsi. İç yüzeyde açkılı parlaklığı var, dışta yok.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Bordomsu kırmızı olan boya, dudağa da bant şeklinde uygulanmış. Dudaktan başlayarak yaklaşık 2 cm. iç yüzeyde boya sıvaştırılmış.</p>							

Katalog No	63	Mal Grubu	B2a	Çizim No	553	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Orta yoğunlukta mika var. Sık dokulu hamur pembemsi-devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de özenli açkılı. Dış yüzey rengi hamurla aynı. İç yüzeyde fırınlama nedeniyle kararma var. Bu kararma dış yüzeyin bir kesiminde daha görülüyor.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ile birbirine paralel çapraz çizgilerden oluşan pano. Boya rengi kahverengimsi kırmızı, dudağa da uygulanmış. Dudaktan başlayarak yaklaşık 1 cm. iç yüzeyde boya devam ettirilmiş.</p>							

Katalog No	64	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 31
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Çok az mika var. Sık dokulu hamurun rengi pembemsi-devetüyü. İnce siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılı. Dış yüzeyde açkı parlaklığı görülüyor. İç yüzey dışa oranla daha kaba. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz, kalın çizgiler. Parlakça olan boyanın rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	65	Mal Grubu	B2a	Çizim No	184	Yeri	MT'99 18 H 17
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Yoğun mika var. Sık dokulu hamurun pembemsi-devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açkılı. Dışta açık parlaklığı var. Ayrıca yer yer kahverengimsi devetüyü, bazı yerler kızılımsı-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde dudak, ~0.5 cm. boyalı. Bu bandın hemen altında bir üçgen sırası var. Bu sıranın altında, yukarıdakilerden ikisi ile eş merkezli bir üçgen daha görülürken, üçüncü üçgenin yanında çapraz ve koşut çizgiler var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	66	Mal Grubu	B2a	Çizim No	440	Yeri	MT'99 18 H 28
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Orta yoğunlukta mika var. Kalın siyahımsı, özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılanmış. Dış yüzeyde aşınma görülüyor. Bu nedenle dış yüzeyde yer yer açık parlaklığı var, iç yüzey ise kaygan ve oldukça parlak. Dış yüzeyin rengi hamur ile aynı, iç yüzey daha kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde ağızdan başlayan ve gövde dönüşüne kadar devam eden, içi dolu üçgen ve yanında çapraz, koşut çizgiler var. Dış yüzeyde dudağa yapılmış boya bantta el kaçması görülüyor. Dudaktaki boya, iç yüzeyde ~1 cm. kadar devam ettirilmiş. Bantın hemen bitiminde büyük aycıklar görülüyor, bazıları birbiri ile bağlantılı görüntüsü veriyor.</p>							

Katalog No	67	Mal Grubu	B2a	Çizim No	587	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Orta yoğunlukta mika var. İnceliği değişen, gri renkli özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açkılı ve parlaklık var. Dış yüzey hamur renginin biraz daha pembeleşmiş hali, iç yüzey sütlü kahve-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası .</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli, içi dolu üçgen ve aralarında kalan çapraz, koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	68	Mal Grubu	B2a	Çizim No	120	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mika var. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılanmış. Dış yüzey hamur rengi ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan eş merkezli, içi dolu üçgen ve aralarında çapraz, koşut bantlar. İç yüzeyde boya sıvaştırılmış görüntüsüne sahip. Kalın olan boyanın rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	69	Mal Grubu	B2a	Çizim No	544	Yeri	MT'99 18 G 68
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mika var. Sıkça dokulu. Öz yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açıklanmış. İç yüzey ile hamur rengi aynı, dış yüzeyin ise daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan kesişen içi dolu üçgenler ve aralarında çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	70	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'01 23 H 1
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açıklanmış, açık parlaklığı belirgin, her iki yüzeyin de rengi hamurunki ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgenler sırası ve aralarında kalan koşut ve çapraz çizgiler. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	71	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G (?)
<p>MAL Çoğunlukla ince kıyılmış, yer yer iri bitkisel katkılı. Yoğun mika görülüyor. Sık dokulu. Kalın açık gri özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de iyi açkılanmış. Açkık parlaklığı belirgin. İki yüzeyin de rengi hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen dizisi ve aralarına kalan çapraz, koşut çizgiler. Olasılıkla ikinci bir dizi daha var, fakat parça aşınmış olduğu için anlaşlamıyor. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	72	Mal Grubu	B2a	Çizim No	433	Yeri	MT'00 18 G 54
<p>MAL Ağırlıkla olarak ince kıyılmış, nadiren orta büyüklükte bitkisel katkılı. Az miktarda mika var. İnce gri özlü. Hamur rengi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de iyi açkılanmış. Dışta açkık parlaklığı belirgin. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dış yüzey kahverengi-kırmızı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.1.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan, içi dolu üçgen ve yanlarında çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant bulunuyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	73	Mal Grubu	B2a	Çizim No	472	Yeri	MT'00 18 G 34
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mika var. Sık dokulu. İnce, gri, özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde iyi açkılanmış. Dışta açık parlaklığı belirgin. İç yüzey, hamur ile aynı renkte. Dış yüzey kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve yanında çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	74	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 F 5.6.
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı, özlü. Hamur rengi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de nitelikli açkılanmış. Renkleri hamur rengi ile aynı. Açık parlaklığı belirgin.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve yanında çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	75	Mal Grubu	B2a	Çizim No	454	Yeri	MT'99 18 H 2
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de nitelikli açkılı. Dış yüzey rengi, hamurunki ile aynı, iç yüzey daha pembemsi. İç yüzeyin parlaklığı oldukça belirgin.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ve yanında çapraz, koşut çizgiler. Dudağa uygulanan bant iç yüzeyde ~1.5 cm. devam ettirilmiş. Bantın altında olası kalın aycık bezeği var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	76	Mal Grubu	B2a	Çizim No	525	Yeri	MT'00 22 K 12
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mika var. Sık dokulu. İnce, gri, özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de iyi açkılanmış. Dış yüzeyde açık parlaklığı var. Her ik yüzey de hamur ile aynı renkte.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası:2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu içgen ve yanlarında çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta başlayan boya bant, iç yüzeyde ~1 cm. devam ettirilmiş. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	77	Mal Grubu	B2a	Çizim No	556	Yeri	MT'99 19 G 31
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu. İnce, gri, özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de iyi açılanmış, açık parlaklığı oldukça belirgin. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen, yanında çapraz ve koşut çizgiler. Çizgilerin yönleri, yanlarında oldukları üçgenin kenarına çapraz yapılmış. Dudağa uygulanan boya, iç yüzeyde ~1.5 cm. devam ettirilmiş. Kalın olan boyanın rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	78	Mal Grubu	B2a	Çizim No	496	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun miktarda mika var. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Her iki yüzey de iyi açılanmış, açık parlaklığı belirgin. Dış yüzey hamur ile aynı renkte. İç yüzey kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ve ağızdan başlayan koşut, çapraz çizgiler. Dudakta başlayan boya iç yüzeyde ~1.5 cm kadar devam ettirilmiş. Bandın hemen altında kalın aycıklar şeklinde bezekler görülüyor. Aycıkların uçları birbirine bağlanmış.</p>							

Katalog No	79	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 F 11
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun miktarda mika var. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de açkılı, ancak parlaklık yok. İki yüzeyin de rengi hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz koşut çizgiler. Ancak parça oldukça aşınmış, düzen net anlaşılamıyor. Boya rengi kırmızı. Dudakta da kırmızı boya bant var.</p>							

Katalog No	80	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 12.13
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Olasılıkla tohum da kullanılmış. Az miktarda mikalı. Sıkça dokulu. İnce açık gri özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış, açık parlaklığı belirgin. Yüzeylerin rengi aynı, kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	81	Mal Grubu	B2a	Çizim No	449	Yeri	MT'99 18 G 33
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkılı. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış, dış yüzeyde açık parlaklığı belirgin, rengi kahverengi-kızıl. İç yüzeyin rengi sütlü kahverengi. Yüzeylerin rengi aynı, kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	82	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 7
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkılı. Az miktarda mikalı. Kalın grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de açkılanmış. Özellikle iç yüzeyde negatifleri belirgin. Ancak parça çok aşınmış. Dış yüzey tahrip olduğu için hamur ile aynı renkte. İç yüzey kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	83	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 30
<p>MAL İnce kıyılmış, az miktarda bitkisel katkı. Az oranda mikalı. Sık dokulu. Özü yok. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış. Dış yüzeyde açkı parlaklığı biraz var. Yüzeylerin rengi aynı.</p> <p>BİÇİM Küçük bir ağız parçası, tam olarak biçim vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kahverengimsi-kırmızı.</p>							

Katalog No	84	Mal Grubu	B2a	Çizim No	487	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış, dış yüzeyde yer yer açkı parlaklığı belirgin. İç yüzeyin çoğunu kaplayan, fırınlama nedenli kararırma var. Dış yüzey rengi hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta ince, boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	85	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 14
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Az miktarda mikalı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey özenli açkılanmış. İç yüzey kaba, ancak parça çok küçük. Yüzeylerin rengi aynı, kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	86	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış, bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Sıkça dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış. Dış yüzeyde açık parlaklığı belirgin. İç yüzey dışı oranla daha özensiz. Yüzeylerin rengi aynı, kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudağa ve iç yüzeyin başlangıcında ~0.5 cm boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	87	Mal Grubu	B2a	Çizim No	Yeri	MT'01 23 I 48
<p>MAL İnce kıyılmış, bitkisel katkılı. Seyrek mikalı. Sık dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açıklanmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudağa ve iç yüzeyin başlangıcında ~0.5 cm boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>						

Katalog No	88	Mal Grubu	B2a	Çizim No	Yeri	MT'99 18 H 30
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkılı. Sıkça dokulu. Özü yok. Hamur rengi kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açıklanmış. Dış yüzeyde açık parlaklığı belirgin. Yüzeylerin rengi aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Boya rengi kahverengi- kırmızı.</p>						

Katalog No	89	Mal Grubu	B2a	Çizim No	514	Yeri	MT'99 19 G 12.13
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Sık dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur rengi kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de özenli açkılanmış. Dış yüzey kayganca, açık parlaklığı belirgin. İç yüzeyde de yer yer açık parlaklığı var. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dışı daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	90	Mal Grubu	B2a	Çizim No	537	Yeri	MT'99 19 G 20
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi devetüyü..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açkılı. Dış yüzeyin açık parlaklığı belirgin yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen ile çapraz, koşut çizgiler. Dudakta ve iç yüzeyde ~ 0.5 cm boya bant. Boya rengi kahverengimsi kırmızı</p>							

Katalog No	91	Mal Grubu	B2a	Çizim No	529	Yeri	MT'99 18 F 1
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi-devetüyü. Seyrek mika.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Dışta açık parlaklığı belirgin, iç yüzey zarar görmüş, işlemler net değil. Dış; kahverengimsi, iç; hamur ile aynı renkte..</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen ile çapraz, koşut çizgiler. Bant yok. Kalın olan boyanın rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	92	Mal Grubu	B2a	Çizim No	451	Yeri	MT'99 19 F 38
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur rengi pembemsi- devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde oldukça düzgün. Açık parlaklığı yok. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası. 2.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen ile çapraz, koşut çizgiler. Bant yok. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	93	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Seyrek mika. İnce siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açkılanmış, iç yüzey kaba bırakılmış. Dış yüzeyde sadece boya parlaklığı var. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey oldukça aşınmış. Olasılıkla pano bezeme düzeni var.</p>							

Katalog No	94	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 25
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Seyrek mika. İnce siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açkılanmış, iç yüzey kaba bırakılmış. Dış yüzeyde sadece boya parlaklığı var. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler; net değil.</p>							

Katalog No	95	Mal Grubu	B2a	Çizim No	590	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL İnce kıyılmış, seyrek bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Çok kalın, siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde nitelikli açkılanmış. İç yüzeyde yer yer parlaklık var.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ile koşut ve çapraz çizgiler. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	96	Mal Grubu	B2a	Çizim No	476	Yeri	MT'99 18 F 11
<p>MAL İnce kıyılmış, seyrek bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açkılanmış. Dış yüzeyde yer yer açık parlaklığı var. Ancak parça aşınmış. Yüzey renkleri hamur rengi ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ile koşut ve çapraz çizgiler. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	97	Mal Grubu	B2a	Çizim No	585	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Yoğun, ince ve orta büyüklükte bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Öz yok. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey iyi açılanmış. İç yüzey ya bilinçli kaba bırakılmış ya da tahrip olmuş. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Boya açık kahverengi.</p>							

Katalog No	98	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	E'siz 4
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı, yoğun mikalı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde iyi açılanmış. Ancak parça küçük ve aşınmış. İç ve dış yüzeyde parlaklıklar yer yer görülüyor ama açık mı boya mı sebep belli değil.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası, biçim vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEKOlasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler İç yüzeyde boya sivaştırılmış. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	99	Mal Grubu	B2a	Çizim No	588	Yeri	MT'99 19 G 31
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Çok kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış iyi açıklanmış, iç yüzey kaba bırakılmış ya da aşındığı için böyle bir görünümü var. İki yüzeyinde rengi hamur rengi ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ve yan kenarlarında aynı yönde çapraz, koşut çizgiler. Renk bordomsu kırmızı.</p>							

Katalog No	100	Mal Grubu	B2a	Çizim No	548	Yeri	MT'99 19 H 3
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı, seyrek mikalı. Öz yok. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sıkça dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Aşınmış bir parça. Açıklanmış, dış yüzeyde yer yer, nedeni belli olmayan parlaklıklar var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ile çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	101	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	E'siz 4
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte kıyılmış bitkisel katkı. Çok seyrek mikalı. Çok kalın siyahımsı özlü. Sık dokulu. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca sıvazlanmış, dışı iyi açkılanmış. Açk parlaklığı var. İç yüzey rengi hamurla aynı; dış kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Eş merkezli içi dolu üçgenler ve aralarında kalan çapraz, koşut bantlar. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	102	Mal Grubu	B2a	Çizim No	507	Yeri	MT'99 18 F 5
<p>Mal İnce kıyılmış bitkisel katkı, yer yer tohum var. Öz ince, grimsi. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sıkça dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Kabaca sıvazlanmış, dış pürüzsüz, negatifler belirgin, iç ise daha kaba. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve kenarlarında aynı yönde, çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	103	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkılı. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Hamur gevşekçe.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açıklı. Dış yüzey kayganca ve parlak. İç yüzey fırınlama nedeniyle kararmış, dışındaki hamur rengiyle aynı.</p> <p>BİÇİM Küçük bir ağız parçası, biçim vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ile çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	104	Mal Grubu	B2a	Çizim No	592	Yeri	MT'00 22 K 31
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu. İnce grimsi özlü. Seyrek mikalı. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Ancak parça aşınmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu üçgen ile çapraz ve koşut çizgiler. İç yüzeyde iç içe şevronlar. Boya kahverengi kırmızı.</p>							

Katalog No	105	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 14
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey nitelikli açkılı. İç yüzey kabaca düzeltilmiş; katkı negatifleri belirgin. İç yüzey rengi hamura oranla daha pembemsi, dış ise kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu olası üçgen, çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi kahverengi kırmızı.</p>							

Katalog No	106	Mal Grubu	B2a	Çizim No	435	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur rengi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açkılı. Yer yer açık parlaklığı görülüyor. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan içi dolu üçgen, çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	107	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'01 23 I 40
<p>MAL İnce kıyılmış az miktarda bitkisel katkı, yer yer irili ufaklı taşçıklar var; yoğun denilebilir.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün açılanmış, dış kayganca ve parlaklıklar var. Yüzey renkleri hamurunki ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen ile çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	108	Mal Grubu	B2a	Çizim No	437	Yeri	MT'99 19 G 34
<p>MAL İnce kıyılmış, az miktarda bitkisel katkı, seyrek mikali. Sık dokulu. İnce, siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün, yer yer açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Aşınmış, olası içi dolu üçgen ve koşut, çapraz çizgiler. Dudakta boya bant bulunuyor. Renk kırmızı.</p>							

Katalog No	109	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'01 23 I 31
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Yüzeyler düzgün açkılı, parlakça. İç yüzey rengi hamurla aynı, dış yüzey kahverengimsi devetüyü.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Boya rengi kahverengimsi devetüyü.</p>							

Katalog No	110	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G (?)
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok ince açık grimsi özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Düzgün açkılı. Hamur rengi ile yüzeylerinki aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgenler ve aralarında kalan koşut, çapraz çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	111	Mal Grubu	B2a	Çizim No	436	Yeri	MT'99 18 G (?)
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu. Seyrek mikalı ve yer yer minik taşçıklı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Yüzeyler düzgün açılanmış. Yüzeyler hamur rengi ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen ve koşut, çapraz çizgiler. Ancak parça aşınmış, düzen net olarak anlaşılmıyor. Dudakta boya bant yer alıyor. Boyanın rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	112	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 46.-
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Sık dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha nitelikli olmak üzere ikisi de açılanmış. Dışta kayganca ve parlaklıklar var. İçte negatifler belirgin. Yüzey renkleri, hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen ve çizgiler. Ancak, parça küçük, düzen net anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	113	Mal Grubu	B2a	Çizim No	447	Yeri	MT.99 18 H 15.-
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok seyrek mikalı. Kalın grimsi özlü. Hamur pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de oldukça düzgün. Dış, parlak ve kayganca. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası. 1.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boyun kırmızı ile boyanmış, omuzdan itibaren çapraz ve koşut çizgiler görülüyor.</p>							

Katalog No	114	Mal Grubu	B2a	Çizim No	152	Yeri	MT 99 18 F 5.-
<p>MAL Yoğun bitkisel katkı, sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış parlak ve kayganca. İç yüzey hamur rengi ilr aynı, dış kahverengimsi – devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boyun tümüyle boyalı, omuzdan itibaren içi dolu üçgen ve yanlarında çapraz, koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı. Boynun iç yüzeyinde ~ 1 cm. boya bant var.</p>							

Katalog No	115	Mal Grubu	B2a	Çizim No	14	Yeri	MT 98 18 F 3.
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış parlak ve kayganca. İç yüzey de hamur rengi ile aynı, dış yüzey kahverengimsi – devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 1.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boyun tümüyle boyalı, omuzdan itibaren aynı yönde çizgiler var, bir üçgen kontur olarak bırakılmış. Boynun iç yüzeyinde ~ 1 cm. boya bant var. Boya rengi kahverengimsi – kırmızı.</p>							

Katalog No	116	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: Yoğun, orta büyüklükte bitkisel katkı. Kalın, grimsi özlü. Hamur pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey düzgün, iç kabaca düzeltilmiş. Her iki yüzeyde de katkı negatifleri belirgin. Yüzeyler, hamurunki ile aynı renkte.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyun tümüyle boyalı. Omuzdan itibaren olası içi dolu üçgen ile koşut ve çapraz çizgiler. Boya rengi kahverengimsi-bordomsu.</p>							

Katalog No	117	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL Yoğun, orta büyüklükte bitkisel katkı. Kalın, grimsi özlü. Hamur pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün, iç kabaca düzeltilmiş. Her iki yüzeyde de katkı negatifleri belirgin. Yüzeyler, hamurunki ile aynı renkte.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boyun tümüyle boyalı. Omuzdan itibaren olası içi dolu üçgen ile koşut ve çapraz çizgiler. Boya rengi bordomsu.</p>							

Katalog No	118	Mal Grubu	B2a	Çizim No	460	Yeri	MT'00 18 G 67
<p>MAL Az, ince kıyılmış bitkisel katkı. Çok kalın, siyah özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Seyrek mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün.hamur rengi ile yüzey renkleri ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ile çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı. ancak parça küçük olduğu için düzen net olarak anlaşılamiyor.</p>							

Katalog No	119	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 15
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Kalın siyahımsı özlü. Sıkça dokulu. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta parlaklık var. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ile çapraz, koşut çizgilerden oluşan pano. Parça küçük olduğu için, düzen net değil. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	120	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 7
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkılı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Hamur ile yüzey renkleri aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ile çapraz, koşut çizgilerden oluşan pano. Parça küçük olduğu için, düzen net değil. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	121	Mal Grubu	B2a	Çizim No	470	Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL Yoğun, ince bitkisel katkılı. Seyrek mikalı. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Pembemsi devetüyü hamur.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca düzeltilmiş, dış düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boya bant. Kalın olan boyanın rengi koyu kırmızı. Parça aşınmış olduğu için bezek ve düzeni net anlaşılamıyor.</p>							

Katalog No	122	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 2
<p>MAL ince kıyılmış bitkisel katkılı, seyrek mikalı. Öz yok. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün, dış daha nitelikli. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. İç yüzeyde ya boya sıvaştırılmış ya da bezek var; net değil. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	123	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'01 23 H 3
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzeyin belli kesimleri düzgün, bazı yerler olasılıkla tahrip olmuş. Dış yüzey düzgün. İç yüzey, hamurunki ile aynı, dışta fırınlamadan dolayı kararmalar var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olası içi dolu üçgen ve koşut çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi kırmızı. Parça çok tahrip olmuş.</p>							

Katalog No	124	Mal Grubu	B2a	Çizim No	567	Yeri	MT'99 18 H 30
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın, grimsi özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve koşut, çapraz çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	125	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 7
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak negatifler belirgin. Hamur rengi ile yüzey renkleri aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen, çapraz ve koştur çizgiler.den oluşan pano. Parça çok küçük olduğu için düzen anlaşılıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	126	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 70
<p>MAL Yoğun ince bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın siyah özlü. Pembemsi devetüyü hamur.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün. İç yüzey ya tahrip olmuş ya da aşınmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen, çapraz ve koştur çizgiler.den oluşan pano. Parça çok küçük olduğu için düzen anlaşılıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	127	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 F 5
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte, yoğun bitkisel katkılı. İnce grimsi özlü. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak negatifle belirgin. Yüzey renkleri hamurunki ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz ve koşut çizgiler. Parça aşındığı için üçgen var mı belli değil. Bir alanda üçgen olabilir ya da sıvaştırılmış boya kalıntısı olabilir. Dudakta ve dudaktan iç yüzeye doğru 1 cm'e yakın kalınlıkta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	128	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT' 04 34 R 24
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Öz yok. Hamur pembemsi, devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Küçük bir ağız parçası, tam form vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen, çapraz ve koşut çizgiler.den oluşan pano. Parça çok küçük olduğu için bezeme düzeni anlaşılıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	129	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Öz yok. Hamur pembemsi, devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Küçük bir ağız parçası, tam form vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası içi dolu üçgen, çapraz ve koşut çizgiler.den oluşan pano. Parça çok küçük olduğu için bezeme düzen, anlaşılmıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	130	Mal Grubu	B2a	Çizim No	543	Yeri	MT'99 18 F 5
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur devetüyü-pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak negatifler çok belirgin. Yüzey ile hamur rengi aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ya kalın, çapraz ve koşut çizgiler; ya da iç içe şevronlar. Çok tahrip olmuş, bezek net değil: Dudakta bant var. Ya bant dudaktan iç yüzeye ~ 1.5 cm devam ettirilmiş ya da bezek var; net değil.</p>							

Katalog No	131	Mal Grubu	B2a	Çizim No	519	Yeri	MT'99 18 G 20
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Öz yok. Sık dokulu. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Ancak iç yüzeyde negatifler belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve birbirine koştur çizgiler. Dudakta boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	132	Mal Grubu	B2a	Çizim No	515	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Yoğun, ince bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın, siyah özlü. Hamur pembemsi- devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış yüzey kahverengimsi, iç yüzey kahverengimsi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koştur çizgiler. Dudakta boya bant bulunuyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	133	Mal Grubu	B2a	Çizim No	525	Yeri	MT'00 18 G ?
<p>MAL İnce kıyılmış, yoğun bitkisel katkı. Yoğun mikalı. İnce, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi- devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de oldukça düzgün. Renkleri hamurunki ile aynı. Açık parlaklığı yer yer var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta başlayan ve iç yüzeyde ~ 1.5 cm olarak devam eden boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı. Yüzey aşınmış; bu nedenle bezek tam olarak belli değil.</p>							

Katalog No	134	Mal Grubu	B2a	Çizim No	562	Yeri	MT'99 18 H 29
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın, siyah özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sıkça dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün.İç, fırınlama nedeniyle kararmış; dış ise hamur ile aynı</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızda dış yüzeyde ~ 0.5 cm bant, hemen altında çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

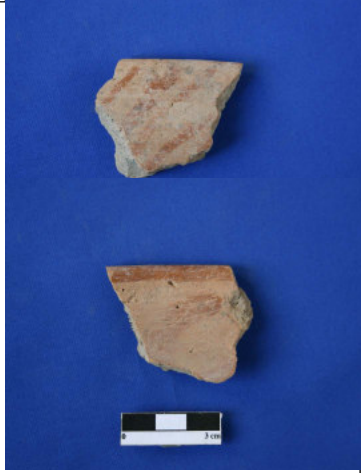
Katalog No	135	Mal Grubu	B2a	Çizim No	464	Yeri	MT'99 18 G 31
<p>MAL Az miktarda, ince bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. İç yüzey devetüyü, dış kahverengimsi- devetüyü. Dış yüzey parlak ve kayganca.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta boya bant uygulanmış. Boya parlakça ve rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	136	Mal Grubu	B2a	Çizim No	546	Yeri	MT'00 18 G 54
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. İnce siyahımsı özlü. Hamur pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan, omurgada biten çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta boya bant uygulanmış. Boya rengi kırmızı. Parçanın dış yüzeyi aşınmış.</p>							

Katalog No	137	Mal Grubu	B2a	Çizim No	531	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Seyrek minik taşçıklı. Sıkça dokulu. Açık gri, ince özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, açık parlaklığı yer yer görülüyor. Yüzey renkleri hamura oranla daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koştuk çizgiler. Boya rengi kırmızımsı.</p>							

Katalog No	138	Mal Grubu	B2a	Çizim No	560	Yeri	MT'99 19 G 38
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. İnce, grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu. Seyrek mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız. parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koştuk çizgiler. Boya rengi kırmızımsı</p>							

Katalog No	139	Mal Grubu	B2a	Çizim No	459	Yeri	MT'00 18 G 63
<p>MAL Bol miktarda, ince kıyılmış saman katkılı. Düzensiz, minik taşçıklar az oranda görülüyor. Sık dokulu. Çok kalın siyah özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey düzeltilmiş, dış ise nitelikli açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde dudaktan başlayan koşut, çapraz boya bantlar. Dudağın üst kısmı kırmızı boya ile kaplı.</p>							

Katalog No	140	Mal Grubu	B2a	Çizim No	530	Yeri	?
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Çok az taşçıklı. Sık dokulu. Kalın grimsi özlü. Hamur rengi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde oldukça düzgün ve pürüzsüz. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde koşut ve çapraz bantlar. Dudakta ve iç yüzeye kadar ~ 1 cm devam eden boya bant var. İç yüzeyde kalın aycık (?). boya rengi aynı.</p>							

Katalog No	141	Mal Grubu	B2a	Çizim No	461	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL Kalın, taneli denebilecek yoğun bitkisel katkı. Gözenekli hamuru var. Kalın siyah özlü. Hamur rengi pembemsi - devetüyü. Yoğun mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün sayılabilir, ancak katkı negatifleri oldukça belirgin. Dış yüzey rengi hamur ile aynı, iç yüzey kahverengimsi devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde koştut ve çapraz bantlar. Dudakta boya bant. Boya rengi kahverengi-kırmızı.</p>							

Katalog No	142	Mal Grubu	B2a	Çizim No	462	Yeri	MT'00 18 G 70
<p>MAL Yoğun miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış yüzeyde açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>İÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Küçük ve düzensiz kırıkları olan bir parça olması nedeniyle bezeme düzeni tam anlaşılamıyor. Dış yüzeyde çapraz, koştut bantlar var.</p>							

Katalog No	143	Mal Grubu	B2a	Çizim No	591	Yeri	MT'99 19 G 38
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Gözenekli. Kalın siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca düzeltilmiş, dış yüzey daha düzgün. Ancak ya aşınmış ya da bilinçli olarak nitelikli açkılanmamış. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzeyde çapraz, koşut çizgiler; olası içi dolu bir üçgen olabilir. Net değil. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	144	Mal Grubu	B2a	Çizim No	535	Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Yoğun, kalın kıyılmış bitkisel katkı. Gözenekli. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca düzeltilmiş, katkı negatifleri belirgin. Dış yüzey daha düzgün. İç yüzey rengi hamur ile aynı, dış yüzey daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK . Dış yüzeyde çapraz, koşut çizgiler; olası içi dolu bir üçgen olabilir. Net değil. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	145	Mal Grubu	B2a	Çizim No	559	Yeri	MT'01 23 I 60
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. İnce, grimsi özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün açkılı. Dış yüzeyde açık parlaklığı var ve kayganca. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz ve birbirine koştur çizgiler görülüyor. İçi dolu üçgen de olabilir ama net değil. Boya rengi kırmızımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	146	Mal Grubu	B2a	Çizim No	557	Yeri	MT'00 18 G 38
<p>MAL Yoğun, kalın kıyılmış bitkisel katkı. İnce, gri özlü. Gözenekli. Hamur rengi pembemsi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak katkı negatifleri oldukça belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan ve birbirini kesen çizgi grupları görülüyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	147	Mal Grubu	B2a	Çizim No	565	Yeri	MT'99 18 H 10
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın, siyahımı özlü. Sık dokulu. Hamur pembemsi - devetüyü. Az miktarda mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de oldukça düzgün, dışta açkı parlaklığı var. İç yüzey rengi hamur ile aynı. Dış biraz daha kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Birbirine paralel çizgi grupları görülüyor. Fakat parça aşınmış olduğu için üçgen olup olmadığı keins değil. Boya rengi kızılımsı-kahverengi.</p>							

Katalog No	148	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu. Az miktarda mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de oldukça düzgün. Dışta açkı parlaklığı var. İç yüzey fırınlama nedeniyle alacalanma var. Dış kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Birbirine paralel çizgiler grubu var. Boya rengi kahverengimsi-kırmızı.</p>							

Katalog No	149	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Az mikalı. Sık dokulu. Kalın siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak katkı negatifleri belirgin. Dış yüzeyde açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Birbirine koşut, ince çizgiler grubu görülüyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	150	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 26
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. İnce, grimsi özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Birbirine koşut çizgiler grubu var. Kalın olan boyanın rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	151	Mal Grubu	B2a	Çizim No	536	Yeri	?
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Gri, ince özlü. Hamur pembemsi - devetüyü. Az miktarda mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Mat olan yüzeylerin renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz ve koşut çizgiler, düzen net değil. Boya rengi kırmızı. Ancak parça çok aşınmış.</p>							

Katalog No	152	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 63
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Kalın, siyah özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kaba, dış düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı. Parlaklık yok.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Parça aşındığı için bezeme düzeni tam anlaşılmıyor. Düz, çapraz çizgilerden oluşan bir düzen olabilir.</p>							

Katalog No	153	Mal Grubu	B2a	Çizim No	568	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Öz yok. Sıkça dokulu. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, dışta açık parlaklığı görülüyor. Yüzey renkleri hamurdan biraz koyu.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Parça aşınmış olduğu için düzen tam anlaşılamiyor. Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Bu çizgilere oranla daha kalın, ters yönde çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta boyalı. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	154	Mal Grubu	B2a	Çizim No	566	Yeri	MT'99 18 F 8
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Öz yok. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sıkça dokulu. Az miktarda mika, orta sıklıkta kavkı var.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kaba, dış yüzey düzgün. Ancak parça aşındığı için dış yüzeyde zarar görmüş. İç yüzey, hamur rengi ile aynı, dış daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey aşındığı için düzen net değil. Çapraz ve koşut çizgiler görülebiliyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	155	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL İnce ve orta büyüklükte bitkisel katkı. Yoğun mika var. Sıkça dokulu. Kalın gri özlü. Hamur rengi pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün, iç ise kabaca sıvazlanmış. Dışta yer yer parlaklığı var, ancak parça aşınmış. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Düzen, parça aşındığı için tam anlaşılamıyor. Boya, koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	156	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	18 F ?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda kireç ve mika var. İnce, gri özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Parça küçük olduğu için düzen anlaşılamıyor. Çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi kahverengimsi- kırmızı.</p>							

Katalog No	157	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 45
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgilerden oluşan bir düzen görülüyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	158	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'04 34 R 2
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. İyi arıtılmış kilden, sık dokulu hamurun rengi pembemsi devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. grubu var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	159	Mal Grubu	B2a	Çizim No	586	Yeri	MT'99 18 G 31
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sık dokulu. Kalın, açık gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Parça aşındığı için diğer işlemler anlaşılamiyor. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz ve koşut çizgilerden oluşan bir düzen görülüyor. Renk kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	160	Mal Grubu	B2a	Çizim No	522	Yeri	MT'00 18 G 61
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok kalın siyahımsı özlü. Hamur rengi pembemsi devetüyü. Sık dokulu. Seyrek mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamurdan biraz daha koyu.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgilerden oluşan bir düzen görülüyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	161	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sık dokulu. İnce, siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamurdan biraz daha koyu.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla iç içe şevron ya da çapraz çizgilerden oluşan bezeme düzeni var. Ancak parça küçük olduğu için net anlaşılamıyor.</p>							

Katalog No	162	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı. Parça küçük olduğundan diğer işlemler anlaşılamıyor.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz ve koşut çizgiler grubu var. Boya rengi kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	163	Mal Grubu	B2a	Çizim No	534	Yeri	MT'99 18 G 12
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Ters yönde bir çizgi daha görülüyor; üçgene ait olabilir. Dudak da boyalı, renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	164	Mal Grubu	B2a	Çizim No	532	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sık dokulu. İnce siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. İç yüzey kayganımsı ve parlak; dış ise tahrip olmuş. Dış yüzey rengi hamur ile aynı, iç yüzey sütlü kahverengi-devetüyü.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Bu çizgilere ters yönde bir çizgi daha görülüyor; üçgene ait olabilir. Dudak da boyalı, renk koyu kırmızı. Dudaktaki boya iç yüzeyde ~ 1 cm devam ettirilmiş.</p>							

Katalog No	165	Mal Grubu	B2a	Çizim No	520	Yeri	MT'99 18 G 2
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Yoğun mika var. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ve içi dolu alan. Alanın şekli ve bezeme düzeni kırık nedeniyle anlaşlamıyor.</p>							

Katalog No	166	Mal Grubu	B2a	Çizim No	533	Yeri	MT'99 18 F 8
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda kireç parçacıkları var. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ dış yüzey düzgün. İç yüzey, levhacıklar halinde dökülmüş, aşınmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Üçgen olabilir, ancak parça aşınmış, düzen anlaşlamıyor.</p>							

Katalog No	167	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mikalı. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Ancak parça zarar görmüş; diğer işlemler anlaşılıyor. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Düzen anlaşılıyor. Çapraz ve koştur çizgiler görülüyor. Boya rengi kırmızı; olasılıkla tüm iç yüzeye boya uygulanmış. Çok tahrip olmuş, net değil.</p>							

Katalog No	166	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 18
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Mat açkılı. Dış yüzey rengi hamur ile aynı, iç yüzey devetüyü.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Birbirine paralel çizgiler grubu var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	169	Mal Grubu	B2a	Çizim No	526	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az mikalı. Sık dokulu. Çok kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler görülüyor. Parça aşınmış olduğundan tam olarak düzen ve olası bezekler anlaşılmıyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	170	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Yoğun orta büyüklükte bitkisel katkı. Çok az mikalı. Sıkça dokulu. İnce grimsi özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün, iç kabaca düzeltilmiş; gözenekler çok belirgin. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Bezekler net olarak anlaşılmıyor. Yer yer boya leke şeklinde kalmış, yer yer çapraz ve koşut çizgilerin parlak negatifleri görülüyor.</p>							

Katalog No	171	Mal Grubu	B2a	Çizim No	589	Yeri	MT'99 18 G 30 (?)
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yer yer az miktarda kireç parçacıkları var. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün, iç kaba bırakılmış. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Omurgaya paralel bir çizgi ve ona çapraz, birbirine paralel çizgiler görülüyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	172	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Sık dokulu. Çok ince grimsi özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ancak aşınmış diğer işlemler net değil. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boya izleri belirgin bir bezek veya düzenini verecek kadar kalmamış. olasılıkla içi dolu üçgen ve birbirine koştur çizgiler var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	173	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 31
<p>MAL Orta büyüklükte bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha nitelikli düzeltilmiş; iç kabaca, gözenekler belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Bezek ve düzeni anlaşılmıyor. Olasılıkla çapraz ve koşut çizgiler var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	174	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Az miktarda, ince kıyılmış bitkisel katkı. Yer yer az mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey yoğun korozyona uğramış, özellikleri belirgin değil. Dış kayganca ve düzgün. Açık parlaklığı var, rengi hamurdan daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Bezek ve düzeni net değil. Olasılıkla çapraz ve paralel çizgiler grubu var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	175	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Az ince kıyılmış bitkisel katkı. Kireç parçacıkları var. Sık dokulu.İnce siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış yüzey kayganca. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Küçük bir parça olduğu için düzen net değil; olasılıkla içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	176	Mal Grubu		Çizim No		Yeri	?
<p>MAL Az ince kıyılmış bitkisel katkı. Kireç parçacıkları var. Sık dokulu.İnce siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dış yüzey kayganca. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Küçük bir parça olduğu için düzen net değil, olasılıkla içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	177	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Gevrek dokulu. İnce siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, ancak gözenekler belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası, form vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler grubu var. Bu çizgilere ters başka çizgiler de görülüyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	178	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey düzgün, iç yüzey kaba. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Boya lekeler şeklinde; bezek ve düzen anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	179	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT' ? 23 G 61
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az mikalı. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey aşınmış olduğu için tam bezeme düzeni anlaşılıyor. Olasılıkla çizgilerden oluşan bir grup var.</p>							

Katalog No	180	Mal Grubu	B2a	Çizim No	512	Yeri	MT' 99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey aşınmış. Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler görülüyor. Bunlara ters yönde başka bir grupla birbirlerini kesmişler. Ancak parça kötü durumda, tam olarak düzen net değil.</p>							

Katalog No	181	Mal Grubu	B2a	Çizim No	551	Yeri	MT'99 19 G 38
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Az mikalı. Sık dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan kafes bezeme var. Düzen, karın dönüşünde bitirilmiş. Fakat parça oldukça tahrip olmuş; boya bezeme yer yer korunabilmiş.</p>							

Katalog No	182	Mal Grubu	B2a	Çizim No	524	Yeri	MT'99 19 G 24
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkılı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı görülüyor. Her iki yüzey rengi de hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan kafes bezeme var. Fakat parça oldukça küçük; boya bezeme yer yer korunabilmiş.</p>							

Katalog No	183	Mal Grubu	B2a	Çizim No	521	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu.Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ve açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamurdan biraz daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dışta: ağızdan başlayan kafes bezeme; içte: ağızdan başlayan ~ 1 cm'lik bant bezeme ve bantın altında aycık var. Dudak da boyalı, renk koyu kırmızı.</p>							

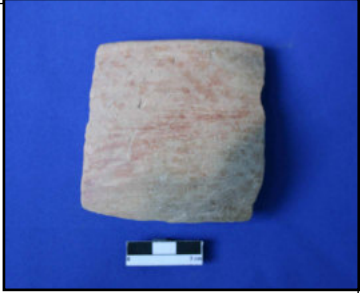
Katalog No	184	Mal Grubu	B2a	Çizim No	523	Yeri	MT'99 18 G 18
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu.Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ve açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamurdan biraz daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dışta ağızdan başlayan kafes, küçük bir alanın içi boya dolu belki üçgen olabilir. İçte: dudaktan ~ 1 cm bant. Dudak da boyalı. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	185	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 22
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın, gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey oldukça düzgün ve açık parlaklığı var. İç kaba bırakılmış ya da tahrip olmuş; parça küçük olduğu için anlaşılmıyor.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olası kafes bezeme. Parça çok küçük olduğu için düzen net olarak anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	186	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dışta içi boya ile doldurulmuş olası üçgen bir alan var. Bu alan dışında kafes düzeni görülüyor. Dudak boyalı ve bant iç yüzeyde ~ 1 cm devam ediyor. İçte de olasılıkla bezekler var ancak ne oldukları net değil.</p>							

Katalog No	187	Mal Grubu	B2a	Çizim No	508	Yeri	MT'99 18 G 12
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu.Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ve açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey aşınmış; olasılıkla içi dolu üçgenler ve üçgenlerin arasındaki alanlarda kafes bezeme var. Dudak da boyalı. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	188	Mal Grubu	B2a	Çizim No	482	Yeri	MT'99 18 H 17
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu.Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, açık parlaklığı var. İç yüzey rengi hamur ile aynı, iç yüzey fırınlama nedeniyle kararmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Dış yüzey tahrip olmuş. Olasılıkla, ağızdan başlayan içi dolu üçgen var. Üçgenin dışındaki alanlarda kafes bezeme belirgin. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	189	Mal Grubu	B2a	Çizim No	510	Yeri	MT'99 19 G 64
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Bol mikalı. Kireç parçacıkları görülüyor. Sık dokulu. Hamur pembemsi - devetüyü. Özün kalınlığı değişken, bazı yerde ince, bazı yerde kalın. Rengi siyah.</p>							
<p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ve dış yüzeyde yer yer açık parlaklığı var. İç yüzey hamurdan daha kahverengimsi. Dış hamur rengiyle aynı.</p>							
<p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p>							
<p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan kafes bezeme görülüyor. Ancak parça tahrip olmuş ve bazı alanlarda üçgen boya bezeme olabilir. Ancak net değil.</p>							

Katalog No	190	Mal Grubu	B2a	Çizim No	538	Yeri	?
<p>MAL Yoğun ince kıyılmış bitkisel katkı. Bol mikalı. Sıkça dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p>							
<p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta yer yer açık parlaklığı var. İç yüzey hamurdan daha kahverengimsi. Dış ise hamur ile aynı.</p>							
<p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.</p>							
<p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan kafes bezeme görülüyor. Ancak parça tahrip olmuş ve bazı alanlarda üçgen boya bezeme olabilir. Ancak net değil.</p>							

Katalog No	191	Mal Grubu	B2a	Çizim No	504	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Bol mikalı. Sık dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de oldukça düzgün ve açık parlaklığı var. Dış yüzey hamur ile aynı, içte fırınlamadan dolayı kararırma var.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Kafes şeklinde boya bezeme var. Ancak boya dökülmüş ve sadece negatifi görülebiliyor.</p>							

Katalog No	192	Mal Grubu	B2a	Çizim No	469	Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Sıkça dokulu. İnce gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Dışta yer yer açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler gruplar. Gruplar birbirlerini üçgen alanlar oluşturacak şekilde kesiyor. Boya rengi kırmızımsı.</p>							

Katalog No	193	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sıkça dokulu.Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün ve açık parlaklığı belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi kahverengi-kırmızı.</p>							

Katalog No	194	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G.12.13
<p>MAL Yoğun ince kıyılmış bitkisel katkı. Yoğun mikalı. Gevrek dokulu. Özü yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. İç yüzeyde gözenekler belirgin. Dışta açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan eş merkezli içi dolu üçgenler ve aralarında kalan çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta boyalı. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	195	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 44
<p>MAL Yoğun, iri kıyılmış bitkisel katkı. Bol mikalı. Sıkça dokulu. Kalın, gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca düzeltilmiş; iri katkı negatifleri çok belirgin. Dış yüzey düzgün ve açık parlaklığı belirgin. Dış yüzey hamur renginden daha pembemsi, iç ise hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boyalı, şekli net olmayan bir alan ve alanın dışında çapraz ve koşut çizgiler. Düzen tam olarak anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı</p>							

Katalog No	196	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL Yoğun, orta büyüklükte bitkisel katkı. Yoğun mika ve yer yer kireç parçacıkları görülüyor. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey görece kabaca düzeltilmiş, katkı negatifleri belirgin. Dış yüzey daha düzgün, açık parlaklığı yer yer görülüyor, rengi hamur ile aynı, iç yüzey fırınlamadan kaynaklı, kararmış.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz ve koşut çizgiler. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	197	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boya dolu bir alan ve dışında çapraz koşut çizgiler görülüyor. Ancak düzen kırık nedeniyle net anlaşamıyor.</p>							

Katalog No	198	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Az miktarda mikalı. Sık dokulu. Kalın siyah özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. İçi boya dolu alan olabilir. Bezek düzeni anlaşamıyor.</p>							

Katalog No	199	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 H 3
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Sık dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Dışta açık parlaklığı belirgin. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çapraz koşut çizgiler belirgin. İçi dolu alanlar var ancak şekil belirsiz, yani düzen anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	200	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 44
<p>MAL İnce kıyılmış yoğun bitkisel katkı. Yer yer iri taneler görülüyor. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Parça tahrip olmuş, bu nedenle yer yer açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Fakat parça yıprandığı için bezeme düzeni anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	201	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 F 5
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey oldukça düzgün. İç yüzey daha kabaca düzeltilmiş, olası bir çaputla. İzler belirgin. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boyalı, şekli net olmayan bir alan ve alanın dışında çapraz ve koşut çizgiler görülüyor. Bezeme düzeni tam olarak anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	202	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	Etiketsiz 5
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış ve taneli bitkisel katkı. Sıkça dokulu. İnce siyah özlü. Hamur pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Ancak gözenekler belirgin; nitelikli açık yapılmamış. Her iki yüzeyde de yer yer açık parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boyalı, şekli net olmayan bir alan ve alanın dışında çapraz ve koşut çizgiler. Düzen tam olarak anlaşılmıyor. Renk kahverengi-kırmızı.</p>							

Katalog No	203	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın, siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Dışta açkı parlaklığı var. Dış yüzey hamurdan daha pembemsi; iç ise hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Olasılıkla içi dolu bir alan ve dışında kalan alanda kafes bezeme var. Ancak düzen yine de net anlaşılıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	204	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey daha nitelikli düzeltilmiş. İç ise kabaca; gözenekler çok belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koştur çizgiler görülebilir fakat parçanın yüzeyi aşındığı için düzen net değil. Renk kırmızı.</p>							

Katalog No	205	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'01 23 I 51
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Sık dokulu. Öz yok. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Ancak yine de gözenekler belirgin. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler görülebiliyor fakat parça aşındığı için düzen net değil. Boya rengi kırmızı. İç de olasılıkla tüm alana boya uygulanmış.</p>							

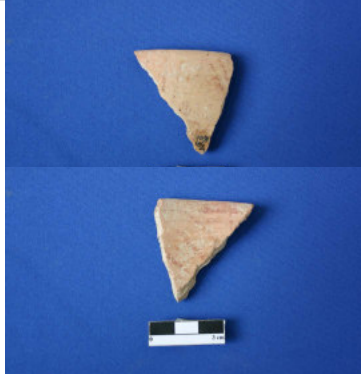
Katalog No	206	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Seyrek mikalı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı. Dışta yer yer açık parlaklığı var.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Bir alanda ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler görülebiliyor. Tam düzen net değil. Boya rengi koyu kırmızı. Dudak da boyalı.</p>							

Katalog No	207	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 8
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün, ama dışta negatifler belirgin. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boyalı, şekli net olmayan bir alan ve alanın dışında çapraz ve koşut çizgiler. Düzen tam olarak anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	208	Mal Grubu	B2a	Çizim No	503	Yeri	MT'00 18 G 63
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış bitkisel katkı. Yer yer seyrek mikalı. Sıkça dokulu. Kalın siyahımsı özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boyalı, şekli net olmayan bir alan ve alanın dışında çapraz ve koşut çizgiler. Düzen tam olarak anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	209	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 22
<p>MAL İnce kıyılmış bitkisel katkı. Sık dokulu. İnce, grimsi özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyde düzgün. Dışta yer yer açkı parlaklığı var. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan olasılıkla içi dolu üçgen ve dışında çapraz koşut çizgiler. Parça tahrip olmuş.</p>							

Katalog No	210	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL Yoğun, ince kıyılmış ve taneli bitkisel katkı. Sıkça dokulu. Kalın gri özlü. Hamur pembemsi - devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İç yüzey kabaca düzeltilmiş, negatifler belirgin ve fazla. Dış yüzey daha nitelikli ve açkı parlaklığı var. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boya ile dolu alanlar var ancak şekli net değil. Çapraz ve koşut çizgiler de görülüyor. Renk kahverengi- kırmızı.</p>							

Katalog No	211	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 18 G 24
<p>MAL: İnce bitkisel katkılı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. İçte yer yer açkılı parlaklığı var. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, ters yönlü iki çizgi grubu var. Gruplar kedi içlerinde çapraz ve koşut. Küçük bir alanda boya yoğunluğu var; içi dolu, sınırlandırılmış bir alan olabilir. Ağızın iç yüzeyindeki ~ 0,5 cm. devamı boyalı. Altında çapraz ve koşut çizgiler grubu ile, ine bir çizgi görülüyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	212	Mal Grubu	B2a	Çizim No	540	Yeri	MT 04 34 R 4.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Öz yok. Yer yer, seyrek mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, açkılı parlaklığı var. Renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler var. Ancak, içi dolu şekli belirsiz alanlar ve bu alanların arasında kalan çizgi grupları var. Düzen anlaşılıyor. Dudakta boyalı kahverengi – koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	213	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 18 G 4.-
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel. Seyrek, yer yer mikalı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey düzgün, açık parlaklığı var. İç kabaca düzeltilmiş. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler grubu ve içi doldurulmuş, şekli belli olmayan alanlar var. Düzen belirsiz. Renk koyu kırmızı, dudakta boyalı.</p>							

Katalog No	214	Mal Grubu	B2a	Çizim No	497	Yeri	MT 99 18 H 35.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, yer yer açık parlaklığı görülüyor. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Dış yüzeydeki bezeme düzeni hiç anlaşılmıyor. Yüzeyin büyük kısmına uygulanmış ancak x . Dudağa da boya uygulanmış. İç yüzey de ~ 0,5 cm. boya bant var. Bandın altında büyük ve kalın ayaklar grubu yapılmış. Koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	215	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 33
<p>MAL: İnce bitkisel. Seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. ince, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dışta açık parlaklığı var. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boya dolu olan ve çapraz, koşut çizgiler grubu. Düzen anlaşılmıyor. Renk kahverengi – kırmızı.</p>							

Katalog No	216	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 18 G ?
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, yer yer açık parlaklığı var. Renkler hamurdan daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boya dolu alanlar var, ancak düzen anlaşılmıyor. Boya, rengi koyu kırmızı.</p>							

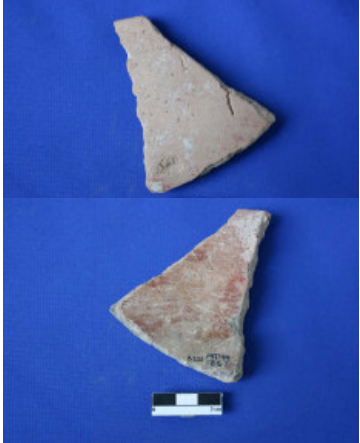
Katalog No	217	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 00 18 G 43
<p>MAL: Yoğun, orta bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey düzgün, iç daha kaba bırakılmış; katkı negatifleri belirgin. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi boya dolu alanlar var, ancak düzen anlaşılmıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	218	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 00 18 G 43
<p>MAL: Yoğun, orta bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dışta yer yer açık parlaklığı var. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Küçük bir ağız parçası, form vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi dolu alan veya alanlar (?), belki çapraz çizgiler. Düzen belli değil. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	219	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 7.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey düzgün, açkı parlaklığı var. İç oldukça pürüzlü; bilinçli mi, aşınmış mı belli değil. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Dışta sınırlandırılmış ve içi dolu alanlar var ancak düzen net değil. İçte de boya uygulaması var ama tüm alana mı yoksa sınırlandırılmış alanlara mı uygulanmış, belli değil. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	220	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 00 18 G 53
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – kahvemsii. Çok kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dışta yer yer açkı parlaklığı var.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Dış yüzeyde ağızdan başlayan ters olasılıkla üçgenler var. Eşmerkezli bir sıra daha yapılmış. Ancak, ikinci sıra üçgenlerinin oldukça küçük olması gerekiyor. Üçüncü sıra daha olabilir (?). Boya rengi bordo – kırmızı.</p>							

Katalog No	221	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 01 19 L 16.-
<p>MAL: İnce ve seyrek taneli bitkisel, yer yer mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, ancak negatifler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi dolu alanlar var, ancak şekilleri belirsiz; düzen anlaşılıyor. Renk bordo – kırmızı.</p>							

Katalog No	222	Mal Grubu	B2a	Çizim No	517	Yeri	MT 01 19 L 16.-
<p>MAL: İnce ve seyrek taneli bitkisel, yer yer mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış yüzey hamurla aynı, için bir kısmı aynı, bir kısmı kararmış.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Dış çok aşınmış, sadece leke şeklinde boya izleri var. İçteki boya düzeni de anlaşılıyor. Boya rengi koyu kırmızı; dudakta da bant şeklinde boya var.</p>							

Katalog No	223	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 17
<p>MAL İnce bitkisel. Sık dokulu, kahvemsi – pembe. Öz yok..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ Dış yüzey oldukça düzgün. İç, ya kaba bırakılmış ya da aşınmış. Dışın rengi pembemsi, iç hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Sınırlandırılmış, içi boya dolu alanlar var. Küçük parça, düzen belli değil. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	224	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 38
<p>MAL İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, yer yer açık parlaklığı var. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Çok aşınmış, olasılıkla ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koştut çizgiler. Dudak da boyalı. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	225	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 00 22 H 29
<p>MAL Yoğun, ince taneli bitkisel. Sıkça, pembemsi – devetüyü. ince, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzey de düzgün, açık parlaklığı var. Renkler, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK İçi dolu alanlar var, ancak tam olarak düzen net değil. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	226	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 10.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık, pembemsi – devetüyü. öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, açık parlaklığı var. Renkler, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler ile içi dolu alan veya alanlar olabilir ancak belirgin değil. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	227	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 18 G 31
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dışta açkılı parlaklığı belirgin. Dışın rengi hamurdan daha kahverengimsi, içinki hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler grubu ile şekli belli olmayan içi dolu alan. Renk kırmızı</p>							

Katalog No	228	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	
<p>Yüzeyleri tahrip olmuş ve bu nedenle bezemeleri tam olarak anlaşılamayan toplam 73 parça; hamur özellikleri açısından B2a grubu ile büyük benzerlik gösterdiği için, katalogta tek bir numara verilerek toplu değerlendirilmiştir.</p>							

Katalog No	229	Mal Grubu	B2b	Çizim No	183	Yeri	MT 99 18 G 97
<p>MAL: İnce, bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzeyi de oldukça düzgün. Özellikle dış nerdeyse pürüzsüz ve oldukça belirgin açık parlaklığına sahip ve kaygan. Dışın rengi yer yer hamurdan daha pembemsi. İç yüzey, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler, içi dolu üçgen dizisi. Boya koyu kırmızı. İç yüzeyde ~ 1,5 cm. kalınlığında boya bant var. Lekeler şeklindeki, düzen anlaşılıyor.</p>							

Katalog No	230	Mal Grubu	B2b	Çizim No	11	Yeri	MT 99 18 F 8.-
<p>MAL: İnce, bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de oldukça düzgün. Özellikle dış pürüzsüz ve belirgin açık parlaklığına sahip ve kaygan. Dış, yer yer hamurdan daha pembemsi. İç yüzey, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile içi dolu üçgen dizisi. Boya rengi koyu kırmızı. İç yüzeyde ağızdan ~ 1,5 cm. kalınlığında boya bant belirgin. Bandın altında lekeler şeklinde kalmış, düzeni anlaşılıyor.</p>							

Katalog No	231	Mal Grubu	B2b	Çizim No	256	Yeri	MT 99 20 G 31.-
<p>MAL İnce, bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de oldukça düzgün. Özellikle dış pürüzsüz ve belirgin açık parlaklığına sahip ve kaygan. Dış, yer yer hamurdan daha pembemsi. İç yüzey, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile içi dolu üçgen dizisi. İç yüzeyde ağızdan ~ 1 cm. kalınlığında boya bant belirgin. Bandın altında lekeler şeklinde kalmış, düzeni anlaşılmıyor.. Boya rengi kahverengi – kırmızı.</p>							

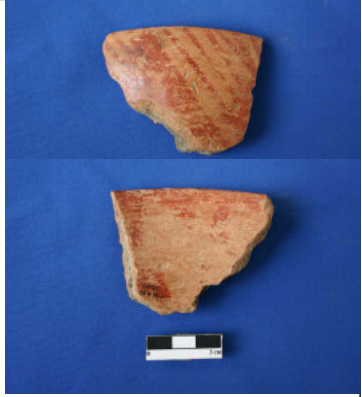
Katalog No	232	Mal Grubu	B2b	Çizim No	182	Yeri	MT 99 18 H 20.-
<p>MAL İnce, bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. İnce, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de oldukça düzgün. Özellikle dış pürüzsüz ve belirgin açık parlaklığına sahip ve kaygan. Dış, yer yer hamurdan daha pembemsi. İç yüzey, hamurla aynı.. Yüzeylerde katkı negatifleri biraz belirgin.</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile içi dolu üçgen dizisi. İç yüzeyde ağızdan ~ 1 cm. kalınlığında boya bant belirgin. Bandın altında lekeler şeklinde kalmış, düzeni anlaşılmıyor. Boya rengi kahverengi – kırmızı.</p>							

Katalog No	233	Mal Grubu	B2b	Çizim No	180	Yeri	MT 99 18 G 5.-
<p>MAL İnce, bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. İnce, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ İki yüzeyi de oldukça düzgün. Özellikle dış pürüzsüz ve belirgin açık parlaklığına sahip ve kaygan. Dış, yer yer hamurdan daha pembemsi. İç yüzey, hamurla aynı.. Yüzeylerde katkı negatifleri biraz belirgin</p> <p>BİÇİM Ağız parçası: 2.a.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile içi dolu üçgen dizisi. İç yüzeyde ağızdan ~ 1 cm. kalınlığında boya bant belirgin. Bandın altında lekeler şeklinde kalmış, düzeni anlaşılmıyor.. Boya rengi kahverengi – kırmızı..</p>							

Katalog No	234	Mal Grubu	B2b	Çizim No	549	Yeri	MT'99 19 G 8.-
<p>MAL: İnce taneli, bitkisel, bol mikalı. Sık doku, pembemsi – devetüyü. kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, yer yer parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler ve olası içi dolu üçgen. Renk kahverengi – kırmızımsı.</p>							

Katalog No	235	Mal Grubu	B2b	Çizim No	571	Yeri	MT 01 23 I 34
<p>MAL: İnce, bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, dış çok nitelikli, kayganca, parlak açkılı. İki yüzey rengi de hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Dışta, ağızdan başlayan içi dolu üçgen dizisi ve aralarında kalan çapraz, koşut çizgiler. Ağızda ~ 0,5 cm. bant var. İç yüzeyde bandın altında iç içe şevronlar yapılmış. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	236	Mal Grubu	B2a	Çizim No		Yeri	MT 99 19 G 14.-
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzeyde düzgün, ancak katkı negatifleri belirgin, açık parlaklığı var. Dış yüzey rengi hamurdan pembemsi, iç yüzey kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgi grupları. Dudağa ve iç yüzeyde kalan kısımda ~ 1 cm. bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	237	Mal Grubu	B2b	Çizim No	185	Yeri	MT 00 18 G 44
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi, devetüyü. kalın, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgiler. Ağızda, ~ 1 cm. kalınlığında boya bant var. Boya rengi koyu kırmızı. Bandın altında bir düzen var ancak, net değil.</p>							

Katalog No	238	Mal Grubu	B2b	Çizim No	502	Yeri	MT 99 18 H 22
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi, devetüyü. kalın, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgi grupları. Dudağa ve iç yüzeyde kalan kısımda ~ 1 cm. bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	239	Mal Grubu	B2b	Çizim No	468	Yeri	MT 99 19 G 7.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi, devetüyü. kalın, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızda başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olasılıkla içi dolu üçgen. Üçgenin üzerinde çizgilerin bazıları devam ettirilmiş, önemli bir parça. Dudakta boyalı. Boya rengi kahverengi – kırmızı.</p>							

Katalog No	240	Mal Grubu	B2b	Çizim No	518	Yeri	MT 01 23 H 16.-
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızda başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgi grupları. Ağızda iç yüzeyde ~ 1 cm. bant var. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	241	Mal Grubu	B2b	Çizim No	498	Yeri	MT 04 35 S 26
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler ve olasılıkla içi dolu üçgen dizisi. Ağız, iç yüzeyde ~ 1 cm. lik boya bantlı. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	242	Mal Grubu	B2b	Çizim No	479	Yeri	MT 99 18 H 20
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. Dudakta boyalı, iç yüzeyde ~ 0,5 cm. devam etmiş. Bandın altında olasılıkla parmakla yapılmış kalın bantlar var, ancak düzen anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	243	Mal Grubu	B2b	Çizim No	22	Yeri	MT 99 19 G 4.-
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli. Sıkça doku, devetüyü. ince, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, ancak negatifler belirgin. İki yüzey de kayganca, renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu üçgen. Dudak da boyalı. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	244	Mal Grubu	B2b	Çizim No	483	Yeri	MT 99 18 F 11.-
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, devetüyü. Kalın, gri.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, açık parlaklığı var, renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgi grupları. Dudak da boya bant. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	245	Mal Grubu	B2b	Çizim No	527	Yeri	MT 04 34 R 6.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, gri, özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu üçgen. Dudak ve ağzın iç yüzeyinde ~ 0,5 cm. boya bant. Bandın altında kareler oluşturulmuş. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	246	Mal Grubu	B2b	Çizim No	505	Yeri	MT 99 19 G 3.-
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Yüzey renkleri hamur ile aynı</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu üçgen. Dudak ve ağzın iç yüzeyinde ~ 0,5 cm. boya bant.. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	247	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'04 34 R 2
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu pembemsi. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve kayganca, parlak açkılı. Renkler hamurdan daha koyu renkli.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Dudakta boya bant. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	248	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu. Pembemsi devetüyü. İnce grimsi özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve kayganca, parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu üçgen. Dudak ve ağızın iç yüzeyinde ~ 0,5 cm. boya bant.. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	249	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT. 04 34 R 24
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve kayganca, parlak açkılı. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Küçük ağız parçası; biçim vermiyor.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu üçgen. Dudak ve ağızın iç yüzeyinde ~ 0,5 cm. boya bant.. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	250	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'04 35 R 14.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi devetüyü. Öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve kayganca, parlak açkılı. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler grubu ve içi dolu şekli belli olmayan alan. Renk kahverengi kırmızı.</p>							

Katalog No	251	Mal Grubu	B2b	Çizim No	484	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu pembemsi – devetüyü, ince siyahımsı. Özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça düzgün, parlak açık, kayganca, iç içe düzgün ancak, diğer özelliklere sahip değil.</p> <p>Dış, hamurla aynı renkte, için bir kısmı devetüyü, bir kısmı kararmış.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler ve içi dolu üçgen. Dudakta boya bant. Renk kırmızı.</p>							

Katalog No	252	Mal Grubu	B2b	Çizim No	528	Yeri	MT'99 18 G 24
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel, yoğun mika. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, gri</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça düzgün, parlak açık, kayganca, iç içe düzgün ancak, diğer özelliklere sahip değil.</p> <p>Dış, hamurla aynı renkte, için bir kısmı devetüyü, bir kısmı kararmış</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler ve içi dolu üçgen. Dudakta boya bant. Renk kırmızı. iç yüzeyde iç içe şevronlar.</p>							

Katalog No	253	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 20.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu pembemsi – devetüyü. kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış düzgün, parlak açkılı, kayganca, içte gözenekler belirgin, dışa oranla daha özensiz, bir kısmı kararmış, bir kısmı hamur renginde. Dış rengi hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler ve içi boya dolu, şekli belirsiz alan. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	254	Mal Grubu	B2b	Çizim No	552	Yeri	MT'99 18 G 19.-
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. ince grimsi özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Dışta açık parlaklığı var ama kaygan değil. İçin rengi hamur ile aynı, dış daha koyu.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen dizisi ve aralarında kalan çapraz, koşut çizgi grupları. Dudakta boya bant var. Renk koyu kırmızı.</p>							

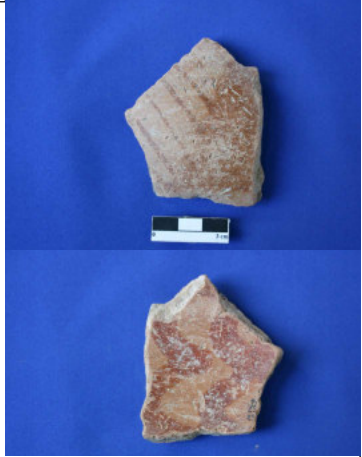
Katalog No	255	Mal Grubu	B2b	Çizim No	489	Yeri	MT'99 19 G 7
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi - devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Dışta açık parlaklığı var ama kaygan değil. İçin rengi hamur ile aynı, dış daha koyu.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile olası içi dolu ters üçgen. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	256	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT 99 18 H 22
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de nitelikli, kayganca ve açık parlaklığı var. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler grubu ve şekli belli olmayan içi dolu alan. Renk koyu kırmızı. İç yüzeyde de uygulama var ancak düzen anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	257	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 24.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün, kayganca ve açkı parlaklığı var. İç, biraz daha özensiz, yine de nitelikli sayılabilir. İki yüzey de hamurdan birazdan daha kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler ile şekli belli olmayan içi dolu alan. Renk kahverengi – kırmızı.</p>							

Katalog No	258	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT' 01 23 I 60.-
<p>MAL: İnce ve taneli bitkisel katkılı. Sıkça, açık kahverengi. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün, parlak açkılı ve kayganca. İç yüzey daha kaba, (negatifler belirgin. Ancak parça küçük, değerlendirme görelî). Yüzey renkleri hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çizgi şeklinde bir bezek ve şekli belli olmayan boyalı alan görülüyor. Boya rengi kahverengi.</p>							

Katalog No	259	Mal Grubu	B2b	Çizim No	130	Yeri	MT'99 18 H 25.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, kahvemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, dış daha nitelikli, parlak açkılı ve kayganca. Dışın rengi hamur ile aynı, içte kararma var.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ile şekli belirsiz içi boyalı alan. Dudakta başlatılan boya bant iç yüzeyde 1 cm. yi aşkın devam ettirilmiş. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	260	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 2?
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de nitelikli, parlak açkılı. İçin rengi hamurla aynı, dışınki daha kahvemsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olası içi dolu üçgen ve çapraz, koşut çizgiler. İç yüzeyde kalın dalgalar yapılmış. Ağızında bant var. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	261	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'01 20 M 3.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu pembemsi. – devetüyü. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış parlak açkılı, içte yer yer açık parlaklığı var, rengi alacalı, kararmış. Dışınki hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 1.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler ve olası içi dolu üçgen. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	262	Mal Grubu	B2b	Çizim No	564	Yeri	MT'01 23 I 6.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu pembemsi. – devetüyü. Kalın siyahımsı özlü., yoğun mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey oldukça düzgün, parlak açkılı, kayganca. Dış zarar görmüş, yer yer parlak açık görülüyor, rengi hamurla aynı. İç ise kızılımsı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İç yüzeyde ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler. Renk, koyu kırmızı. Boya oldukça kalın ve parlakça.</p>							

Katalog No	263	Mal Grubu	B2b	Çizim No	599	Yeri	MT'01 23 I 48.-
<p>MAL: Yoğun, ince ve orta bitkisel. Yoğun mikalı. Gevşek dokulu, pembesi – devetüyü. Özü yok</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey oldukça kaba bırakılmış ya da tahrip nedeniyle aşınmış. Dış yüzey nitelikli, parlak açkılı, kayganca. Renkler hamur ile aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boyalı, şekli belirsiz alanlar ve bu alanların arasında kalan, çapraz ve koşut çizgiler. Renk kahverengimsi kızıl. Boya kalın, yer yer parlaklığını koruyabilmiş.</p>							

Katalog No	264	Mal Grubu	B2b	Çizim No	600	Yeri	MT' 01 23 I 49
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey kabaca düzeltilmiş. Dış ise parlak açkılı ve nitelikli. Dışın rengi hamur ile aynı. İçin bir kısmı hamurla aynı, bir kısmı kararmış.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olası içi dolu üçgen ve dışında kalan çapraz, koşut çizgiler. Düzen bir çizgi ile sınırlandırılmış. Boya rengi kahverengimsi-kızıl.</p>							

Katalog No	265	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 19
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. İç ise, kabaca düzeltilmiş (Ne ile sor). Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Sınırlandırılmış üçgen ve içinde çizgi ile içi boya dolu alan. Renk kahverengi – kızılımsı.</p>							

Katalog No	266	Mal Grubu	B2b	Çizim No	187	Yeri	MT'00 18 G 47.-
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce grimsi özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzeyde düzgün. Dış, daha nitelikli, kayganca, parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz koşt çizgiler ve içi dolu alan, Dudak da boyalı. Renk kahverengi – kızılımsı.</p>							

Katalog No	267	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 18 G 10.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca, parlak açkılı, pembemsi. İçin rengi hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Küçük ağız parçası, form vermiyor..</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	268	Mal Grubu	B2b	Çizim No	593	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce, seyrek mikalı ve taneli bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca,. renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Omuzdan başlayan çapraz, koşut çizgi grupları ve aralarında kalan şekli belirsiz içi dolu olası üçgen. Renk kahverengi – kızılımsı.</p>							

Katalog No	269	Mal Grubu	B2b	Çizim No	594	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce, seyrek mikalı ve taneli bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca,. renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Omuzdan başlayan çapraz, koşut çizgi grupları ve aralarında kalan şekli belirsiz içi dolu olası üçgen. Renk kahverengi – kızılımsı.</p>							

Katalog No	270	Mal Grubu	B2b	Çizim No	558	Yeri	?
<p>MAL: İnce, seyrek mikalı ve taneli bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca,. renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen dizisi ve dizinin altında çapraz, koşut çizgiler.</p>							

Katalog No	271	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca, yüzey renkleri, hamurdan koyu.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz, paralel çizgiler grubu görülüyor. Renk, bordomsu kırmızı.</p>							

Katalog No	272	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'04 34 R 17
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İçi kabaca düzeltilmiş. Dış kayganca,</p> <p>BİÇİM: Form veremeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler grubu ve grubu kesen başka bir çizgi (olası bir diğer grup). Renk, koyu kırmızı. Dudakta boya bant var.</p>							

Katalog No	273	Mal Grubu	B2b	Çizim No	315	Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey kabaca düzeltilmiş. Dış ise parlak açkılı ve nitelikli. Dışın rengi hamur ile aynı. İçin bir kısmı hamurla aynı, bir kısmı kararmış.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Birbirini kesen çapraz çizgi grupları yer alıyor. Üç ayrı grup görülebiliyor. Boya rengi kahverengimsi-kızıl.</p>							

Katalog No	274	Mal Grubu	B2b	Çizim No	541	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü.. Kalın, siyahımsı özlü. Yoğun mikalı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, ancak çok nitelikli değil, negatifler belirgin. Renkleri hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, birbirine koştur çizgiler. Boya kızılımsı. Parçada yer yer parlaklıklar görülebiliyor.</p>							

Katalog No	275	Mal Grubu	B2b	Çizim No	463	Yeri	MT'99 18 F 11
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, parlak açkılı, renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan iç içe şevronlar. İç yüzeyde olasılıkla tümüyle boya astar yapılmış. Boya kalınca ve rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	276	Mal Grubu	B2b	Çizim No	596	Yeri	MT'99 18 G 2
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey çok nitelikli değil ama düzgün. Dış ise parlak açkılı, oldukça düzgün. İçin rengi hamura aynı. Dışın daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan iç içe şevronlar. İç yüzeyde olasılıkla tümüyle boya astar yapılmış. Boya kalınca ve rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	277	Mal Grubu	B2b	Çizim No	597	Yeri	MT'01 23 H 4
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey kabaca düzeltilmiş. Dış ise parlak açkılı ve nitelikli. Dışın rengi hamur ile aynı. İçin bir kısmı hamurla aynı, bir kısmı kararmış.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boyalı, tanımsız alanlar ve dışta kalan iç içe şevronlar. Renk kahverengi – kızılımsı.</p>							

Katalog No	278	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT' 99 18 G 21
<p>MAL: Bol mikalı, büyük, bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey çok nitelikli değil ama düzgün. Dış ise parlak açkılı, oldukça düzgün. iç yüzey hamurla aynı, dış bordomsu.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İç içe şevronlar ve olası içi dolu alanlar. Renk koyu kahverengi.</p>							

Katalog No	279	Mal Grubu	B2b	Çizim No	453	Yeri	MT'99 19 G 12.13
<p>MAL: Yoğun, orta bitkisel. Sıkça, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey çok nitelikli değil ama düzgün. Dış ise parlak açkılı, oldukça düzgün. İçin rengi hamura aynı. Dışın daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.2.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgi grupları ve aralarında kalan içi boyalı alan. Olası bu panodan iki dizi var. Dudakta boya bant var. Renk bordomsu – kahve.</p>							

Katalog No	280	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT' 99 18 G 24
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, grimsi özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Her iki yüzey de düzgün, parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan kalın şevron. Dudakta boya bant var. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	281	Mal Grubu	B2b	Çizim No	446	Yeri	MT'01 23 I 60
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış çok daha nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Renkler kahverengimsi – devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Ağız ve gövde: 1.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyun tümüyle boyalı. Omuzdan başlayan ters üçgen dizisi ve uçlarında başlayarak, aşağıda devam eden iç içe şevronlar. Dudakta bant var. Renk kahverengi - kızılımsı.</p>							

Katalog No	282	Mal Grubu	B2b	Çizim No	598	Yeri	MT'00 18 G 47.-
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey hamurla aynı renkte. Dışta alacalanma var: açık, koyu kahverengi. İki yüzey de düzgün. Dış oldukça nitelikli. Kayganca ve parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz, koştut çizgiler ve şekli net anlaşılmayan içi boya dolu alanlar. Renk kahverengi – kırmızı.</p>							

Katalog No	283	Mal Grubu	B2b	Çizim No	595	Yeri	MT'99 19 G 28
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey düzgün, yer yer parlak açkılı. İç kabaca düzeltilmiş. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Çömlek gövdesi.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Omuzda şekli anlaşılmayan boya kalıntısı var. Kalan kısımda da kalın aycıklar olası. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	284	Mal Grubu	B2b	Çizim No	36	Yeri	MT'99 19 G 1
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, grimsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün, dışta yer yer parlak açkılı var. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İç içe şevronlar grubu görülüyor İç yüzeyde olasılıkla tümüyle boya astar yapılmış. Boya kalınca ve rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	285	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 22
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, grimsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün, dışta yer yer parlak açkı var. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İç içe şevronlar.görülüyor. Rengi koyu kırmıziancak parça tahrip olduğu için boya dökülmüş.</p>							

Katalog No	286	Mal Grubu	B2b	Çizim No	444	Yeri	MT'00 22 K 31
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, grimsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün, dışta yer yer parlak açkı var. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 1.a.2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgi grupları. Gruplar birbirine ters yönlere. Dudakta boyalı. Renk kahverengi - kırmızı.</p>							

Katalog No	287	Mal Grubu	B2b	Çizim No	156	Yeri	MT'99 18 H 28
<p>MAL: İnce bitkisel katkılı, bol mikalı, seyrek kireç parçacıkları görülüyor. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalınlığı değişkenlik gösteren, siyahımsı özü var.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey de oldukça nitelikli düzgün, mat açkılı. İç yüzey sütlü kahverengimsi – devetüyü. Dışta alacalanma var. Bazı yerler pembemsi, krem v.s.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan balıksırtı, 2 sıra. Dudakta başlayan, iç yüzeyde devam eden ≈ 1 cm. boya bant var. Bandın altında karmaşık bezeme: boya. Renk, içte kahverengimsi – kızıl. Dışta koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	288	Mal Grubu	B2b	Çizim No	186	Yeri	MT' 00 18 G 66
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de nitelikli, parlak açkılı, kayganca. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.3.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan kafes ve içi dolu şekli belirsiz bir alan. Dudakta boya bant var, ~ 1 cm. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	289	Mal Grubu	B2b	Çizim No	602	Yeri	MT'99 18 H 28.
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, iç daha az parlak, dış parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boyalı, şekli tanımsız bir alan ve altında kalan içi dolu üçgen dizisi. Renk kırmızı – kahve.</p>							

Katalog No	290	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 43
<p>MAL: Yoğun, ince, yer yer büyük bitkisel katkı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. İç ise kabaca düzeltilmiş. İçin rengi hamurla aynı, dış kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi dolu üçgenler. Renk kıızımsı – kahverengi.</p>							

Katalog No	291	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT' 00 18 G 61.-
<p>MAL: Yoğun, ince, yer yer büyük bitkisel katkı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. İç ise kabaca düzeltilmiş. İçin rengi hamurla aynı, dış kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olasılıkla içi dolu üçgenler var. Ancak parçanın yüzeyi aşınmış olduğu için bezeme belirgin değil. Boya rengi kahverengimsi-kırmızı.</p>							

Katalog No	292	Mal Grubu	B2b	Çizim No	601	Yeri	MT' 99 18 H 25
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. Kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. İç ise kabaca düzeltilmiş. İçin rengi hamurla aynı, dış kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi dolu üçgen dizileri görülüyor. Olasılıkla iki sıra halinde üçgenler uygulanmış. Renk kızılımsı – kahverengi ve boya oldukça kalın. Özellikle üçgenlerin konturları belirgin.</p>							

Katalog No	293	Mal Grubu	B2b	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 28
<p>MAL: Yoğun, ince ve orta bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. İç ise kabaca düzeltilmiş. İçin rengi hamurla aynı, dış kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın birleşen çizgiler, ancak düzen anlaşılmıyor. Renk koyu kırmızı. Omuzda da boya izi var. Renk koyu kırmızı. .</p>							

Katalog No	294	Mal Grubu	B2c	Çizim No	181	Yeri	MT'99 18 H 20
<p>MAL: İnce bitkisel katkılı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça nitelikli. Özellikle dış kaygan, parlak açkılı, çok özenli. İç yüzey rengi hamurla aynı, dış kızılımsı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Bir boyun parçası olduğu anlaşılan parçanın dış yüzeyinde dikey birbirine paralel dalgalar yer alıyor. Daldaları kesen iki adet yatay çizgi bulunuyor. Kırmızı renkteki boya kalın uygulanmış ve parlaklığını korumuş.</p>							

Katalog No	295	Mal Grubu	B2c	Çizim No	117	Yeri	MT'99 18 H 25
<p>MAL: İnce bitkisel katkılı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Özellikle dış yüzey oldukça nitelikli. İç yüzey de kabaca düzeltilmiş, gözenekler belirgin. İç yüzey, hamurla aynı, dış kızılımsı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Bir boyun parçası olduğu anlaşılan parçanın dış yüzeyinde dikey, birbirine paralel dalgalar yer alıyor. Daldaları kesen iki adet yatay çizgi bulunuyor. Kırmızı renkteki boya kalın uygulanmış.</p>							

Katalog No	296	Mal Grubu	B2c	Çizim No	603	Yeri	MT'00 18 G 54.-
<p>MAL: İnce bitkisel katkılı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü. İnce, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Özellikle dış yüzey oldukça nitelikli. İç yüzey de kabaca düzeltilmiş, gözenekler belirgin. İç yüzey, hamurla aynı, dış kızılımsı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Oldukça küçük bir parça olmasına karşın B294 ve B295 ile aynı gruba ait olduğu anlaşılıyor. Paralel dikey dalgalar korunabilmiş. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	297	Mal Grubu	B2d	Çizim No	13	Yeri	MT'99 18 G 11 (9?)
<p>MAL: İnce bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, kahverengi, yer yer açık yer yer koyu. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de nitelikli. İki dış yüzey de kaygan ve parlak açkılı. İç yüzey açık kahve, dış kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.b.2.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan içi dolu üçgen. Dudakta boya bant var. Renk kızılımsı – kahverengi.</p>							

Katalog No	298	Mal Grubu	B2d	Çizim No	561	Yeri	MT'99 18 F 8.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sıkça, kahverengi – devetüyü. Kalınlığı değişen siyahımsı özü var.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; kayganca ve parlak açkılı. İç düzgün yer yer açık parlaklığı var. İçin rengi kararmış, dışın açık kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, içi dolu üçgen. Renk kızılımsı – kahve.</p>							

Katalog No	299	Mal Grubu	B2d	Çizim No	604	Yeri	MT'99 18 G ?
<p>MAL: ince bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, kahverengi. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Dış, daha nitelikli, kayganca ve parlak açkılı, Kızılımsı – kahverengi. İç kahve – devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Omuzdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ve içi dolu üçgen dizisi. Altta bir dizi daha var. Renk, kızılımsı – koyu kahverengi.</p>							

Katalog No	300	Mal Grubu	B2d	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 38
<p>MAL: ince bitkisel, bol mikalı. Sık dokulu, kahverengi. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Dış, daha nitelikli, kayganca ve parlak açkılı, Kızılımsı – kahverengi. İç kahve – devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belirsiz içi dolu üçgenler. Renk koyu kahverengi.</p>							

Katalog No	301	Mal Grubu	B2d	Çizim No		Yeri	MT'01 23 15.-
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Yer yer kahverengi ya da devetüyü renkli hamur, sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Özellikle dış parlak açkılı, kayganca, kahverengi. İç ise devetüyü renginde, mat açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olası içi dolu üçgen motifi ve eş merkezli üçgen dizileri. Renk koyu kahverengi.</p>							

Katalog No	302	Mal Grubu	B2d	Çizim No	542	Yeri	MT'01 23 H ?
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, devetüyü hamur. İnce siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Özellikle dış parlak açkılı, kayganca, kahverengi. İç ise devetüyü renginde, mat açkılı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, içi dolu üçgen dizisi. Renk koyu kahverengi. Dudakta boya bant var.</p>							

Katalog No	303	Mal Grubu	B2d	Çizim No	467	Yeri	MT'99 18 F 11.-
<p>MAL: İnce bitkisel. Sık dokulu, açık kahverengi hamurlu. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Özellikle dış parlak açkılı, kayganca, kahverengi. İç ise devetüyü renginde, mat açkılı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler ve olası içi dolu üçgen. Renk koyu kahverengi.</p>							

Katalog No	304	Mal Grubu	B2d	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 10.-
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel, seyrek mikalı. Sıkça dokulu, kahverengimsi hamurlu. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Özellikle dış parlak açkılı, kayganca, kahverengi. İç ise devetüyü renginde, mat açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çapraz ve koşut çizgiler ile şekli belli olmayan içi dolu üçgen. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	305	Mal Grubu	B2d	Çizim No	201	Yeri	18 H 21
<p>MAL: Yoğun, ince ve taneli bitkisel, seyrek mikalı. Sıkça dokulu, kahverengi hamurlu. Kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Kaygana yakın, parlak açkılı. Ancak, negatifer belirgin. Dışın rengi kahverengi, içte alacalanmalar var; yer yer kahverengi, yer yer siyahımsı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan birbirini kesen çapraz ve koşut çizgi grupları. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	306	Mal Grubu	B2d	Çizim No		Yeri	?
<p>MAL: İnce bitkisel. Sıkça dokulu, kahverengimsi – devetüyü. kalın, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli; kayganca, parlak açkılı, kahverengi. İç mat açkılı, yer yer kahve yer yer devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz, koşut çizgiler. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	307	Mal Grubu	C	Çizim No	474	Yeri	MT'01 20 F 27
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; iç ise pütürlü ve gözenekler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, hafif kavisli ve kalın çizgiler. Renk kahverengimsi kırmızı.</p>							

Katalog No	308	Mal Grubu	C	Çizim No	320	Yeri	MT'01 23 G 6.-
<p>MAL: Kumlu ve bol mikalı. Sık dokulu, pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan birbirine paralel olan, kavisli çizgiler. Renk kahverengimsi. Dudakta aynı renkte boya bant var.</p>							

Katalog No	309	Mal Grubu	C	Çizim No	480	Yeri	MT'00 22 I 17
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; iç ise pütürlü ve gözenekler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan farkı yönlerdeki, birbirine paralel ve kavisli çizgi grupları. Renk koyu kırmızı. İç yüzeyde ≈ 2 cm'lik ağza bant yapılmış.</p>							
							

Katalog No	310	Mal Grubu	C	Çizim No	252	Yeri	MT'00 21 F 75.-
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; iç ise pütürlü ve gözenekler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 1.a.1.a.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan birbirine paralel olan, kavisli çizgiler. Renk kahverengimsi. Renk kırmızı.</p>							
							

Katalog No	311	Mal Grubu	C	Çizim No	322	Yeri	MT'99 19 G 6.-
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; iç ise pütürlü ve gözenekler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, birbirine paralel çizgiler. Renk kırmızısimsi.</p>							

Katalog No	312	Mal Grubu	C	Çizim No	324	Yeri	MT'99 18 H 15
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün; iç ise pütürlü ve gözenekler belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Paralel çizgiler. Renk kahverengi – turuncu.</p>							

Katalog No	313	Mal Grubu	C	Çizim No		Yeri	MT' 00 22 H 33
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Birbirine paralel çizgiler var. Ancak parça küçük olduğu için düzen anlaşılabilir değil. Renk kırmızısı.</p>							

Katalog No	314	Mal Grubu	C	Çizim No	605	Yeri	MT' 00 18 G 77
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın paralel çizgiler görülüyor. Renk bordomsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	315	Mal Grubu	C	Çizim No		Yeri	MT 01 23 I 64
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: İçi boyalı, ancak şekli belli olmayan alan. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	316	Mal Grubu	C	Çizim No		Yeri	MT'00 18 G 78
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Birbirine paralel çizgiler var. Ancak parça küçük olduğu için düzen anlaşılabilir değil. Renk kahverengi – turuncu</p>							

Katalog No	317	Mal Grubu	C	Çizim No		Yeri	MT'02 20 D 14
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Paralel ve kavisli çizgiler var. Renk bordomsu.</p>							

Katalog No	318	Mal Grubu	C	Çizim No		Yeri	MT' 04 34 R 28.-
<p>MAL: Yoğun, kum ve mika katkılı. Sık dokulu, pembemsi-devetüyü hamurlu..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Birbirine paralel çizgiler var. Ancak parça küçük olduğu için düzen anlaşılabilir değil. Renk kırmızı.</p>							

Katalog No	319	Mal Grubu	C	Çizim No	450	Yeri	MT'99 18 G 12 ?
<p>MAL: Bol kumlu ve mikalı. Sık dokulu, pembemsi – kahverengi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan paralel çizgi grupları, gruplar birbiriyle kesişiyor. Renk bordomsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	320	Mal Grubu	D	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 12.13
<p>MAL: İnce bitkisel ve taşçıklı. Sık dokulu, siyah hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgü. Dış, çok nitelikli, kayganca ve parlak açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ile birlikte kazıma tekniği uygulanmış. Üçgen şeklinde alanlar, kazıma ile sınırlandırılmış, kalan alana boya yapılmış. Boya rengi kahverengimsi – kızılımsı. Ancak alacalanmalar var. Olasılıkla neden; yüzeyin siyah olması, üzerine boya uygulandığında, bu nedenle renk değişimleri olmuş.</p>							

Katalog No	321	Mal Grubu	D	Çizim No	388	Yeri	MT'01 23 H 1.-
<p>MAL: Az ince bitkisel ve mikalı. Hamur sık dokulu, rengi değişken; öz bazı yerlerde tamamen hakim. Olasılıkla hamurun rengi, pembemsi – kahve, öz ise siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış, oldukça nitelikli; kayganca ve açık parlaklığı var, renk değişken, siyah ya da kahverengi. İç yüzeyin de rengi aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ve kazı teknikleri beraber uygulanmış.</p> <p>Kazıma ile paralel bantlar sınırlandırılmış, bazı bantlar hamur renginde bırakılmış, bazıları ise kızılımsı boya ile doldurulmuş.</p>							

Katalog No	322	Mal Grubu	D	Çizim No	204	Yeri	MT' 99 18 H 17
<p>MAL: Az ince bitkisel ve mikalı. Hamur sık dokulu, rengi değişken; öz bazı yerlerde tamamen hakim. Olasılıkla hamurun rengi, pembemsi – kahve, öz ise siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış,; kayganca ve açık parlaklığı var, iç yüzey siyahımsı, dış ise kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ve kazı teknikleri beraber uygulanmış.</p> <p>Kazıma ile paralel bantlar sınırlandırılmış, bazı bantlar hamur renginde bırakılmış, bazıları ise kızılımsı boya ile doldurulmuş..</p>							

Katalog No	323	Mal Grubu	D	Çizim No	606	Yeri	MT'99 18 G 3.-
<p>MAL: Az ince bitkisel ve mikalı. Hamur sık dokulu, rengi değişken; öz bazı yerlerde tamamen hakim. Olasılıkla hamurun rengi, pembemsi – kahve, öz ise siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış,; kayganca ve açık parlaklığı var, iç yüzey siyahımsı, dış ise kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ve kazı teknikleri beraber uygulanmış. Kazıma ile paralel bantlar sınırlandırılmış, bazı bantlar hamur renginde bırakılmış, bazıları ise kızılımsı boya ile doldurulmuş..</p>							

Katalog No	324	Mal Grubu	D	Çizim No	607	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: Az ince bitkisel ve mikalı. Hamur sık dokulu, tamamıyla siyahlaşmış; öz bazı yerlerde tamamen hakim. Olasılıkla hamurun rengi, pembemsi – kahve, öz ise siyah..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ve kazı birlikte uygulanmış. Bant şeklinde kırmızı boya yapılmış. Ancak, düzen tam anlaşılmıyor.</p>							

Katalog No	325	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	MT'00 18 G 24
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın boya bantlar yapılmış. Renk kızılımsı – kahverengi.</p>						

Katalog No	326	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	MT'00 18 G 42
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın boya bantlar yapılmış. Renk kızılımsı – kahverengi.</p>						

Katalog No	327	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	MT' 99 18 G 2
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın boya bantlar yapılmış. Renk kızılımsı – kahverengi.</p>						

Katalog No	328	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan bir alan kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>						

Katalog No	329	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan bir alan kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>						

Katalog No	330	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	Etiketsiz 4
<p>MAL: İnce bitkisel, seyrek mikalı. Sık dokulu, renk siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ve hamurla aynı renkte. Dış yüzey parlak açkılı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kırmızı boya uygulaması var ancak, düzeni anlaşılıyor.</p>						

Katalog No	331	Mal Grubu	D	Çizim No	387	Yeri	MT'00 21 L 6
<p>MAL: Az, ince bitkisel, bol mikalı. Hamur siyahlaşmış, sık dokulu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, açık parlaklığı var. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 1.b.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kırmızı boya uygulaması var ancak, düzeni anlaşılıyor.</p>							

Katalog No	332	Mal Grubu	D	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 6.-
<p>MAL: İnce bitkisel ve yer yer taşçık katkılı. Kireç parçacıkları görülüyor. Hamur kahverengi. Öz kalın ve gri.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey nitelikli açık parlaklığı var, kayganca, kahverengi. İç yüzey alacalı; yer yer pembemsi ya da siyahımsı. İç daha özensiz düzeltilmiş.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan bir alan kırmızı boya ile doldurulmuş.</p>							

Katalog No	333	Mal Grubu	D	Çizim No		Yeri	MT'19 H 3
<p>MAL: İnce bitkisel, yer yer taşçıklı. Hamur sık dokulu. Siyahımsı özlü hamur kahverengi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, kayganca, açık parlaklığı var. İç yüzey rengi siyah, dış is eyer yer açık kahverengi ya da siyah.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Tam sınırları belli olmayan, olası bant şeklindeki alanlar kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>							

Katalog No	334	Mal Grubu	D	Çizim No		Yeri	MT'99 19 G 41
<p>MAL: İnce bitkisel, yer yer taşçıklı. Hamur sık dokulu. Kahverengi hamur haifi siyahımsı özü sahip..</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, kayganca, açık parlaklığı var. iç ve dış yüzey rengi kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Tam sınırları belli olmayan, olası bant şeklindeki alanlar kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>							

Katalog No	335	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	MT' 99 19 G 30
<p>MAL: İnce bitkisel, yer yer taşçıklı. Hamur sık, kahverengi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, kayganca, açık parlaklığı var. iç ve dış yüzey rengi kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan, olası bantlar kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>						

Katalog No	336	Mal Grubu	D	Çizim No	Yeri	MT' 99 19 G 41.-
<p>MAL: İnce bitkisel, yer yer taşçıklı. Hamur sık, kahverengi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, kayganca, açık parlaklığı var. iç ve dış yüzey rengi kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan, olası bantlar kızılımsı – kahverengi boya ile doldurulmuş.</p>						

Katalog No	337	Mal Grubu	E	Çizim No	495	Yeri	MT'99 AE 3
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah. 3 parça.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün dış, daha nitelikli; açık parlaklığı var. Dış yüzey kahverengi, için rengi kızılımsı – kahverengi.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağız dış yüzeyde ~ 1 cm. eninde boya bantlı. Altında çapraz, bir dizi tırnak baskı bezeme var. Onun altında rocker dizisi yapılmış. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	338	Mal Grubu	E	Çizim No	475	Yeri	MT' 00 20 G 73
<p>MAL: Az kumlu, seyrek mikalı. Sık dokulu, siyah. 2 parça.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün dış, daha nitelikli; açık parlaklığı var. Dış yüzey kızılımsı – kahve, iç siyahımsı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağız dış yüzeyde ~ 1 cm. eninde boya bantlı. Altında çapraz, bir dizi tırnak baskı bezeme var. Onun altında rocker dizisi yapılmış. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	339	Mal Grubu	E	Çizim No	384	Yeri	MT' 01 23 G 2.-
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, ancak dış daha özenli. İçin rengi siyah, dışın alacalı; yer yer koyu kahve yer yer siyah.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağız dış yüzeyde ~ 1 cm. eninde boya bantlı. Altında çapraz, bir dizi tırnak baskı bezeme var. Onun altında tırnak baskı var.</p>							

Katalog No	340	Mal Grubu	E	Çizim No	477	Yeri	?
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, ancak dış daha özenli. İçin rengi siyah, dışın alacalı; yer yer koyu kahve yer yer siyah.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağız dış yüzeyde ~ 1 cm. eninde boya bantlı. Altında çapraz, bir dizi tırnak baskı bezeme var. Onun altında tırnak baskı var.</p>							

Katalog No	341	Mal Grubu	E	Çizim No	386	Yeri	MT'02 22 H 125
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış özenli, rengi siyah, iç kızılımsı – siyah.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağız dış yüzeyde ~ 1 cm. eninde boya bantlı. Altında çapraz, bir dizi tırnak baskı bezeme var. Onun altında tırnak baskı var</p>							

Katalog No	342	Mal Grubu	E	Çizim No	509	Yeri	MT' 00 19 G 66.-
<p>MAL Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış özenli, rengi siyah, iç yüzey rengi de siyah.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızda boya bant var. Bandın üzerinde tırnak baskı bezeme yapılmış. Renk bordomsu kırmızı.</p>							

Katalog No	343	Mal Grubu	E	Çizim No		Yeri	MT' 00 22 G 37
<p>MAL Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu, siyah.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış özenli, rengi siyah, iç yüzey rengi de siyah.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızda boya bant var. Bandın altında rocker yapılmış. Renk bordomsu – kırmızı. Rocker'ın altında da şekli belli olmayan boyalı bir alan var.</p>							

Katalog No	344	Mal Grubu	E	Çizim No	478	Yeri	MT' 04 34 R 9.-
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Sık dokulu. hamur siyahımsı.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, mat açıklı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası: 2.b.2.a.1.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızda boya bant var. İç yüzeyde olasılıkla tüm yüzeye boya astar uygulanmış. Renk koyu kırmızı.</p>							

Katalog No	345	Mal Grubu	E	Çizim No	608	Yeri	MT'99 18 F 3.-
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Hamur sık dokulu ve siyahımsı renkte.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, mat açkılı. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyun kırmızı boyalı, gövdede rocker tekniği ile sarmal bezekler yapılmış.</p>							

Katalog No	346	Mal Grubu	F	Çizim No	249	Yeri	MT' 00 19 G 68.-
<p>MAL: Yoğun, kumlu, mikalı. Hamur rengi pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça düzgün, iç kabaca düzeltilmiş. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Dip parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın çizgiler ve büyük noktalar. Düzen net değil. Renk morumsu – kahverengi.</p>							

Katalog No	347	Mal Grubu	F	Çizim No	613	Yeri	MT' 00 19 G 58.-
<p>MAL: Yoğun, kumlu, mikalı. Hamur rengi pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça düzgün, iç kabaca düzeltilmiş. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın çizgiler ve büyük noktalar. Düzen net değil. Renk morumsu – kahverengi.</p>							

Katalog No	348	Mal Grubu	F	Çizim No	609	Yeri	MT' 99 18 G 24
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sıkça dokulu hamur pembemsi devetüyü renginde. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ancak çok nitelikli değil. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Anlaşılamayan bir düzen. İç yüzeyde ağızda bant var. Renk kahverengimsi – kırmızı.</p>							

Katalog No	349	Mal Grubu	F	Çizim No	610	Yeri	MT' 00 18 G 53
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sıkça dokulu hamur, pembemsi devetüyü renginde. Özü yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün ancak çok nitelikli değil. Renkler hamurla aynı</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Düzen anlaşılmiyor. Renk kahverengimsi – kırmızı.</p>							

Katalog No	350	Mal Grubu	F	Çizim No	28	Yeri	MT' 99 18 G 4.-
<p>MAL: Az kum katkılı, nitelikli kilden olan hamurun rengi devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyun ve gövdenin bir kısmına boya uygulanmış, kalan kısımda kafes, kafesin karelerinin içinde noktalar var. Ayrıca olası çapraz, paralel çizgiler görülüyor. Renk siyahımsı.</p>							

Katalog No	351	Mal Grubu	F	Çizim No	611	Yeri	MT'04 35 R 27
<p>MAL: Az kumlu ve mikalı hamur sık dokulu. Özü yok. Renk kahvemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kafes bezeme var. Paralel iki çizgi görülüyor. Ayrıca çizgilerin üzerinde anlaşılmayan motifler var. Boya rengi siyahımsı.</p>							

Katalog No	352	Mal Grubu	F	Çizim No	612	Yeri	MT' 04 33 P 1
<p>MAL: Az kumlu ve mikalı hamur sık dokulu. Özü yok. Renk pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün. İçte düzeltme izleri çok belirgin. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kafes bezeme uygulanmış. Kafesin konturları ise bir üçgen oluşturmakta. Boya rengi morumsu.</p>							

Katalog No	353	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT'04 34 R 6.-
<p>MAL: Az kumlu ve mikalı. İyi artılmış kilden. Pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyalı alanlar var, ancak düzen anlaşılmıyor. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	354	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT'04 35 R 14
<p>MAL: Az kumlu ve mikalı. İyi artılmış kilden. Pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyalı alanlar var, ancak düzen anlaşılmıyor. Renk bordomsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	355	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT' 04 35 S 7
<p>MAL: Az kumlu ve mikalı. İyi artılmış kilden. Renk kahverengimsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Bezek paça küçük olduğu için net anlaşılmıyor. anlaşılmıyor. İç yüzeyde, ağızda bant var. Renk morumsu – siyah.</p>							

Katalog No	356	Mal Grubu	F	Çizim No	465	Yeri	MT' 02 22 I 58
<p>MAL: Kumlu ve mikalı. Pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün kaygansı. Renkler hamurla aynı.ve.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan, paralel, kavisli çizgiler. Renk bordomsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	357	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT' 01 23 I 60.-
<p>MAL: Kumlu ve mikalı. Pembemsi renkte olan hamurda öz yok.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün kaygansı. Renkler hamurla aynı.ve.</p> <p>BİÇİM: Form vermeyen ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Ağızdan başlayan çapraz ve koşut çizgiler. Renk turuncumsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	358	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 28
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Yer yer kireç parçacıkları görülüyor. Sıkça dokulu, devetüyü renginde.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. İç, aşınmış. Dışta astar var. Yer yer parlaklığı görülüyor. İç yüzey rengi hamurla aynı. Dışın astar rengi turuncumsu – devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Siyahımsı bir boyayla çizgiler yapılmış. Ancak parça oldukça küçük;sahip olduuu düzen anlaşılamıyor.</p>							

Katalog No	359	Mal Grubu	F	Çizim No	614	Yeri	MT' 01 23 I 60.
<p>MAL: İnce bitkisel ve az miktarlı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün ve kayganca, rengi açık kahverengimsi. İç yüzey kabaca bırakılmış, rengi hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyalı bir alan var ve boyasız bırakılan bir alan ve alanın içinde koşut çizgiler. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	360	Mal Grubu	F	Çizim No	133	Yeri	MT' 99 19 G 28.-
<p>MAL: İnce bitkisel ve az miktarlı. Sıkça dokulu, pembemsi – devetüyü.. İnce gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün ve kayganca, rengi pembemsi. İç yüzey kabaca bırakılmış, rengi hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boyalı bir alan var ve boyasız bırakılan bir alan ve alanın içinde koşut çizgiler. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	361	Mal Grubu	F	Çizim No	616	Yeri	MT' 00 18 G 44
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli ve kayganca. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olasılıkla tüm yüzeye boya uygulanmış. Kazıma ile şeritler oluşturulmuş. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	362	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT' 99 18 F 3.
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli ve kayganca. İç yüzey rengi hamurla aynı, dış yüzey rengi pembe.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olasılıkla tüm yüzeye boya uygulanmış. Kazıma ile şeritler oluşturulmuş. Renk kırmızımsı.</p>							

Katalog No	363	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT'99 18 F ?
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sıkça dokulu, pembemsi-devetüyü. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli ve kayganca.. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Olasılıkla tüm yüzeye boya uygulanmış. Kazıma ile şeritler oluşturulmuş. renk kahverengimsi.</p>							

Katalog No	364	Mal Grubu	F	Çizim No	615	Yeri	?
<p>MAL: Bol kumlu ve mikalı. Renk pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça düzgün. Krem, astarlı kayganca. İç yüzey kabaca düzeltilmiş, renk hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Sınırları belli olmayan boyalı bir alan ve astarlı bir diğer alan var. Boya rengi kızılımsı kahverengi.</p>							

Katalog No	365	Mal Grubu	F	Çizim No	Yeri	MT' 01 23 H ?
<p>MAL: Az kumlu, mikalı. Renk pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey düzgün, ancak büyük kısmı aşınmış. İç, biraz daha özensiz ve aşınmış. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kavisli, koşut çizgiler. Renk kahverengimsi – kırmızı.</p>						

Katalog No	366	Mal Grubu	F	Çizim No	Yeri	MT' 0? 22 K 3
<p>MAL: Az, ince bitkisel, yer yer taşçıklı. Sık dokulu, pembemsi – devetüyü. kalın siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha özenli, rengi hamurla aynı. İç grimsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kafese benzeyen bir düzen bulunuyor ancak parça çok tahrip olmuş. Renk kahverengimsi.</p>						

Katalog No	367	Mal Grubu	F	Çizim No	617	Yeri	MT' 99 19 G 19
<p>MAL: Az, ince bitkisel. Sık dokulu, iyi arıtılmış, hamurun rengi pembemsi. İnce gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Dış açık kahverengi ve kayganca. İç, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Koşut çizgiler ve iyi boya dolu, şekli belli olmayan alanlar var. Renk kahverengi – kırmızı. Ayrıca yumrucuk var.</p>							

Katalog No	368	Mal Grubu	F	Çizim No		Yeri	MT' 01 23 L 15
<p>MAL: Az, ince bitkisel, mikalı. Sık dokulu, kahverengimsi. Kalın siyah özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. İçin rengi hamurla aynı. Dışın tümü morumsu boyalı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Tüm dış yüzeye boya uygulanmış, renk morumsu kahve. İç yüzeyde, ağızda ~ 1 cm. boya bant var, rengi koyu kırmızı. Boya her iki ağızda da parlakça.</p>							

Katalog No	369	Mal Grubu	G	Çizim No	620	Yeri	MT' 04 34 R 1.-
<p>MAL: Az, kumlu, yoğun mikalı. Hamur rengi kahverengiye yakın.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış oldukça düzgün, iç daha özensiz, rengi bordo. Dış hamurla aynı renkte.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Çizi ve boya birlikte kullanılmış. Şekli belli olmayan bir alan boyalı. Paralel çizi bezeme yapılmış. Boya rengi, bordomsu – kırmızı.</p>							

Katalog No	370	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 02 23 I 78
<p>MAL: Yoğun, ince ve orta büyüklükte bitkisel. Gevşek dokulu, rengi pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey kabaca düzeltilmiş. Dış nitelikli düzgün ve kayganca. İçin rengi hamurla aynı, dışta astar var.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Astar ya da boya mı olduğu tam olarak anlaşılamayan bir uygulama yapılmış. Ayrıca bu alan dışında kalan kısımda fırınlamadan kaynaklanan alacalanma görülüyor.</p>							

Katalog No	371	Mal Grubu	G	Çizim No	618	Yeri	MT' 99 18 G 23
<p>MAL: Az kumlu, mikalı. Pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de oldukça düzgün. Renkler, hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Kalın paralel çizgiler. Renk morumsu – bordo.</p>							

Katalog No	372	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 00 18 G 44
<p>MAL: Yoğun, ince bitkisel. Sıkça, pembemsi – devetüyü. kalın, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İç yüzey oldukça kaba, dış nitelikli düzgün, kayganca.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan bir alana turuncumsu boya yapılmış.</p>							

Katalog No	373	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT'01 23 H 4.-
<p>MAL: Az, kumlu, çok mikalı. Kalın, gri özlü. Hamur devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış, daha nitelikli ve kayganca. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan bir alana turuncumsu boya yapılmış.</p>							

Katalog No	374	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 04 34 R 7.-
<p>MAL: Az mikalı ve kumlu. Öz yok. Pembemsi hamurlu.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış, daha nitelikli ve kayganca. Renkler hamurla aynı.</p> <p>BİÇİM: Ağız parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Krem astar üzerine olasılıkla boya uygulanmış. Ancak kahverengi bu alanın boyalı olması şüpheli.</p>							

Katalog No	375	Mal Grubu	G	Çizim No	299	Yeri	MT' 01 23 H 1
<p>MAL: İnce bitkisel, yoğun mikalı. Sık dokulu, pembemsi. İnce, gri özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Dış yüzey oldukça nitelikli düzeltilmiş, kayganca ve parlakça. İç yüzey, kabaca düzeltilmiş, izler çok belirgin, renk hamurla aynı. Dış yüzey genelde pembemsi, bazı yerler sarımtırak.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Boya ile çerçeveleri belirlenmiş büyük kareler. Renk koyu kırmızı.</p>							

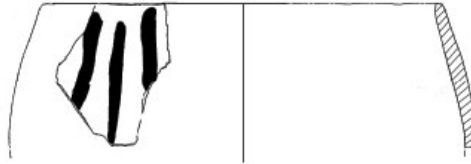
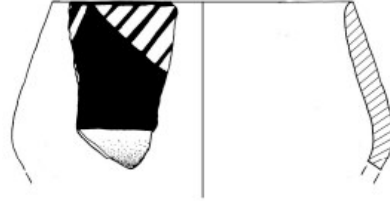
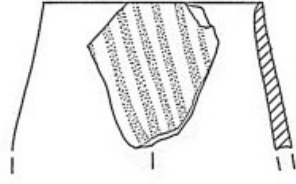
Katalog No	376	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 99 19 G 12-13
<p>MAL: İnce bitkisel. Sıkça, pembemsi – devetüyü. ince, siyahımsı özlü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. İç daha özensiz, gözenekler belirgin, rengi hamurla aynı. Dış kayganca, rengi değişken; yer yer açık ya da koyu kahverengi astarlı.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Astar üzerine çok da düzgün olmayan, kahverengi kalın bir boya bant var. Banda dik gelen ayrıca motif yapılmış ancak şekli belli değil.</p>							

Katalog No	377	Mal Grubu	G	Çizim No	619	Yeri	MT' 01 23 H 4.-
<p>MAL: Az kumlu, bol mikalı. Pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün, mat açkılı. İç, hamurla aynı renkte, dış daha pembemsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: S benzeri bir motif bulunuyor. Ancak düzen tam anlaşılmıyor. Boya rengi koyu kırmızı.</p>							

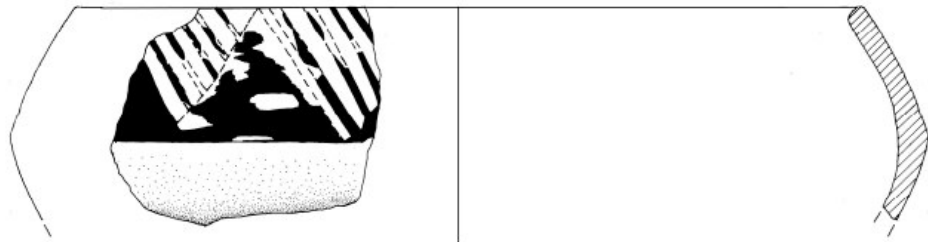
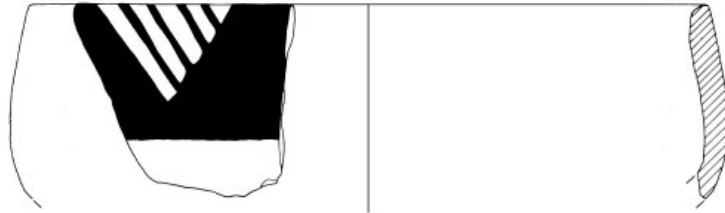
Katalog No	378	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 01 23 H 4.-
<p>MAL: Az kumlu, az mikalı. Pembemsi – devetüyü.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: Yüzeyler düzgün. Dış, daha nitelikli, kayganca ve parlak. İçin rengi hamurla aynı, dışınki kahverengimsi.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Şekli belli olmayan boyalı bir alan. Renk kahverengi.</p>							

Katalog No	379	Mal Grubu	G	Çizim No	329	Yeri	MT' 01 21 I 52.-
<p>MAL: Az kumlu, Pembemsi hamurlu</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün. Dış daha nitelikli, kayganca ve parlak. İçin rengi hamurla aynı. Dışın daha pembe rengi var.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Oldukça nitelikli uygulanmış ince, iç içe şevronlar görülüyor. Boya rengi kırmızı.</p>							

Katalog No	380	Mal Grubu	G	Çizim No		Yeri	MT' 01 23 I ?
<p>MAL: Bol kumlu, seyrek mikalı. Pembemsi.</p> <p>YÜZEY İŞLEMLERİ: İki yüzey de düzgün sayılır. Ancak, ikisinde de çok belirgin düzeltme izleri var. İçin rengi, hamurla aynı, dışınki devetüyü.</p> <p>BİÇİM: Gövde parçası.</p> <p>BEZEME DÜZENİ VE BEZEK: Eşmerkezli, şekli belli olmayan boyunlu alanlar var. Renk kahverengimsi.</p>							

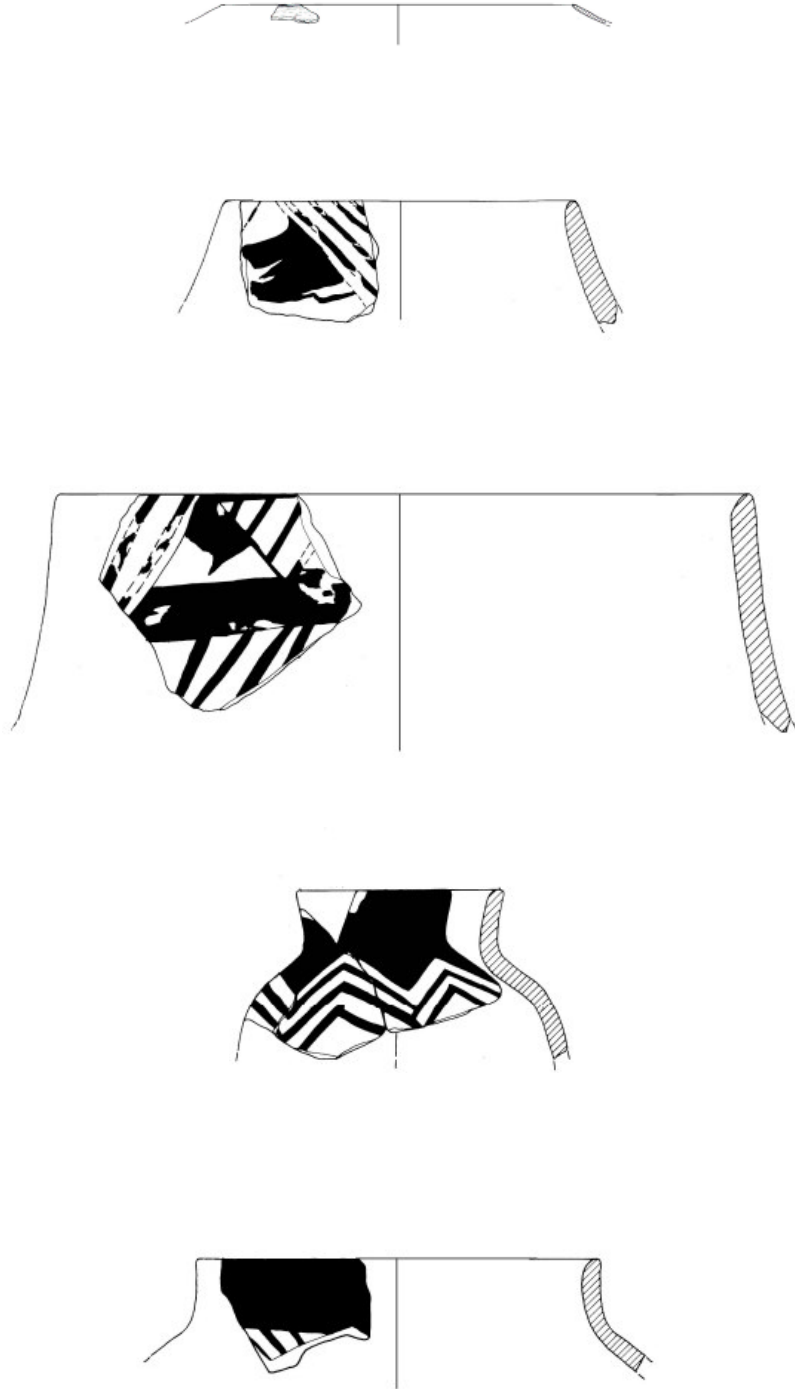

1.a.1. Grubu

1.a.2. Grubu

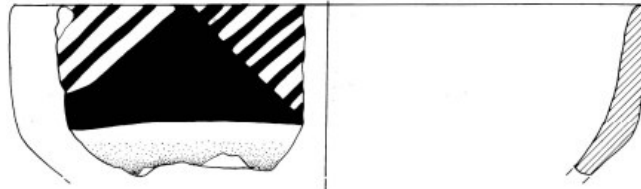
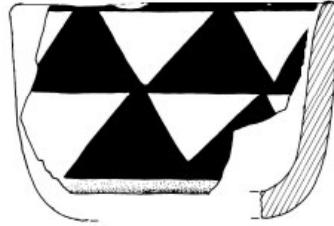

1.b. Grubu

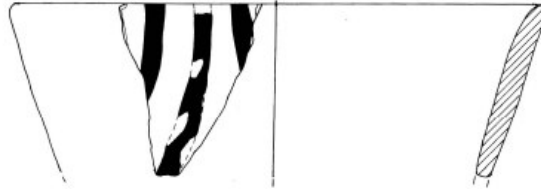
2.a.1. Grubu

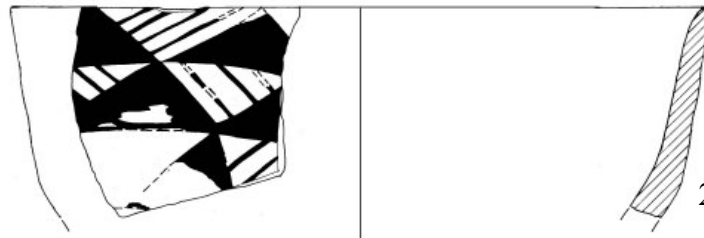
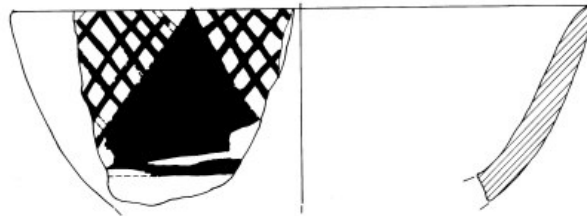
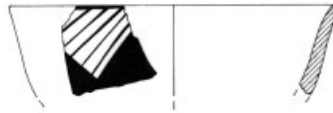
2.a.2. Grubu

LEVHA 4

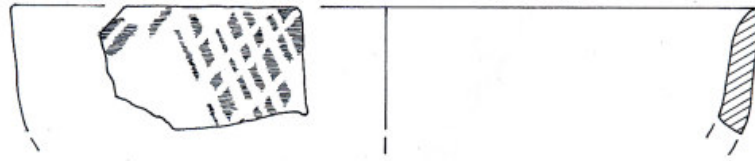
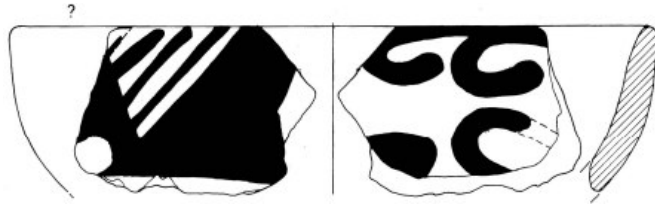

2.b.1 Grubu

2.b.2. Grubu

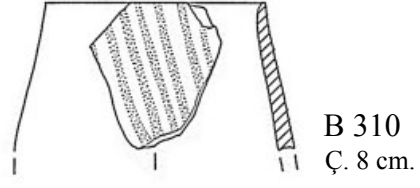

2.b.2. Grubu

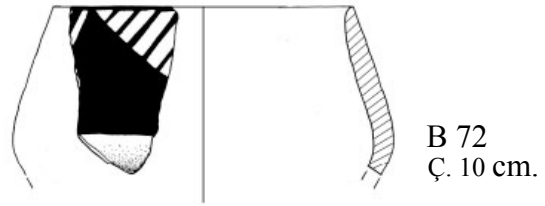

2.b.3. Grubu

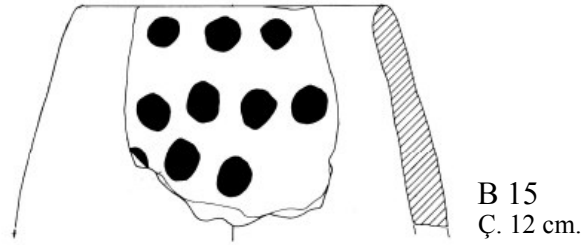

1.a.1.a

1.a.1.b.

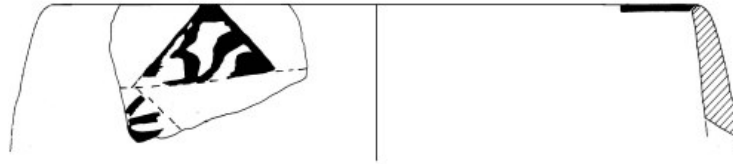
1.a.1.c.

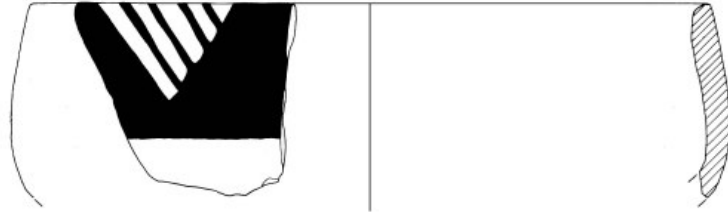
LEVHA 7

B 106
Ç. 24 cm.

B 111
Ç. 26 cm.

B 108
Ç. 27 cm.

B 52
Ç. 28 cm.

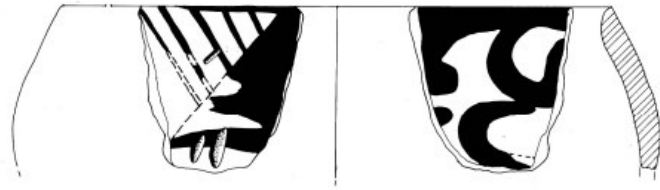

B 60

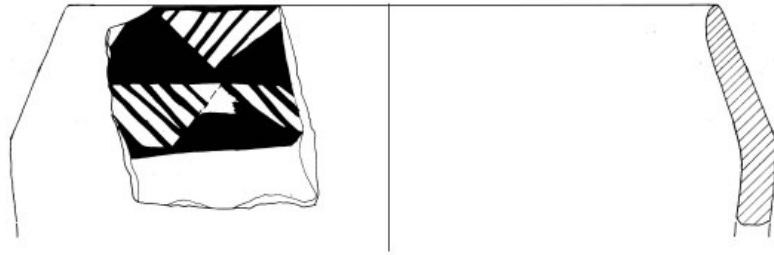
1.a.2.a.

LEVHA 8

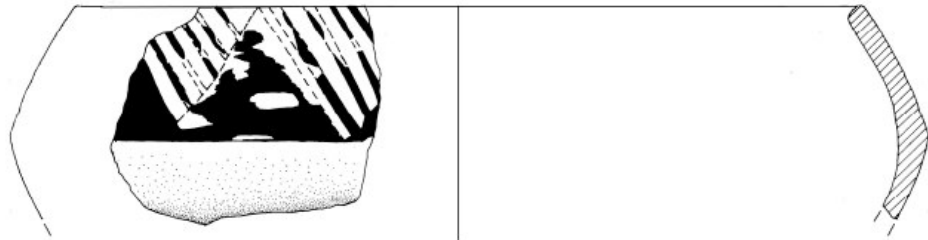
B 66
Ç. 22 cm.

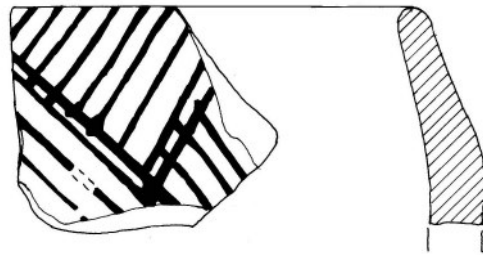
B 53
Ç. 26 cm.

B 54
Ç. 27 cm.

B 44
Ç. 31 cm.

B 286

1.a.2.b.

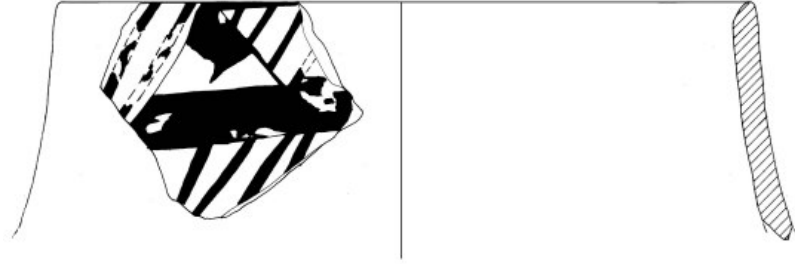
LEVHA 9

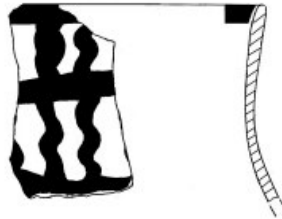
B 331
R. 14 cm.

B 261
Ç. 14 cm.

B 62
Ç. 28 cm.

B 294

1.b.1.

B 281
Ç. 8 cm.

B 113
Ç. 16 cm.

B 115
Ç. 20 cm.

B 114

1.b.2.

B 311
Ç. 9 cm.

B 39
Ç. 17 cm.

B 81
Ç. 18 cm.

B 319
?

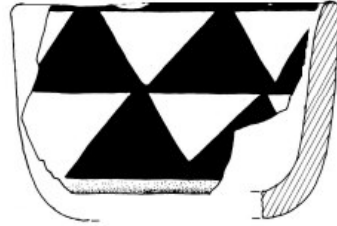
2.a.1.

LEVHA 12

B 92
Ç. 11 cm.

B 29
Ç. 13 cm.

B 2
Ç. 18 cm.

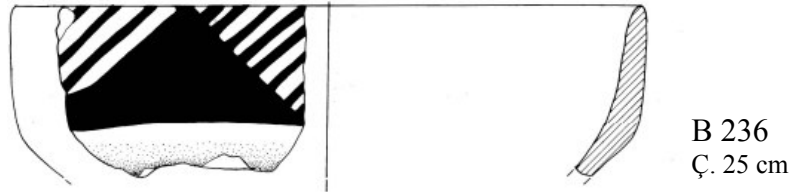
B 279
Ç. 20 cm.

2.a.2.a.

2.a.2.b.1.

2.a.2.b.2.

B 139

B 141

B 142

B 118

B 135

B 275

B 21

B 303

B 239

B 192

B 121

B 51

2.a.

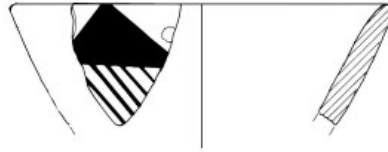

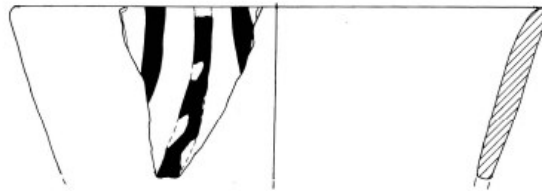
B 308
Ç. 12 cm.

B 73
Ç. 13 cm.

B 61
Ç. 15 cm.

B 307
Ç. 21 cm.

2.b.1.

B 338
Ç. 10 cm.

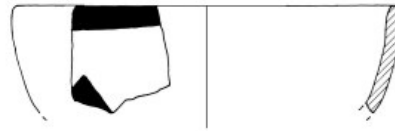
B 96
Ç. 11 cm.

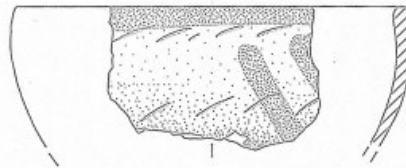
B 340
Ç. 12 cm.

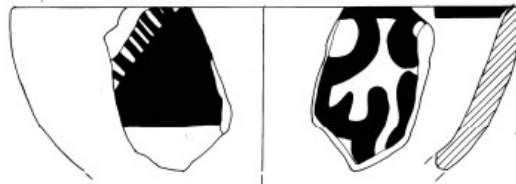
B 229
Ç. 12 cm.

B 344
Ç. 15 cm.

B 339
Ç. 16 cm.

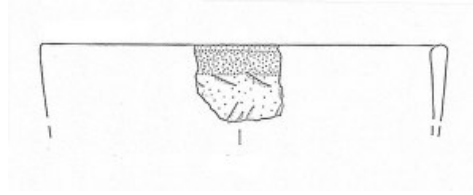

B 242
?

2.b.2.a.1.

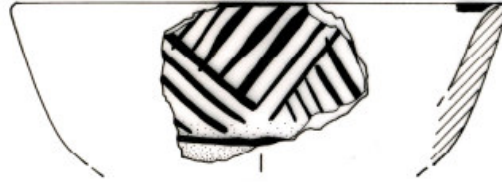
LEVHA 17

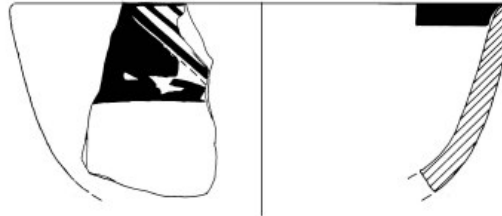
B 341
Ç. 16 cm.

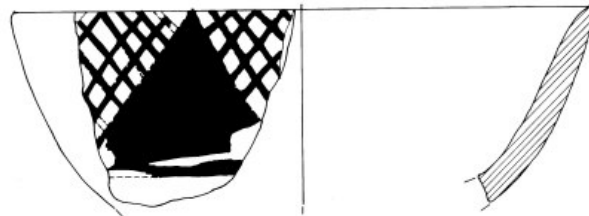
B 309
Ç. 18 cm.

B 273
Ç. 20 cm.

B 48
Ç. 20 cm.

B 188
Ç. 23 cm.

2.b.2.a.1.

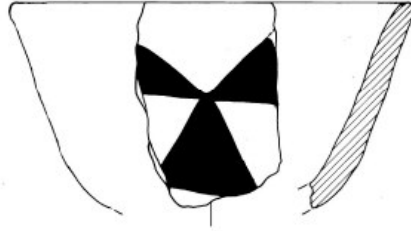

B 244
Ç. 11 cm.

B 251
Ç. 12 cm.

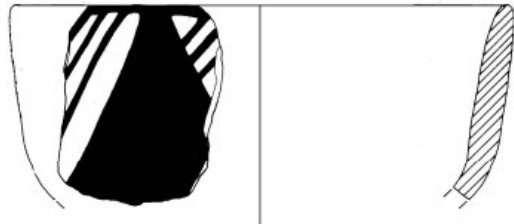
B 26
Ç. 16 cm.

B 24
Ç. 18 cm.

B 84
Ç. 20 cm.

B 49
Ç. 20 cm.

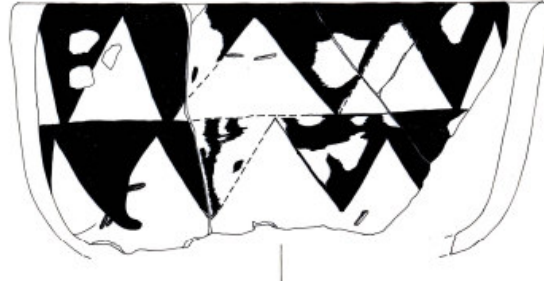

B 255
Ç. 21 cm.

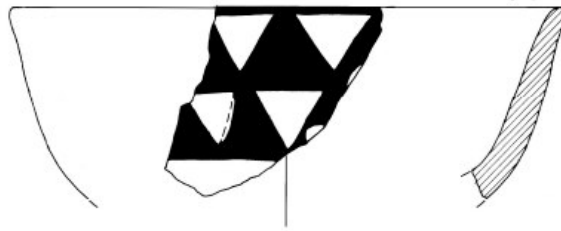
2.b.2.a.2.

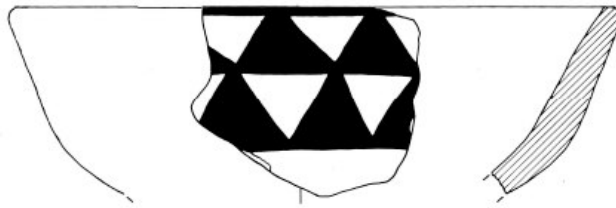
LEVHA 19

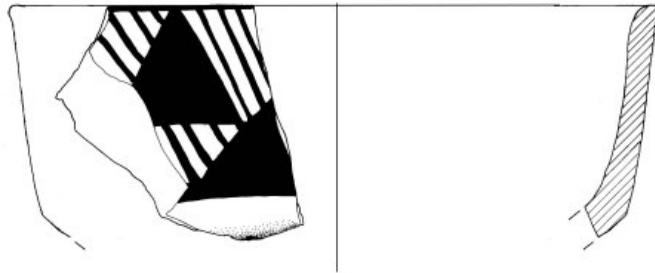
B 28
Ç. 21 cm.

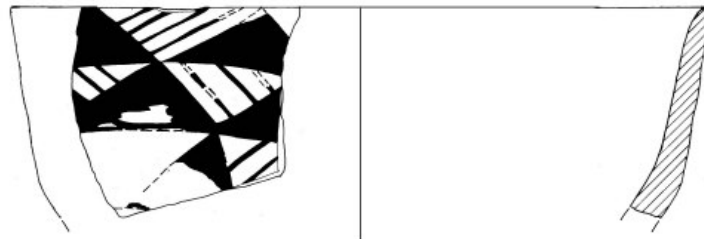
B 25
Ç. 22 cm.

B 16
Ç. 25 cm.

B 46
Ç. 26 cm.

B 55
Ç. 28 cm.

2.b.2.a.2.

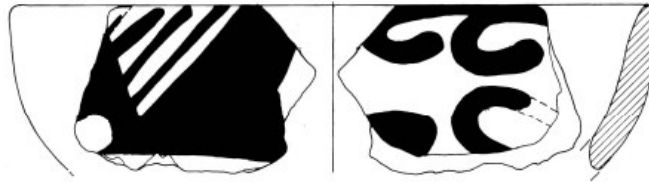
LEVHA 20

B 337
Ç. 22 cm.

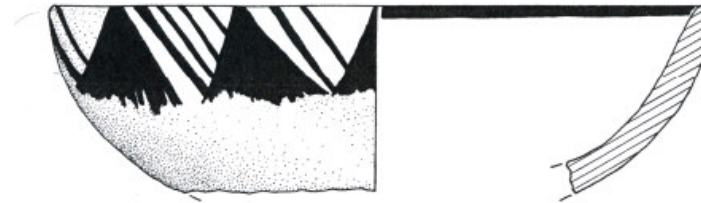
B 78
Ç. 23 cm.

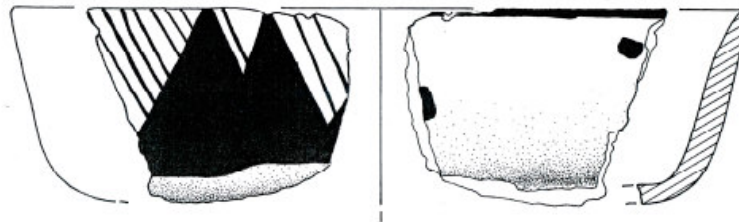
B 214
Ç. 24 cm.

B 241
Ç. 25 cm.

B 43
Ç. 26 cm.

B 59
Ç. 30 cm.

B 34
Ç. 30 cm.

2.b.2.b.1.

LEVHA 21

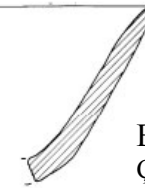
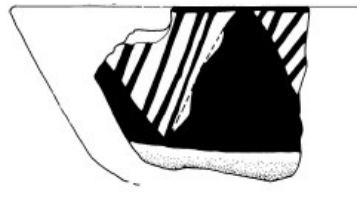
B 297
Ç. 22 cm.

B 18
Ç. 22 cm.

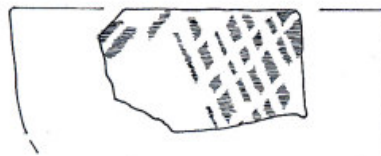
B 35
Ç. 27 cm.

B 238
Ç. 28 cm.

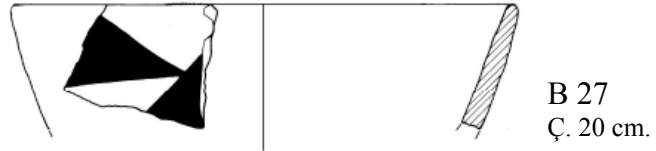
B 208
Ç. 28 cm.

B 191
Ç. 30 cm.

2.b.2.b.2.

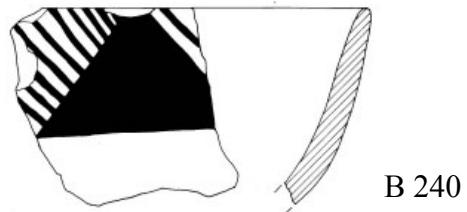
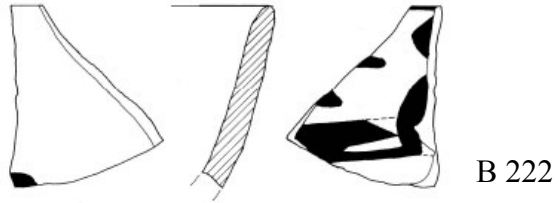
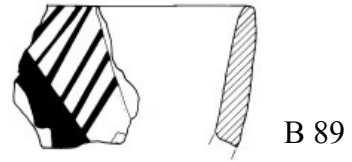
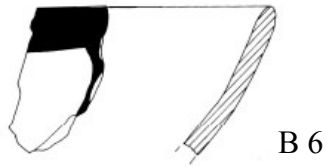
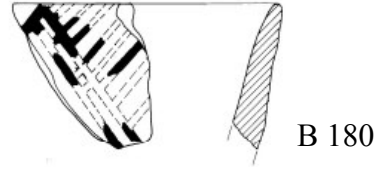
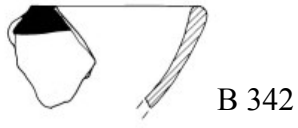

2.b.2.b.3.

LEVHA 23

2.b.

B 131

B 165

B 183

B 160

B 184

B 182

B 76

B 133

B 169

B 245

B 252

B 91

B 140

B 137

B 164

2.b.

B 166

B 163

B 144

B 151

B 266

B 90

B 190

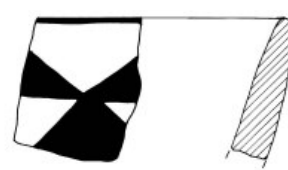
B 19

B 212

B 274

B 302

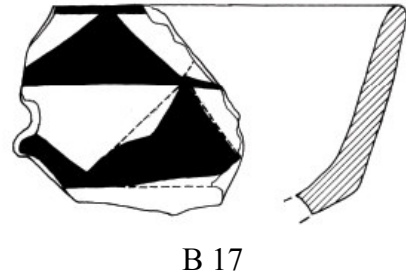
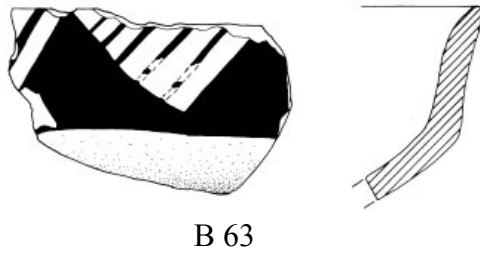
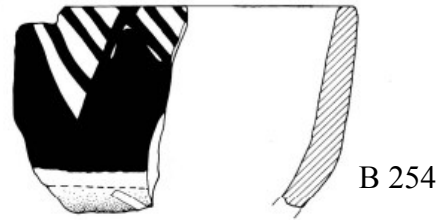
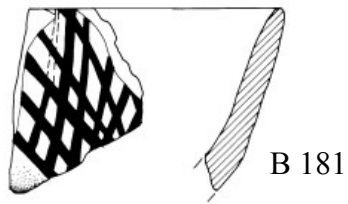
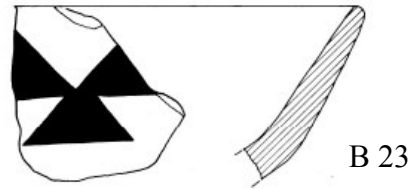
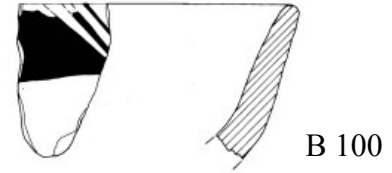
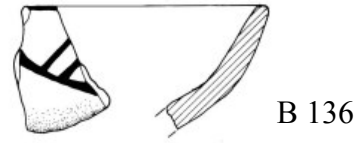
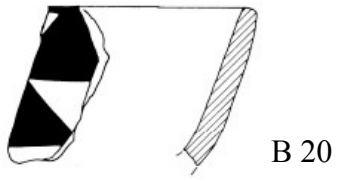
B 130

B 69

2.b.

2.b.

B 77

B 146

B 270

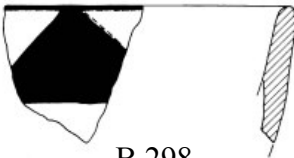
B 305

B 145

B 138

B 298

B 134

B 58

B 124

B 147

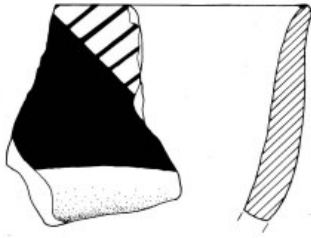
B 154

B 262

B 153

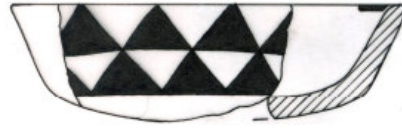

B 41

2.b.

LEVHA 28

B 30
Ç. 16 cm.

B 259
Ç. 22 cm.

B 232
Ç. 28 cm.

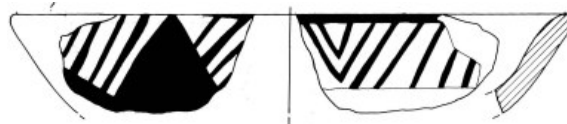
B 230
Ç. 30 cm.

B 287
Ç. 30 cm.

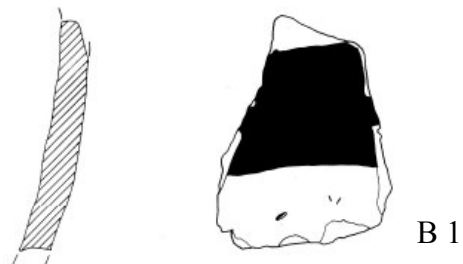
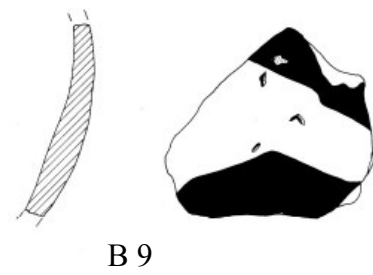
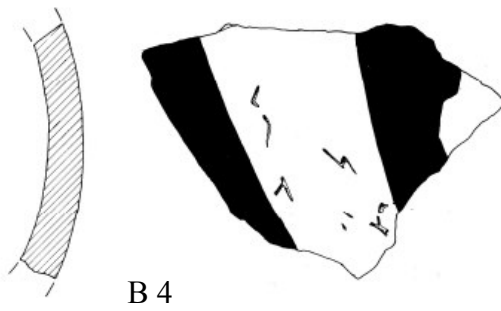
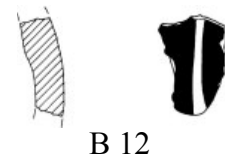
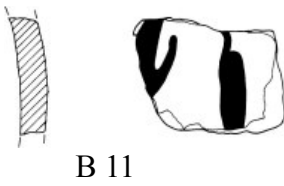
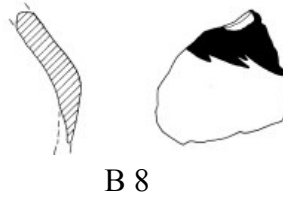
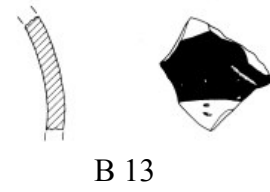
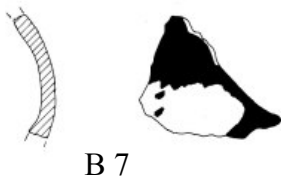
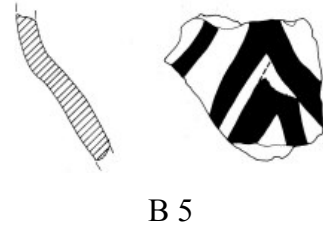
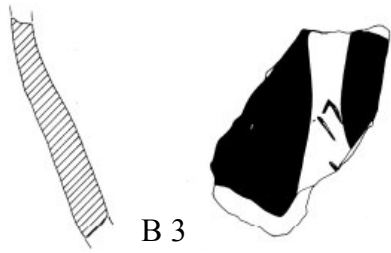
B 288
Ç. 34 cm.

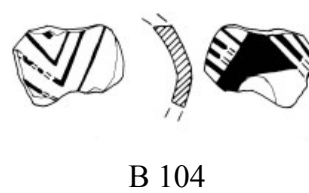
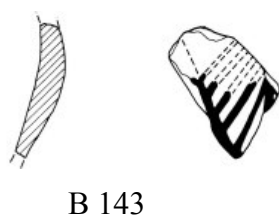
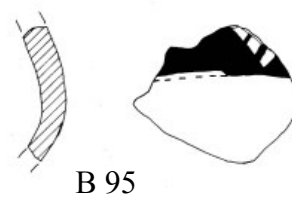
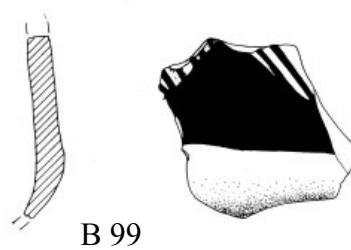
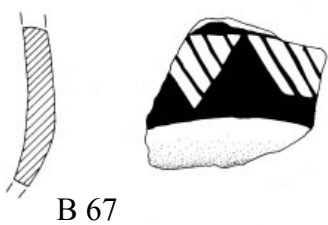
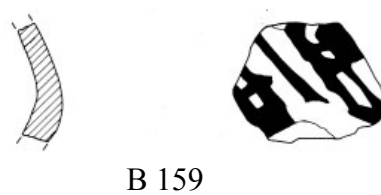
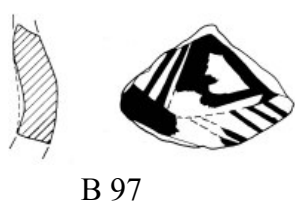
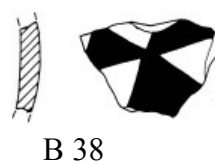
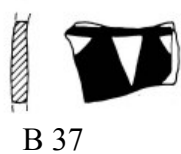
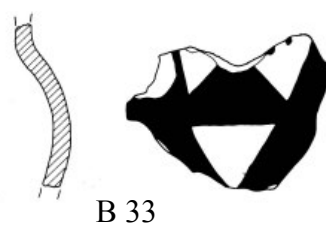
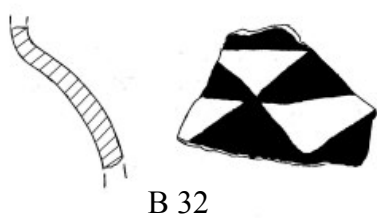

B 235
Ç. ?

3

LEVHA 31

B 268

B 269

B 283

B 276

B 277

B 284

B 282

B 263

B 264

B 292

B 289

B 296

B 299

B 312

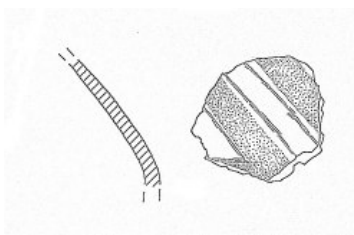
B 314

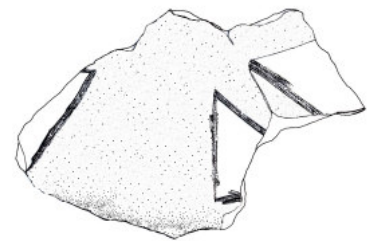
B 323

B 324

B 321

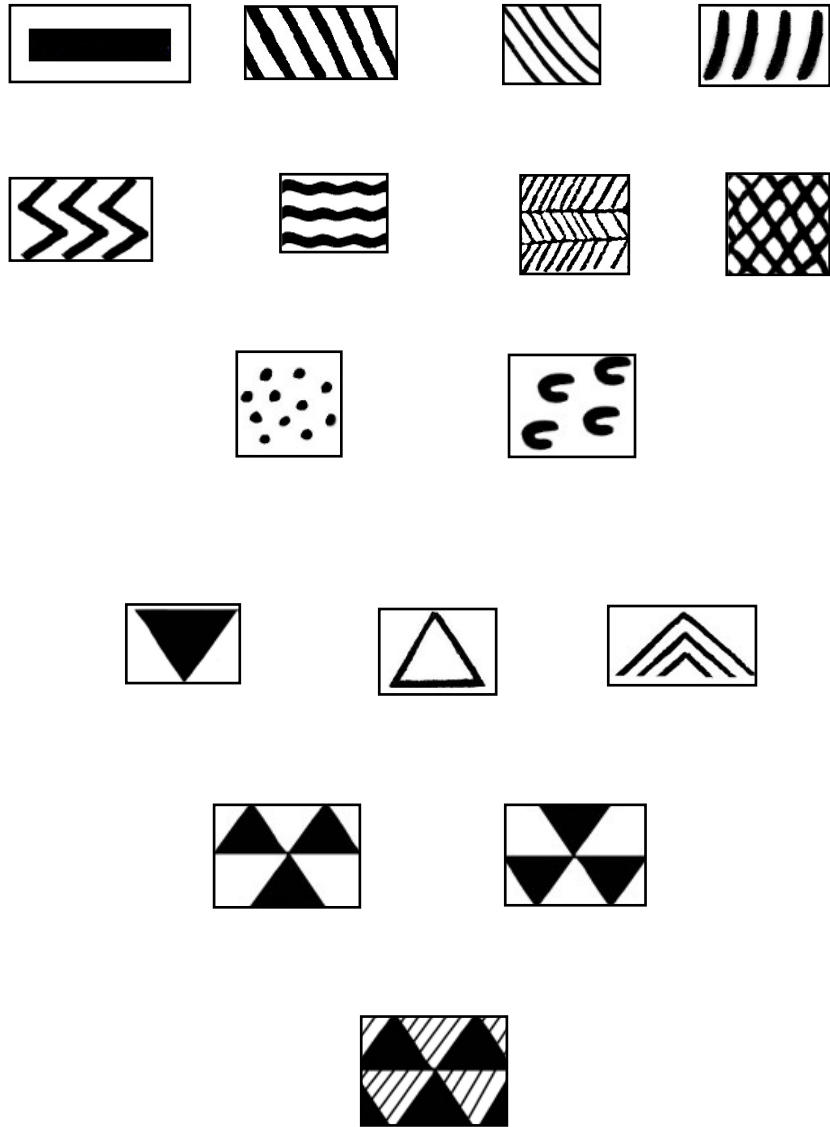

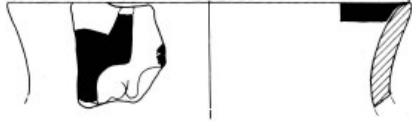
B 320

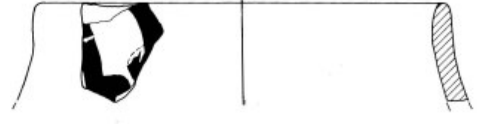
B 345

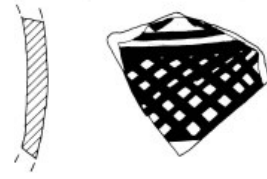
B 348
Ç. ?

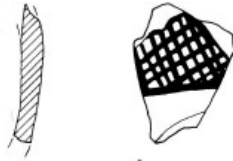
B 349
Ç. ?

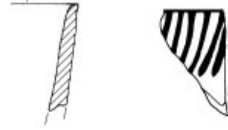
B 350

B 351

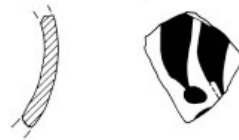
B 352

B 356

B 346

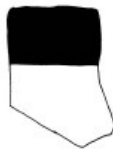
B 347

B 359

B 360

B 364

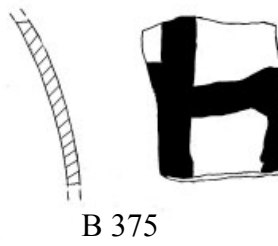
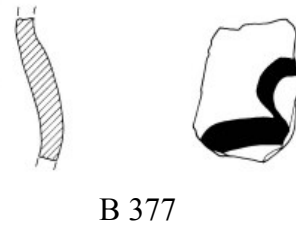
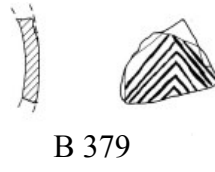

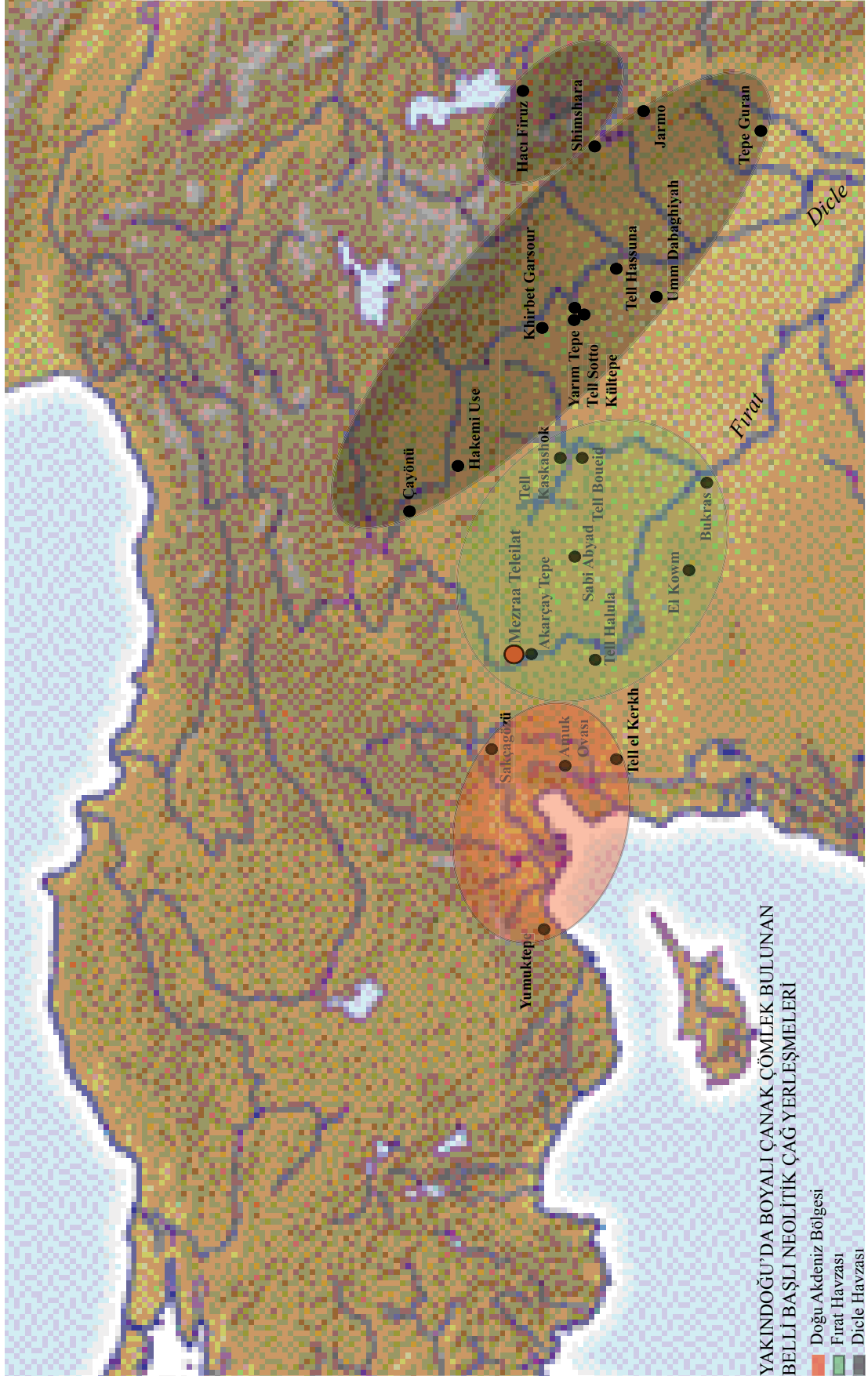
B 361

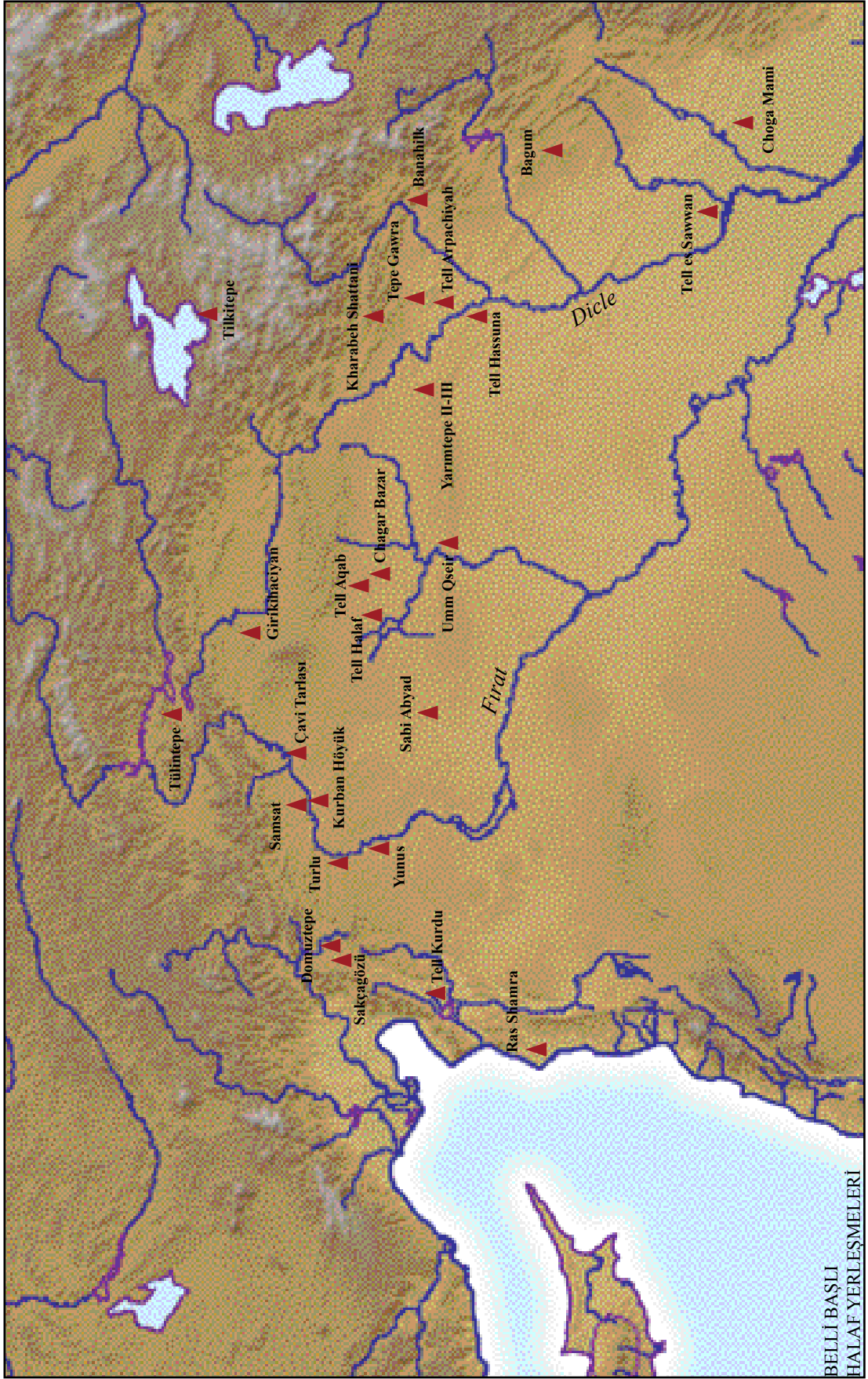

B 367

BELLİ BAŞLI
HALAF YERLEŞMELERİ